ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Ετήσια Έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2020

Δεκέμβριος 2021

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑνΕΚ

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

© INSETE Intelligence – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ 7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ 9
1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 12
1.1 Γεωμορφολογία της Περιφέρειας Πελοποννήσου 12
1.2 Διοικητικά Στοιχεία 14
1.3 Μεταφορικές Υποδομές 17
1.3.1 Αεροδρόμια 17
1.3.2 Λιμένες 18
1.3.3 Οδικοί άξονες 19
1.4 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά, 2015 και 2020 20
1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 20
1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 22
1.5 Ηλικιακή Κατανομή, 2015 και 2020 23
1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας 23
1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Πελοποννήσου 24
1.6 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020 25
1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 25
1.7 Μακροικονομικά Στοιχεία, 2013-2018 27
1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 27
1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 29
1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 30
1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου 31
1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2020 32
1.8 Απασχόληση, 2015-2020 33
1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 34
1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης 36
1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια 38

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 41
1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 44
1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 47
1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 50
1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης 54
1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020 58
2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ 61
2.1 Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2020 61
2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια 61
2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 64
2.2 Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων, 2019 67
2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 67
2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 70
2.3 Δυναμικό Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών και Επαύλεων, 2018 72
2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 72
2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 74
2.4 Κύριες και Δευτερεύουσες Κατοικίες, 2001-2011 76
2.5 Δυναμικό Κάμπινγκ, 2020 79
2.5.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 79
2.5.2 Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 83
3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 85
3.1 Παραδοσιακοί Οικισμοί 85
3.2 Αρχαιολογικοί Χώροι και Μουσεία 86
3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Ενότητα 86

3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 89
3.3 Γαλάζιες Σημαίες, 2020 90
3.4 Μαρίνες, 2020 91
3.5 Ιαματικοί φυσικοί πόροι 92
3.6 Σπηλαιολογία 93
3.7 Γκολφ 94
3.8 Καζίνο 94
3.9 Καταδυτικοί προορισμοί 95
3.10 Πεζοπορία - TREKKING 96
3.11 Αναρριχητικά πεδία 98
3.12 Χιονοδρομικά κέντρα 100
3.13 Ορειβατικά Καταφύγια 101
3.14 CANOE - Kayak 102
3.15 Γαστρονομία - Οινοτουρισμός 103
4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ 106
4.1 Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2015-2020 106
4.1.1 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 106
4.1.2 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 108
4.2 Αεροπορικες Αφίξεις Εσωτερικού, 2015-2020 109
4.3 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εσωτερικού, 2015-2020 111
4.3.1 Ακτοπλοϊκή κίνηση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 111
4.3.2 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 113
4.4 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εξωτερικού, 2015-2020 114
4.5 Στοιχεία Κρουαζιέρας, 2015-2020 116
4.5.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια . 116
4.5.2 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά λιμάνι 118
4.5.3 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 119
4.5.4 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 121
4.6 Επισκέπτες σε Μουσεία, 2015-2020 122
4.6.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 122

4.6.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 124
4.7 Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους, 2015-2020 126
4.7.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 126
4.7.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 128
4.8 Εισπράξεις σε Μουσεία (σε €), 2015-2020 130
4.8.1 Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 130
4.8.2 Εισπράξεις σε μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 132
4.9 Εισπράξεις σε Αρχαιολογικούς Χώρους (σε €),2015-2020 134
4.9.1 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 134
4.9.2 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 136
5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2016-2020 138
5.1 Βασικά Μεγέθη Εισερχόμενου Τουρισμού, 2016-2020.....138
5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα..... 138
5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 141
5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 143
5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 145
5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 147
5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 149
5.2 Βασικοί Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού, 2016-2020 151
5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα 151
5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 153
5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα 155
5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου..... 157
5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια. 159
5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 162

5.3 Βασικές προτεινόμενες Στρατηγικές Κατευθύνσεις / Δράσεις στην Περιφερεια Πελοποννήσου 164
5.4 Στοιχεία Αφίξεων – Διανυκτερεύσεων – Πληρότητας σε Ξενοδοχειακά Καταλύματα, 2015-2020 168
5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 168
5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 171
5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 173
5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 176
5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 178
5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα 180
5.5 Αφίξεις και Διανυκτερεύσεις σε Καταλύματα Σύντομης Διαμονής,2015-2020 181
5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής 181
5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής 184
5.6 Στοιχεία Αφίξεων και Διανυκτερεύσεων σε Κάμπινγκ, 2015-202 187
5.6.1 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 187
5.6.2 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα 189
5.6.3 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 191
5.6.4 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα 193
6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ 195
6.1 Οικονομικοί Δείκτες Απόδοσης Ξενοδοχείων, 2019 195
6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα 196
6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 198

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **ΑΕΠ**: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- **Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού**: στις αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού καταγράφονται και αλλοδαποί.
- **Αφίξεις**: ορίζονται ως οι διεθνείς αφίξεις που καταγράφονται στα κατά τόπους σημεία εισόδου (αεροδρόμια, μεθοριακοί σταθμοί, λιμάνια) της χώρας.
- **Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής**: είναι οι αφίξεις (Κατοίκων και Μη κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα**: το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Αφίξεις σε κάμπινγκ**: το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια.
- **Απασχολούμενοι**: ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποίαν απουσίαζαν προσωρινά.
- **Διανυκτερεύσεις**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια στα επιμέρους καταλύματα.
- **Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής**: είναι οι διανυκτερεύσεις (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων)σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια.
- **Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις**: οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις δεν καταγράφουν εθνικότητα αλλά χώρα προέλευσης.
- **Εισπράξεις**: το σύνολο των τουριστικών εισπράξεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια. Στο σύνολο των εισπράξεων δεν **περιλαμβάνεται το μεταφορικό κόστος (αεροπορικό, θαλάσσιο και σιδηροδρομικό) ακόμα και αν η εταιρεία είναι Ελληνική**.

- **Επισκέψεις**: ορίζονται ως οι επισκέψεις (Μη κατοίκων) που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται 2 Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια άφιξη και δύο επισκέψεις.
- **Ίδια Κεφάλαια**: περιλαμβάνει τα κεφάλαια που έχουν συνεισφέρει οι μέτοχοι στην εταιρεία είτε άμεσα είτε έμμεσα.
- **Καθαρά Πάγια**: στα καθαρά πάγια περιλαμβάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας (ακίνητα, εξοπλισμός κλπ.) και τυχόν έξοδα ιδρύσεως μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων.
- **ΚΠΦ**: Κέρδος προ Φόρων.
- **ΚΠΦΤΑ**: Κέρδος προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.
- **Κύκλος Εργασιών**: είναι ο τζίρος που κάνει ένα ξενοδοχείο κατά την διάρκεια ενός έτους.
- **Μακροπρόθεσμα Δάνεια**: μακροπρόθεσμα ονομάζονται τα δάνεια με χρονική διάρκεια αποπληρωμής μεγαλύτερη του ενός έτους.
- **Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη**: ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια. Αντίθετα, η Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη αντιπροσωπεύει το σύνολο της δαπάνης που κάνει ο τουρίστας στην χώρα (που μπορεί να επισκέπτεται δύο ή περισσότερες Περιφέρειες).
- **Μέση Διάρκεια Παραμονής**: ορίζεται ως η Μέση Διάρκεια παραμονής των επισκεπτών (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια.
- **Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση**: ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια.
- **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός**: αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.
- **Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων**: η ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανά Περιφέρεια.

- **ΠΟΠ:** Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης,
- **ΠΓΕ:** Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο: Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του Τουρισμού για το έτος 2020 – Περιφέρεια Πελοποννήσου υλοποιείται στο πλαίσιο της Πράξης «*Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του*» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5003333[1]. Η μελέτη αποσκοπεί στην τεκμηρίωση του τομέα και μέσω αυτής στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το περιεχόμενο του παρόντος Παραδοτέου αφορά στην διαγνωστική ανάλυση και στις κατευθύνσεις του τουριστικού κλάδου στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και ειδικότερα περιλαμβάνει:

Η καταγραφή των ακόλουθων στοιχείων αναφορικά με τους τουριστικούς πόρους, τις τουριστικές υποδομές, τη ζήτηση κλπ. πραγματοποιήθηκε με έρευνα από το γραφείο (desk research). Για τυχόν παρατηρήσεις / συμπληρώσεις, παρακαλούμε στείλτε μας ιμέηλ στο Regionreports@insete.gr.

- ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών (πληθυσμός, ηλικιακή διάρθρωση),
- ανάλυση των βασικών μακροοικονομικών στοιχείων (ΑΕΠ, κατά Κεφαλήν ΑΕΠ),
- ανάλυση των τουριστικών υποδομών (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις, κύριες & δευτερεύουσες κατοικίες, κάμπινγκ)
- ανάλυση των βασικών μεγεθών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, έσοδα),
- ανάλυση των βασικών δεικτών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη, Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση, Μέση Διάρκεια Παραμονής),
- ανάλυση της απασχόλησης (αριθμός απασχολούμενων, φύλο, ηλικία και τύπος απασχόλησης ανά κλάδο δραστηριότητας), της εξέλιξης της ανεργίας και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού,
- ανάλυση της αεροπορικής κίνησης (διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού),

[1] Η παρούσα έκθεση αποτελεί το παραδοτέο Π.2.2.10.1 του Υποέργου 3: Δράσεις παρακολούθησης της δυναμικότητας των τουριστικών προορισμών και των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, Δράσεις Διάχυσης/προβολής της Πράξης & Δράσεις Συντονισμού και Επιστημονικής υποστήριξης της υλοποίησης της Πράξης: Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του (MIS 5003333).

- ανάλυση της ακτοπλοϊκής κίνησης (διακινηθέντες κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση),
- ανάλυση της οδικής κίνησης στους μεθοριακούς σταθμούς (αφίξεις Μη – Κατοίκων),
- ανάλυση της κρουαζιέρας (κίνηση κρουαζιερόπλοιων και αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας),
- ανάλυση της επισκεψιμότητας σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- ανάλυση των εισπράξεων σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων – πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής,
- καταγραφή αφίξεων-διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ,
- χωροταξικό σχεδιασμό,
- ανάλυση βασικών δεικτών απόδοσης (Οικονομικοί και Ποιοτικοί δείκτες απόδοσης).

Για την ανάλυση του τουριστικού κλάδου της Περιφέρειας Πελοποννήσου συλλέχθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- μακροοικονομικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις τουριστικές υποδομές από το ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), το ΜΗΤΕ (Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων) και την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα βασικά μεγέθη και τους βασικούς δείκτες του ελληνικού τουρισμού από την Τράπεζα της Ελλάδας,
- στοιχεία για την απασχόληση, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και την ανεργία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις και την κίνηση εσωτερικού από την FRAPORT, την ΥΠΑ (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας) και τον ΔΑΑ (Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών),
- στοιχεία για την οδική κίνηση από τους Μεθοριακούς Σταθμούς,
- στοιχεία ακτοπλοϊκής κίνησης από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία κρουαζιέρας από την Ένωση Λιμένων Ελλάδος,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία επισκέψεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,

- στοιχεία εισπράξεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας,
- στοιχεία για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία από το Υπουργείο Πολιτισμού,
- στοιχεία για τους δείκτες απόδοσης των ξενοδοχείων από την ICAP,
- στοιχεία για τις μαρίνες και τους ιαματικούς φυσικούς πόρους από το Υπουργείο Τουρισμού.

1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

1.1 ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ[2]

Χάρτης 1: Γεωγραφική αποτύπωση της Περιφέρειας Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αποτελεί το νοτιότερο χερσαίο άκρο της Ευρώπης και καλύπτει το 11,7% (15.490km²) της συνολικής έκτασης της χώρας. Καταλαμβάνει ένα μέρος του βορείου τμήματος, ολόκληρο το νοτιοανατολικό και ένα μέρος του δυτικού τμήματος του συνόλου της Πελοποννήσου και συνορεύει δυτικά με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και βορειοανατολικά με την Περιφέρεια Αττικής.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της Περιφέρειας Πελοποννήσου αποτελεί το έντονο **ανάγλυφο του εδάφους της**, ανάγλυφο που διαφοροποιείται τόσο μεταξύ των Ενοτήτων όσο και εσωτερικά σε κάθε μια από αυτές. Συνολικά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κυριαρχούν οι ορεινοί όγκοι που αποτελούν το 50,1% της συνολικής έκτασης οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις αποτελούν και φυσικό σύνορο μεταξύ των Ενοτήτων (π.χ. Ταΰγετος για Μεσσηνία και Λακωνία). Παράλληλα το 19,9% της έκτασης της είναι πεδινό (και το 30% ημιορεινό), και εκτείνεται κυρίως στις περιοχές εγγύς των θαλάσσιων κόλπων, όπου σχηματίζονται αρκετές πεδιάδες. Ωστόσο, παρά το μικρό ποσοστό των πεδινών εκτάσεων, η Περιφέρεια διαθέτει μερικές από τις πιο εύφορες περιοχές της χώρας, όπως ο Αργολικός κάμπος και ο κάμπος της Κορινθίας. Επιπρόσθετα, η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει μεγάλο μήκος ακτογραμμής σε σχέση με άλλες Περιφέρειες της χώρας.

[2] Προγενέστερα στοιχεία μπορείτε να βρείτε στο Marketing Plan της Πελοποννήσου, οδικός χάρτης 2015-2020.

Το **κλίμα** της Πελοποννήσου είναι γενικά μεσογειακό ή ξηρού θέρους υποτροπικό. Το μεσογειακό κλίμα χαρακτηρίζεται από θερμό και παρατεταμένης ξηρασίας καλοκαίρι και ήπιο, βροχερό χειμώνα. Παρόλα αυτά, ο χειμώνας είναι συχνά δριμύς κυρίως στις ορεινές περιοχές. Εμφανής είναι η διαφοροποίηση, ως προς το κλίμα, μεταξύ της Κεντρικής και Ανατολικής Πελοποννήσου. Στο Κεντρικό τμήμα το κλίμα εξελίσσεται σε ορεινό, έντονα ψυχρό, με παγετούς και χιόνια κατά τους χειμερινούς μήνες. Στα ανατολικά, οι βροχοπτώσεις περιορίζονται στα 400 περίπου χιλιοστά, ενώ στα βορειοανατολικά το κλίμα χαρακτηρίζεται ημίξηρο. Τέλος, οι νοτιοδυτικές περιοχές ανήκουν στο υγρό κλιματικό τύπο και οι κεντρικές ορεινές περιοχές στον πολύ υγρό.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει ένα από τα σημαντικότερα **οικοσυστήματα** της Ελλάδος καθώς και ιδιαιτέρως πλούσια βιοποικιλότητα, τόσο σε χλωρίδα όσο και σε πανίδα. Το οικοσύστημα της Περιφέρειας έχει χαρακτηριστεί ως βοτανικός παράδεισος με περισσότερα από 260 ενδημικά είδη, εκ των οποίων 44 έχουν καταγραφεί ως τοπικά ενδημικά.

Σημαντική θέση στο φυσικό περιβάλλον της Περιφέρειας καταλαμβάνουν τα **σπήλαια** ιδίως αυτά που είναι επισκέψιμα όπως:

- Σπήλαιο Κάψιας, Αρκαδία.
- Σπήλαιο Γλυφάδας Διρού, Λακωνία.
- Σπήλαιο Αγίου Ανδρέα Καστανιάς, Λακωνία.

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου υπάρχει σημαντικός αριθμός **θεσμοθετημένων περιοχών προστασίας**. Ειδικότερα, με βάση την υφιστάμενη εθνική και διεθνή νομοθεσία καταγράφονται:

- 13 περιοχές που έχουν χαρακτηρισθεί ως Μνημεία της Φύσης σε σύνολο 51 της επικράτειας με βάση τα προβλεπόμενα από το Ν.Δ. 996/1971, των οποίων η διατήρηση κρίθηκε αναγκαία και καθορίσθηκαν μέτρα προστασίας τους,
- 2 αισθητικά δάση (Δάσος Πευκιάς Ξυλοκάστρου Κορινθίας και το Δρυοδάσος Μογγοστού Κορινθίας),
- 28 περιοχές Natura 2000,
- 40 τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και
- 124 Παραδοσιακοί οικισμοί.

1.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου χωρίζεται σε πέντε Περιφερειακές Ενότητες:

Η **Π.Ε. Αργολίδος,** είναι Ενότητα της Ανατολικής Πελοποννήσου και βρέχεται στα νότια από τον Αργολικό Κόλπο και στα ανατολικά από τον Σαρωνικό κόλπο. Συνορεύει με τις Ενότητες Κορινθίας στα βόρεια και Αρκαδίας στα δυτικά και νότια. Η έκταση της είναι 2.154km^2 και η έδρα της είναι το Ναύπλιο.

Η Ενότητα Αργολίδας συνδυάζει ορεινές και πεδινές εκτάσεις. Ειδικότερα το 57,49% των εκτάσεων της είναι ορεινές, το 23,76% ημιορεινές και το 18,75% πεδινές. Σημαντικότερα **βουνά** της Ενότητας είναι ο Ολίγυρτος (1.935μ.), το Λύρκειο (1.755μ.) και το Δίδυμο (1.113μ.). Στην Αργολίδα συναντάμε μόνο ένα **ποταμό** τον Ίναχο ο οποίος πηγάζει από τα Κτενιά και το Λύρκειο. Παραπόταμοι του είναι ο Ξεριάς και ο Αργολικός Κηφισός. Στην Αργολίδα εκτείνεται ο Αργολικός κάμπος, ο οποίος φημίζεται για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων, άλλες πεδιάδες είναι του Κρανιδίου και της Επιδαύρου. Ιδιαίτερη ιστορική σημασία παρουσιάζει η πόλη του Άργους, η οποία αποτέλεσε μία εκ των σπουδαιότερων Πόλεων-Κρατών της αρχαιότητας.

Η **Π.Ε. Αρκαδίας** συνορεύει με τις Ενότητες Αχαΐας στα βόρεια, Κορινθίας στα βορειοανατολικά, Αργολίδας στα ανατολικά, Λακωνίας στα νότια, Μεσσηνίας στα νοτιοδυτικά και Ηλείας στα δυτικά. Πρωτεύουσα της είναι η πόλη της Τρίπολης.

Είναι η μεγαλύτερη σε έκταση (4.419km^2) και πιο ορεινή ενότητα της Περιφέρειας. Το 62,56% είναι ορεινή, το 28,62% ημιορεινή και μόλις το 8,82% πεδινή. Σημαντικότερα **βουνά** της Αρκαδίας είναι:

- Το Μαίναλο, με υψηλότερη κορυφή τον Προφήτη Ηλία (1.981μ.). Όλη η οροσειρά είναι σκεπασμένη από δάση. Διαθέτει ωραίες και πλούσιες κοιλάδες. Ψηλότερες κορυφές του είναι η Οστρακίνα (1.981μ.), το Ρουπάκι (1.035μ.), τα Ρουδιά (1.320μ.), η Φραντζέτα (1.942μ.) κ.α.
- Ο Ταΰγετος, με υψηλότερες κορυφές του την Ελληνίτσα (1.926μ.) και τον Άγιο Γεώργιο (1.297μ.).
- Ο Πάρνωνας, με ψηλότερες κορυφές του την Άνω Κορομηλιά (1.232μ.), την Καρακούλα (1.318μ.), την Ζαβίτσα (976μ.) και τον Μεγάλο Κόζακα (1.069μ.).

Τα σημαντικότερα **ποτάμια** της Αρκαδίας είναι:

- ο Αλφειός που έχει μήκος 88km. Πηγάζει από το οροπέδιο της Τρίπολης και στην πορεία του δέχεται παραπόταμους και ρέματα.
- Ο Λάδωνας, ο οποίος πηγάζει από τον Χελμό και την Σαιτά και
- Ο Ερύμανθος, οποίος πηγάζει από το όρος Ερύμανθο και είναι φυσικό σύνορο μεταξύ της Ενότητας Αχαΐας και Ηλείας.

Τέλος, στην Αρκαδία συναντούμε δύο **Λίμνες**, την Τάκκα και την τεχνητή λίμνη του Λάδωνα.

Η **Π.Ε. Κορινθίας** συνορεύει με τις Ενότητες Αργολίδας και Αρκαδίας στα νότια, Αχαΐας στα δυτικά, ενώ βόρεια βρέχεται από τον Κορινθιακό κόλπο και ανατολικά από τον Σαρωνικό. Πρωτεύουσα της είναι η Κόρινθος.

Η έκταση της είναι 2.290km^2 από τα οποία το 59,19% των εκτάσεων της είναι ορεινές, το 22,49% ημιορεινές και το 18,32% πεδινές. Τα σημαντικότερα **βουνά** της Κορινθίας είναι το όρος Κυλλήνη (2.376μ.), τα Όνεια όρη (599μ.), ο Ακροκόρινθος (573μ.) και τα Αροάνια (2.341μ.). Στην Ενότητα ανήκουν οι Αλκυονίδες νήσοι καθώς και μερικές ακατοίκητες νησίδες στις ακτές του Σαρωνικού κόλπου. Όπως και η Αργολίδα έτσι και η Κόρινθος αποτελούσε μια από τις πιο σημαντικές Πόλεις-Κράτη της αρχαιότητας, γεγονός στο οποίο οφείλεται η ύπαρξη πληθώρας ιστορικών και αρχαιολογικών ευρημάτων.

Η **Π.Ε. Λακωνίας** συνορεύει με τις Ενότητες Αρκαδίας στα βόρεια και Μεσσηνίας στα δυτικά. Πρωτεύουσα της είναι η πόλη της Σπάρτης.

Η έκταση της Ενότητας είναι 3.636 km^2 και αποτελεί την δεύτερη πιο πεδινή περιοχή (μετά την ενότητα Μεσσηνίας) της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Η **κατανομή των εδαφών** της έχει ως εξής: 23,71% πεδινές εκτάσεις, 43,49% ημιορεινές και 32,8% ορεινές. Τα κυριότερα **όρη** της Λακωνίας είναι ο Ταΰγετος και ο Πάρνωνας. Αποτελεί την νοτιότερη Ενότητα της Πελοποννήσου και της Ηπειρωτικής Ελλάδας. Βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος (Μυρτώο Πέλαγος), το Μεσσηνιακό κόλπο και το Λακωνικό κόλπο. Στην Ενότητα ανήκει και το μοναδικό κατοικημένο νησί της Πελοποννήσου, η Ελαφόνησος.

Ιδιαίτερη ιστορική σημασία παρουσιάζει η πόλη της Σπάρτης, μία από τις σπουδαιότερες Πόλεις-Κράτη της αρχαιότητας. Η Ενότητα σφύζει από την ύπαρξη σημαντικών ιστορικών, αρχαιολογικών και λατρευτικών χώρων στην επικράτεια της.

Η **Π.Ε. Μεσσηνίας** βρίσκεται στο νοτιοδυτικό άκρο της Πελοποννήσου, συνορεύει με τις Ενότητες Ηλείας στα βόρεια, Αρκαδίας στα βορειοανατολικά, Λακωνίας στα ανατολικά και βρέχεται στα νότια από τον Μεσσηνιακό κόλπο και στα δυτικά από το Ιόνιο Πέλαγος. Πρωτεύουσα της είναι η πόλη της Καλαμάτας.

Η έκταση της είναι 2.991km^2 και αποτελεί την πιο πεδινή Ενότητα της Περιφέρειας. Στην Ενότητα Μεσσηνίας η κατανομή των εδαφών έχει ως εξής: 40,17% ορεινές εκτάσεις, 25,94% ημιορεινές και 33,89% πεδινές εκτάσεις. Τα κυριότερα **όρη** είναι ο Ταΰγετος (σύνορα με Λακωνία 2.404μ.) και το Λύκαιο (σύνορα Μεσσηνίας-Αρκαδίας 1.420μ.). Η πεδινή Μεσσηνία, πλούσια σε υπόγεια και επιφανειακά νερά, διασχίζεται από πολλά ποτάμια με μεγαλύτερο τον Πάμισο.

1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Χάρτης 2: Μεταφορικές υποδομές της Περιφέρειας Πελοποννήσου

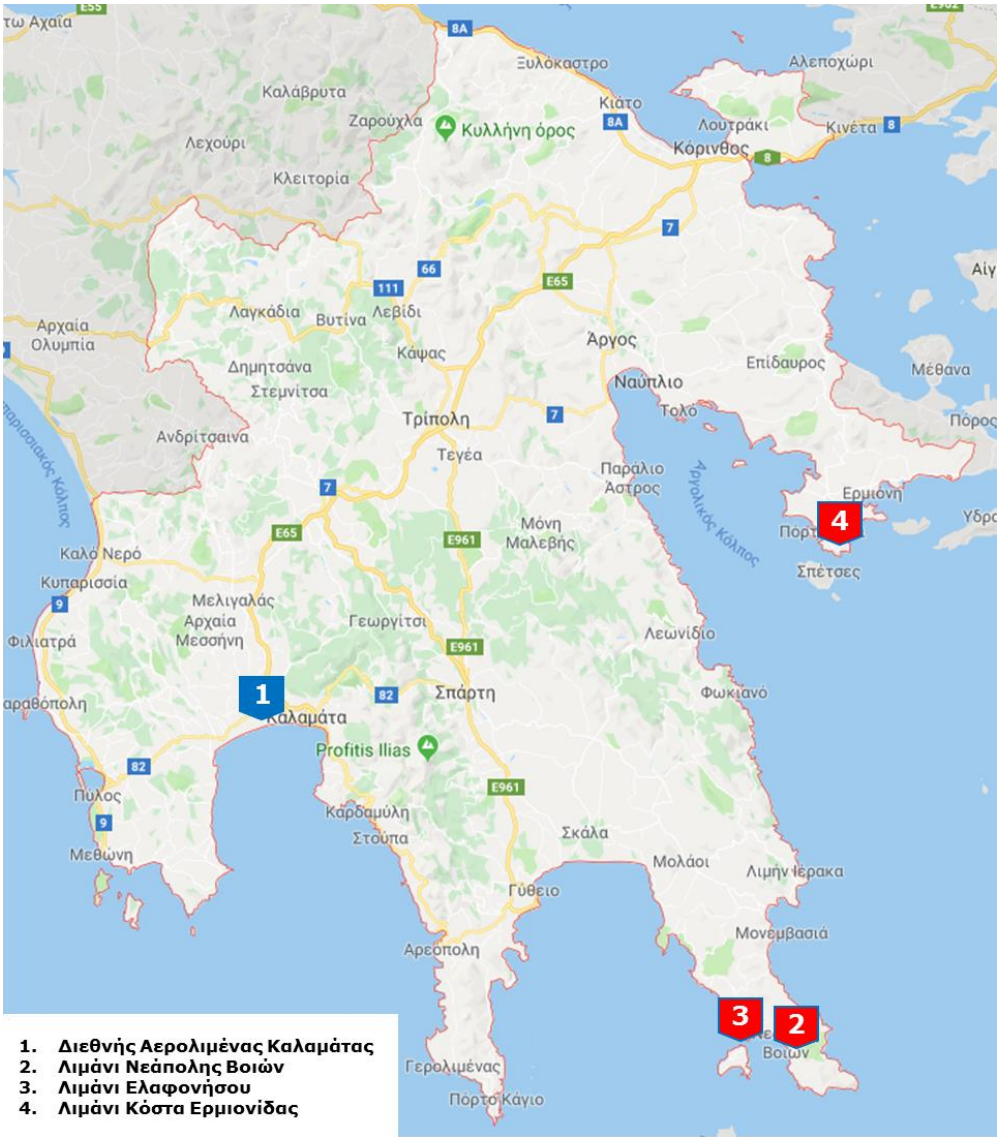

1.3.1 Αεροδρόμια

Αναφορικά με τις αεροπορικές υποδομές, η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει 1 αεροδρόμιο, τον Διεθνή Αερολιμένα Καλαμάτας «Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος».

Ο Διεθνής Αερολιμένας Καλαμάτας βρίσκεται 9χλμ. δυτικά από το κέντρο της πόλης της Καλαμάτας και λειτουργεί από το 1959. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις του αεροσταθμού είναι 2.450 τ.μ. ενώ διαθέτει 2 αίθουσες αφίξεων, 2 αίθουσες αναχωρήσεων και 1 αίθουσα αναμονής. Επίσης, ο χώρος στάθμευσης αεροσκαφών είναι χωρητικότητας 4 αεροσκαφών.

1.3.2 Λιμένες

Αναφορικά με τις λιμενικές υποδομές, η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει 3 κύρια λιμάνια, το λιμάνι της Νεάπολης Βοιών, το Λιμάνι της Ελαφονήσου και το Λιμάνι της Κόστα Ερμιονίδας, τα οποία εξυπηρετούν κυρίως την επιβατική κίνηση. Το λιμάνι της Νεάπολης Βοιών (Ενότητα Λακωνίας) εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με την Ελαφόνησο και τα Κύθηρα. Το λιμάνι της Ελαφονήσου εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση (ferry boat) από την Νεάπολη και την Πούντα. Το λιμάνι της Κόστα Ερμιονίδας εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με το νησί των Σπετσών.

Τα υπόλοιπα λιμάνια της Περιφέρειας είναι:

- Λιμάνι Πόρτο Χέλι, εξυπηρετεί την ακτοπλοϊκή κίνηση με τον Πειραιά, την Ερμιόνη, την Ύδρα, τον Πόρο και τις Σπέτσες,
- Λιμάνι Ερμιόνης, εξυπηρετεί την ακτοπλοϊκή κίνηση με Ύδρα, Πόρο, Σπέτσες και Πόρτο Χέλι,
- Λιμάνι Ναυπλίου, εξυπηρετεί κυρίως τον ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής και κρουαζιερόπλοιων,
- Λιμάνι Καλαμάτας, εξυπηρετεί κυρίως τον ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής και κρουαζιερόπλοιων,
- Λιμάνι Κορίνθου, εξυπηρετεί τις τοπικές ανάγκες της βιομηχανίας και της γεωργίας. Χρησιμοποιείται κυρίως από φορτηγά,
- Λιμάνι Άστρους, εξυπηρετεί κυρίως τον ελλιμενισμό αλιευτικών σκαφών και σκαφών αναψυχής.

1.3.3 Οδικοί άξονες

Το οδικό δίκτυο της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι ιδιαίτερα εκτεταμένο, λόγω της έκτασης και του ανάγλυφου του εδάφους της. Το εθνικό δίκτυο εκτείνεται σε μήκος 1.250 km., ενώ το επαρχιακό οδικό δίκτυο σε μήκος 4.600 km. περίπου. Στα παράλια και στα πεδινά το οδικό δίκτυο παρουσιάζεται περισσότερο ανεπτυγμένο από ότι στις ορεινές περιοχές της Περιφέρειας. Οι κυριότεροι οδικοί άξονες που απαντώνται στην Περιφέρεια είναι:

- Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Πελοποννήσου: Ο αυτοκινητόδρομος ξεκινά από την Κόρινθο και καταλήγει στην Καλαμάτα με συνολικό μήκος 205 χλμ. Ο Αυτοκινητόδρομος αποτελεί τμήμα της Ευρωπαϊκής Οδού 65.
- Αυτοκινητόδρομος Α8 – Ολυμπία Οδός: δόθηκε στην κυκλοφορία στο σύνολο του το 2017. Ενώνει την Αθήνα με την Πάτρα αντικαθιστώντας την παλαιά εθνική οδό που θεωρούνταν ιδιαίτερα επικίνδυνη. Το συνολικό του μήκος είναι 201,5 χλμ.. Διέρχεται από το Βόρειο τμήμα της Περιφέρειας, καθώς ξεκινά από την Ελευσίνα, διασχίζει την Κόρινθο και καταλήγει στην Πάτρα, με τα 120 χλμ. του αυτοκινητοδρόμου να βρίσκονται εντός της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Το τμήμα από τη Μάνδρα μέχρι την Κόρινθο (64 χλμ.) αποτελεί τμήμα της Ευρωπαϊκής Οδού 94, ενώ από την Κόρινθο έως την Πάτρα (120 χλμ.) ανήκει στην Ευρωπαϊκή Οδό 65. Ο αυτοκινητόδρομος περιλαμβάνει μεγάλα τεχνικά έργα, όπως σήραγγες, γέφυρες και 29 ανισόπεδους κόμβους.
- Εθνική Οδός 39, η Εθνική Οδός 39 (ΕΟ39) διασχίζει κάθετα την πελοπόννησο και ενώνει την Τρίπολη με τη Σπάρτη και το Γύθειο. Έχει μήκος 100 χλμ. και συμπίπτει με την Ευρωπαϊκή Οδό 961 (Ε961).

Στην αναβάθμιση του βορείου μέρους της Περιφέρειας Πελοποννήσου έχει συντελέσει καθοριστικό ρόλο η λειτουργία του Προαστιακού Σιδηροδρόμου που συνδέει την Αττική με το Κιάτο (Ενότητα Κορίνθου).

Σε αντίθεση με τον Προαστιακό, το υπόλοιπο σιδηροδρομικό δίκτυο της Περιφέρειας έχει εγκαταλειφθεί. Στο παρελθόν υπήρχε τρένο το οποίο σύνδεε την Αθήνα με την Καλαμάτα μέσω Τρίπολης, αλλά η γραμμή αυτή έχει διακοπεί από το 2010 (όπως και οι γραμμές Πύργος-Καλαμάτα, Καλαμάτα-Μεσσήνη-ΤΕΙ και Κόρινθος-Τρίπολη-Ναύπλιο).

1.4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, 2015 ΚΑΙ 2020

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώνει η ΕΛΣΤΑΤ, ο υπολογιζόμενος πληθυσμός της Ελλάδας την περίοδο 2015-2020 σημείωσε μείωση κατά -1% (από 10,9 εκατ. το 2015 σε 10,7 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν μείωση την περίοδο 2015-2020, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+1%, από 632 χιλ. το 2015 σε 637 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (+4%, από 335 χιλ. το 2015 σε 348 χιλ. το 2020) και Βορείου Αιγαίου (+16%, από 198 χιλ. το 2015 σε 230 χιλ. το 2020).

Πίνακας 1: Εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020

Περιφέρεια	2015	2020	%Δ 2015 - 2020
Αττική	3.822.843	3.738.901	-2%
Κεντρική Μακεδονία	1.893.878	1.872.102	-1%
Θεσσαλία	733.663	715.115	-3%
Δυτική Ελλάδα	673.263	651.065	-3%
Κρήτη	631.513	636.504	1%
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	606.490	598.613	-1%
Πελοπόννησος	**583.431**	**572.151**	**-2%**
Στερεά Ελλάδα	557.753	556.002	0%
Νότιο Αιγαίο	334.865	347.512	4%
Ήπειρος	339.142	333.265	-2%
Δυτική Μακεδονία	276.423	264.670	-4%
Βόρειο Αιγαίο	197.695	229.516	16%
Ιόνια Νησιά	207.059	203.149	-2%
Ελλάδα	**10.858.018**	**10.718.565**	**-1%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού στις 13 Περιφέρειες της χώρας για το 2020, παρατηρούμε ότι το 52% του συνόλου είναι συγκεντρωμένο στις Περιφέρειες Αττικής (35%) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%), στις οποίες ανήκουν και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 5% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

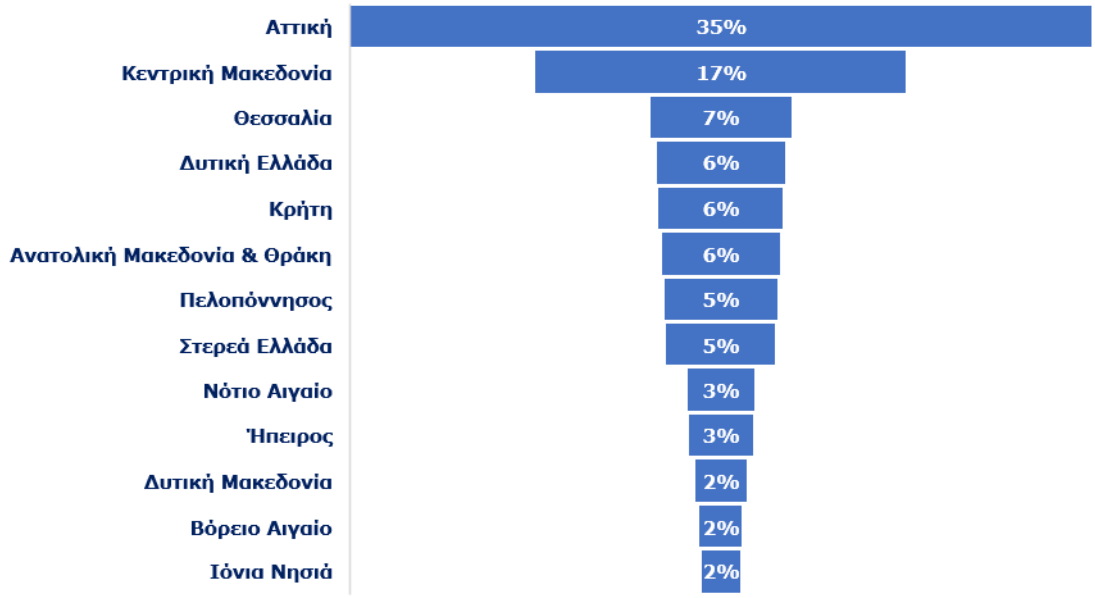

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2020, σημείωσε μείωση κατά -2% (από 583 χιλ. το 2015 σε 572 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση του πληθυσμού τους: Μεσσηνίας (-2%, από 161 χιλ. το 2015 σε 158 χιλ. το 2020), Κορινθίας (-1%, από 149 χιλ. το 2015 σε 147 χιλ. το 2020), Αργολίδας (-2%, από 98 χιλ. το 2015 σε 96 χιλ. το 2020), Λακωνίας (-1%, από 91 χιλ. το 2015 σε 90 χιλ. το 2020) και Αρκαδίας (-5%, από 85 χιλ. το 2015 σε 81 χιλ. το 2020).

Πίνακας 2: Εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου, 2015 και 2020

Ενότητα	2015	2020	%Δ 2015 - 2020
Μεσσηνίας	160.733	157.572	-2%
Κορινθίας	148.824	147.290	-1%
Αργολίδας	97.883	96.156	-2%
Λακωνίας	90.995	90.217	-1%
Αρκαδίας	84.996	80.916	-5%
Πελοπόννησος	**583.431**	**572.151**	**-2%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η Ενότητα Μεσσηνίας αντιπροσωπεύει το 28% του πληθυσμού της Περιφέρειας και ακολουθούν οι Ενότητες Κορινθίας (26%), Αργολίδας (17%), Λακωνίας (16%) και Αρκαδίας (14%).

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου, 2020

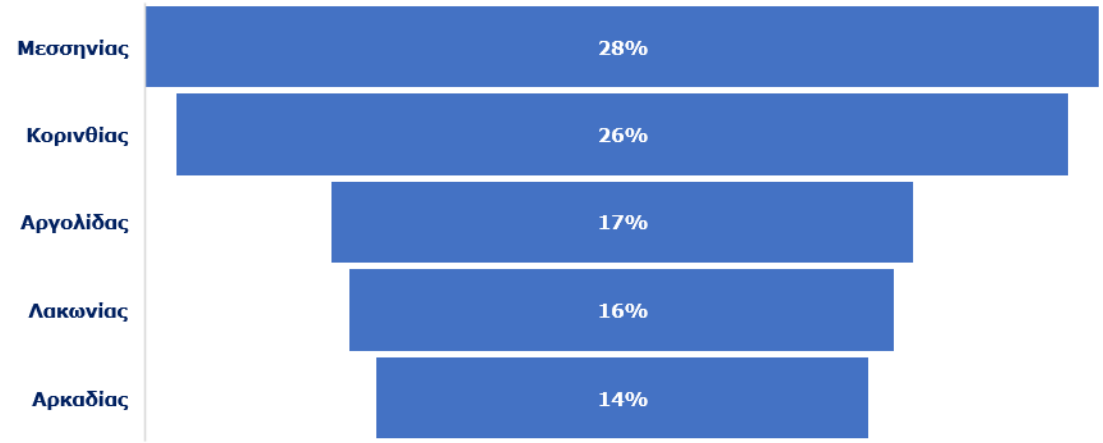

1.5 ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ, 2015 ΚΑΙ 2020

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας

Αναφορικά με την ηλικιακή κατανομή, παρατηρούμε γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας την περίοδο 2015-2020. Συγκεκριμένα, οι ηλικίες 0-44 ετών κατέγραψαν μείωση των μεριδίων τους, με εξαίρεση τις ηλικίες 15-19 ετών (+2%), ενώ αντίθετα αύξηση κατέγραψαν οι ηλικίες άνω των 45 ετών. Στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-6%), 20-24 ετών (-9%), 25-29 ετών (-9%) και 30-44 ετών (-11%) και αύξηση οι ηλικίες 15-19 ετών (+2%), 45-64 ετών (+3%) και 65+ ετών (+4%). Αναφορικά με τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (28%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (22%), 30-44 ετών (20%), 15-29 ετών (15%) και 0-14 ετών (14%).

Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας, 2015 και 2020

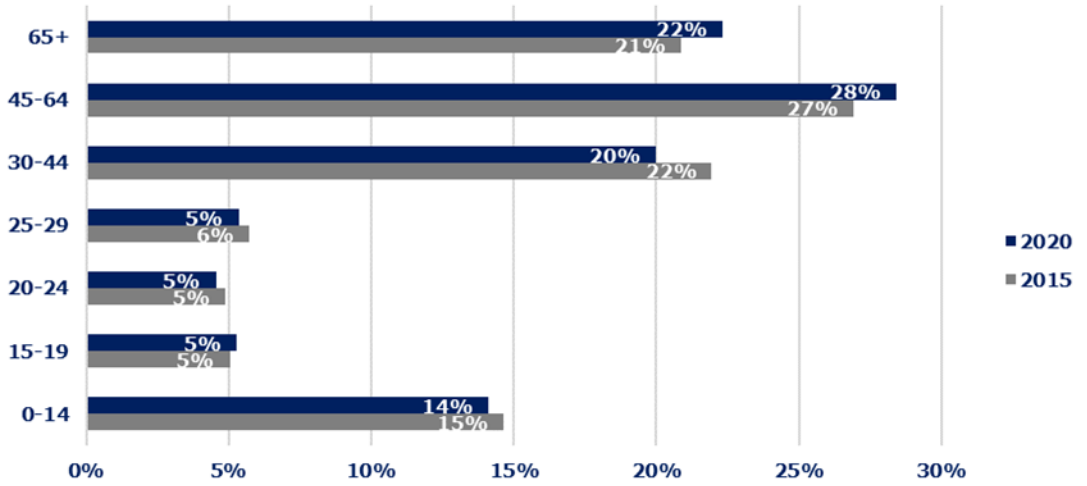

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας σημειώνει πιο έντονη μείωση στις ηλικίες 20-24 ετών και 25-29 ετών, πιο ήπια μείωση στις ηλικίες 30-44 ετών και πιο έντονη αύξηση στις ηλικίες 15-19 ετών. Συγκεκριμένα, στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-5%), 20-24 ετών (-42%), 25-29 ετών (-30%) και 30-44 ετών (-4%) ενώ αύξηση οι ηλικίες 15-19 ετών (+20%), 45-64 ετών (+4%) και 65+ ετών (+3%). Όσον αφορά τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (30%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (25%), 30-44 ετών (20%), 15-29 ετών (11%) και 0-14 ετών (14%).

Διάγραμμα 4: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Πελοποννήσου, 2015 και 2020

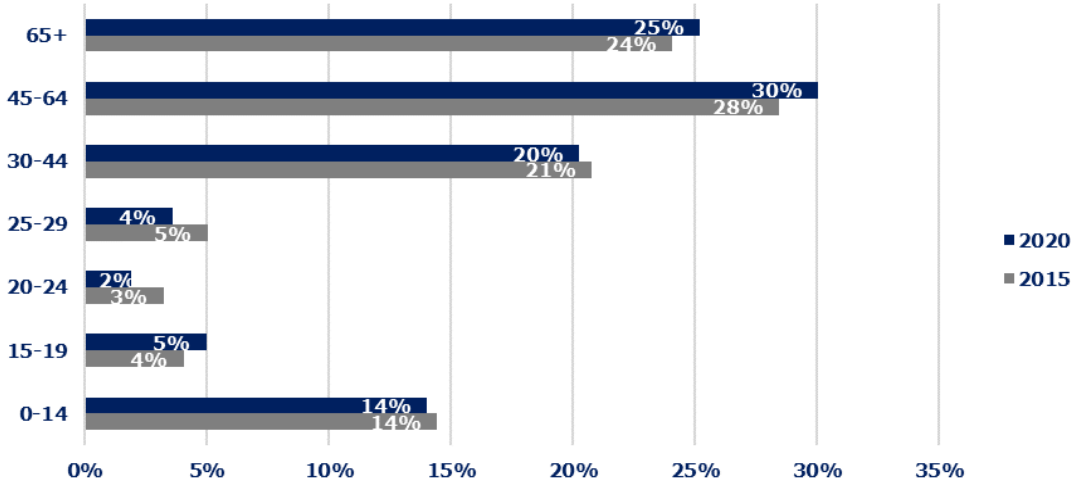

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 2015 ΚΑΙ 2020

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί κάθε χρόνο την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, η οποία εκτός από στοιχεία απασχόλησης περιλαμβάνει εκτιμήσεις για τον πληθυσμό, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, δείκτες απασχόλησης και ανεργίας κ.α. Ο **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Οι ηλικίες άνω των 15 ετών αντιπροσωπεύουν το 85% και 86% του πληθυσμού της χώρας τα έτη 2015 και 2020 αντίστοιχα, εκ των οποίων το 52% και 51% για τα έτη 2015 και 2020 αντίστοιχα αποτελεί τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της. Στις επιμέρους Περιφέρειες, δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις και για τα δύο έτη, με το ποσοστό των ηλικιών 15+ ετών για το 2015 να κυμαίνεται μεταξύ 83%-87% ενώ για το 2020 μεταξύ 84%-87%.

Αναφορικά με τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό για το 2020 καταγράφεται στις Περιφέρειες Κρήτης (54%), Αττικής (53%) και Βορείου Αιγαίου (53%) ενώ στον αντίποδα το χαμηλότερο ποσοστό για το 2020 εντοπίζεται στις Περιφέρειες Ηπείρου (46%), Δυτικής Μακεδονίας (47%), Κεντρικής Μακεδονίας (49%), Θεσσαλίας (49%), Δυτικής Ελλάδας (49%) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (49%).

Η πλειοψηφία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όπως είναι φυσικό απαντάται και για τα 2 έτη στις μεγάλες αστικές Περιφέρειες της χώρας (54% και για τα δύο έτη), Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες σημειώνουν μικρότερα μερίδια κάτω από το 10%.

Πίνακας 3: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020

Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020						
	2015			2020		
	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού
Αττική	86%	54%	37%	86%	53%	37%
Κεντρική Μακεδονία	85%	51%	17%	86%	49%	17%
Θεσσαλία	85%	51%	7%	86%	49%	7%
Δυτική Ελλάδα	85%	51%	6%	86%	49%	6%
Κρήτη	83%	54%	6%	84%	54%	6%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	85%	50%	5%	86%	49%	5%
Πελοπόννησος	**86%**	**53%**	**5%**	**86%**	**52%**	**5%**
Στερεά Ελλάδα	86%	51%	5%	86%	50%	5%
Νότιο Αιγαίο	83%	56%	3%	84%	52%	3%
Ήπειρος	87%	47%	3%	87%	46%	3%
Δυτική Μακεδονία	86%	49%	2%	87%	47%	2%
Ιόνια Νησιά	85%	52%	2%	86%	50%	2%
Βόρειο Αιγαίο	86%	46%	2%	85%	53%	2%
Ελλάδα	**85%**	**52%**	**100%**	**86%**	**51%**	**100%**

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

***επί του συνόλου των ηλικιών 15+**

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 5% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, ενώ το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ως προς τον πληθυσμό της ηλικίας 15+ ετών ήταν 53% το 2015 και 52% το 2020. Σε σύγκριση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες, η Περιφέρεια Πελοποννήσου εμφανίζει το 4ο υψηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού και για τα δύο έτη.

1.7 ΜΑΚΡΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2013-2018

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι την περίοδο 2013-2018 το ΑΕΠ της χώρας σημείωσε οριακή αύξηση κατά +0,1% (από € 179.616 εκατ. το 2013 σε € 179.727 εκατ. το 2018), επιβεβαιώνοντας την στροφή της ελληνικής οικονομίας που ξεκίνησε το 2017 σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες την περιόδο 2013-2018 είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-0,1%, από € 86,0 δισ. το 2013 σε € 85,9 δισ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (-3%, από € 8,2 δισ. το 2013 σε € 7,9 δισ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-1%, από € 7,0 δισ. το 2013 σε € 6,9 δισ. το 2018), Δυτικής Μακεδονίας (-19%, από € 5,0 δισ. το 2013 σε € 4,1 δισ. το 2018), Ηπείρου (-3%, από € 4,0 δισ. το 2013 σε € 3,9 δισ. το 2018) και Βορείου Αιγαίου (-4%, από € 2,6 δισ. το 2013 σε € 2,5 δισ. το 2018) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+3%, από € 23,9 δισ. το 2013 σε € 24,6 δισ. το 2018), Κρήτης (+6%, από € 8,6 δισ. το 2013 σε € 9,1 δισ. το 2018), Θεσσαλίας (+2%, από € 8,9 δισ. το 2013 σε € 9,1 δισ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+2%, από € 8,2 δισ. το 2013 σε € 8,4 δισ. το 2018), Πελοποννήσου (+0,3%, από € 8,0 δισ. το 2013 σε € 8,0 δισ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+2%, από € 6,1 δισ. το 2013 σε € 6,2 δισ. το 2018) και Ιονίων Νήσων (+4%, από € 3,1 δισ. το 2013 σε € 3,2 δισ. το 2018) αύξηση.

Πίνακας 4: ΑΕΠ Περιφερειών της Χώρας, 2013-2018 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Αττικής	86.013	84.699	83.483	82.898	84.651	85.918	0%
Κεντρικής Μακεδονίας	23.923	23.435	23.776	23.748	24.063	24.607	3%
Κρήτης	8.596	8.826	8.816	8.596	8.847	9.071	6%
Θεσσαλίας	8.924	8.902	8.970	8.821	8.927	9.060	2%
Στερεάς Ελλάδας	8.162	7.938	8.021	8.128	8.322	8.353	2%
Πελοποννήσου	**7.998**	**7.817**	**7.961**	**7.922**	**8.071**	**8.025**	**0%**
Δυτικής Ελλάδας	8.220	8.095	8.021	7.822	7.845	7.942	-3%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	6.974	6.818	6.778	6.795	6.813	6.873	-1%
Νοτίου Αιγαίου	6.077	6.175	6.083	5.850	5.940	6.183	2%
Δυτικής Μακεδονίας	5.047	4.945	4.700	4.308	4.302	4.107	-19%
Ηπείρου	4.041	3.987	3.925	3.889	3.875	3.933	-3%
Ιονίων Νήσων	3.075	3.154	3.083	3.029	3.059	3.183	4%
Βορείου Αιγαίου	2.566	2.559	2.492	2.430	2.436	2.471	-4%
Ελλάδα	**179.616**	**177.349**	**176.110**	**174.237**	**177.152**	**179.727**	**0%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, όπως είναι φυσιολογικό την μεγαλύτερη συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας έχουν οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, που αποτελούν και την καρδιά της οικονομικής δραστηριότητας, συνεισφέροντας το 61% του ΑΕΠ της. Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 4% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας.

Διάγραμμα 5: Ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

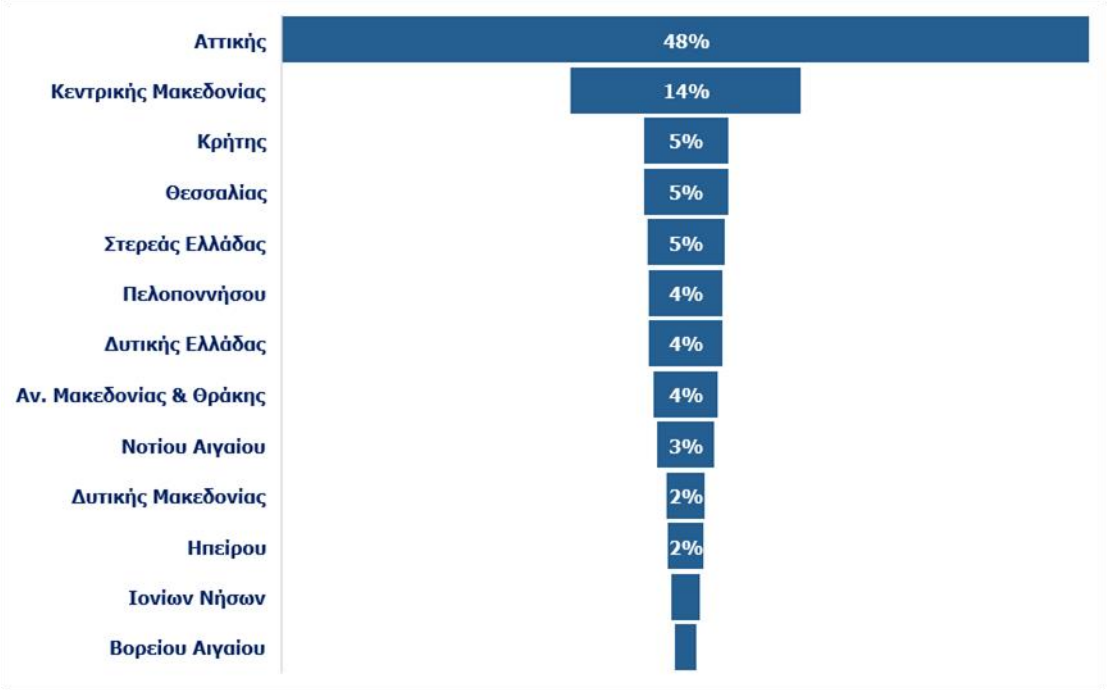

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η εξέλιξη του ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου την περίοδο 2013-2018 εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτή που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας. Συγκεκριμένα, η Περιφέρεια Πελοποννήσου εμφάνισε αύξηση στο ΑΕΠ της την περίοδο 2013-2018 κατά +0,3% (από € 7.998 εκατ. το 2013 σε € 8.025 εκατ. το 2018).

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη του ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Πελοποννήσου (σε εκατ. €), 2013-2018

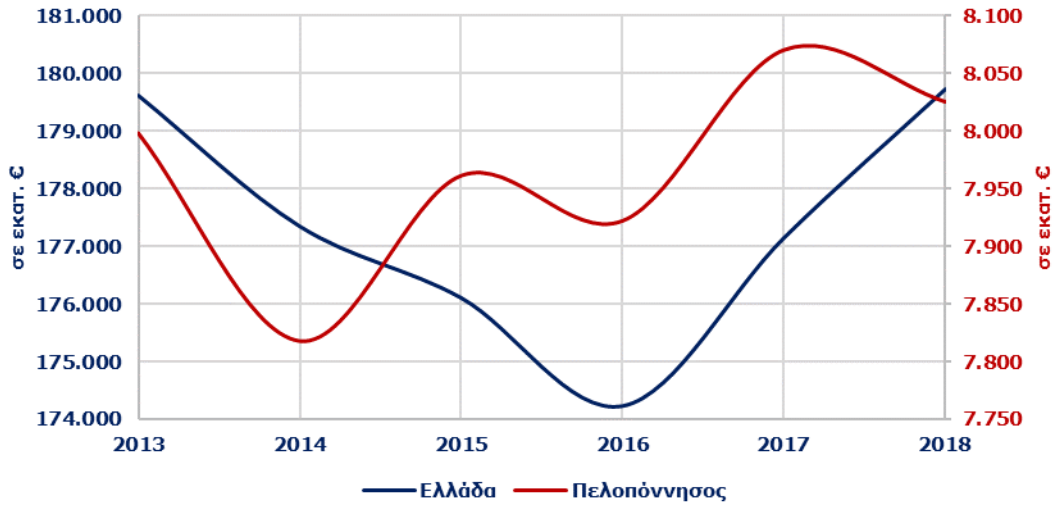

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους η εικόνα την περίοδο 2013-2018 είναι μικτή, με τις Ενότητες Κορινθίας (-0,4%, από € 2.016 εκατ. το 2013 σε € 2.008 εκατ. το 2018) και Αρκαδίας (-2%, από € 1.485 εκατ. το 2013 σε € 1.459 εκατ. το 2018) να καταγράφουν μείωση του ΑΕΠ τους ενώ αντίθετα οι Ενότητες Μεσσηνίας (+2%, από € 1.947 εκατ. το 2013 σε € 1.978 εκατ. το 2018), Αργολίδας (+1%, από € 1.438 εκατ. το 2013 σε € 1.449 εκατ. το 2018) και Λακωνίας (+2%, από € 1.113 εκατ. το 2013 σε € 1.131 εκατ. το 2018) αύξηση.

Πίνακας 5: ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2012-2017 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Ενότητα	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Κορινθίας	2.016	1.879	1.935	1.997	2.000	2.008	0%
Μεσσηνίας	1.947	1.970	1.978	1.957	1.986	1.978	2%
Αρκαδίας	1.485	1.441	1.474	1.467	1.507	1.459	-2%
Αργολίδας	1.438	1.419	1.444	1.422	1.446	1.449	1%
Λακωνίας	1.113	1.108	1.130	1.079	1.130	1.131	2%
Πελοπόννησος	**7.998**	**7.817**	**7.961**	**7.922**	**8.071**	**8.025**	**0%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας την περίοδο 2013-2018 αυξήθηκε κατά +2% (από € 16.381 το 2013 σε € 16.745 το 2018). Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-1%, από € 18.154 το 2013 σε € 18.054 το 2018), Δυτικής Μακεδονίας (-15%, από € 18.025 το 2013 σε € 15.319 το 2018), Δυτικής Ελλάδας (-0,02%, από € 12.085 το 2013 σε € 12.082 το 2018), Βορείου Αιγαίου (-11%, από € 12.890 το 2013 σε € 11.434 το 2018), Ηπείρου (-0,3%, από € 11.812 το 2013 σε € 11.775 το 2018) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-0,02%, από € 11.448 το 2013 σε € 11.446 το 2018) να καταγράφουν μείωση του κατά Κεφαλήν ΑΕΠ τους ενώ αντίθετα οι Ενότητες Αττικής (+4%, από € 22.121 το 2013 σε € 22.915 το 2018), Ιονίων Νήσων (+5%, από € 14.789 το 2013 σε € 15.587 το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+3%, από € 14.585 το 2013 σε € 15.030 το 2018), Κρήτης (+5%, από € 13.634 το 2013 σε € 14.302 το 2018), Πελοποννήσου (+2%, από € 13.649 το 2013 σε € 13.943 το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (+5%, από € 12.538 το 2013 σε € 13.125 το 2018) και Θεσσαλίας (+4%, από € 12.065 το 2013 σε € 12.578 το 2018) αύξηση.

Πίνακας 6: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2013-2018 (σε €)

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Αττικής	22.121	22.038	21.957	21.946	22.484	22.915	4%
Νοτίου Αιγαίου	18.154	18.441	18.169	17.382	17.488	18.054	-1%
Ιονίων Νήσων	14.789	15.210	14.921	14.718	14.921	15.587	5%
Στερεάς Ελλάδας	14.585	14.213	14.405	14.624	14.976	15.030	3%
Δυτικής Μακεδονίας	18.025	17.815	17.082	15.798	15.912	15.319	-15%
Κρήτης	13.634	13.983	13.958	13.596	13.975	14.302	5%
Πελοποννήσου	**13.649**	**13.379**	**13.674**	**13.656**	**13.964**	**13.943**	**2%**
Κεντρικής Μακεδονίας	12.538	12.343	12.589	12.620	12.813	13.125	5%
Θεσσαλίας	12.065	12.101	12.262	12.122	12.331	12.578	4%
Δυτικής Ελλάδας	12.085	11.983	11.958	11.743	11.856	12.082	0%
Βορείου Αιγαίου	12.890	12.917	12.641	12.140	11.746	11.434	-11%
Ηπείρου	11.812	11.723	11.614	11.574	11.576	11.775	0%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	11.448	11.225	11.193	11.257	11.318	11.446	0%
Ελλάδα	**16.381**	**16.282**	**16.275**	**16.169**	**16.472**	**16.745**	**2%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου

Η εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτήν που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας. Την περίοδο 2013-2018 η Περιφέρεια Πελοποννήσου κατέγραψε αύξηση στο κατά Κεφαλήν ΑΕΠ της κατά +2% (από € 13.649 το 2013 σε € 13.943 το 2018).

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Πελοποννήσου (σε €), 2013-2018

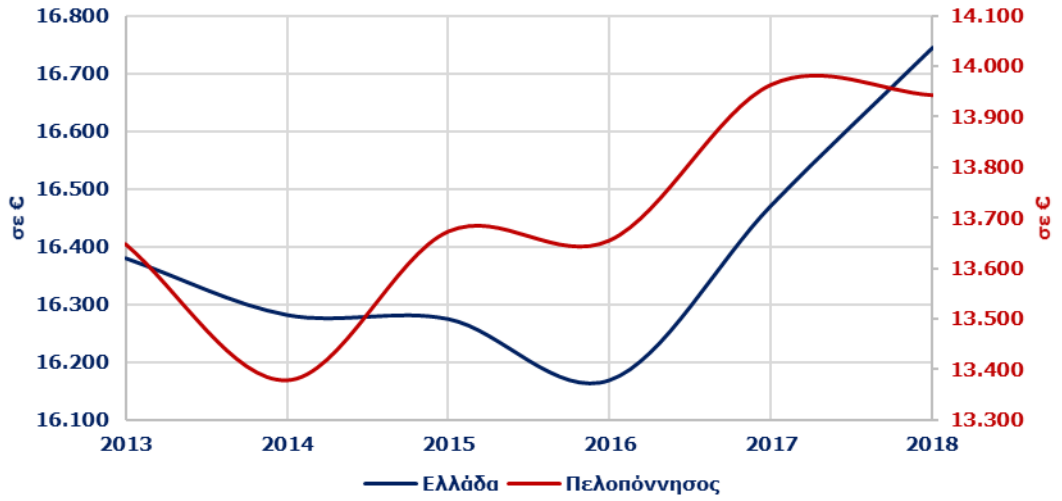

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, την περίοδο 2013-2018 όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση στο κατά Κεφαλήν ΑΕΠ τους, Αρκαδία (+3%, από € 17.199 το 2013 σε € 17.783 το 2018), Αργολίδα (+2%, από € 14.617 το 2013 σε € 14.977 το 2018), Κόρινθος (+0,1%, από € 13.556 το 2013 σε € 13.574 το 2018), Λακωνία (+2%, από € 12.234 το 2013 σε € 12.504 το 2018) και Μεσσηνία (+4%, από € 12.045 το 2013 σε € 12.488 το 2018).

Πίνακας 7: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2013-2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Αρκαδίας	17.199	16.874	17.431	17.532	18.195	17.783	3%
Αργολίδας	14.617	14.474	14.776	14.595	14.893	14.977	2%
Κορινθίας	13.556	12.629	13.007	13.441	13.482	13.574	0%
Λακωνίας	12.234	12.175	12.434	11.888	12.474	12.504	2%
Μεσσηνίας	12.045	12.233	12.341	12.257	12.490	12.488	4%
Πελοπόννησος	**13.649**	**13.379**	**13.674**	**13.656**	**13.964**	**13.943**	**2%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence
*Προσωρινά στοιχεία

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2020

Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας το 2020 ήταν της τάξης του 3,7% ή € 6,1 δισ. Λόγω της προσεγγιστικής φύσης των στοιχείων του πίνακα, η εικόνα που αναδεικνύει είναι κατά κύριο λόγο ενδεικτική. Παρόλα αυτά είναι εντυπωσιακή η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων και της Κρήτης.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Πελοποννήσου από τον τουρισμό το 2020, αντιπροσώπευαν το 3% (€ 186 εκατ.) των συνολικών εσόδων της χώρας ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ανήλθε σε 3%. Επίσης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, το ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου το 2020 σημείωσε μείωση κατά -8% (από € 8.025 εκατ. το 2018 σε € 7.382 εκατ. το 2020).

Πίνακας 8: Συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2020

Περιφέρεια	% κατανομή εσόδων εισερχόμενου τουρισμού 2020	αναλογία άμεσης τουριστικής δαπάνης 2020 - σε € εκ.	ΑΕΠ Περιφερειών 2020*- σε εκ.	άμεση συμβολή τουρισμού στο ΑΕΠ Περιφέρειας με στοιχεία 2020	κατά κεφαλήν ΑΕΠ 2018 - σε €
Ν. Αιγαίο	29%	1.771	5.687	31%	18.054
Κρήτη	20%	1.214	8.344	15%	14.302
Αττική	18%	1.073	79.034	1%	22.915
Κεντ. Μακεδονία	10%	581	22.636	3%	13.125
Ιόνια Νησιά	10%	629	2.928	21%	15.587
Πελοπόννησος	**3%**	**186**	**7.382**	**3%**	**13.943**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2%	129	6.322	2%	11.446
Θεσσαλία	2%	122	8.334	1%	12.578
Ήπειρος	2%	116	3.618	3%	11.775
Δυτ. Ελλάδα	2%	98	7.306	1%	12.082
Στερεά Ελλάδα	1%	83	7.684	1%	15.030
Δυτ. Μακεδονία	1%	38	3.778	1%	15.319
Β. Αιγαίο	1%	35	2.273	2%	11.434
Σύνολο Χώρας	**100%**	**6.075**	**165.326**	**4%**	**16.745**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Η κατανομή του ΑΕΠ των Περιφερειών είναι εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψιν την ποσοστιαία κατανομή του 2018

*Το ΑΕΠ των Περιφερειών είναι προσωρινό και υπόκειται σε αλλαγή

1.8 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ[3], 2015-2020

Στην ενότητα αυτή δίδονται στοιχεία για την εξέλιξη του συνόλου της απασχόλησης ανά Περιφέρεια καθώς επίσης και στοιχεία για την εξέλιξη της απασχόλησης στους κλάδους των καταλυμάτων, της εστίασης και των λοιπών κλάδων. Επίσης, αναλύονται στοιχεία απασχόλησης ανά τύπο (πλήρης – μερικής), ηλικιακή διάρθρωση και φύλο απασχολούμενων τόσο συνολικά όσο και στα καταλύματα, την εστίαση και τους λοιπούς κλάδους. Τέλος, παρέχονται στοιχεία ανεργίας ανά Περιφέρεια.

Αν και μέρος της δραστηριότητας της εστίασης δεν αφορά στον τουρισμό, η εποχικότητα που παρουσιάζουν τα στοιχεία απασχόλησης σε αυτήν ταυτίζεται με την εποχικότητα του Ελληνικού τουρισμού. Ως εκ τούτου θεωρούμε την δραστηριότητα της εστίασης ως κλάδο του τουρισμού. Επίσης, σημειώνουμε ότι υπάρχουν άλλες τουριστικές δραστηριότητες (πχ μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία) που περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες και δεν καταγράφονται στα παρόντα στοιχεία. Τέλος, τα στοιχεία προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ και η περίοδος αναφοράς είναι τα έτη 2015, 2019 και 2020. Αναφορικά με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, σημειώνουμε τα εξής:

- Η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού είναι δειγματοληπτική και διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ,
- Ως απασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποία απουσίαζαν προσωρινά.

[3] Λόγω της δειγματοληπτικής μεθόδου της ΕΕΔ, εκτιμήσεις <5.000 πρέπει να λαμβάνονται ενδεικτικά καθώς συνοδεύονται από μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα (CV~20%).

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των απασχολούμενων την περίοδο 2015-2019 στο σύνολο της χώρας κατέγραψε αύξηση κατά +8% (από 3,6 εκατ. το 2015 σε 3,9 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση των απασχολούμενων τους, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (+106 χιλ. ή +8%, από 1,3 εκατ. το 2015 σε 1,4 εκατ. το 2019), Κρήτης (+44 χιλ. ή 21%, από 209 χιλ. το 2015 σε 253 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+42 χιλ. ή +7%, από 601 χιλ. το 2015 σε 643 χιλ. το 2019) και Θεσσαλίας (+23 χιλ. ή 10%, από 230 χιλ. το 2015 σε 253 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 3,9 εκατ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+2%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (+1%, από 215 χιλ. το 2019 σε 217 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (+1%, από 211 χιλ. το 2019 σε 214 χιλ. το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (+0,04%, από 87 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-1%, από 643 χιλ. το 2019 σε 639 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (-0,5%, από 253 χιλ. το 2019 σε 252 χιλ. το 2020), Κρήτης (-8%, από 253 χιλ. το 2019 σε 231 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 215 χιλ. το 2019 σε 204 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-3%, από 194 χιλ. το 2019 σε 189 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 133 χιλ. το 2019 σε 118 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-4%, από 113 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 75 χιλ. το 2019 σε 73 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-7%, από 77 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2020) μείωση.

Πίνακας 9: Εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	1.335.896	1.442.366	1.471.711	8%	2%
Κεντρική Μακεδονία	600.756	642.691	638.820	7%	-1%
Θεσσαλία	229.766	253.248	252.071	10%	0%
Κρήτη	209.134	252.984	231.493	21%	-8%
Δυτική Ελλάδα	206.191	214.683	216.616	4%	1%
Πελοπόννησος	**193.237**	**211.431**	**213.930**	**9%**	**1%**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	197.901	214.647	203.593	8%	-5%
Στερεά Ελλάδα	181.007	194.168	188.853	7%	-3%
Νότιο Αιγαίο	132.339	132.973	117.636	0%	-12%
Ήπειρος	105.272	112.748	108.753	7%	-4%
Δυτική Μακεδονία	81.243	87.085	87.116	7%	0%
Βόρειο Αιγαίο	64.967	74.817	72.813	15%	-3%
Ιόνια Νησιά	72.984	77.188	72.074	6%	-7%
Σύνολο	**3.610.693**	**3.911.030**	**3.875.479**	**8%**	**-1%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (7%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 8: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2020

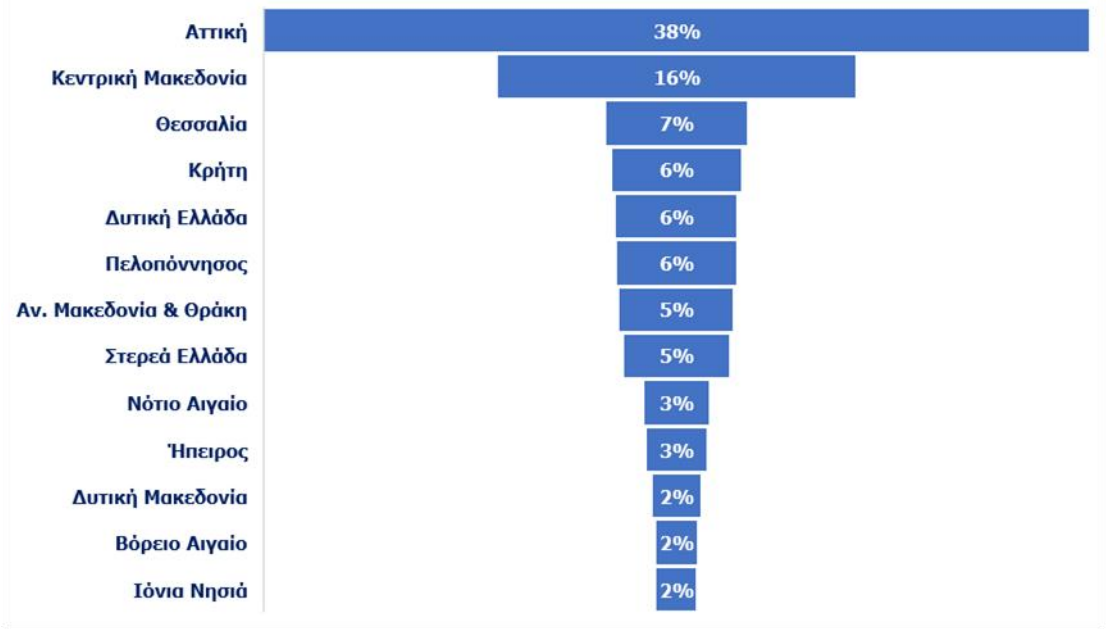

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης

Οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από 193 χιλ. το 2015 σε 211 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι κατηγορίες σημείωσαν αύξηση: λοιποί κλάδοι (+8%, από 176 χιλ. το 2015 σε 191 χιλ. το 2019), εστίαση (+8%, από 14 χιλ. το 2015 σε 16 χιλ. το 2019) και καταλύματα (+69%, από 3 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσαν αύξηση κατά +1% (από 211 χιλ. το 2019 σε 214 χιλ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τους απασχολούμενους στους λοιπούς κλάδους (+1%, από 191 χιλ. το 2019 σε 193 χιλ. το 2020) και στα καταλύματα (+30%, από 5 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα στην εστίαση (-9%, από 16 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020) μείωση.

Πίνακας 10: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Κλάδος	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί Κλάδοι	175.711	190.635	193.027	8%	1%
Εστίαση	14.438	15.572	14.095	8%	-9%
Καταλύματα	3.088	5.224	6.808	69%	30%
Σύνολο	**193.237**	**211.431**	**213.930**	**9%**	**1%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των απασχολούμενων όπως είναι φυσικό εντοπίζεται στους λοιπούς κλάδους (από 91% το 2015 σε 90% το 2020) ενώ μικρότερα είναι τα μερίδια στην εστίαση (7% καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο) και τα καταλύματα (από 2% το 2015 σε 3% το 2020).

Διάγραμμα 9: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

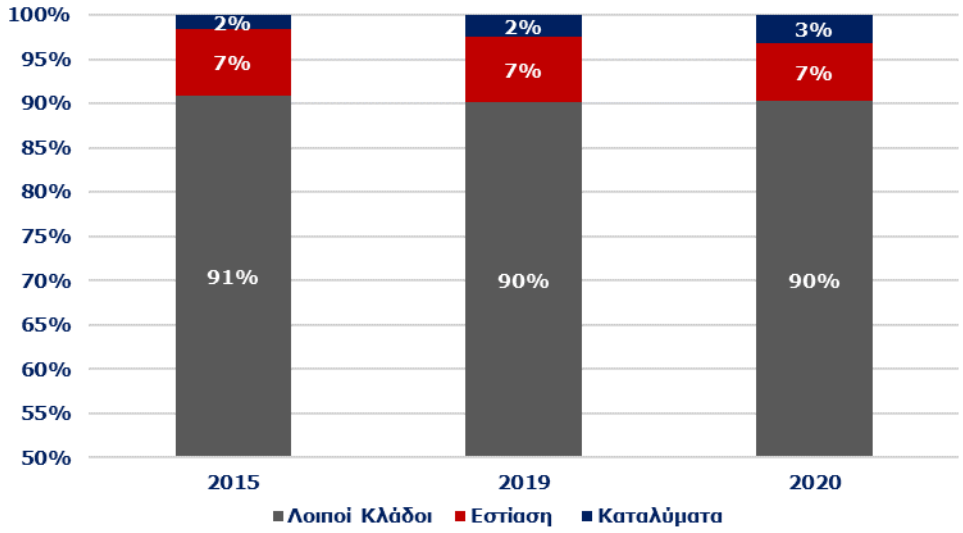

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με τον τύπο απασχόλησης στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2015-2019, παρατηρούμε ότι οι απασχολούμενοι με πλήρη απασχόληση σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από 3,3 εκατ. το 2015 σε 3,6 εκατ. το 2019) ενώ αυτοί με μερική απασχόληση αύξηση κατά +5% (από 343 χιλ. το 2015 σε 361 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση της πλήρους απασχόλησης, με εξαίρεση την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (-4%, από 126 χιλ. το 2015 σε 121 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη στην πλήρη απασχόληση σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+103 χιλ. ή +9%, από 1,2 εκατ. το 2015 σε 1,3 εκατ. το 2019), Κρήτης (+50 χιλ. ή +26%, από 189 χιλ. το 2015 σε 239 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+31 χιλ. ή +6%, από 546 χιλ. το 2015 σε 576 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (+24 χιλ. ή +14%, από 175 χιλ. το 2015 σε 199 χιλ. το 2019). Στην μερική απασχόληση την περίοδο 2015-2019, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση με εξαίρεση τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (-33%, από 18 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019), Κρήτης (-30%, από 20 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (-4%, από 18 χιλ. το 2015 σε 18 χιλ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (-2%, από 3 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις στην μερική απασχόληση την περίοδο 2015-2019 σε απόλυτα μεγέθη, καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+11 χιλ. ή +20%, από 55 χιλ. το 2015 σε 66 χιλ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+5 χιλ. ή +85%, από 6 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019), Αττικής (+4 χιλ. ή +3%, από 148 χιλ. το 2015 σε 151 χιλ. το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+3 χιλ. ή +28%, από 11 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σημείωσαν πτώση κατά -0,3% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 3,5 εκατ. το 2020) ενώ τις μερικής μείωση κατά -7% (από 361 χιλ. το 2019 σε 336 χιλ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα στην πλήρη απασχόληση είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+3%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (+0,3%, από 576 χιλ. το 2019 σε 578 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (+0,02%, από 220 χιλ. το 2019 σε 220 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (+2%, από 199 χιλ. το 2019 σε 203 χιλ. το 2020) και Στερεάς Ελλάδας (+0,2%, από 177 χιλ. το 2019 σε 177 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση απασχολούμενων ενώ οι Περιφέρειες Κρήτης (-8%, από 239 χιλ. το 2019 σε 220 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-1%, από 197 χιλ. το 2019 σε 196 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-6%, από 200 χιλ. το 2019 σε 188 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-11%, από 121 χιλ. το 2019 σε 108 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-5%, από 105 χιλ. το 2019 σε 101 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-1%, από 80 χιλ. το 2019 σε 79 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 70 χιλ.

το 2019 σε 68 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-6%, από 74 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2020) μείωση.

Σε ότι αφορά τους απασχολούμενους μερικής απασχόλησης την περίοδο 2019-2020 η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι αρνητική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+18%, από 18 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2020), Ηπείρου (+14%, από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (+9%, από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+6%, από 14 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2020). Οι υψηλότερες μείωσεις σε απόλυτα μεγέθη στην μερική απασχόληση καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (-11 χιλ. ή -8%, από 151 χιλ. το 2019 σε 140 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-6 χιλ. ή -9%, από 66 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2020) και Στερεάς Ελλάδας (-6 χιλ. ή -32%, από 18 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020).

Πίνακας 11: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά τύπο απασχόλησης, 2015-2020

Περιφέρεια	Τύπος Απασχόλησης	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	Πλήρης	1.188.212	1.290.923	1.331.879	9%	3%
	Μερική	147.684	151.444	139.832	3%	-8%
Κεντρικής Μακεδονίας	Πλήρης	545.507	576.379	578.391	6%	0%
	Μερική	55.249	66.313	60.428	20%	-9%
Θεσσαλίας	Πλήρης	199.104	219.707	219.757	10%	0%
	Μερική	30.662	33.541	32.314	9%	-4%
Κρήτης	Πλήρης	189.086	238.866	219.913	26%	-8%
	Μερική	20.048	14.118	11.580	-30%	-18%
Δυτικής Ελλάδας	Πλήρης	187.878	197.020	195.772	5%	-1%
	Μερική	18.313	17.663	20.843	-4%	18%
Πελοποννήσου	**Πλήρης**	**175.315**	**199.489**	**203.181**	**14%**	**2%**
	Μερική	**17.922**	**11.942**	**10.749**	**-33%**	**-10%**
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Πλήρης	186.703	200.265	188.350	7%	-6%
	Μερική	11.198	14.383	15.244	28%	6%
Στερεάς Ελλάδας	Πλήρης	164.851	176.667	176.997	7%	0%
	Μερική	16.156	17.501	11.856	8%	-32%
Νοτίου Αιγαίου	Πλήρης	126.101	121.418	107.802	-4%	-11%
	Μερική	6.238	11.555	9.834	85%	-15%
Ηπείρου	Πλήρης	98.203	105.495	100.510	7%	-5%
	Μερική	7.069	7.253	8.243	3%	14%
Δυτικής Μακεδονίας	Πλήρης	74.739	79.978	79.358	7%	-1%
	Μερική	6.504	7.107	7.758	9%	9%
Βορείου Αιγαίου	Πλήρης	61.889	70.071	68.179	13%	-3%
	Μερική	3.077	4.746	4.634	54%	-2%
Ιονίων Νήσων	Πλήρης	69.862	74.137	69.521	6%	-6%
	Μερική	3.122	3.050	2.553	-2%	-16%
Ελλάδα	**Πλήρης**	**3.267.448**	**3.550.414**	**3.539.611**	**9%**	**0%**
	Μερική	**343.244**	**360.616**	**335.868**	**5%**	**-7%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στην πλήρη απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων πλήρους απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2020

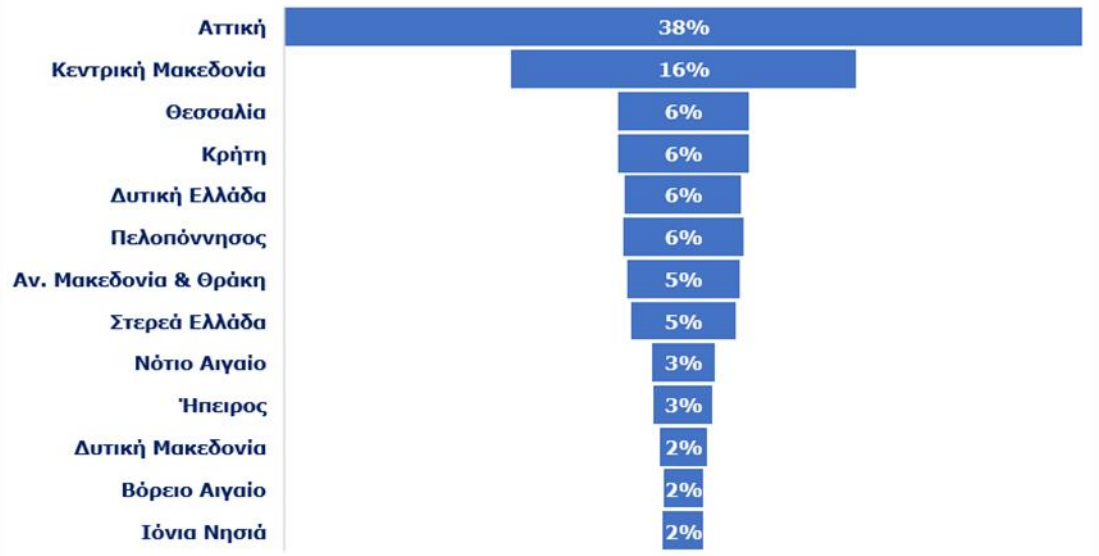

Στην μερική απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (42%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (18%), Θεσσαλίας (10%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Κρήτης (3%), Πελοποννήσου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (2%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (1%) και Ιονίων Νήσων (1%).

Διάγραμμα 11: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2020

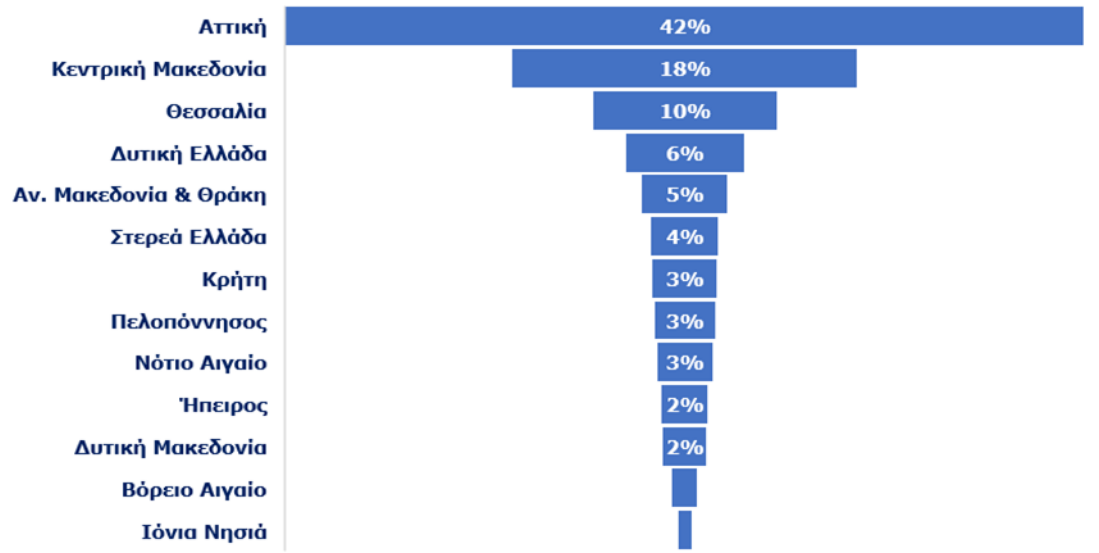

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2019, σημείωσαν αύξηση κατά +14% (από 175 χιλ. το 2015 σε 199 χιλ. το 2019) ενώ οι απασχολούμενοι μερικής μείωση κατά -33% (από 18 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +12% (από 160 χιλ. το 2015 σε 180 χιλ. το 2019) ενώ οι μερικής μείωση κατά -30% (από 15 χιλ. το 2015 σε 11 χιλ. το 2019), στην εστίαση οι πλήρης αύξηση κατά +21% (από 12 χιλ. το 2015 σε 15 χιλ. το 2019) και οι μερικής μείωση κατά -59% (από 2 χιλ. το 2015 σε 982 απασχολούμενους το 2019) ενώ στα καταλύματα οι πλήρης αύξηση κατά +71% (από 3 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019) και οι μερικής αύξηση κατά +17% (από 122 απασχολούμενους το 2015 σε 142 απασχολούμενους το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κατέγραψαν αύξηση κατά +2% (από 199 χιλ. το 2019 σε 203 χιλ. το 2020) ενώ οι μερικής μείωση κατά -10% (από 12 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σημείωσαν αύξηση στους λοιπούς κλάδους (+2%, από 180 χιλ. το 2019 σε 183 χιλ. το 2020) και στα καταλύματα (+25%, από 5 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020) και μείωση στην εστίαση (-7%, από 15 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020). Σε ότι αφορά την μερική απασχόληση, οι λοιποί κλάδοι (-10%, από 11 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2020) και η εστίαση (-50%, από 982 απασχολούμενοι το 2019 σε 487 απασχολούμενους το 2020) κατέγραψαν πτώση ενώ τα καταλύματα (+235%, από 142 απασχολούμενους το 2019 σε 477 απασχολούμενους το 2020) αύξηση.

Πίνακας 12: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά τύπο απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Κλάδος	Τύπος απασχόλησης	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί κλάδοι	Πλήρης	160.313	179.817	183.242	12%	2%
	Μερική	15.398	10.818	9.785	-30%	-10%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Πλήρης	12.036	14.590	13.609	21%	-7%
	Μερική	2.402	982	487	-59%	-50%
Καταλύματα	Πλήρης	2.966	5.082	6.331	71%	25%
	Μερική	122	142	477	17%	235%
Πελοπόννησος	**Πλήρης**	**175.315**	**199.489**	**203.181**	**14%**	**2%**
	Μερική	**17.922**	**11.942**	**10.749**	**-33%**	**-10%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους την περίοδο 2015-2020, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους (από 91% το 2015 σε 95% το 2020) εμφάνισαν υψηλότερο μερίδιο έναντι των μερικής απασχόλησης (από 9% το 2015 σε 5% 2020).

Διάγραμμα 12: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2015-2020

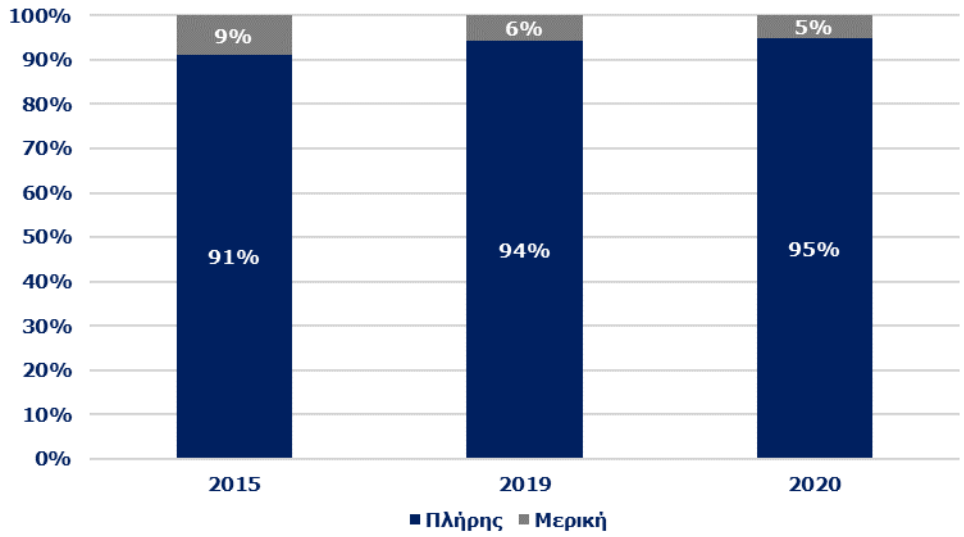

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά τους απασχολούμενους στην εστίαση, οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης (από 83% το 2015 σε 97% το 2020) καταγράφουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 17% το 2015 σε 3% το 2020).

Διάγραμμα 13: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2015-2020

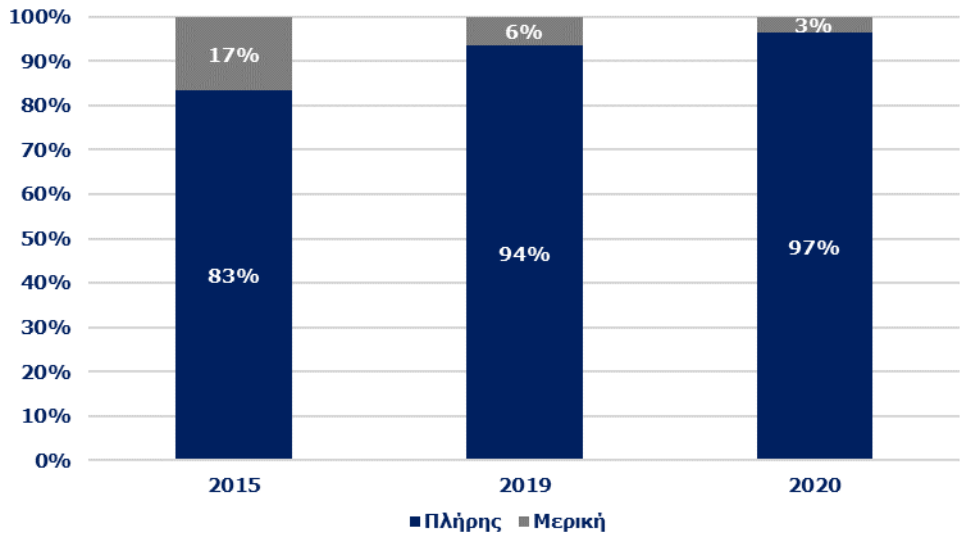

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τους απασχολούμενους στα καταλύματα, οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης (από 96% το 2015 σε 93% το 2020) καταγράφουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 4% το 2015 σε 7% το 2020).

Διάγραμμα 14: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2015-2020

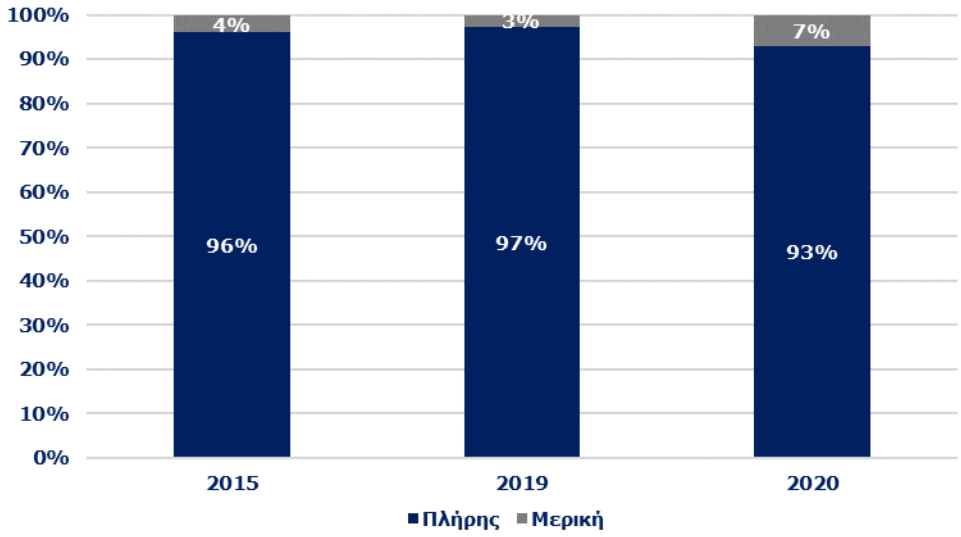

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2015-2019, παρατηρούμε ότι οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από 2,1 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +8% (από 1,5 εκατ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση των ανδρών και γυναικών απασχολούμενων, με εξαίρεση την Δυτική Ελλάδα που σημείωσε οριακή μείωση στις γυναίκες απασχολούμενες (-0,3%, από 82 χιλ. το 2015 σε 82 χιλ. το 2019). Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη στους άνδρες απασχολούμενους σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+60 χιλ. ή +8%, από 748 χιλ. το 2015 σε 808 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+27 χιλ. ή +8%, από 345 χιλ. το 2015 σε 372 χιλ. το 2019) και Κρήτης (+21 χιλ. ή +18%, από 122 χιλ. το 2015 σε 143 χιλ. το 2019) ενώ στις γυναίκες στις Περιφέρειες Αττικής (+46 χιλ. ή +8%, από 588 χιλ. το 2015 σε 634 χιλ. το 2019), Κρήτης (+22 χιλ. ή +26%, από 88 χιλ. το 2015 σε 110 χιλ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+15 χιλ. ή +6%, από 256 χιλ. το 2015 σε 271 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι άνδρες απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν πτώση κατά -1% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2020) ενώ οι γυναίκες οριακή μείωση κατά -0,2% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα στην πλήρη απασχόληση είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+1%, από 808 χιλ. το 2019 σε 813 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (+0,3%, από 372 χιλ. το 2019 σε 373 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (+1%, από 133 χιλ. το 2019 σε 134 χιλ. το 2020) και Πελοποννήσου (+1%, από 123 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Θεσσαλίας (-3%, από 150 χιλ. το 2019 σε 145 χιλ. το 2020), Κρήτης (-7%, από 143 χιλ. το 2019 σε 133 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 127 χιλ. το 2019 σε 120 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-4%, από 125 χιλ. το 2019 σε 120 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 78 χιλ. το 2019 σε 68 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-1%, από 65 χιλ. το 2019 σε 64 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-1%, από 53 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 45 χιλ. το 2019 σε 43 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-6%, από 45 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2020) μείωση.

Σε ότι αφορά τις γυναίκες, η εικόνα είναι επίσης μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+4%, από 634 χιλ. το 2019 σε 658 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (+4%, από 103 χιλ. το 2019 σε 107 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (+1%, από 82 χιλ. το 2019 σε 83 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (+2%, από 88 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (+2%, από 34 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2020) να

καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από 271 χιλ. το 2019 σε 266 χιλ. το 2020), Κρήτης (-11%, από 110 χιλ. το 2019 σε 98 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 88 χιλ. το 2019 σε 84 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 69 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-11%, από 55 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-7%, από 48 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-2%, από 30 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-7%, από 32 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020) μείωση.

Πίνακας 13: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	Άνδρες	747.590	808.049	813.277	8%	1%
	Γυναίκες	588.306	634.317	658.434	8%	4%
Κεντρική Μακεδονία	Άνδρες	344.547	371.786	372.880	8%	0%
	Γυναίκες	256.209	270.905	265.940	6%	-2%
Θεσσαλία	Άνδρες	134.903	150.333	145.354	11%	-3%
	Γυναίκες	94.863	102.915	106.717	8%	4%
Κρήτη	Άνδρες	121.631	143.067	133.431	18%	-7%
	Γυναίκες	87.503	109.917	98.062	26%	-11%
Δυτική Ελλάδα	Άνδρες	123.993	132.765	134.052	7%	1%
	Γυναίκες	82.198	81.918	82.564	0%	1%
Πελοπόννησος	**Άνδρες**	**111.743**	**123.344**	**124.359**	**10%**	**1%**
	Γυναίκες	**81.494**	**88.087**	**89.571**	**8%**	**2%**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Άνδρες	115.996	126.742	120.035	9%	-5%
	Γυναίκες	81.905	87.906	83.558	7%	-5%
Στερεά Ελλάδα	Άνδρες	112.313	125.121	120.237	11%	-4%
	Γυναίκες	68.694	69.047	68.615	1%	-1%
Νότιο Αιγαίο	Άνδρες	77.739	77.847	68.460	0%	-12%
	Γυναίκες	54.601	55.126	49.176	1%	-11%
Ήπειρος	Άνδρες	61.830	64.717	64.118	5%	-1%
	Γυναίκες	43.442	48.031	44.635	11%	-7%
Δυτική Μακεδονία	Άνδρες	50.592	53.017	52.239	5%	-1%
	Γυναίκες	30.651	34.068	34.876	11%	2%
Βόρειο Αιγαίο	Άνδρες	42.255	44.827	43.281	6%	-3%
	Γυναίκες	22.711	29.989	29.532	32%	-2%
Ιόνια Νησιά	Άνδρες	41.230	44.712	41.830	8%	-6%
	Γυναίκες	31.753	32.476	30.244	2%	-7%
Ελλάδα	**Άνδρες**	**2.086.363**	**2.266.326**	**2.233.555**	**9%**	**-1%**
	Γυναίκες	**1.524.330**	**1.644.704**	**1.641.924**	**8%**	**0%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Θεσσαλίας (7%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Κρήτης (6%), Πελοποννήσου (6%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 15: Ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2020

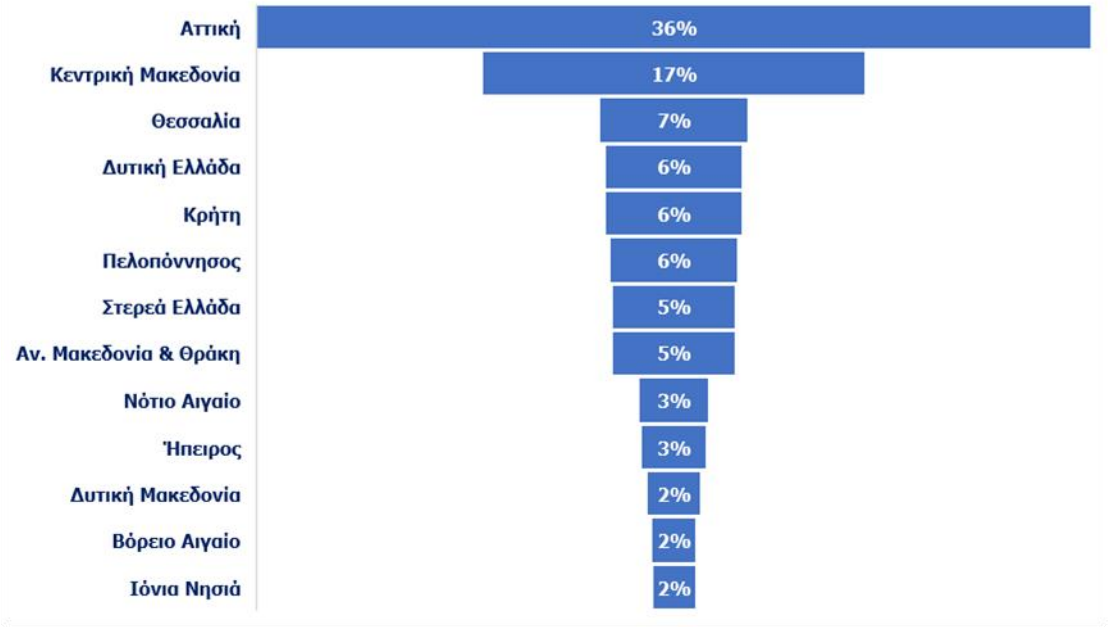

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2020, το υψηλότερο ποσοστό σημειώνεται στην Περιφέρεια Αττικής (40%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2020

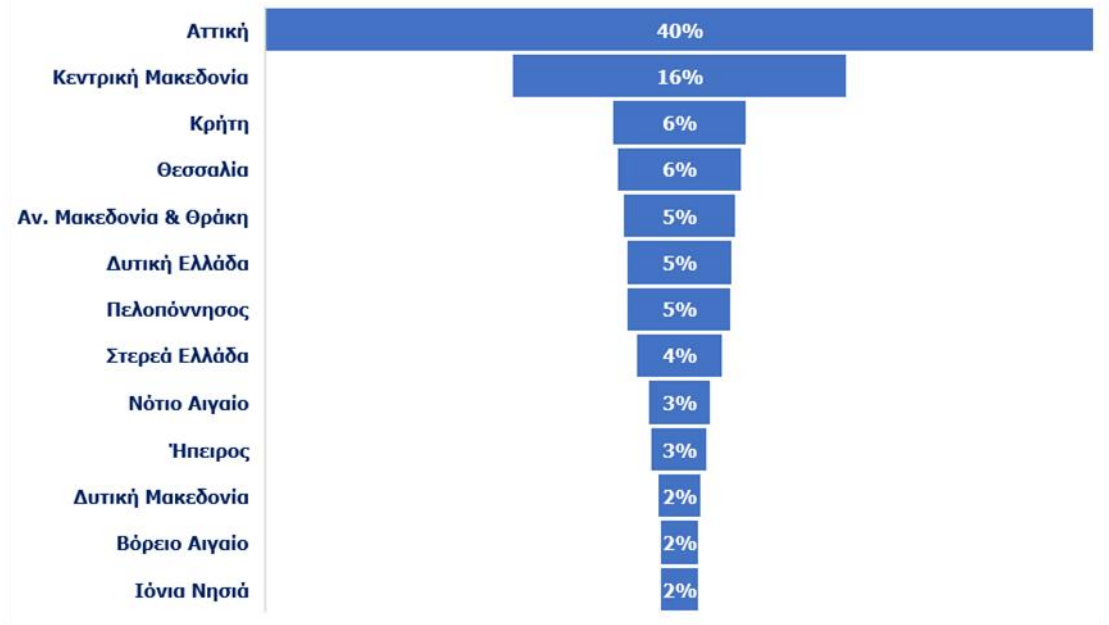

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2019, σημείωσαν αύξηση κατά +10% (από 112 χιλ. το 2015 σε 123 χιλ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +8% (από 81 χιλ. το 2015 σε 88 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι στους λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από 104 χιλ. το 2015 σε 113 χιλ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +7% (από 72 χιλ. το 2015 σε 77 χιλ. το 2019), στην εστίαση οι άνδρες απασχολούμενοι αύξηση κατά +20% (από 7 χιλ. το 2015 σε 8 χιλ. το 2019) και οι γυναίκες μείωση κατά -3% (από 8 χιλ. το 2015 σε 7 χιλ. το 2019) ενώ στα καταλύματα οι άνδρες αύξηση κατά +44% (από 1 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019) και οι γυναίκες αύξηση κατά +86% (από 2 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2020).

Την περίοδο 2019-2020, οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσαν αύξηση κατά +1% (από 123 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2020) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +2% (από 88 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι στην εστίαση σημείωσαν μείωση κατά -12% (από 8 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2020) ενώ στους λοιπούς κλάδους (+1%, από 113 χιλ. το 2019 σε 115 χιλ. το 2020) και στα καταλύματα (+25%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) αύξηση. Παρόμοια είναι η εικόνα και στις γυναίκες, με την εστίαση (-7%, από 7 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2020) να καταγράφει μείωση ενώ αντίθετα οι λοιποί κλάδοι (+1%, από 77 χιλ. το 2019 σε 78 χιλ. το 2020) και τα καταλύματα (+33%, από 3 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2020) αύξηση.

Πίνακας 14: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά φύλο απασχολούμενων και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί κλάδοι	Άνδρες	103.623	113.310	114.841	9%	1%
	Γυναίκες	72.088	77.325	78.187	7%	1%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Άνδρες	6.875	8.242	7.276	20%	-12%
	Γυναίκες	7.563	7.330	6.819	-3%	-7%
Καταλύματα	Άνδρες	1.245	1.792	2.243	44%	25%
	Γυναίκες	1.843	3.433	4.565	86%	33%
Πελοπόννησος	**Άνδρες**	**111.743**	**123.344**	**124.359**	**10%**	**1%**
	Γυναίκες	**81.494**	**88.087**	**89.571**	**8%**	**2%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στους λοιπούς κλάδους την περίοδο 2015-2020, οι άνδρες απασχολούμενοι (59% καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο) εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τις γυναίκες (41% καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο).

Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

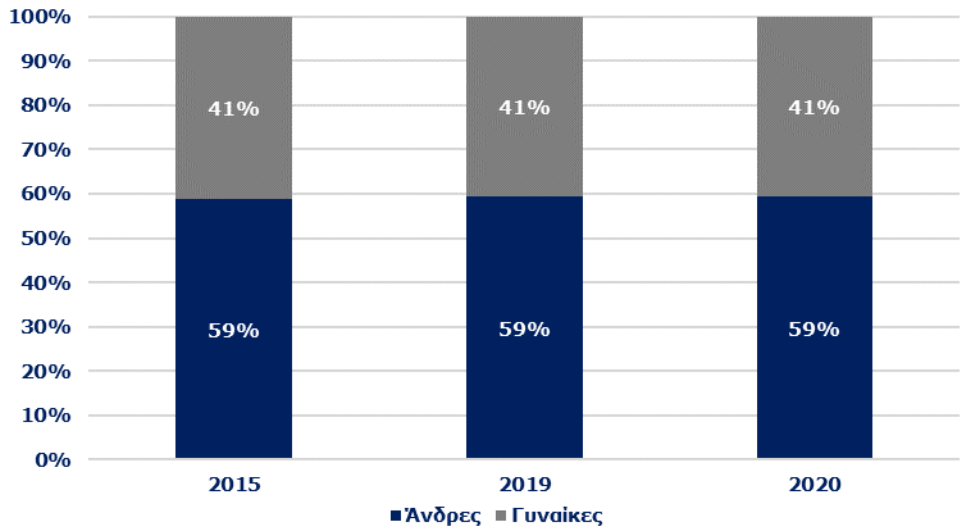

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η εικόνα στην εστίαση είναι μικτή, με τα έτη 2019 (Άνδρες 53% και Γυναίκες 47%) και 2020 (Άνδρες 52% και Γυναίκες 48%) να πλειοψηφούν οι άνδρες ενώ το 2015 (Άνδρες 48% και Γυναίκες 52%) οι γυναίκες.

Διάγραμμα 18: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

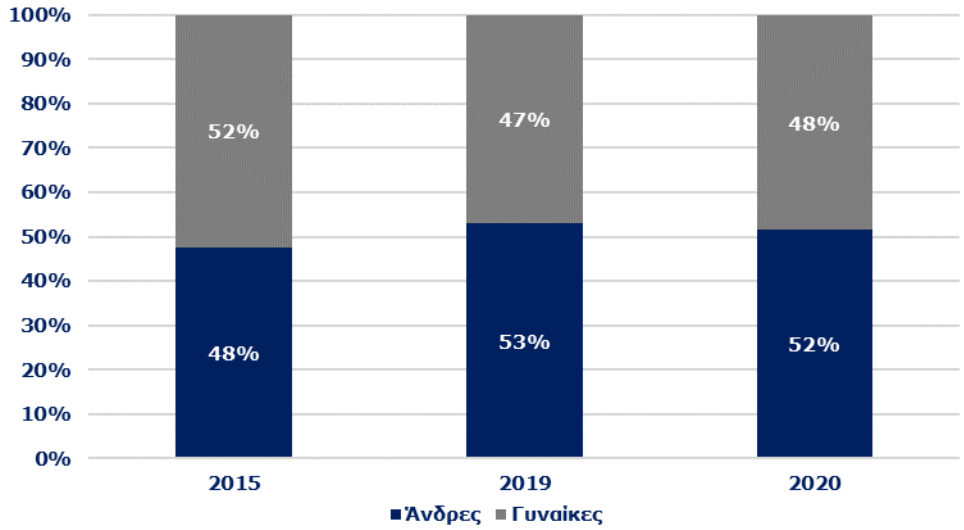

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε αντίθεση με τους λοιπούς κλάδους, στα καταλύματα οι γυναίκες απασχολούμενες εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια (από 60% το 2015 σε 67% το 2020) σε σύγκριση με αυτά των ανδρών (από 40% το 2015 σε 33% το 2020).

Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

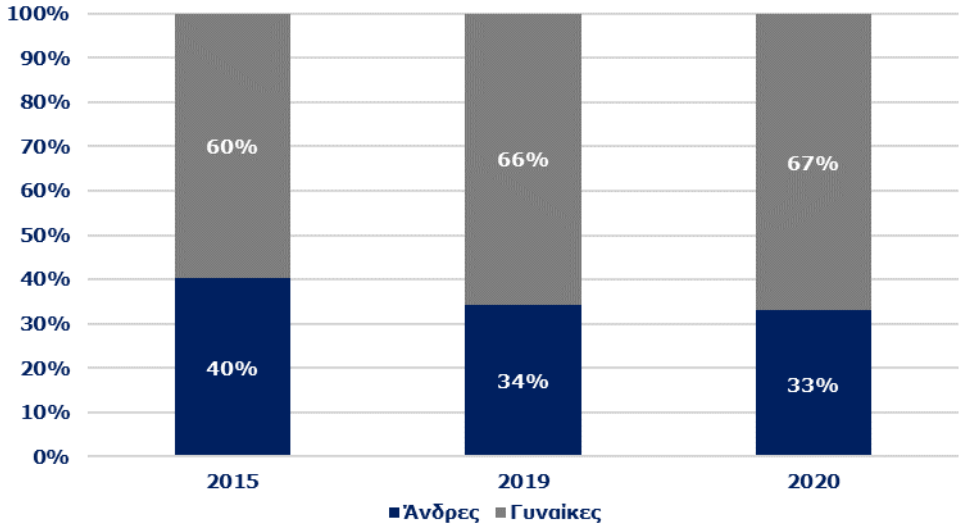

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων, παρατηρούμε ότι όλες οι ηλικιακές ομάδες σημείωσαν αύξηση την περίοδο 2015-2019, με εξαίρεση τις ηλικίες 25-34 ετών (-3%, από 815 χιλ. το 2015 σε 786 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες: 15-24 ετών (+8%, από 140 χιλ. το 2015 σε 151 χιλ. το 2019), 35-44 ετών (+2%, από 1,1 εκατ. το 2015 σε 1,2 εκατ. το 2019), 45-54 ετών (+13%, από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019) και 55+ (+31%, από 524 χιλ. το 2015 σε 687 χιλ. το 2019).

Επιμέρους, την περίοδο 2015-2019, μείωση σημειώθηκε στις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-34%), Δυτικής Ελλάδας (-27%), Πελοποννήσου (-23%), Στερεάς Ελλάδας (-7%) και Νοτίου Αιγαίου (-6%), στις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-18%), Δυτικής Μακεδονίας (-14%), Αττικής (-7%), Ηπείρου (-6%), Ιονίων Νήσων (-6%), Στερεάς Ελλάδας (-4%) και Κεντρικής Μακεδονίας (-2%) και στις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (-8%), Θεσσαλίας (-6%), Νοτίου Αιγαίου (-5%), Δυτικής Μακεδονίας (-0,3%) και Κεντρικής Μακεδονίας (-0,1%).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2015-2019, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+59%, από 3 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+29%, από 3 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+7%, από 48 χιλ. το 2015 σε 52 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (+7%, από 34 χιλ. το 2015 σε 37 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+17%, από 65 χιλ. το 2015 σε 76 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+14%, από 17 χιλ. το 2015 σε 20 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+25%, από 56 χιλ. το 2015 σε 70 χιλ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+20%, από 25 χιλ. το 2015 σε 30 χιλ. το 2019) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+46%, από 30 χιλ. το 2015 σε 43 χιλ. το 2019) και Αττικής (+39%, από 157 χιλ. το 2015 σε 218 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-5%, από 151 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2020), 25-34 ετών (-5%, από 786 χιλ. το 2019 σε 747 χιλ. το 2020) και 35-44 ετών (-4%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 45-54 ετών (+2%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2020) και 55+ ετών (+5%, από 687 χιλ. το 2019 σε 719 χιλ. το 2020) αύξηση.

Επιμέρους, την περίοδο 2019-2020, αύξηση σημειώθηκε στις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+12%) και Δυτικής Μακεδονίας (+2%), στις ηλικίες 25-34 ετών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (+15%), στις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+0,1%) και Πελοποννήσου (+0,2%) στις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+3%), Κεντρικής Μακεδονίας (+3%), Θεσσαλίας (+1%), Δυτικής Ελλάδας (+7%), Πελοποννήσου (+1%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+2%), Στερεάς Ελλάδας (+3%), Ηπείρου (+0,5%) και Βορείου Αιγαίου (+6%) και στις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+10%), Κεντρικής Μακεδονίας (+3%), Θεσσαλίας (+5%), Κρήτης (+4%), Πελοποννήσου (+5%), Στερεάς Ελλάδας (+8%), Ηπείρου (+7%), Δυτικής Μακεδονίας (+10%) και Ιονίων Νήσων (+3%).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις την περίοδο 2019-2020, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-40%, από 7 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-36%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-23%, από 30 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2020) και Κρήτης (-16%, από 52 χιλ. το 2019 σε 43 χιλ. το 2020), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (-14%, από 76 χιλ. το 2019 σε 66 χιλ. το 2020) και Ηπείρου (-13%, από 35 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-10%, από 22 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (-4%, από 30 χιλ. το 2019 σε 28 χιλ. το 2020) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-10%, από 23 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2020) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 42 χιλ. το 2019 σε 40 χιλ. το 2020).

Πίνακας 15: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	15-24	49.544	57.161	63.837	15%	12%
	25-34	324.892	301.567	298.036	-7%	-1%
	35-44	435.152	449.035	441.981	3%	-2%
	45-54	369.588	416.252	427.331	13%	3%
	55+	156.719	218.351	240.525	39%	10%
Κεντρική Μακεδονία	15-24	20.242	23.636	21.077	17%	-11%
	25-34	128.351	126.150	122.261	-2%	-3%
	35-44	187.973	187.775	182.120	0%	-3%
	45-54	173.447	193.294	198.727	11%	3%
	55+	90.743	111.836	114.635	23%	3%
Θεσσαλία	15-24	7.677	9.373	9.225	22%	-2%
	25-34	48.188	50.918	47.096	6%	-8%
	35-44	71.309	67.239	66.814	-6%	-1%
	45-54	63.656	73.557	74.167	16%	1%
	55+	38.936	52.162	54.768	34%	5%
Κρήτη	15-24	10.256	11.792	8.930	15%	-24%
	25-34	48.372	51.598	43.335	7%	-16%
	35-44	64.886	76.167	65.536	17%	-14%
	45-54	56.043	70.319	69.000	25%	-2%
	55+	29.577	43.109	44.692	46%	4%
Δυτική Ελλάδα	15-24	9.704	7.122	7.031	-27%	-1%
	25-34	42.399	42.604	41.406	0%	-3%
	35-44	63.726	58.683	58.760	-8%	0%
	45-54	55.508	61.730	65.747	11%	7%
	55+	34.855	44.545	43.672	28%	-2%
Πελοπόννησος	**15-24**	**6.318**	**4.861**	**4.602**	**-23%**	**-5%**
	25-34	**34.438**	**36.827**	**36.353**	**7%**	**-1%**
	35-44	**54.864**	**57.402**	**57.509**	**5%**	**0%**
	45-54	**58.126**	**64.851**	**65.821**	**12%**	**1%**
	55+	**39.491**	**47.490**	**49.646**	**20%**	**5%**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15-24	8.444	9.036	7.783	7%	-14%
	25-34	44.626	44.998	38.793	1%	-14%
	35-44	58.169	59.987	57.065	3%	-5%
	45-54	54.984	58.758	59.990	7%	2%
	55+	31.678	41.869	39.963	32%	-5%
Στερεά Ελλάδα	15-24	7.587	7.082	4.223	-7%	-40%
	25-34	39.369	37.929	33.596	-4%	-11%
	35-44	54.978	57.861	55.146	5%	-5%
	45-54	50.973	56.595	58.507	11%	3%
	55+	28.100	34.701	37.380	23%	8%
Νότιο Αιγαίο	15-24	7.919	7.445	5.226	-6%	-30%
	25-34	37.132	30.316	23.472	-18%	-23%
	35-44	40.028	37.849	34.900	-5%	-8%
	45-54	29.600	34.697	33.545	17%	-3%
	55+	17.661	22.665	20.493	28%	-10%
Ήπειρος	15-24	2.469	2.963	2.757	20%	-7%
	25-34	21.079	19.796	18.962	-6%	-4%
	35-44	32.804	34.789	30.188	6%	-13%
	45-54	30.086	32.437	32.585	8%	0%
	55+	18.833	22.764	24.261	21%	7%
Δυτική Μακεδονία	15-24	4.145	2.727	2.792	-34%	2%
	25-34	14.190	12.196	14.006	-14%	15%
	35-44	25.668	25.596	23.252	0%	-9%
	45-54	24.827	29.727	28.461	20%	-4%
	55+	12.414	16.838	18.606	36%	10%
Βόρειο Αιγαίο	15-24	3.296	4.246	3.483	29%	-18%
	25-34	17.602	18.107	17.101	3%	-6%
	35-44	17.419	19.772	18.554	14%	-6%
	45-54	16.039	18.812	20.030	17%	6%
	55+	10.610	13.879	13.645	31%	-2%
Ιόνια Νησιά	15-24	2.504	3.971	2.551	59%	-36%
	25-34	14.175	13.302	12.780	-6%	-4%
	35-44	20.636	21.066	19.667	2%	-7%
	45-54	21.158	22.465	20.279	6%	-10%
	55+	14.510	16.383	16.798	13%	3%
Ελλάδα	**15-24**	**140.105**	**151.415**	**143.517**	**8%**	**-5%**
	25-34	**814.814**	**786.309**	**747.198**	**-3%**	**-5%**
	35-44	**1.127.613**	**1.153.220**	**1.111.491**	**2%**	**-4%**
	45-54	**1.004.035**	**1.133.493**	**1.154.188**	**13%**	**2%**
	55+	**524.125**	**686.593**	**719.085**	**31%**	**5%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή κατηγορία για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικιακές ομάδες 45-54 ετών (30%) και 35-44 ετών (29%) και ακολουθούν οι ηλικίες 25-34 ετών (19%), 55+ ετών (19%) και 15-24 ετών (4%).

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή ομάδα, 2020

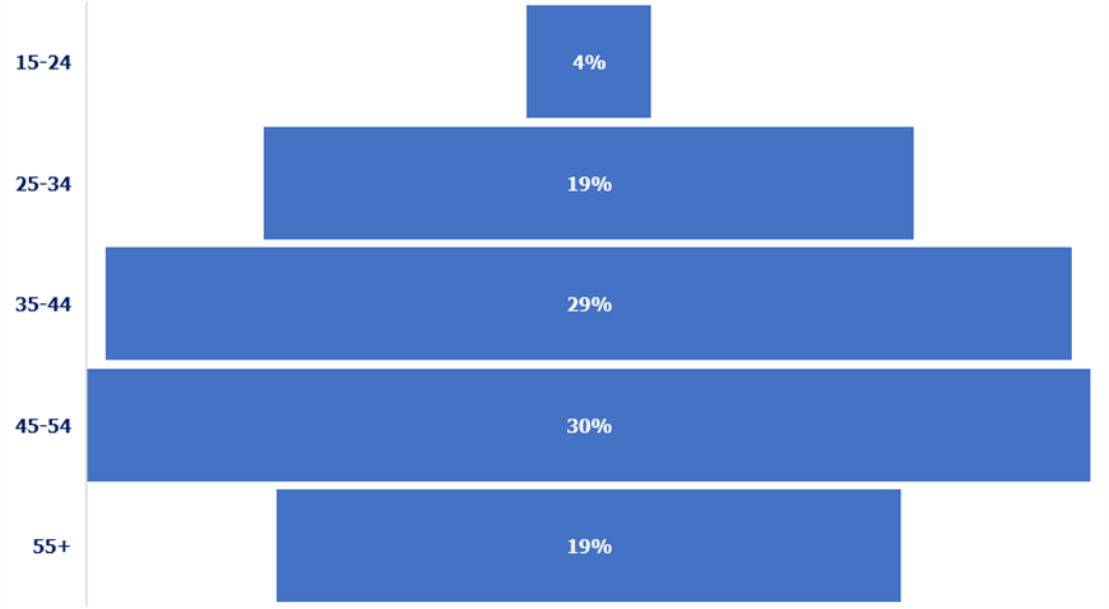

1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης

Η εικόνα στις ηλικιακές ομάδες για την Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2019 είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 15-24 ετών (-23%, από 6 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες κατηγορίες: 25-34 ετών (+7%, από 34 χιλ. το 2015 σε 37 χιλ. το 2019), 35-44 ετών (+5%, από 55 χιλ. το 2015 σε 57 χιλ. το 2019), 45-54 ετών (+12%, από 58 χιλ. το 2015 σε 65 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+20%, από 39 χιλ. το 2015 σε 47 χιλ. το 2019).

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 15-24 ετών (-38%, από 5 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες κατηγορίες: 25-34 ετών (+8%, από 29 χιλ. το 2015 σε 31 χιλ. το 2019), 35-44 ετών (+5%, από 50 χιλ. το 2015 σε 52 χιλ. το 2019), 45-54 ετών (+10%, από 55 χιλ. το 2015 σε 60 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+18%, από 37 χιλ. το 2015 σε 44 χιλ. το 2019). Στην εστίαση όλες οι ηλικίες σημειώνουν αύξηση, με εξαίρεση τις ηλικίες 35-44 ετών (-6%, από 4 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικίες: 15-24 ετών (+3%, από 1 χιλ. το 2015 σε 1 χιλ. το 2019), 25-34 ετών (+5%, από 4 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019), 45-54 ετών (+18%, από 3 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+41%, από 2 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019). Στα καταλύματα η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 25-34 ετών (-3%, από 1 χιλ. το 2015 σε 1 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες κατηγορίες: 15-24 ετών (+204%, από 147 απασχολούμενους το 2015 σε 448 απασχολούμενους το 2019), 35-44 ετών (+67%, από 773 απασχολούμενους το 2015 σε 1 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+157%, από 422 απασχολούμενους το 2015 σε 1 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 35-44 ετών (+0,2%, από 57 χιλ. το 2019 σε 58 χιλ. το 2020), 45-54 ετών (+1%, από 65 χιλ. το 2019 σε 66 χιλ. το 2020) και 55+ ετών (+5%, από 47 χιλ. το 2019 σε 50 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 15-24 ετών (-5%, από 5 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2020) και 25-34 ετών (-1%, από 37 χιλ. το 2019 σε 36 χιλ. το 2020) μείωση.

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι μικτή, με τις ηλικίες 45-54 ετών (+2%, από 60 χιλ. το 2019 σε 61 χιλ. το 2020) και 55+ ετών (+5%, από 44 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 15-24 ετών (-2%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020), 25-34 ετών (-1%, από 31 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2020) και 35-44 ετών (-1%, από 52 χιλ. το 2019 σε 51

χιλ. το 2020) μείωση. Στην εστίαση όλες οι κατηγορίες σημειώνουν μείωση, με εξαίρεση τις ηλικίες 45-54 ετών (+2%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες κατηγορίες: 15-24 ετών (-16%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020), 25-34 ετών (-19%, από 4 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020), 35-44 ετών (-8%, από 4 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020) και 55+ ετών (-6%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020). Στα καταλύματα η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (+9%, από 448 απασχολούμενους το 2019 σε 488 απασχολούμενους το 2020), 25-34 ετών (+84%, από 1 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) και 35-44 ετών (+85%, από 1 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 45-54 ετών (-23%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020) και 55+ ετών (-7%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020) μείωση.

Πίνακας 16: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί κλάδοι	15-24	4.765	2.968	2.896	-38%	-2%
	25-34	29.117	31.335	30.880	8%	-1%
	35-44	49.806	52.101	51.437	5%	-1%
	45-54	54.594	60.132	61.347	10%	2%
	55+	37.428	44.099	46.467	18%	5%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	15-24	1.406	1.446	1.218	3%	-16%
	25-34	4.281	4.484	3.618	5%	-19%
	35-44	4.285	4.010	3.690	-6%	-8%
	45-54	2.826	3.324	3.398	18%	2%
	55+	1.641	2.308	2.172	41%	-6%
Καταλύματα	15-24	147	448	488	204%	9%
	25-34	1.040	1.009	1.855	-3%	84%
	35-44	773	1.290	2.382	67%	85%
	45-54	706	1.395	1.076	97%	-23%
	55+	422	1.083	1.007	157%	-7%
Πελοπόννησος	**15-24**	**6.318**	**4.861**	**4.602**	**-23%**	**-5%**
	25-34	**34.438**	**36.827**	**36.353**	**7%**	**-1%**
	35-44	**54.864**	**57.402**	**57.509**	**5%**	**0%**
	45-54	**58.126**	**64.851**	**65.821**	**12%**	**1%**
	55+	**39.491**	**47.490**	**49.646**	**20%**	**5%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων για τους λοιπούς κλάδους της Περιφέρειας Πελοποννήσου, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 31% το 2015 σε 32% το 2020), 35-44 ετών (από 28% το 2015 σε 27% το 2020), 55+ ετών (από 21% το 2015 σε 24% το 2020) και 25-34 ετών (από 17% το 2015 σε 16% το 2020). Μικρότερα είναι τα μερίδια που καταγράφονται στις ηλικίες 15-24 ετών (από 3% το 2015 σε 2% το 2020).

Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2015-2020

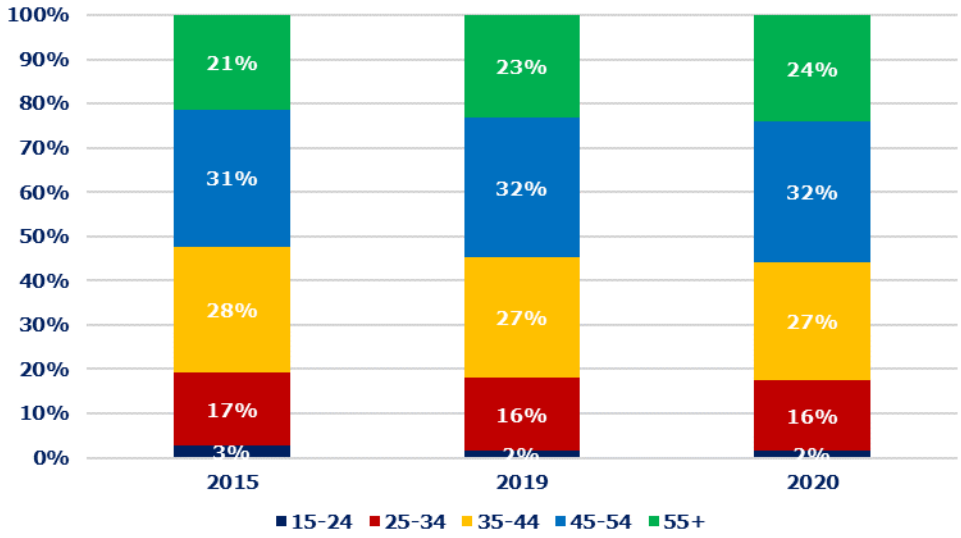

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στην εστίαση, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 25-34 ετών (από 30% το 2015 σε 26% το 2020), 35-44 ετών (από 30% το 2015 σε 26% το 2020) και 45-54 ετών (από 20% το 2015 σε 24% το 2020). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικιακές ομάδες 55+ ετών (από 11% το 2015 σε 15% το 2020) και 15-24 ετών (από 10% το 2015 σε 9% το 2020).

Διάγραμμα 22: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2015-2020

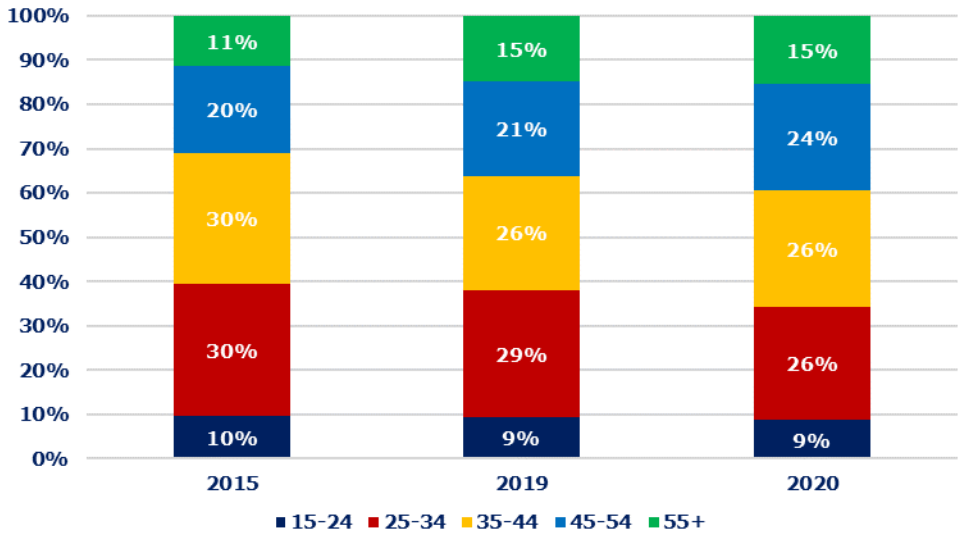

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στα καταλύματα, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 35-44 ετών (από 25% το 2015 σε 35% το 2020), 25-34 ετών (από 34% το 2015 σε 27% το 2020) και ακολουθούν οι ηλικίες 45-54 ετών (από 23% το 2015 σε 16% το 2020), 55+ ετών (από 14% το 2015 σε 15% το 2020) και 15-24 ετών (από 5% το 2015 σε 7% το 2020).

Διάγραμμα 23: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2015-2020

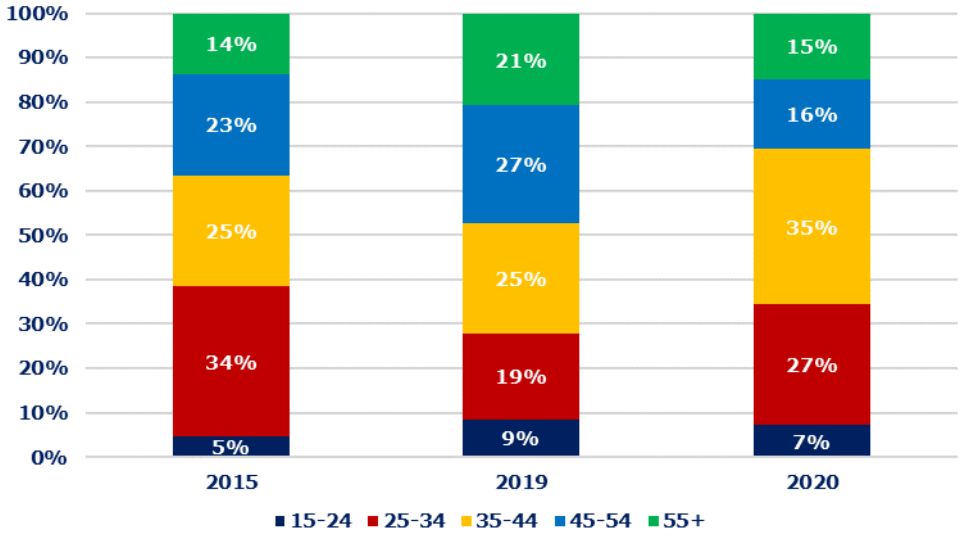

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου τα καταλύματα και η εστίαση προσφέρουν μεγαλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης στις νεότερες ηλικίες (15-34 ετών) απ' ότι οι λοιποί κλάδοι.

1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Η ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο 2015-2019 σημείωσε μείωση κατά -32% (από 1.197 χιλ. το 2015 σε 819 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των ανέργων τους, με εξαίρεση την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (+12%, από 14 χιλ. το 2015 σε 16 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (-35% ή -155 χιλ., από 449 χιλ. το 2015 σε 294 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (-25% ή -54 χιλ., από 211 χιλ. το 2015 σε 157 χιλ. το 2019), Κρήτης (-50% ή -33 χιλ., από 67 χιλ. το 2015 σε 33 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (-32% ή -27 χιλ., από 85 χιλ. το 2015 σε 58 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (-48% ή -27 χιλ., από 55 χιλ. το 2015 σε 29 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η ανεργία σημείωσε μείωση κατά -8% (από 819 χιλ. το 2019 σε 755 χιλ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-18%, από 294 χιλ. το 2019 σε 240 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-8%, από 157 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-13%, από 68 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (-11%, από 58 χιλ. το 2019 σε 51 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (-5%, από 29 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-25%, από 28 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2020) και Βορείου Αιγαίου (-10%, από 16 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (+45%, από 33 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (+11%, από 40 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+2%, από 41 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2020), Ηπείρου (+7%, από 22 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (+12%, από 21 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (+25%, από 11 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020) αύξηση.

Αναφορικά με το ποσοστό των ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό για το 2020, παρατηρούμε ότι τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις Περιφέρειες Πελοποννήοσυ (11%), Αττικής (14%), Βορείου Αιγαίου (16%) και Ιονίων Νήσων (16%) και τα υψηλότερα στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (22%), Δυτικής Μακεδονίας (20%) και Στερεάς Ελλάδας (19%).

Πίνακας 17: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015, 2019 και 2020								
	2015		2019		2020		%Δ	
Περιφέρεια	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	2015-2019	2019-2020
Αττική	449	25%	294	17%	240	14%	-35%	-18%
Κεντρική Μακεδονία	211	26%	157	20%	144	18%	-25%	-8%
Δυτική Ελλάδα	82	28%	68	24%	60	22%	-17%	-13%
Θεσσαλία	85	27%	58	19%	51	17%	-32%	-11%
Κρήτη	67	24%	33	12%	48	17%	-50%	45%
Στερεά Ελλάδα	63	26%	40	17%	45	19%	-36%	11%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	60	23%	41	16%	42	17%	-32%	2%
Πελοπόννησος	**55**	**22%**	**29**	**12%**	**27**	**11%**	**-48%**	**-5%**
Ήπειρος	34	25%	22	16%	24	18%	-35%	7%
Νότιο Αιγαίο	23	15%	21	14%	24	17%	-9%	12%
Δυτική Μακεδονία	36	31%	28	25%	21	20%	-21%	-25%
Βόρειο Αιγαίο	14	18%	16	18%	14	16%	12%	-10%
Ιόνια Νησιά	17	19%	11	12%	14	16%	-36%	25%
Σύνολο	**1.197**	**25%**	**819**	**17%**	**755**	**16%**	**-32%**	**-8%**

Πηγή: ΕΕΔ ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (32%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (19%), Δυτικής Ελλάδας (8%), Θεσσαλίας (7%), Κρήτης (6%), Στερεάς Ελλάδςα (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (6%), Πελοποννήσου (4%), Ηπείρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 24: Ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

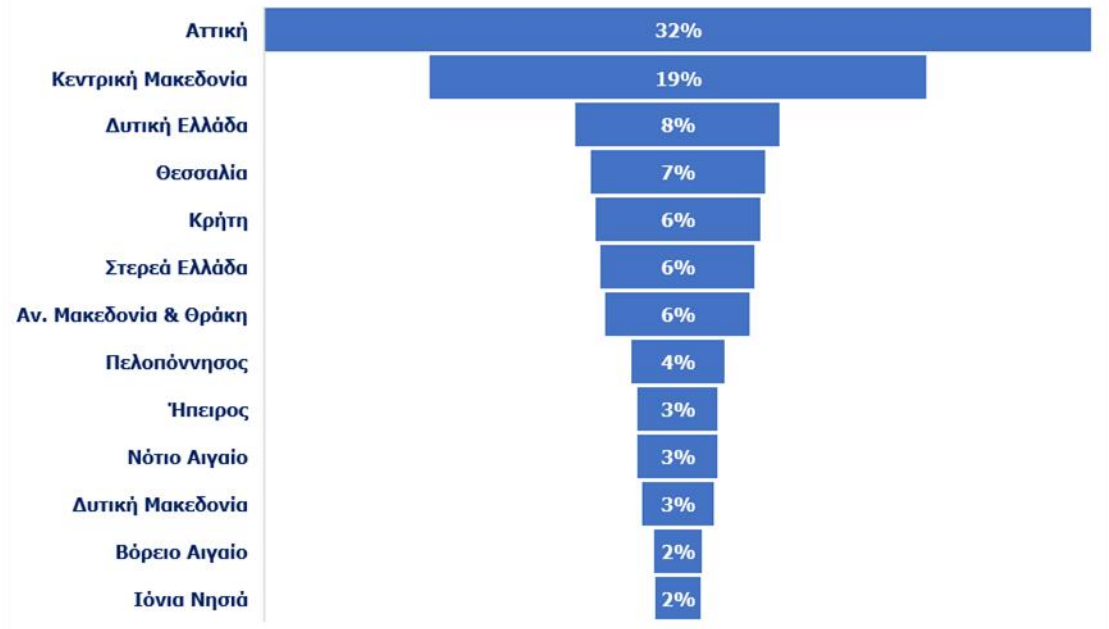

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου καταγράφει το 4% των ανέργων της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2019-2020 μείωση κατά -5% (από 29 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2020) ενώ την περίοδο 2015-2019 μείωση κατά -48% (από 55 χιλ. το 2015 σε 29 χιλ. το 2019). Παράλληλα εμφανίζει το 2020 και το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της (11% έναντι 12% το 2019 και 22% το 2015) στο σύνολο των 13 Περιφερειών.

2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

2.1 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2020

2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό[4] Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 18: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

Ξενοδοχειακό Δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020							
Περιφέρεια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	234	403	557	800	201	2.195
	Δωμάτια	33.240	34.987	21.146	20.893	3.122	113.388
	Κλίνες	69.441	70.996	41.471	40.139	6.145	228.192
Κρήτη	Μονάδες	139	341	392	586	180	1.638
	Δωμάτια	24.063	32.650	17.219	19.122	4.471	97.525
	Κλίνες	50.452	64.818	32.569	34.323	8.552	190.714
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	66	161	262	427	74	990
	Δωμάτια	9.539	13.109	14.507	13.193	1.522	51.870
	Κλίνες	19.708	25.952	28.592	25.348	2.954	102.554
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	57	131	288	325	376	1.177
	Δωμάτια	9.445	10.304	10.357	8.399	7.908	46.413
	Κλίνες	19.726	20.802	21.060	16.631	15.651	93.870
Αττική	Μονάδες	43	133	158	244	113	691
	Δωμάτια	7.387	9.816	7.050	7.371	2.267	33.891
	Κλίνες	14.252	19.019	13.267	13.606	4.816	64.960
Πελοπόννησος	**Μονάδες**	**29**	**138**	**241**	**215**	**65**	**688**
	Δωμάτια	**2.840**	**4.958**	**6.473**	**4.738**	**841**	**19.850**
	Κλίνες	**6.099**	**9.840**	**12.855**	**9.000**	**1.632**	**39.426**
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	8	48	160	245	60	521
	Δωμάτια	686	3.033	5.100	5.531	1.032	15.382
	Κλίνες	1.519	6.089	9.852	10.430	1.951	29.841
Θεσσαλία	Μονάδες	30	121	139	192	71	553
	Δωμάτια	1.497	3.772	3.932	4.292	1.305	14.798
	Κλίνες	3.064	7.598	7.756	8.231	2.666	29.315
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	13	32	116	156	69	386
	Δωμάτια	1.215	2.061	3.635	3.333	1.061	11.305
	Κλίνες	2.527	4.294	7.164	6.504	2.071	22.560
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	8	34	137	166	43	388
	Δωμάτια	939	1.844	4.766	3.882	668	12.099
	Κλίνες	1.909	3.521	9.152	7.277	1.299	23.158
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	5	44	105	97	24	275
	Δωμάτια	1.471	2.626	3.183	2.426	295	10.001
	Κλίνες	3.146	5.227	6.029	4.641	578	19.621
Ήπειρος	Μονάδες	15	100	170	132	21	438
	Δωμάτια	1.198	1.990	3.318	2.270	354	9.130
	Κλίνες	2.524	4.243	6.747	4.420	703	18.637
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	4	16	58	35	12	125
	Δωμάτια	99	373	1.461	715	241	2.889
	Κλίνες	219	807	3.238	1.562	818	6.644
Σύνολο	**Μονάδες**	**651**	**1.702**	**2.783**	**3.620**	**1.309**	**10.065**
	Δωμάτια	**93.619**	**121.523**	**102.147**	**96.165**	**25.087**	**438.541**
	Κλίνες	**194.586**	**243.206**	**199.752**	**182.112**	**49.836**	**869.492**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

[4] Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται σε αυτή την Ενότητα προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ.

Η Ελλάδα το 2020 διέθετε 10.065 ξενοδοχειακές μονάδες με 438.541 δωμάτια και 869.492 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής, που δέχονται και τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 66% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας (6.691 ξενοδοχειακές μονάδες).

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (36%) και 3* (28%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (6%). Οι υπόλοιπες κατηγορίες 4* (17%) και 1* (13%).

Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη, με εξαίρεση τα 1*. Συγκεκριμένα: 5* το 21%, 4* το 28%, 3* το 23%, 2* το 22% και 1* μόλις το 6%. Παρόμοια εικόνα και στις κλίνες 5* το 22%, 4* το 28%, 3* το 23%, 2* το 21% και 1* το 6%.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι τα 5* παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 6% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών.

Τέλος, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (36%) και της Κρήτης (21%) έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό 5* ξενοδοχείων αντιπροσωπεύοντας το 57% του συνόλου.

Διάγραμμα 25: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Ελλάδα, 2020

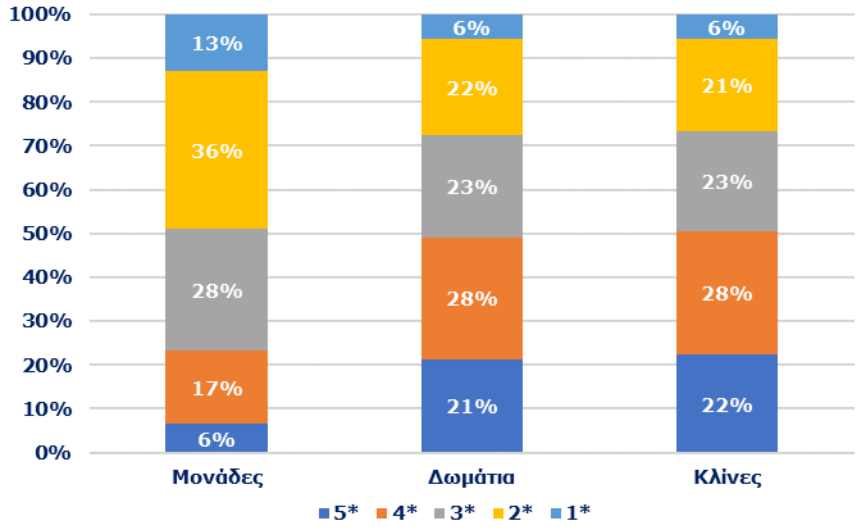

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής αντιπροσωπεύουν το 2020 το 78% των ξενοδοχειακών δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 26: Ποσοστιαία κατανομή ξενοδοχειακών δωματίων ανά Περιφέρεια, 2020

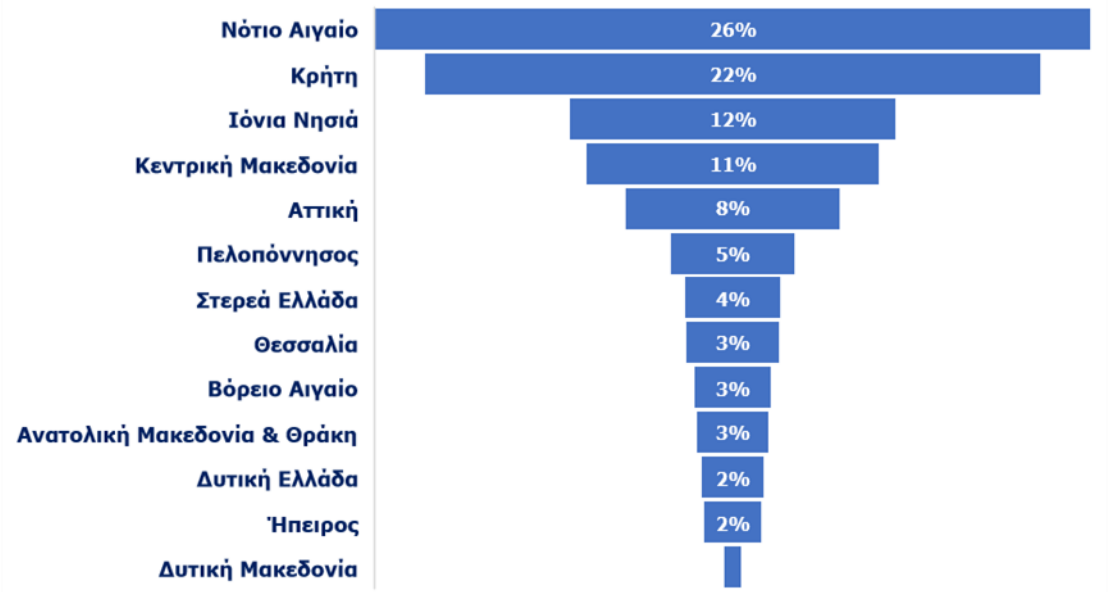

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2010-2020, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+83%), 4* (+19%) και 3* (+10%) και μείωση στα 2* (-22%) και 1* (-14%).

Διάγραμμα 27: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της Ελλάδας (2010=100), 2010-2020

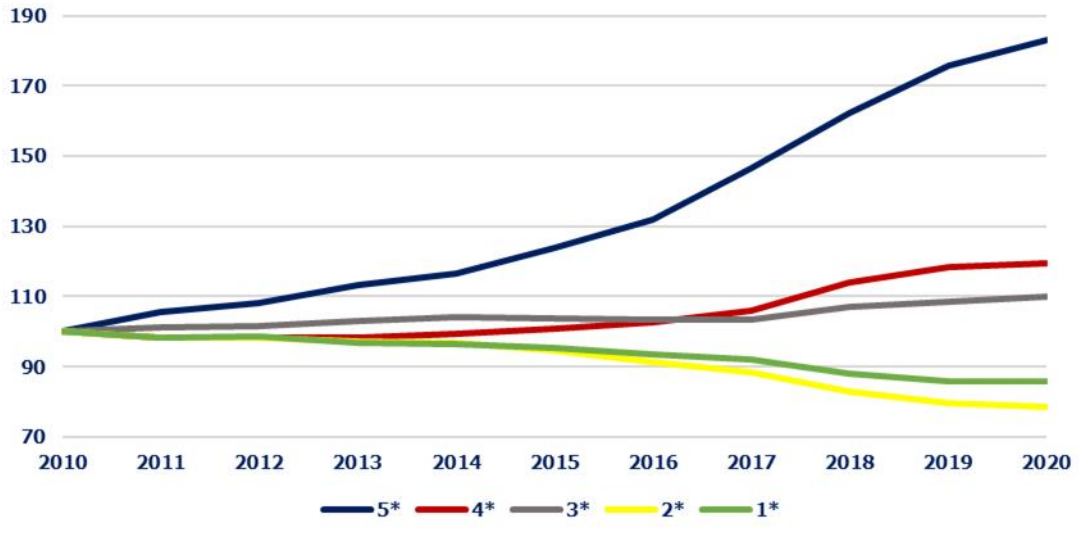

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2020 το 7% των μονάδων, το 5% των δωματίων και το 5% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 688 μονάδες με 19.850 δωμάτια και 39.426 κλίνες.

Πίνακας 19: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Ξενοδοχειακό δυναμικό 2020							
Ενότητα		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Αργολίδας	Μονάδες	7	28	37	54	21	**147**
	Δωμάτια	766	1.724	1.594	1.252	235	**5.571**
	Κλίνες	1.543	3.299	3.244	2.430	452	**10.968**
Μεσσηνίας	Μονάδες	9	22	47	65	16	**159**
	Δωμάτια	1.156	1.245	1.266	1.425	234	**5.326**
	Κλίνες	2.759	2.539	2.351	2.710	446	**10.805**
Κορινθίας	Μονάδες	2	13	38	32	10	**95**
	Δωμάτια	615	810	1.338	842	127	**3.732**
	Κλίνες	1.184	1.538	2.727	1.606	249	**7.304**
Λακωνίας	Μονάδες	7	49	77	35	8	**176**
	Δωμάτια	258	861	1.561	726	91	**3.497**
	Κλίνες	497	1.765	3.080	1.349	194	**6.885**
Αρκαδίας	Μονάδες	4	26	42	29	10	**111**
	Δωμάτια	45	318	714	493	154	**1.724**
	Κλίνες	116	699	1.453	905	291	**3.464**
Σύνολο	**Μονάδες**	**29**	**138**	**241**	**215**	**65**	**688**
	Δωμάτια	**2.840**	**4.958**	**6.473**	**4.738**	**841**	**19.850**
	Κλίνες	**6.099**	**9.840**	**12.855**	**9.000**	**1.632**	**39.426**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 3* (35%), 2* (31%) και 4* (20%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (4%) και 1* (9%). Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι ελαφρώς πιο ισοκατανεμημένη με εξαίρεση τα 1*, 5* (14%), 4* (25%), 3* (33%), 2* (24%) και 1* (4%).

Παρόμοια εικόνα με τα δωμάτια συναντάμε και στις κλίνες, 5* (15%), 4* (25%), 3* (33%), 2* (23%) και 1* (4%).

Διάγραμμα 28: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2020

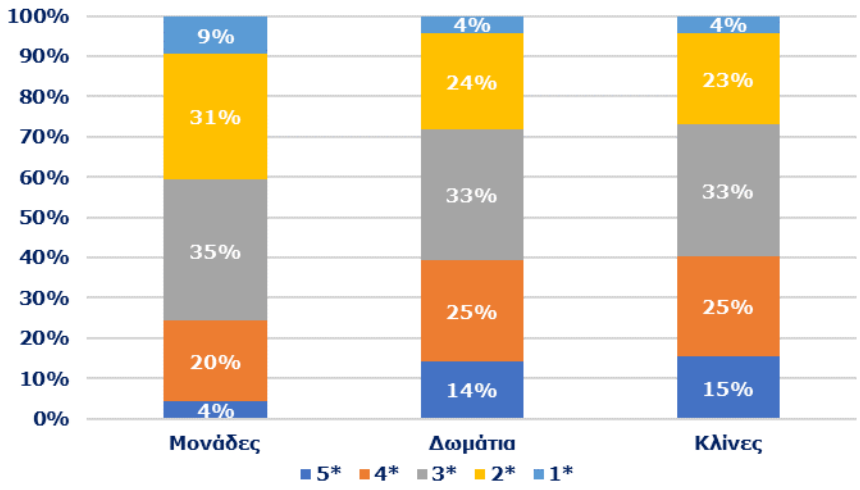

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Αργολίδας αντιπροσωπεύει το 28% των δωματίων της Περιφέρειας με 147 μονάδες, 5.571 δωμάτια και 10.968 κλίνες,
- Η Ενότητα Μεσσηνίας διαθέτει το 27% του δυναμικού της Περιφέρειας με 159 μονάδες, 5.326 δωμάτια και 10.805 κλίνες,
- Η Ενότητα Κορινθίας αντιπροσωπεύει το 19% του δυναμικού της Περιφέρειας με 95 μονάδες, 3.732 δωμάτια και 7.304 κλίνες,
- Η Ενότητα Λακωνίας διαθέτει το 18% του δυναμικού της Περιφέρειας με 176 μονάδες, 3.497 δωμάτια και 6.885 κλίνες και
- Η Ενότητα Αρκαδίας διαθέτει το 9% του δυναμικού με 111 μονάδες, 1.724 δωμάτια και 3.464 κλίνες.

Διάγραμμα 29: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

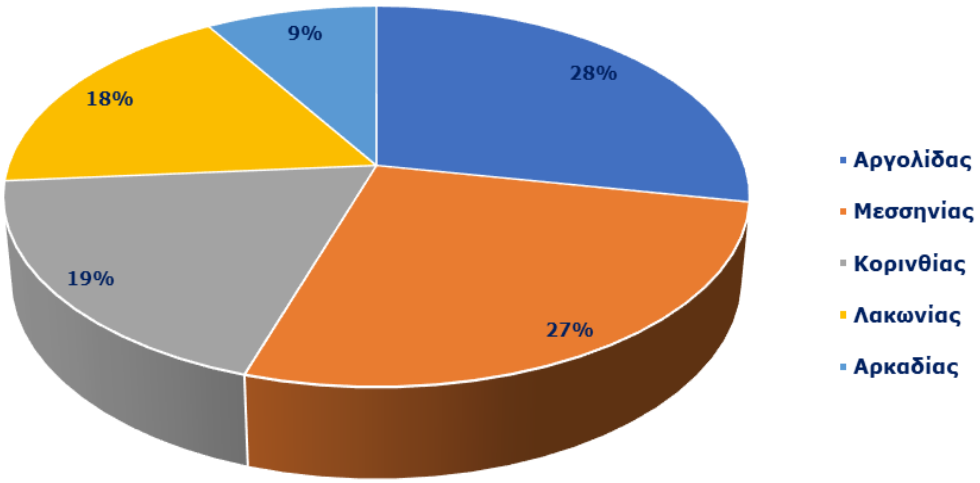

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2010-2020, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+21%), 4* (+50%) και 3* (+11%) και μείωση στα 2* (-30%) και 1* (-14%).

Διάγραμμα 30: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (2010=100), 2010-2020

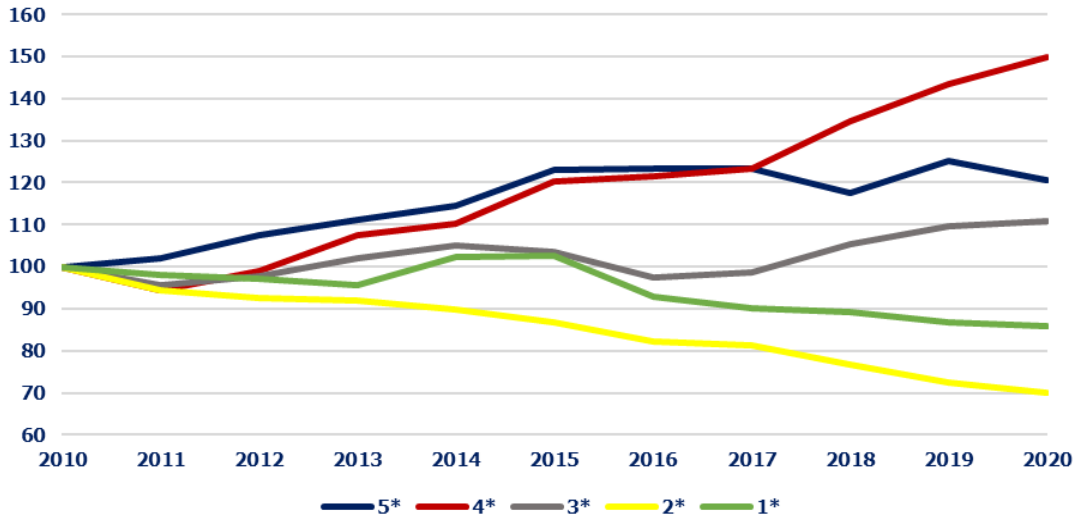

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.2 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2019

2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 20: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων ανά Περιφέρεια, 2019						
Περιφέρεια		**4Κ**	**3Κ**	**2Κ**	**1Κ**	**Σύνολο**
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	582	2.060	3.517	1.165	7.324
	Δωμάτια	4.564	15.892	23.591	6.891	50.938
	Κλίνες	11.060	36.879	53.146	15.229	116.314
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	103	977	1.857	1.128	4.065
	Δωμάτια	869	7.688	13.249	7.255	29.061
	Κλίνες	2.144	17.211	31.707	17.225	68.287
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	157	812	2.063	1.222	4.254
	Δωμάτια	1.320	5.767	12.398	6.331	25.816
	Κλίνες	3.296	14.411	29.350	15.067	62.124
Κρήτη	Μονάδες	137	1.171	1.507	523	3.338
	Δωμάτια	1.243	9.294	10.470	3.135	24.142
	Κλίνες	2.987	22.037	23.698	7.036	55.758
Θεσσαλία	Μονάδες	48	375	922	348	1.693
	Δωμάτια	401	2.267	6.096	2.175	10.939
	Κλίνες	1.089	5.602	13.901	4.788	25.380
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	49	447	532	238	1.266
	Δωμάτια	346	3.567	3.494	1.271	8.678
	Κλίνες	826	7.804	7.621	2.690	18.941
Ήπειρος	Μονάδες	132	480	523	192	1.327
	Δωμάτια	1.189	2.880	2.917	993	7.979
	Κλίνες	2.914	7.238	6.766	2.196	19.114
Πελοπόννησος	**Μονάδες**	**66**	**411**	**608**	**196**	**1.281**
	Δωμάτια	**508**	**2.814**	**3.518**	**939**	**7.779**
	Κλίνες	**1.336**	**6.878**	**8.494**	**2.267**	**18.975**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	25	210	676	241	1.152
	Δωμάτια	240	1.546	4.221	1.315	7.322
	Κλίνες	549	3.921	9.858	2.832	17.160
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	10	157	669	121	957
	Δωμάτια	64	1.181	4.408	658	6.311
	Κλίνες	179	2.896	9.843	1.396	14.314
Αττική	Μονάδες	124	133	338	180	775
	Δωμάτια	1.211	1.233	2.425	1.008	5.877
	Κλίνες	2.863	2.786	5.329	2.226	13.204
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	21	102	105	45	273
	Δωμάτια	141	731	639	232	1.743
	Κλίνες	345	1.674	1.493	543	4.055
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	18	38	32	3	91
	Δωμάτια	113	274	224	14	625
	Κλίνες	244	612	524	33	1.413
Σύνολο	**Μονάδες**	**1.472**	**7.373**	**13.349**	**5.602**	**27.796**
	Δωμάτια	**12.209**	**55.134**	**87.650**	**32.217**	**187.210**
	Κλίνες	**29.832**	**129.949**	**201.730**	**73.528**	**435.039**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 27.796 μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων με 187.210 δωμάτια και 435.039 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσώπευαν το 2019 το 74% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της χώρας (20.674 μονάδες). Το top-5 των Περιφερειών, με εξαίρεση την Θεσσαλία αντί για την Αττική, παραμένει ίδιο και για το δυναμικό των ενοικιαζόμενων δωματίων.

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες 2Κ (48%), 3Κ (27%) και 1Κ (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 4Κ (5%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4Κ (7%), 3Κ (29%), 2Κ (47%) και 1Κ (17%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4Κ (7%), 3Κ (30%), 2Κ (46%) και 1Κ (17%). Σε αντίθεση με το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα 5* ξενοδοχεία, που αν και αποτελούν μόλις το 6% των μονάδων κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια με 4Κ δεν εμφανίζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στα δωμάτια και στις κλίνες.

Διάγραμμα 31: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Ελλάδα, 2019

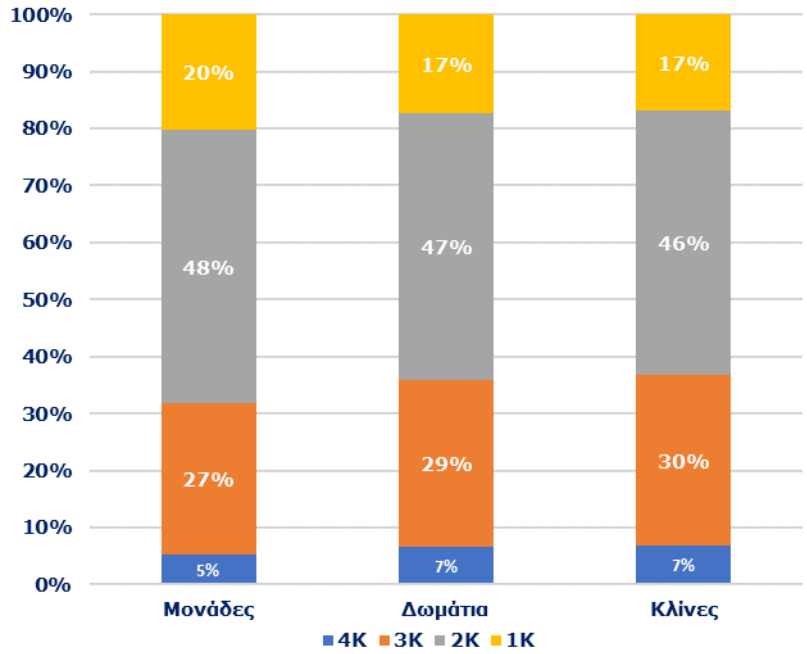

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Την μεγαλύτερη συγκέντρωση σε μονάδες με 4Κ έχουν οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (40%), Ιονίων Νήσων (11%), Κρήτης (9%) και Ηπείρου (9%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 4Κ. Ενώ οι Περιφέρειες με την μεγαλύτερη συγκέντρωση στις μονάδες με 3 Κ είναι το Νότιο Αιγαίο (28%), η Κρήτη (16%), η Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 3Κ.

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσωπεύουν το 2019 το 75% των δωματίων της χώρας. Παρόμοια είναι η εικόνα και για τις κλίνες στις επιμέρους Περιφέρειες.

Διάγραμμα 32: Ποσοστιαία κατανομή των ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

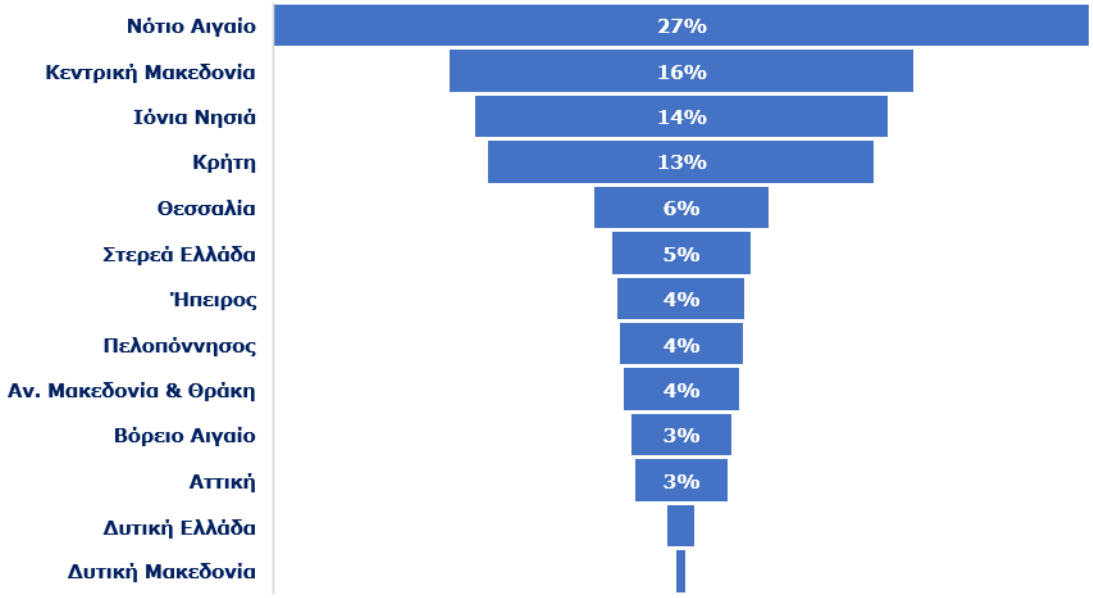

2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2019 το 5% των μονάδων, το 4% των δωματίων και το 4% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 1.281 μονάδες με 7.779 δωμάτια και 18.975 κλίνες.

Πίνακας 21: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2019						
Ενότητα		**4K**	**3K**	**2K**	**1K**	**Σύνολο**
Μεσσηνίας	Μονάδες	9	80	205	126	**420**
	Δωμάτια	60	460	1.071	582	**2.173**
	Κλίνες	166	1.214	2.849	1.433	**5.662**
Αργολίδας	Μονάδες	28	141	120	10	**299**
	Δωμάτια	197	1.091	828	58	**2.174**
	Κλίνες	505	2.602	1.792	134	**5.033**
Λακωνίας	Μονάδες	15	111	109	26	**261**
	Δωμάτια	154	750	688	132	**1.724**
	Κλίνες	400	1.787	1.673	283	**4.143**
Αρκαδίας	Μονάδες	5	48	131	29	**213**
	Δωμάτια	31	310	741	131	**1.213**
	Κλίνες	71	776	1.714	319	**2.880**
Κορίνθου	Μονάδες	9	31	43	5	**88**
	Δωμάτια	66	203	190	36	**495**
	Κλίνες	194	499	466	98	**1.257**
Σύνολο	**Μονάδες**	**66**	**411**	**608**	**196**	**1.281**
	Δωμάτια	**508**	**2.814**	**3.518**	**939**	**7.779**
	Κλίνες	**1.336**	**6.878**	**8.494**	**2.267**	**18.975**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες με 2Κ (47%) και 3Κ (32%) και χαμηλή στις μονάδες με 4Κ (5%) και 1Κ (15%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4Κ (7%), 3Κ (36%), 2Κ (45%) και 1Κ (12%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4Κ (7%), 3Κ (36%), 2Κ (45%) και 1Κ (12%).

Διάγραμμα 33: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019

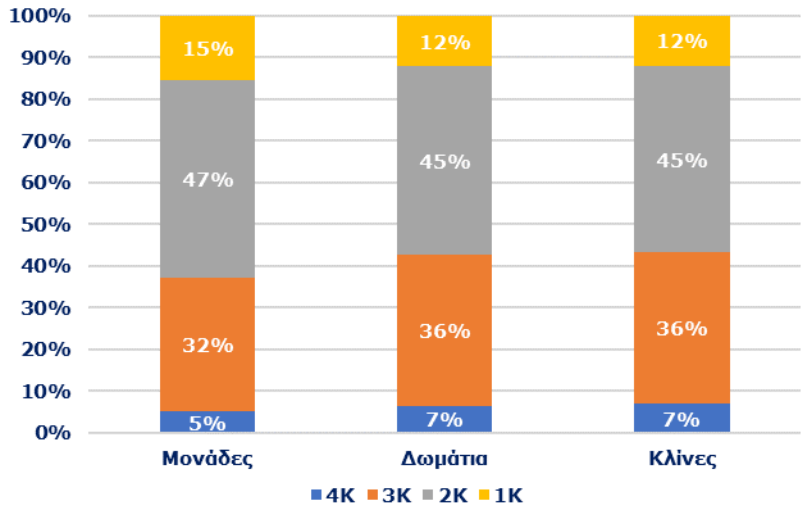

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Μεσσηνίας αντιπροσωπεύει το 28% του δυναμικού δωματίων της Περιφέρειας με 420 μονάδες, 2.173 δωμάτια και 5.662 κλίνες,
- Η Ενότητα Αργολίδας διαθέτει το 28% του δυναμικού της Περιφέρειας με 299 μονάδες, 2.174 δωμάτια και 5.033 κλίνες,
- Η Ενότητα Λακωνίας αντιπροσωπεύει το 22% του δυναμικού της Περιφέρειας με 261 μονάδες, 1.724 δωμάτια και 4.143 κλίνες,
- Η Ενότητα Αρκαδίας διαθέτει το 16% του δυναμικού της Περιφέρειας με 213 μονάδες, 1.213 δωμάτια και 2.880 κλίνες και
- Η Ενότητα Κορίνθου διαθέτει το 6% του δυναμικού με 88 μονάδες, 495 δωμάτια και 1.257 κλίνες.

Διάγραμμα 34: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

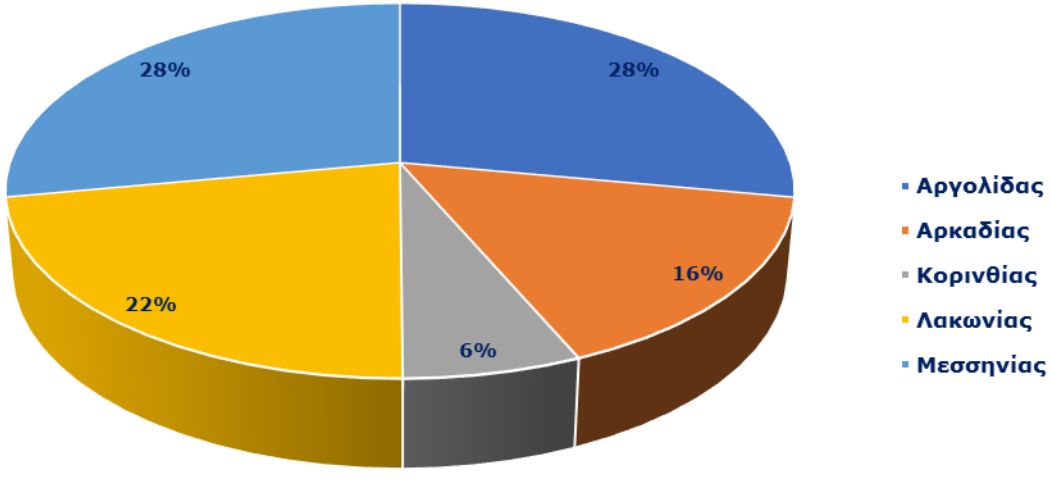

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.3 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΥΛΕΩΝ, 2018

2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Επίσης, η Ελλάδα το 2018 διέθετε και 11.415 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις με 17.300 δωμάτια και 90.910 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Πελοποννήσου αντιπροσώπευαν το 2018 το 79% του δυναμικού των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας (9.055 δωμάτια).

Πίνακας 22: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018			
Περιφέρεια	**Μονάδες**	**Δωμάτια**	**Κλίνες**
Νοτίου Αιγαίου	3.862	4.972	28.326
Ιονίων Νησιών	2.235	3.432	18.691
Κρήτης	2.306	3.159	17.623
Πελοποννήσου	**652**	**1.384**	**6.125**
Αττικής	483	744	4.232
Στερεάς Ελλάδας	240	709	2.763
Κεντρικής Μακεδονίας	411	672	3.445
Θεσσαλίας	502	648	3.531
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	242	599	2.383
Βορείου Αιγαίου	228	384	1.473
Δυτικής Ελλάδας	129	277	1.084
Ηπείρου	98	256	949
Δυτικής Μακεδονίας	27	64	285
Σύνολο	**11.415**	**17.300**	**90.910**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, παρατηρούμε ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (29%), των Ιονίων Νήσων (20%), της Κρήτης (18%) και της Πελοποννήσου (8%) αντιπροσώπευαν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 35: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

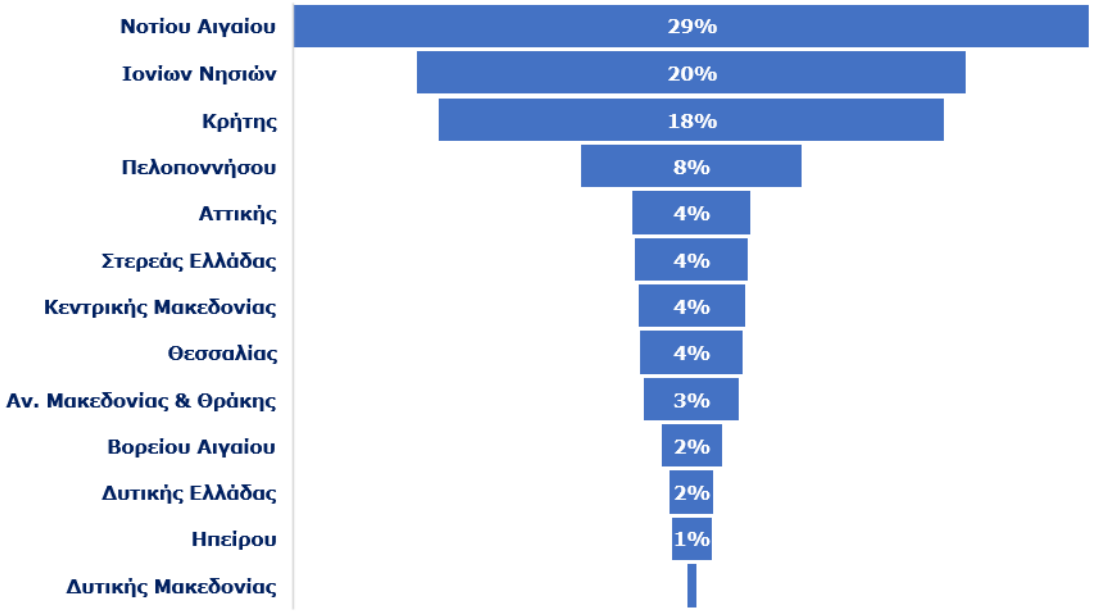

Η εικόνα διαφοροποιείται ελαφρώς στις κλίνες με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (31%), των Ιονίων Νήσων (21%), της Κρήτης (19%) και της Πελοποννήσου (7%) να αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 78% των κλινών της χώρας.

Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2018 το 79% των μονάδων, το 75% των δωματίων και το 78% των κλινών.

2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2018 το 6% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 8% των δωματίων και το 7% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 652 μονάδες με 1.384 δωμάτια και 6.125 κλίνες.

Πίνακας 23: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα, 2018			
Ενότητα	**Μονάδες**	**Δωμάτια**	**Κλίνες**
Μεσσηνίας	262	686	2.453
Αργολίδας	184	264	1.723
Λακωνίας	79	182	759
Αρκαδίας	56	143	556
Κορινθίας	71	109	634
Σύνολο	**652**	**1.384**	**6.125**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Μεσσηνίας αντιπροσωπεύει το 50% του δυναμικού δωματίων της Περιφέρειας με 262 μονάδες, 686 δωμάτια και 2.453 κλίνες,
- Η Ενότητα Αργολίδας διαθέτει το 19% του δυναμικού της Περιφέρειας με 184 μονάδες, 264 δωμάτια και 1.723 κλίνες,
- Η Ενότητα Λακωνίας αντιπροσωπεύει το 13% του δυναμικού της Περιφέρειας με 79 μονάδες, 182 δωμάτια και 759 κλίνες,
- Η Ενότητα Αρκαδίας διαθέτει το 10% του δυναμικού με 56 μονάδες, 143 δωμάτια και 556 κλίνες και
- Η Ενότητα Κορινθίας αντιπροσωπεύει το 8% του δυναμικού με 71 μονάδες, 109 δωμάτια και 634 κλίνες.

Διάγραμμα 36: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

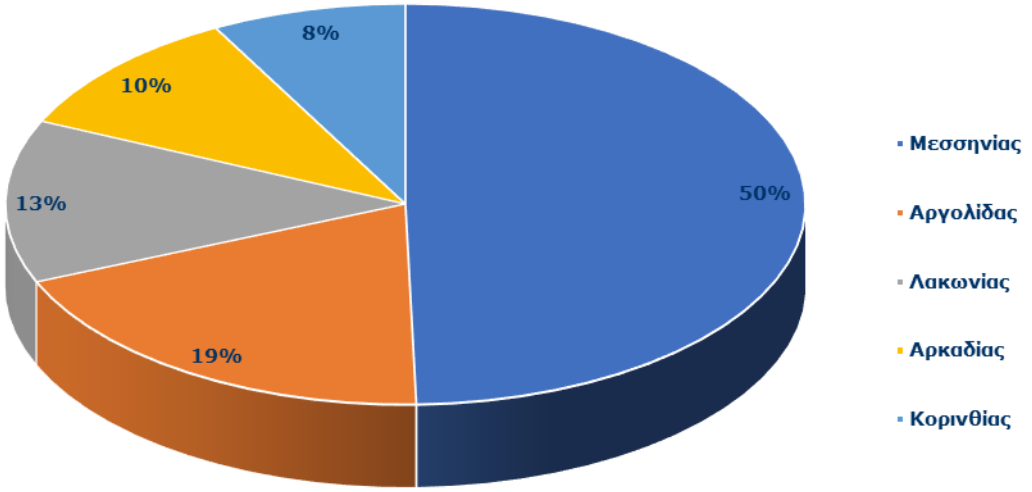

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.4 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, 2001-2011

Στην Ενότητα αυτή γίνεται η καταγραφή του συνόλου των κατοικιών καθώς επίσης των κενών και των δευτερεύουσων και εξοχικών κατοικιών. Η καταγραφή αυτή γίνεται λόγω της σημαντικής αύξησης των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μέσω Airbnb κ.α.) στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι κενές και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή κατοικιών που διενεργήθηκε το 2011, η Ελλάδα σημείωσε αύξηση στο σύνολο των κατοικιών της κατά +17% (από 5.476.162 το 2001 σε 6.384.353 το 2011). Σε απόλυτες τιμές, οι μεγαλύτερες αυξήσεις εντοπίστηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+290.780 κατοικίες ή +16%), Κεντρικής Μακεδονίας (+163.354 κατοικίες ή +18%) και Κρήτης (+70.989 ή +23%). Σημαντικά υψηλότερη αύξηση (+56%) παρουσίασαν οι κενές κατοικίες (από 1.439.041 το 2001 σε 2.249.813 το 2011) και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες κατά +47% (από 922.228 το 2001 σε 1.351.845 το 2011). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι κενές κατοικίες μαζί με τις εξοχικές και δευτερεύουσες αντιπροσώπευαν το 56% του συνόλου των κατοικιών, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (14%) και Κεντρικής Μακεδονίας (9%).

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου εμφάνισε αύξηση στις κατοικίες της κατά +14% (από 361.872 το 2001 σε 411.462 το 2011), κατά +35% στις κενές κατοικίες (από 146.806 το 2001 σε 198.386 το 2011) και κατά +28% στις δευτερεύουσες & εξοχικές κατοικίες (από 115.625 το 2001 σε 148.239 το 2011).

Πίνακας 24: Δυναμικό κύριων και δευτερευουσών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2001-2011

Περιφέρεια	Σύνολο Κατοικιών, 2011	Σύνολο Κενών, 2011	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες, 2011	Κενές & Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες ως % επί του συνόλου, 2011	%Δ Σύνολο Κατοικιών 2001 - 2011	%Δ Σύνολο Κενών 2001 - 2011	%Δ Εξοχικές & Δευτερ. 2001 - 2011
Αττικής	2.121.155	609.058	295.178	14%	16%	78%	64%
Κεντρική Μακεδονία	1.076.148	360.990	200.295	9%	18%	62%	56%
Πελοποννήσου	**411.462**	**198.386**	**148.239**	**5%**	**14%**	**35%**	**28%**
Θεσσαλίας	397.301	132.749	87.891	3%	14%	54%	43%
Δυτικής Ελλάδας	390.609	148.250	100.941	4%	14%	56%	54%
Κρήτης	381.737	140.099	81.656	3%	23%	61%	44%
Στερεάς Ελλάδας	359.236	158.234	115.324	4%	15%	43%	35%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	340.682	105.333	64.864	3%	20%	63%	85%
Νοτίου Αιγαίου	229.919	113.284	75.257	3%	22%	41%	32%
Ηπείρου	204.948	76.560	53.682	2%	16%	46%	40%
Ιονίων Νήσων	160.298	79.591	43.839	2%	22%	50%	41%
Δυτική Μακεδονία	159.409	55.294	34.087	1%	15%	58%	52%
Βορείου Αιγαίου	151.449	71.985	50.592	2%	7%	17%	13%
Ελλάδα	6.384.353	2.249.813	1.351.845	56%	17%	56%	47%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των κατοικιών βρίσκονται στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου εντοπίζονται και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Συγκεκριμένα, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας.

Διάγραμμα 37: Ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

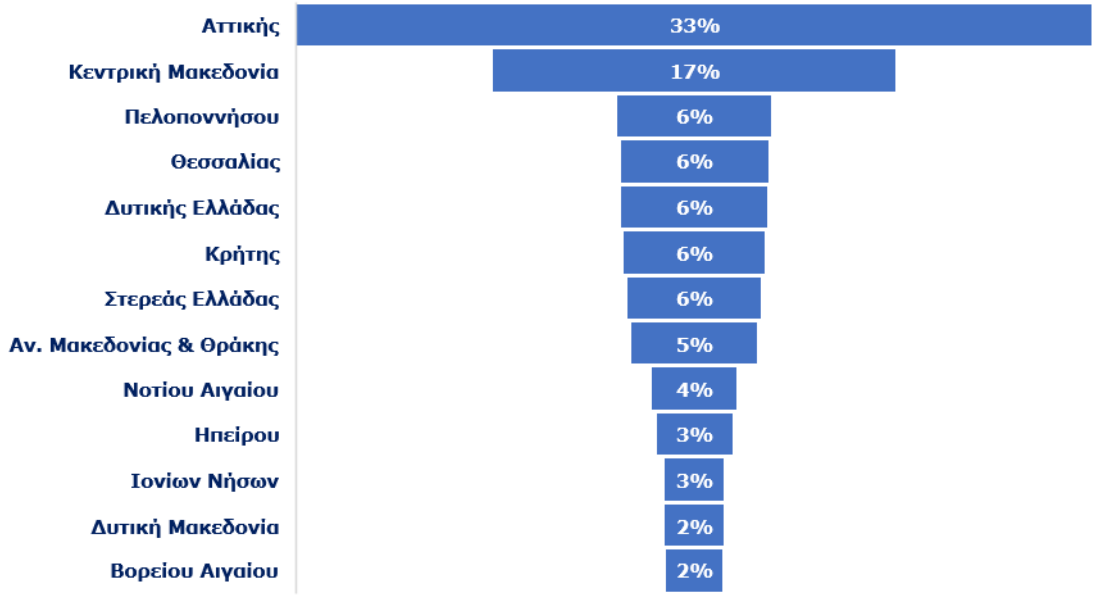

Η εικόνα στην ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών είναι παρόμοια με το σύνολο των κατοικιών, με μικρές διαφοροποιήσεις ανά Περιφέρεια. Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στην Περιφέρεια Αττικής.

Διάγραμμα 38: Ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

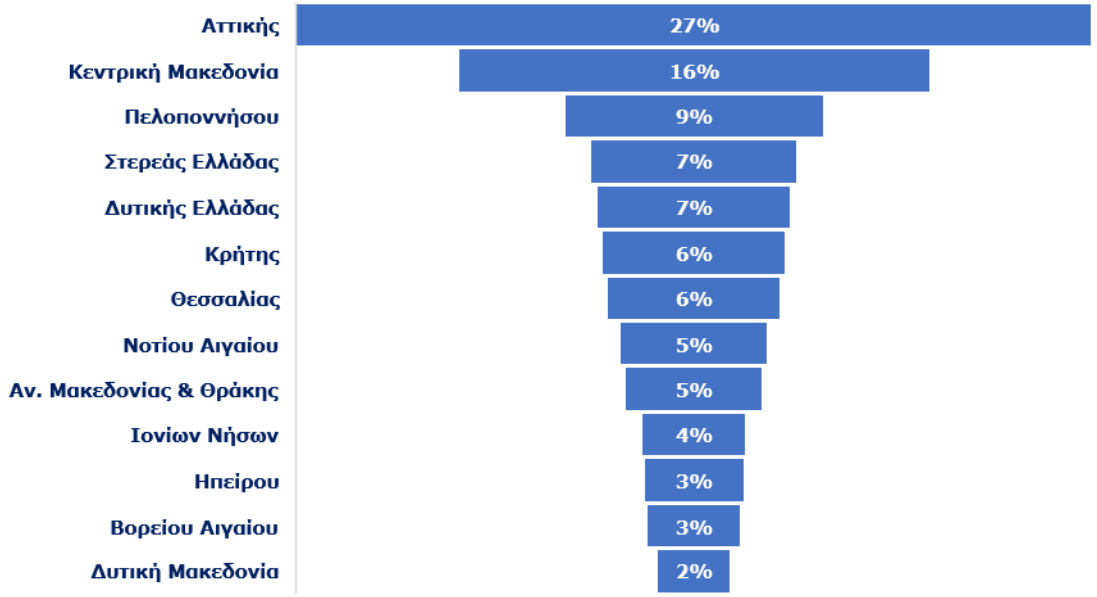

Αναφορικά με τις εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες παρατηρούμε ότι η Αττική (22%), η Κεντρική Μακεδονία (15%) και η Πελοπόννησος (11%) σημειώνουν τα μεγαλύτερα μερίδια, αντιπροσωπεύοντας το 48% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 39: Ποσοστιαία κατανομή των εξοχικών & δευτερεύουσων κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

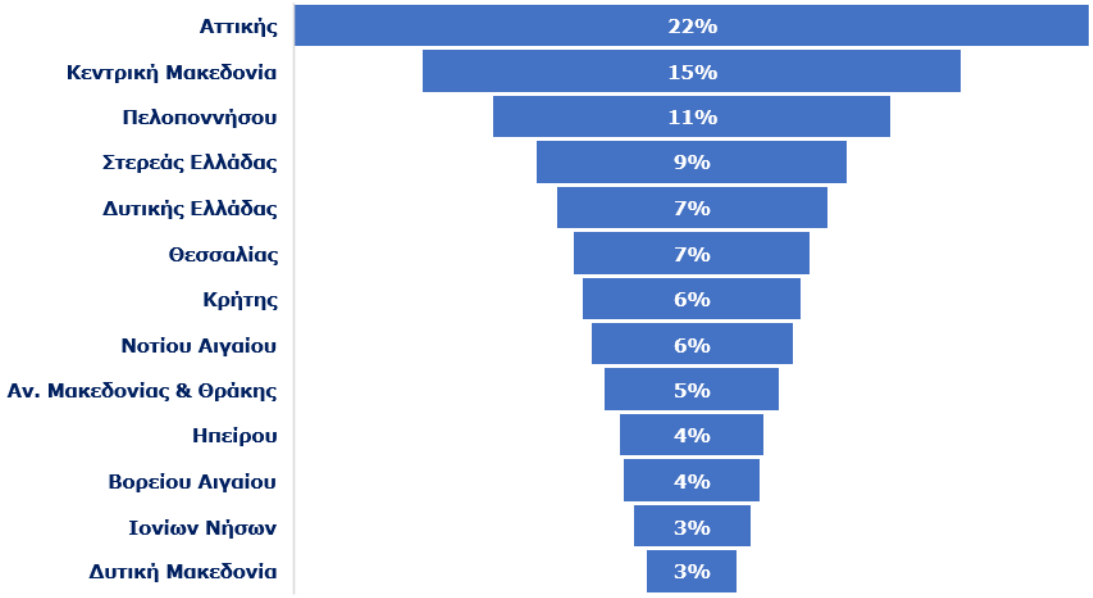

Συμπερασματικά, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύουν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας εκ των οποίων το 43% των κενών κατοικιών και το 37% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2011 το 6% των κατοικιών της Ελλάδας, εκ των οποίων το 9% των κενών κατοικιών και το 11% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

2.5 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2020

2.5.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 25: Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

Δυναμικό Κάμπινγκ στην Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020							
Περιφέρεια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	0	11	10	45	4	70
	Οικίσκοι	0	38	83	204	26	351
	Θέσεις	0	2.451	1.259	2.531	236	6.477
Πελοπόννησος	**Μονάδες**	**0**	**0**	**9**	**45**	**2**	**56**
	Οικίσκοι	**0**	**0**	**17**	**41**	**0**	**58**
	Θέσεις	**0**	**0**	**1.001**	**2.968**	**131**	**4.100**
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	0	2	6	23	3	34
	Οικίσκοι	0	0	114	162	0	276
	Θέσεις	0	22	396	1.652	540	2.610
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	0	6	2	6	4	18
	Οικίσκοι	0	0	0	1	0	1
	Θέσεις	0	963	266	557	642	2.428
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	0	1	3	20	0	24
	Οικίσκοι	0	26	0	143	0	169
	Θέσεις	0	101	259	1.506	0	1.866
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	0	1	5	17	0	23
	Οικίσκοι	0	41	15	12	0	68
	Θέσεις	0	120	408	1.129	0	1.657
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	0	2	8	11	1	22
	Οικίσκοι	0	50	52	14	0	116
	Θέσεις	0	360	474	703	30	1.567
Ήπειρος	Μονάδες	0	0	3	13	0	16
	Οικίσκοι	0	0	0	21	0	21
	Θέσεις	0	0	204	898	0	1.102
Θεσσαλία	Μονάδες	1	0	0	13	1	15
	Οικίσκοι	0	0	0	9	0	9
	Θέσεις	75	0	0	755	196	1.026
Κρήτη	Μονάδες	0	1	1	12	1	15
	Οικίσκοι	0	0	0	14	0	14
	Θέσεις	0	90	18	552	100	760
Αττική	Μονάδες	0	2	1	5	2	10
	Οικίσκοι	0	0	0	6	0	6
	Θέσεις	0	222	78	356	80	736
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	0	0	0	1	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	0	46	0	46
Σύνολο	**Μονάδες**	**1**	**26**	**48**	**211**	**18**	**304**
	Οικίσκοι	**0**	**155**	**281**	**627**	**26**	**1.089**
	Θέσεις	**75**	**4.329**	**4.363**	**13.653**	**1.955**	**24.375**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2020 διέθετε 304 μονάδες κάμπινγκ με 1.089 οικίσκους και 24.375 θέσεις. Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (69%) και 3* (16%) κάμπινγκ και χαμηλή στα 4* (9%), 1* (6%) και 5* (0,3%).

Η εικόνα στους οικίσκους ανά κατηγορία αστεριού είναι: 4* (14%), 3* (26%), 2* (58%) και 1* (2%) ενώ παρόμοια είναι και η εικόνα στις θέσεις 5* (0,3%), 4* (18%), 3* (18%), 2* (56%) και 1* (8%). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι το μοναδικό 5* κάμπινγκ καταγράφεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Διάγραμμα 40: Κατανομή μονάδων, οικίσκων και θέσεων ανά κατηγορία αστεριού στην Ελλάδα, 2020

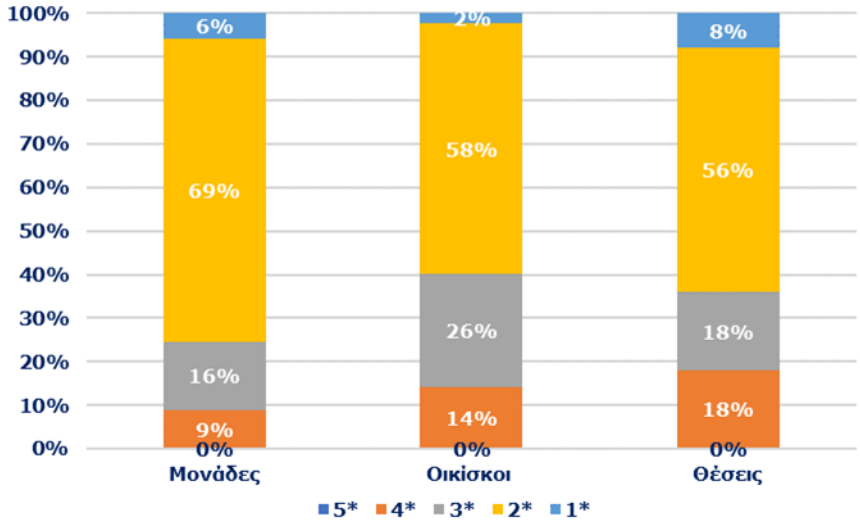

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία βρίσκεται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 53% του συνόλου της χώρας. Αξιοσημείωτο είναι, ότι τουριστικές Περιφέρειες όπως τα Ιόνια Νησιά (8%) και η Κρήτη (5%) καταγράφουν μικρό δυναμικό στα κάμπινγκ.

Διάγραμμα 41: Ποσοστιαία κατανομή των μονάδων κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

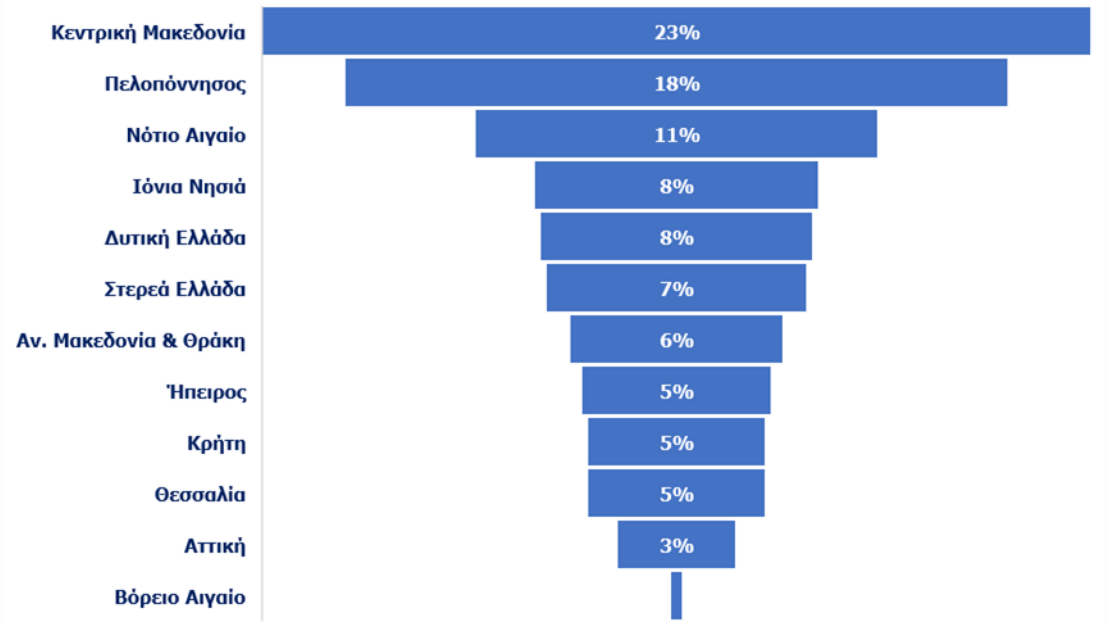

Όσον αναφορά τους οικίσκους, η εικόνα διαφοροποιείται, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια αντιπροσωπεύοντας το 73% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 42: Ποσοστιαία κατανομή των οικίσκων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

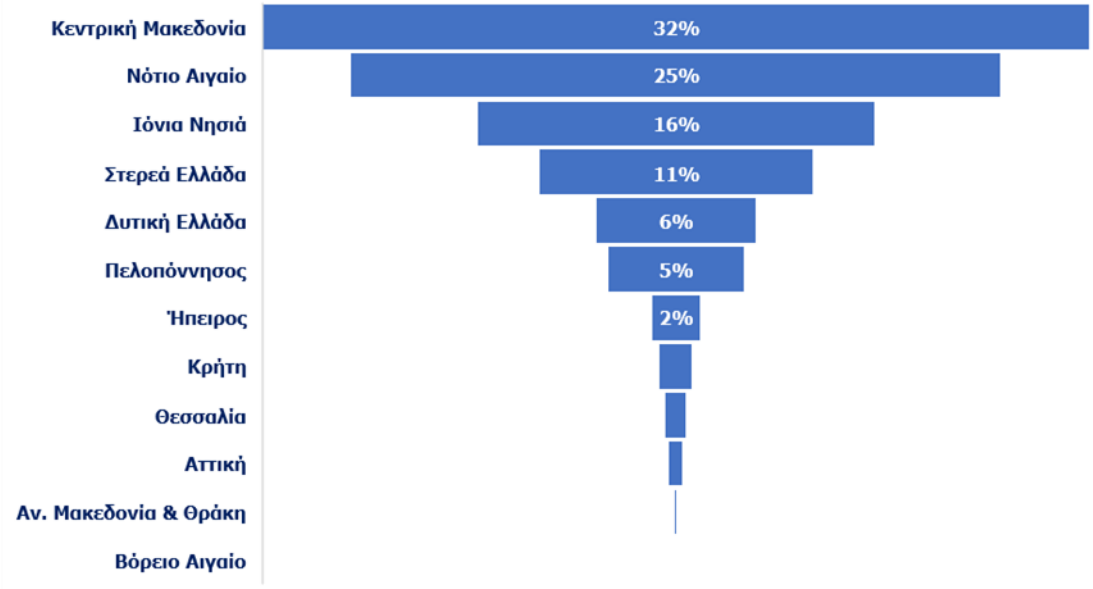

Τέλος, στις θέσεις των κάμπινγκ, τα μεγαλύτερα μερίδια καταγράφονται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 54% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 43: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

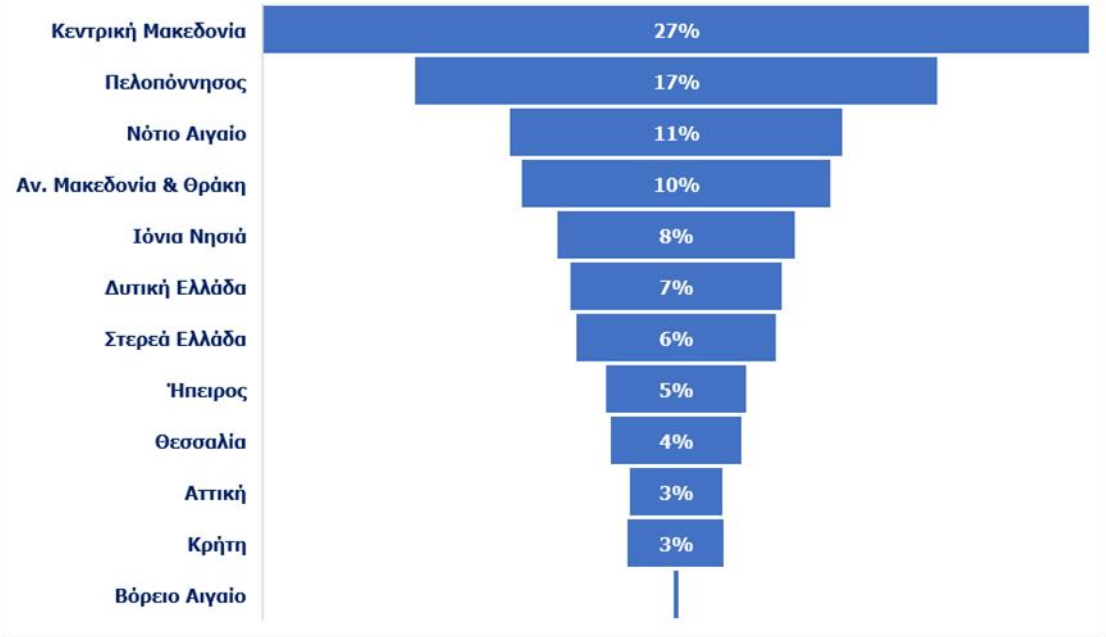

2.5.2 Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2020 το 18% των μονάδων της χώρας, το 5% των οικίσκων και το 17% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 56 μονάδες με 58 οικίσκους και 4.100 θέσεις.

Πίνακας 26: Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Δυναμικό Κάμπινγκ 2020						
Ενότητα		**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Αργολίδας	Μονάδες	0	2	19	0	**21**
	Οικίσκοι	0	0	5	0	**5**
	Θέσεις	0	248	1.009	0	**1.257**
Μεσσηνίας	Μονάδες	0	3	12	1	**16**
	Οικίσκοι	0	13	21	0	**34**
	Θέσεις	0	275	816	100	**1.191**
Λακωνίας	Μονάδες	0	3	6	0	**9**
	Οικίσκοι	0	4	15	0	**19**
	Θέσεις	0	378	526	0	**904**
Κορινθίας	Μονάδες	0	1	3	1	**5**
	Οικίσκοι	0	0	0	0	**0**
	Θέσεις	0	100	301	31	**432**
Αρκαδίας	Μονάδες	0	0	5	0	**5**
	Οικίσκοι	0	0	0	0	**0**
	Θέσεις	0	0	316	0	**316**
Σύνολο	**Μονάδες**	**0**	**9**	**45**	**2**	**56**
	Οικίσκοι	**0**	**17**	**41**	**0**	**58**
	Θέσεις	**0**	**1.001**	**2.968**	**131**	**4.100**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Αργολίδας αντιπροσωπεύει το 31% του δυναμικού των θέσεων της Περιφέρειας με 21 μονάδες, 5 οικίσκους και 1.257 θέσεις,
- Η Ενότητα Μεσσηνίας διαθέτει το 29% του δυναμικού της Περιφέρειας με 16 μονάδες, 34 οικίσκους και 1.191 θέσεις,
- Η Ενότητα Λακωνίας διαθέτει το 22% του δυναμικού της Περιφέρειας με 9 μονάδες, 19 οικίσκους και 904 θέσεις,
- Η Ενότητα Αρκαδίας διαθέτει το 11% του δυναμικού της Περιφέρειας με 5 μονάδες, 0 οικίσκους και 432 θέσεις και

- Η Ενότητα Κορινθίας αντιπροσωπεύει το 8% του δυναμικού της Περιφέρειας με 5 μονάδες, 0 οικίσκους και 316 θέσεις.

Διάγραμμα 44: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

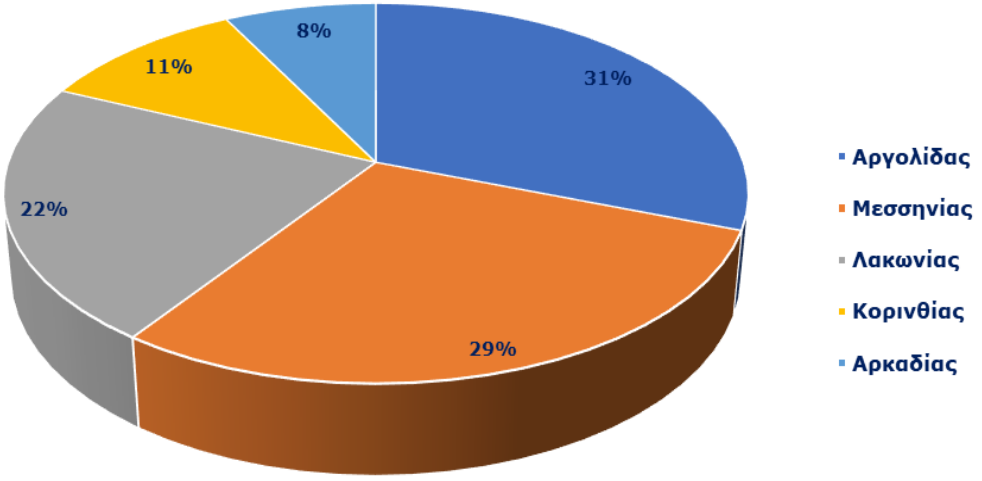

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Οι Παραδοσιακοί οικισμοί, είναι οικισμοί με ιδιαίτερη «ιστορική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, λαογραφική, κοινωνική και αισθητική» φυσιογνωμία διατηρώντας αναλλοίωτη την εικόνα που είχαν στον παρελθόν καθώς και τον τοπικό τους χαρακτήρα. Με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας), 856 οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί. Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου καταγράφονται 149 παραδοσιακοί οικισμοί.

Πίνακας 27: Παραδοσιακοί Οικισμοί

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ						
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ		ΛΑΚΩΝΙΑΣ			ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
ΑΡΓΟΣ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)	ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΚΟΝΤΟΒΑΖΑΙΝΑ	ΑΓΕΡΑΝΟΣ	ΚΑΡΥΝΙΑ	ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ	ΘΑΛΑΜΑΙ
ΕΡΜΙΟΝΗ	ΑΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΚΑΡΠΑΙΝΑ	ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΚΑΡΥΟΥΠΟΛΙΣ	ΜΠΡΙΚΙΟΝ	ΚΑΛΑΜΑΤΑ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)
ΚΑΡΥΑ	ΑΓΡΙΔΙΟΝ	ΚΟΣΜΑΣ	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΣΤΑΝΙΑ	ΝΙΚΑΝΔΡΕΙΟΝ	ΛΑΓΚΑΔΑ
ΝΑΥΠΛΙΟ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)	ΑΛΩΝΙΣΤΑΙΝΑ	ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΑΤΩ ΜΠΟΥΛΑΡΙΟΙ	ΝΟΜΙΑ	ΜΥΣΤΡΑΚΙΟΝ
	ΑΝΩ ΔΟΛΙΑΝΑ	ΛΑΓΚΑΔΙΑ	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΚΑΦΙΟΝΑ	ΟΙΤΥΛΟΝ	ΠΥΛΟΣ
	ΑΤΣΙΛΟΧΟΣ	ΛΑΣΤΑ	ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΟΝ	ΚΕΛΕΦΑ	ΟΛΥΜΠΙΑΙ	
	ΒΑΛΤΕΤΣΙΝΙΚΟΝ	ΛΕΟΝΤΑΡΙΟΝ	ΑΛΙΚΑ	ΚΕΡΙΑ	ΟΜΑΛΑΙ	
	ΒΑΛΤΣΕΤΣΙΟΝ	ΛΕΥΚΟΧΩΡΙΟΝ	ΑΝΩ ΜΠΟΥΛΑΡΙΟΙ	ΚΕΧΡΙΑΝΙΚΑ	ΟΧΙΑ	
	ΒΛΑΧΕΡΝΑ	ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΑ	ΑΡΓΙΛΙΑ	ΚΟΙΤΑ	ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ	
	ΒΛΑΧΟΚΕΡΑΣΕΑ	ΜΕΛΙΣΣΟΠΕΤΡΑ	ΑΡΕΟΠΟΛΙΣ	ΚΟΡΑΚΙΑΤΙΚΑ	ΠΑΛΙΡΟΣ	
	ΒΛΑΧΟΡΡΑΠΤΗΣ	ΠΑΡΑΛΙΟΝ ΑΣΤΡΟΣ	ΑΡΦΙΓΚΙΑ	ΚΟΡΟΓΙΑΝΙΚΑ	ΠΑΡΑΛΙΑ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΟΥ	
	ΒΛΟΓΓΟΣ	ΠΑΡΑΛΟΓΓΟΙ	ΑΣΤΕΡΙΟΝ	ΚΟΤΡΑΦΙΟΝ	ΠΙΣΤΑΜΑΤΑ	
	ΒΥΖΙΚΙΟΝ	ΠΕΡΑ ΜΕΛΑΝΑ	ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ	ΚΟΥΛΟΥΜΙΟΝ	ΠΟΛΕΜΙΤΑΣ	
	ΒΥΤΙΝΑ	ΠΙΑΝΑ	ΒΑΘΕΙΑ	ΚΟΥΝΟΣ	ΠΟΛΥΧΡΑΒΟΣ	
	ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ	ΠΛΑΤΑΝΟΣ	ΒΑΜΒΑΚΑ	ΚΟΥΤΡΕΛΑ	ΠΥΡΓΟΣ ΔΥΡΟΥ	
	ΔΥΡΡΑΧΙΟΝ	ΠΟΥΛΙΘΡΑ	ΒΑΧΟΣ	ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΝ	ΠΥΡΡΙΧΟΣ	
	ΕΛΑΤΗ	ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΗΣ	ΒΕΛΟΥΣΙ	ΚΥΠΑΡΙΣΣΙ	ΡΕΙΧΙΑ	
	ΖΑΤΟΥΝΑ	ΠΡΑΣΤΟΣ	ΔΙΜΑΡΙΣΤΙΚΑ	ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ	ΡΙΓΑΝΟΧΩΡΑ	
	ΙΣΑΡΗΣ	ΠΥΡΓΑΚΙΟΝ	ΔΡΥ	ΛΑΓΙΑ	ΣΚΑΛΤΣΟΤΙΑΝΙΚΑ	
	ΚΑΡΔΑΡΑΣ	ΡΑΔΟΣ	ΔΡΥΑΛΟΣ	ΛΑΚΚΟΣ	ΣΠΙΡΑ	
	ΚΑΡΙΤΑΙΝΑ	ΡΟΕΙΝΟ	ΔΡΥΜΟΣ	ΛΑΜΠΟΚΑΜΠΟΣ	ΣΤΑΥΡΙΟΝ	
	ΚΑΣΤΑΝΙΤΣΑ	ΣΑΠΟΥΝΑΚΑΙΚΑ	ΕΛΑΙΑ	ΛΕΟΝΤΑΚΗΣ	ΣΩΤΗΡΑΣ	
	ΚΑΤΩ ΔΟΛΙΑΝΑ	ΣΤΡΕΜΝΙΤΣΑ	ΕΞΩ ΝΥΜΦΙΟΝ	ΛΙΜΑΝΙ ΙΕΡΑΚΑ	ΤΡΙΝΤΑΦΥΛΛΙΑ	
	ΚΕΡΑΣΙΑ	ΤΥΡΟΣ	ΕΡΗΜΟΣ	ΛΙΜΕΝΙΟΝ	ΤΣΟΠΑΚΑΣ	
	ΛΕΩΝΙΔΙΟ	ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΙΟΝ	ΙΕΡΑΚΑΣ	ΛΟΓΓΑΡΙ	ΦΛΟΜΟΧΩΡΙΟΝ	
			ΚΑΛΟΝΙΟΙ	ΛΟΥΚΑΔΙΚΑ	ΦΡΑΓΚΟΥΛΙΑΣ	
			ΚΑΛΟΠΥΡΓΟΣ	ΜΑΛΛΙΑΡΗ ΣΥΚΙΑ	ΧΑΡΑΚΑΣ	
			ΚΑΛΟΣ	ΜΑΡΑΘΟΣ	ΧΑΡΙΑ	
			ΚΑΡΑΒΑΣ	ΜΕΣΑ ΧΩΡΑ	ΧΑΡΟΥΔΑ	
			ΚΑΡΕΑ	ΜΙΝΑ	ΧΙΜΑΡΑ	

Πηγή: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ

3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Ενότητα

Οι υψηλής αξίας και ποιότητας πολιτιστικοί πόροι αποτελούν ένα από τα ισχυρά σημεία της Περιφέρειας. Στο παρελθόν η Περιφέρεια διέθετε δύο πόλεις – κοιτίδες του Μυκηναϊκού πολιτισμού (Μυκήνες και Άργος), όπου μαζί με τις μεγάλες στρατιωτικές και ναυτικές δυνάμεις της Κορίνθου, της Σπάρτης και της αρχαίας Μεσσήνης, υπήρξαν από τις ηγέτιδες πόλεις-κράτη της αρχαιότητας.

Στην Περιφέρεια καταγράφονται από την UNESCO 3 Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Ο Αρχαιολογικός χώρος Ασκληπιείου Επιδαύρου (1988) ο οποίος αποτελούσε το θεραπευτικό κέντρο όλου του ελληνικού και ρωμαϊκού κόσμου. Ο τόπος ήταν αφιερωμένος σε θεότητες της ίασης, στα μνημεία της ήταν αποτυπωμένη η εξέλιξη της ιατρικής από τη φάση κατά την οποία η ίαση εξαρτιόταν αποκλειστικά από τον θεό έως τη μετατροπή της σε επιστήμη. Ο Μυστράς (1989), βόρεια της Σπάρτης, υπήρξε ένα από τα σημαντικότερα θρησκευτικά και διοικητικά κέντρα του Μεσαίωνα, αποτελείται από το μεσαιωνικό κάστρο και τον οικισμό, που κλείνει μέσα από τα τείχη του μονές, εκκλησίες, παρεκκλήσια, οικίες και παλάτια σε μια συνεχόμενη πορεία από τα μέσα του 13ου αιώνα έως και το 1953. Οι Μυκήνες (1999) ήταν ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα του ελληνικού πολιτισμού, αποτελώντας ένα ισχυρό στρατιωτικό φρούριο που δέσποζε στο μεγαλύτερο μέρος της νότιας Ελλάδας. Ο Αρχαιολογικός Χώρος των Μυκηνών περιλαμβάνει την τειχισμένη ακρόπολη στην κορυφή του υψώματος, καθώς και διάσπαρτα ταφικά και οικιστικά συγκροτήματα έξω από αυτήν, κυρίως στα δυτικά και νοτιοδυτικά

Άλλοι σημαντικοί αρχαιολογικοί πόροι της Περιφέρειας είναι ο αρχαιολογικός χώρος της Μονεμβασιάς, η οποία αποτέλεσε ένα από τα σημαντικότερα στρατιωτικά και διοικητικά κέντρα της Βενετίας στην Ανατολική Μεσόγειο, το Ηραίο Άργους το οποίο αποτελούσε λατρευτικό χώρο της θεάς Ήρας, το Ιερό του Διός στην Νεμέα, το Ιερό Ορθίας Αρτέμιδος στην Λακωνία, ο αρχαιολογικός χώρος του Μενελαείου στην Σπάρτη, η αρχαία πόλη της Μαντίνειας στην Αρκαδία, η αρχαία πόλη της Τίρυνθας η οποία κατοικήθηκε για 1η φορά στη Νεολιθική εποχή (7η-4η χιλιετία π.χ.).

Επίσης, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου διασώζονται πλήθος οχυρωματικών κατασκευών όπως το Φρούριο του Παλαμηδίου στο Ναύπλιο, το οχυρό συγκρότημα Τρουπάκηδων, τα κάστρα της Καρύταινας, του Παράλιου Άστρους, της Ακροκορίνθου, της Πύλου, της Μεθώνης, της Κορώνης, του Πηδήματος, της Κυπαρισσίας κ.α.

Τέλος, στην Πελοπόννησο απαντάται και πλήθος αρχαιολογικών χώρων εκκλησιαστικού ενδιαφέροντος όπως η Μονή Λουκούς Κυνουρίας, η Μονή Φιλοσόφου στον Λούσιο, η Μονή Αγίου Γεωργίου Φενεού, ο Ναός της Οδηγήτριας, η Ιερά Μονή Παναγίας του Βράχου κ.α.

Οι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Πελοποννήσου χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 28: Αρχαιολογικοί χώροι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Αρχαιολογικοί Χώροι - Μνημεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου									
Αργολίδας		**Αρκαδίας**	**Κορινθίας**		**Λακωνίας**			**Μεσσηνίας**	
Ακροναυπλία	Σπήλαιο Φράγχθι	Αρχαίο Θέατρο Μαντίνειας	Αγ. Ταξιαρχών	Μονή Αγίου Γεωργίου Φενεού	Αγία Σοφία Μυστρά	Συγκρότημα Παλατιών	Αγία Κυριακή (Σωτηριάνικα)	Αρχαιολογικός χώρος Μάλθης	Παλαιό Ναυαρίνο
Ακρόπολη Αλιέων	Υπόγεια Δεξαμενή Μυκηνών	Αρχαιολογικός Ναός στο Γκορτούλι (Μαντίνεια)	Άγιοι Ταξιάρχες (Ταρσός)	Μονή Ζαρακά	Άγιοι Θεόδωροι Μυστρά	Φάρος Ακρωτηρίου "Ταίναρον"	Αγία Παρασκευή (Πλάτσα)	Αρχαιολογικός χώρος Μεσσήνης	Πανταζοπούλειος Λαϊκή Σχολή
Ακρόπολη Καζάρμας	Φρούριο Παλαμηδίου	Αρχαιολογικός χώρος Μαντινείας	Άγιος Νικόλαος (Κορφιώτισσα)	Ναΰδριο Υπαπαντής	Άγιος Νικόλαος Μυστρά	Φάρος της Κρανάης	Αγία Παρασκευή (Τρίκορφο)	Αρχαιολογικός χώρος Περιστερίας	Πέτρινο-χυτοσίδηρο συντριβάνι
Αρχαία Αγορά Άργους		Αρχαιολογικός χώρος Μεγαλόπολης	Άγιος Πρόδρομος	Νομαρχία Κορινθίας	Αμυκλαίον και Ιερό Απόλλωνος Αμυκλαίου		Αγία Σοφία (Λαγκάδα)	Γαλλικό Ινστιτούτο Καλαμάτας-οικία Εφεσίου	Πρωτοβυζαντινή Βασιλική
Αρχαίο Θέατρο Άργους		Αρχαιολογικός χώρος Ορχομενού	Άγιος Σπυρίδων	Οικία Βασιλείου Τσουτσάνη στο Κοκκώνι	Αρχαία Ακρόπολη Σπάρτης		Άγιοι Ανάργυροι (Νομτσής)	Δημαρχείο Καλαμάτας	Σιδηροδρομικός σταθμός Καλαμάτας
Αρχαίο Θέατρο Ασκληπιείου Επιδαύρου (Λυγουριό)		Δημοτικό Σχολείο Δημητσάνας	Αμφιθέατρο (Αρχαία Κόρινθος)	Οικία Ζούζουλα, Συκιά	Αρχαιολογικός Χώρος Γυθείου (Αγορά)		Άγιοι Απόστολοι (Καλαμάτα)	Ελληνικά Ανθείας-Αρχαία Θουρία	Σιδηροδρομικός σταθμός Καλαμάτας
Αρχαιολογικός χώρος Άργους		Θέατρο Τεγέας	Αποθήκες του Α.Σ.Ο. Κιάτου	Οικία Θεοχάρη-Δημοτική Πινακοθήκη Κιάτου	Αρχαιολογικός χώρος Κάστρου Γερακίου		Άγιοι Θεόδωροι (Κάμπος Μάνης)	Καθολικό Μονής Ελληνικών	Σπήλαιο Μαύρη Σπηλιά
Αρχαιολογικός Χώρος Ασκληπιείου Επιδαύρου		Ιερό Αλέας Αθηνάς Τεγέας	Αρχαία Κόρινθος	Παλαιοχριστιανική Βασιλική Κάτω Σκυώνος	Αρχαιολογικός χώρος Κάστρου Μονεμβασιάς		Αγιολέος (Μεθώνη)	Κάστρα Πύλου	Σπήλαιο Νέστορος
Αρχαιολογικός χώρος Λέρνας		Ιερό Ορθίας Αρτέμιδος	Αρχαιολογικός χώρος Ισθμίας	Παλαιοχριστιανική Βασιλική Ε΄ (μάρτυρα Κοδράτου)	Αρχαιολογικός χώρος Μυστρά		Άγιος Ανδρέας (Λογγά)	Κάστρο Ανδρούσας	Συγκρότημα Τρουπάκηδων-Μαύρτζινων
Αρχαιολογικός χώρος Μίδειας		Ιερό της Δέσποινας-Λυκόσουρα	Αρχαιολογικός χώρος Νεμέας	Παλαιό Δημοτικό Σχολείο στη Στημάγκα	Γέρακας Λακωνίας		Άγιος Βασίλειος (Μεθώνη)	Κάστρο Ζαρνάτας	Υδραγωγείο Νιόκαστρου Πύλου
Αρχαιολογικός χώρος Μυκηνών		Καμενίτσα Γορτυνίας	Αρχαιολογικός χώρος Περαχώρας	Παλαιό Δημοτικό Σχολείο στα Λαγκαδείκα	Δημαρχείο Γυθείου		Άγιος Γεώργιος (Αίπεια)	Κάστρο Καλαμάτας	Υδραγωγείο Νιόκαστρου Πύλου
Αρχαιολογικός χώρος της Ασίνης		Κάστρο Καρύταινας	Αρχαιολογικός χώρος Σικύωνος	Πειρήνη Κρήνη	Δημαρχειακό Μέγαρο Σπάρτης		Άγιος Γεώργιος (Βλαχόπουλο)	Κάστρο Κορώνης	Ψάρι Τριχυλίας
Αρχαιολογικός χώρος Τίρυνθας		Κάστρο Παράλιου Άστρους	Αρχαίος λιμένας Κεγχρεών	Ρωμαϊκά Λουτρά	Δικαστικό Μέγαρο Σπάρτης		Άγιος Γεώργιος Μπουριάνων (Φιλιατρά)	Κάστρο Κυπαρισσίας	
Αρχοντικό Κωνσταντοπούλου		Καφυές	Αρχαίος λιμένας Λεχαίου	Σπήλαιο Βλυχάδα ή Γλυφάδας	Επίδαυρος-Λιμηρά		Άγιος Δημήτριος στις Τούρλες	Κάστρο Λεύκτρου	
Δημοτική Αγορά Άργους		Το κρηναίο οικοδόμημα	Αρχοντικό Νοταράδων (Άνω Τρίκαλα)	Σπήλαιο Ερμή Ζήρειας	Θολωτός τάφος Βαφειού		Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος (Καστάνια Μάνης)	Κάστρο Μεθώνης	
Ηραίον Άργους		Λύκαιο Όρος	Ασκληπιείο και Κρήνη Λέρνα (Αρχαία Κόρινθος)	Σπήλαιο Λέχοβας	Ιερό Ορθίας Αρτέμιδος		Άγιος Κωνσταντίνος και Ελένη (Καλαμάτα)	Κάστρο Μίλα	
Κτήριο Χ. Αλευρά-Λαμπίρη		Μεταλλουργικοί Κλίβανοι Στενού-Αγιωργίτικων	Βήμα Απόστολου Παύλου (Ρωμαϊκής Αγοράς)	Σπήλαιο Πτσών	Κενοτάφιο Λεωνίδα		Άγιος Νικόλαος (Αλαγονία)	Κάστρο Πηδήματος	
Μπούρτζι		Μονή Λουκούς Κυνουρίας	Γλαύκη Κρήνη	Τέμενος Α΄	Μενελάειον Σπάρτης		Άγιος Νικόλαος (Βασιλικό)	Κρήνη Αρσινόη	
Μυκηναϊκό Νεκροταφείο Δενδρών		Μονή Φιλοσόφου στον Λούσιο	Διόλκος Ισθμού	Φάρος Μελαγκάβι	Ναός Αγίου Νικολάου Αγόριανης		Άγιος Νικόλαος (Καλιαναίικα)	Κρήνη Αρσινόη	
Οικονομικό Γυμάσιο Τεχνικό Λύκειο Άργους		Ναός Αγίων Αποστόλων Λεονταρίου	Εξαμίλιο τείχος		Ναός αγίων Σεργίου και Βάκχου		Άγιος Νικόλαος (Προάστειο)	Κτίριο Πασά στο Φρούριο Πύλου	
Κτήριο Αγροτικής Τράπεζας Οικονόμου		Νέα Μονή Φιλοσόφου	Έπαυλη Αφών Τυπάλδου, Συκιά Ξυλοκάστρου		Ναός της Οδηγήτριας		Άγιος Νικόλαος στης Μαρούλαινας (Καστάνια Μάνης)	Μεταμόρφωση του Σωτήρος	
Μυκηναϊκή Γέφυρα Καζάρμας		Οικία Καρυωτάκη	Ιερά Μονή Αγίου Βλασίου		Νέα Μονή Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων		Άγιος Ονούφριος	Μονή Γαρδικίου	
Παλαιά Πόλη Ναυπλίου		Παλαιά Επισκοπή Τεγέας	Ιερά Μονή Θεοτόκου Καλών Νησιών		Οικία Ματάλα		Άγιος Πέτρος (Καστάνια Μάνης)	Μονή Μελέ	
Παλαιό Δημαρχείο Ναυπλίου		Ρωμαϊκή Έπαυλη στη Λουκού Κυνουρίας	Ιερά Μονή Παναγίας		Οικίες με συνεχόμενο πύργο στον Πύρριχο		Άγιος Σπυρίδωνας (Ζεμπίσια)	Μονή Σαμούηλ	
Παλαιό Μονοταξικό Δημοτικό Σχολείο στην Νέα Επίδαυρο		Σιδηροδρομικός Σταθμός Ανεμοδουρίου	Ιερά Μονή Παναγίας του Βράχου		Οικίες του Μυστρά		Άγιος Σπυρίδωνας (Καρδαμύλη)	Ναυάγιο «Κιόνων» στη Σαπιέντζα Μεθώνης	
Πρώην Στρατωτική σχολή Ευελπίδων		Σιδηροδρομικός Σταθμός Ασέας	Ιερά Μονή Προφήτη Ηλία		Παλαιό Παρθεναγωγείο Γυθείου		Άγιος Χαράλαμπος (Καλαμάτα)	Ναυάγιο «Σαρκοφάγων» στη Σαπιέντζα Μεθώνης	
Πύλη Λεόντων Μυκηνών		Σιδηροδρομικός Σταθμός Λεοντάριου	Ιερό Δήμητρας και Κόρης		Παντάνασσα		Άη Γιαννάκης (Κάμπος Μάνης)	Νηχώρια-Καρποφόρα	
Σιδηροδρομικός σταθμός Ανδρίτσας		Σιδηροδρομικός Σταθμός Μάναρη	Ιερός Ναός Αγίου Αθανασίου		Πελλάνα Λακωνίας		Άη Στρατηγός (Κατσάνια Μάνης)	Οικία του Ολυμπιονίκη Κ. Τσικλητήρα	
Σιδηροδρομικός σταθμός Άργους		Σιδηροδρομικός Σταθμός Μεγαλοπόλεως	Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου		Σπήλαιο Αλεπότρυπας		Ακοβίτικα	Οικισμός Μαυρομματίου Ιθώμης	
Σιδηροδρομικός σταθμός Αχλαδόκαμπου		Σιδηροδρομικός Σταθμός Παραδεισίων	Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος		Σπήλαιο Απήδημα		Ανάληψη (Φιλιατρά)	Οικισμός της Καστάνιας	
Σιδηροδρομικός σταθμός Μυκηνών		Σιδηροδρομικός Σταθμός Παρθενίου	Ιερό του Διός στη Νεμέα		Σπήλαιο Καϊάδας		Ανδρομονάστηρο	Οχυρό συγκρότημα Τρουπάκηδων	
Σιδηροδρομικός σταθμός Μύλων Ναυπλίου		Σιδηροδρομικός Σταθμός Τρίπολης	Κάστρο Ακροκορίνθου		Σπήλαιο Κουβελέικη Α΄		Άνω Πόλη Κυπαρισσίας	Οχυρωμένο συγκρότημα Καπετανάκη	
Σπήλαιο Ανδρίτσας		Σιδηροδρομικός Σταθμός Τριπόταμου	Μεσαιωνικό κάστρο Αγιονορίου		Σπήλαιο Κουβελέικη Β΄		Αρχαιολογικός χώρος Ανακτόρου Νέστορος	Οχυρώσεις Μεσσήνης	
Σπήλαιο Κλεισούρας		Σπήλαιο Κάψια	Μεσαιωνικό κάστρο Αγγελοκάστρου		Σπήλαιο Λακωνίς		Αρχαιολογικός χώρος Βοϊδοκοιλιάς	Παλαιό Καθολικό Μονής Αγίων Θεοδώρων	

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στο ανωτέρω πολιτιστικό απόθεμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου θα πρέπει να προστεθεί ο λαογραφικός πλούτος, οι σύγχρονες πολιτιστικές υποδομές όπως είναι τα μουσεία, τα λαογραφικά κέντρα και οι πινακοθήκες.

Τα σημαντικότερα μουσεία της Περιφέρειας είναι το αρχαιολογικό μουσείο Μυκηνών στο οποίο εκτίθενται ευρήματα από τον αρχαιολογικό χώρο των Μυκηνών, το αρχαιολογικό μουσείο Ασκληπιείου Επιδαύρου το οποίο φιλοξενεί ευρήματα της πολυετούς ανασκαφής του Ιερού του Ασκληπιού, το αρχαιολογικό μουσείο Σπάρτης το οποίο φιλοξενεί ευρήματα από την επαρχία Λακεδαίμονος αλλά και από περιοχές της Ενότητας Λακωνίας, το αρχαιολογικό μουσείο της Αρχαίας Κορίνθου στο οποίο εκτίθενται ευρήματα από την ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Κορίνθου, το αρχαιολογικό μουσείο του Μυστρά, το αρχαιολογικό μουσείο Άργους και το αρχαιολογικό μουσείο Ναυπλίου στο οποίο εκτίθενται ευρήματα σημαντικών κέντρων όπως η Τίρυνθα, η Ασίνη και το Μπερμπάτι.

Ο λαογραφικός πλούτος της περιοχής εκτίθενται στα λαογραφικά μουσεία της Περιφέρειας όπως το Λασκαρίδειο Λαογραφικό Μουσείο, το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα «Βασίλειος Παπαντωνίου» και το Λαογραφικό Μουσείο Στεμνίτσας.

Τα αναγνωρισμένα Μουσεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στο πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 29: Μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου				
Αργολίδας	**Αρκαδίας**	**Κορινθίας**	**Λακωνίας**	**Μεσσηνίας**
Αρχαιολογικό Μουσείο Άργους	Αρχαιολογικό Μουσείο Άστρους	Αρχαιολογικό Μουσείο Αρχαίας Κορίνθου	Αρχαιολογική Συλλογή Μονεμβασιάς	Αντωνοπούλειο Αρχαιολογικό Μουσείο
Αρχαιολογικό Μουσείο Ασκληπιείου Επιδαύρου	Αρχαιολογικό Μουσείο Λυκόσουρας	Αρχαιολογικό Μουσείο Ισθμίας	Αρχαιολογικό Μουσείο Μυστρά	Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσηνίας
Αρχαιολογικό Μουσείο Μυκηνών	Αρχαιολογικό Μουσείο Τεγέας	Αρχαιολογικό Μουσείο Νεμέας	Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης	Αρχαιολογικό Μουσείο Χώρας
Αρχαιολογικό Μουσείο Ναυπλίου	Αρχαιολογικό Μουσείο Τρίπολης	Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Κορίνθου	Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού	Λαογραφικό Μουσείο Καλαμάτας-Αρχοντικό Κυριακού
Λασκαρίδειο Λαογραφικό Μουσείο	Λαογραφικό Μουσείο Στεμνίτσας	Μουσείο Περιβάλλοντος Στυμφαλίας	Μουσείο Πύργου Νικουλάκη	Μουσείο Αρχαίας Μεσσήνης
Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα «Βασίλειος Παπαντωνίου»	Μουσείο Τρίπολης	Μουσείο Σικύωνος		Μουσείο Πασά στο Φρούριο Πύλου
	Υπαίθριο Μουσείο Υδροκίνησης			Μουσείο σιδηροδρόμων Δήμου Καλαμάτας
				Μπενάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Καλαμάτας
				Πύργος Μούρτζινων-Μουσείο

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.3 ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ, 2020

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου βραβεύτηκαν το 2020 τριάντα μια παραλίες με γαλάζια σημαία[5]. Συγκεκριμένα:

- Ενότητα Κορίνθου (8): Λουτράκι 1, Λουτράκι 2, Πευκάκια-Άγιοι Θεόδωροι, Βραχάτι, Κοκκώνι, Πευκιάς, Ξυλόκαστρο-Πευκιάς, Συκιά,
- Ενότητα Αργολίδας (5): Πόρτο Χέλι/AKS Hinitsa Bay, Καραθώνα, Κονδύλι, Πλάκα, Τολό,
- Ενότητα Αρκαδίας (4): Άγιος Ανδρέας-Μύλος, Ατσίγγανος, Καλλιστώ, Ξηροπήγαδο,
- Ενότητα Λακωνίας (8): Αρχάγγελος, Μεγάλη Άμμος, Μονεμβάσια, Νεάπολη, Πλύτρα-Παχιάμμος, Πορί, Τηγάνια, Σκουτάρι και
- Ενότητα Μεσσηνίας (6): Ανατολική Καλαμάτα 1/Ανάσταση, Ανατολική Καλαμάτα 2-Τέρμα Ναυαρίνου, Βέργα-Αλμυρός, Μικρή Μαντίνεια, Μπούκα, Dunes Beach-Costa Navarino.

[5] Τα στοιχεία για τις γαλάζιες σημαίες προέρχονται από την ιστοσελίδα blueflag.gr

3.4 ΜΑΡΙΝΕΣ, 2020

Σύμφωνα με το Τμήμα Χωροθέτησης Υποδομών Θαλάσσιου Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, στην Ελλάδα έχουν χωροθετηθεί με πράξη χαρακτηρισμού 60 μαρίνες με δυναμικό 18.705 θέσεων. Αρκετές από τις μαρίνες, είναι βραβευμένες από το πρόγραμμα «Γαλάζιες Σημαίες της Ευρώπης». Επίσης, έχουν χωροθετηθεί 94 Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών με 6.565 θέσεις ελλιμενισμού καθώς και 12 ξενοδοχειακοί λιμένες/τουριστικές λιμενικές εγκαταστάσεις με δυναμικότητα 362 θέσεων.

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου καταγράφονται εφτά μαρίνες με 1.909 θέσεις ελλιμενισμού. Συγκεκριμένα, οι μαρίνες ανά Ενότητα είναι:

- Ενότητα Αργολίδας: Ερμιόνη (199 θέσεις) και Ναύπλιο (210 θέσεις),
- Ενότητα Λακωνίας: Μονεμβάσια (110 θέσεις),
- Ενότητα Μεσσηνίας: Καλαμάτα (250 θέσεις) και Πύλος (220 θέσεις) και
- Ενότητα Κορίνθου: Λουτράκι (700 θέσεις) και Ξυλόκαστρο (220 θέσεις).

Επίσης, στην Περιφέρεια έχουν χωροθετηθεί και εφτά Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών (3 στην Λακωνία και 4 στην Αργολίδα) με 504 θέσεις ελλιμενισμού.

3.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Ιαματικές πηγές ονομάζονται οι πηγές τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά νερά πηγάζουν από πετρώματα και κατά τη διαδρομή τους μέχρι την επιφάνεια της Γης, αποκτούν τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η θεραπευτική τους δράση. Το Ελληνικό Κράτος μέσω της Ειδικής Επιτροπής Προστασίας Φυσικών Ιαματικών Πόρων του Υπουργείου Τουρισμού είχε προβεί στην αναγνώριση 70 Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου έχουν αναγνωριστεί τρείς Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:

- Νερό υδρογεώτρησης Ι-ΙΑΜ-1 περιοχής Λουτρακίου Περαχώρας, Δήμου Λουτρακίου – Περαχώρας – Αγίων Θεοδώρων,
- Νερό Λουτρών Ωραίας Ελένης, Δήμου Κορινθίων και
- Πηγή Λουτρακίου (πρώην πηγή ΕΟΤ), Δήμου Λουτρακίου – Περαχώρας – Αγίων Θεοδώρων.

3.6 ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει δύο επισκέψιμα σπήλαια στην επικράτειας της, το σπήλαιο Διρού και το σπήλαιο Αγίου Ανδρέα Καστανιάς.

Το Σπήλαιο Βλυχάδα Διρού βρίσκεται στα δυτικά παράλια της χερσονήσου της Λακωνίας και θεωρείται ένα από τα ωραιότερα σπήλαια στον κόσμο. Το σπήλαιο έχει μήκος που υπερβαίνει τα 15 χλμ. ενώ η φυσική του είσοδος έχει διάμετρο μόλις μισού μέτρου και βρίσκεται πολύ κοντά στην επιφάνεια της θάλασσας. Η πρώτη υποβρύχια εξερεύνηση έγινε το 1970 και το βάθος του σπηλαίου φτάνει σε κάποιο σημείο και τα 100 μέτρα. Η «γέννηση» του σπηλαίου τοποθετείται πριν από εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια.

Το Σπήλαιο Καστανιάς βρίσκεται στα Βάτικα του Δήμου Μονεμβασίας στην Λακωνία. Η έκταση του Σπηλαίου είναι 1.500 τ.μ, χωρίζεται σε δύο επίπεδα και ο επισκέπτης το περιέρχεται με μια διαδρομή 500μ. Τα έργα αξιοποίησης του, έγιναν σε απόλυτη αρμονία με το εξωτερικό φυσικό περιβάλλον και οι εσωτερικές παρεμβάσεις χαρακτηρίστηκαν από την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας ως "άριστες και στην παραμικρή τους λεπτομέρεια".

3.7 ΓΚΟΛΦ

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και συγκεκριμένα στην Ενότητα Μεσσηνίας (Costa Navarino) συναντάμε δύο γήπεδα γκολφ. Το γήπεδο The Dunes Course είναι 18 οπών με διαστάσεις 5.000 επί 6.200 μέτρα και βαθμό δυσκολίας 72 χτυπημάτων (Par 72). Το γήπεδο σχεδιάστηκε από τον Bernhard Langer σε συνεργασία με την European Golf Design. Σε κοντινή απόσταση βρίσκεται το παραθαλάσσιο par 72 γήπεδο 18 οπών The Bay Course, σχεδιασμένο από τον Robert Trent Jones Jr με διαδρομές ανάμεσα στους λόφους και τους ελαιώνες.

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η Costa Navarino έχει δρομολογήσει την κατασκευή δύο νέων γηπέδων γκολφ τα οποία θα λειτουργήσουν μέσα στο 2021. Τα δύο γήπεδα βρίσκονται σε απόσταση μόλις 13 χλμ. μεταξύ τους, ενισχύοντας περισσότερο την θέση της ανάμεσα στους κορυφαίους προορισμούς γκολφ ανά τον κόσμο. Τα δύο γήπεδα θα εκτείνονται σε 1.250 στρέμματα σε ένα οροπέδιο με πανοραμική θέα τον ιστορικό κόλπο του Ναβαρίνου και το Ιόνιο Πέλαγος. Τα Par - 72 γήπεδα έχουν μήκος 6.466 και 6.280 μέτρα και θα προσφέρουν πολλές εναλλαγές στο παιχνίδι, καθώς ο σχεδιασμός του ενός γηπέδου ακολουθεί τις προδιαγραφές για γήπεδο αγώνων και θα έχει περισσότερες προκλήσεις, ενώ το δεύτερο γήπεδο θα είναι πιο βατό για γκολφερ όλων των επιπέδων.

3.8 ΚΑΖΙΝΟ

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει στην επικράτεια της 1 Καζίνο, το Club Hotel Casino Λουτράκι στο Δήμο Λουτρακίου-Περαχώρας της Ενότητας Κορίνθου.

Η κοινοπραξία Club Hotel Casino Λουτράκι ιδρύθηκε το 1995 και μέσα στις εγκαταστάσεις του ξενοδοχείου λειτουργεί το καζίνο. Το καζίνο βρίσκεται σε απόσταση 80χλμ. από την πόλη της Αθήνας και μικρότερης της μιας ώρας από το Διεθνές Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος.

3.9 ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

Σύμφωνα με γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού απελευθερώθηκαν μέσω ΚΥΑ, οι οργανωμένες και καθοδηγούμενες καταδύσεις σε 91 ναυάγια πλοίων και αεροπλάνων. Τα ναυάγια (2) που αποδίδονται στην καταδυτική κοινότητα της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι:

- Ελληνικό ατμόπλοιο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ. Βυθίστηκε από τη γερμανική αεροπορία, στον κόλπο των Πλύτρων (Λακωνικός κόλπος) την 26η Απριλίου 1941. Μέγιστο βάθος 28 μέτρα.
- Άγνωστο εμπορικό πλοίο, Πρώτη Μεσσηνίας. Βυθίστηκε στα ρηχά της νήσου Πρώτη Μεσσηνίας, στον κόλπο Βουριάς, το 1942. Μέγιστο βάθος 5 μέτρα.

Επίσης, η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει δύο Καταδυτικά Πάρκα που αφορούν ισάριθμους ενάλιους αρχαιολογικούς χώρους του Δήμου Πύλου. Το 1ο πάρκο οριοθετείτε στον ενάλιο αρχαιολογικό χώρο της Μεθώνης. Στο συγκεκριμένο χώρο βρίσκονται, σε μικρό βάθος, τα ρωμαϊκά ναυάγια με τους κίονες από το περιστύλιο του ναού του Ηρώδη και οι γλυπτές σαρκοφάγοι της Τροίας από τιτανιούχο λίθο.

Το δεύτερο καταδυτικό πάρκο βρίσκεται στον όρμο του Ναυαρίνου και περιλαμβάνει το σύγχρονο ναυάγιο του δεξαμενόπλοιου «Irene Serenade» που βυθίστηκε σε βάθος 50μ. το 1978 και το κατάστρωμα του βρίσκεται σε βάθος 25μ.

3.10 ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ - TREKKING

Οι κυριότερες πεζοπορικές διαδρομές που καταγράφονται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα είναι:

Κορινθίας

- Πίσια-Καταφύγιο-Πίντιζα-Ράχη Κουκουνάρι-Φανερωμένη,
- Όσιος Ποτάπιος-Πίντιζα,
- Οροπέδιο Ζήρειας-Κορυφή Ζήρειας,
- Χαράδρα Φλαμπουρίτσα και σπήλαιο Ερμή,
- Στενό-Κορυφή Ζήρειας-Οροπέδι-Λίμνη Δασίου-Άνω Τρίκαλα,
- Μυκηναϊκό μονοπάτι.

Αρκαδίας

Στην Ενότητα Αρκαδίας συναντάμε την διαδρομή Menalon Trail μια μεγάλη ορεινή πεζοπορία μήκους 9 χλμ. η οποία περνά από 9 οικισμούς (Στεμνίτσα, Δημητσάνα, Ζυγοβίστι, Ελάτη, Βυτίνα, Νυμφασία, Μαγουλιάνα, Βαλτεσινίκο και Λαγκάδια). Διέρχεται από όλα τα ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία της Γορτυνίας και διασυνδέεται με ένα ατελείωτο παράπλευρο δίκτυο μονοπατιών. Το Menalon Trail αποτελείται από 8 ημερήσια σκέλη:

1ο : Στεμνίτσα-Δημητσάνα (μήκος 12,5 χλμ.)

2ο : Δημητσάνα-Ζυγοβίστι (4,2 χλμ.),

3ο : Ζυγοβίστι-Ελάτη (14,9 χλμ.),

4ο : Ελάτη-Βυτίνα (8,5 χλμ.),

5ο : Βυτίνα-Νυμφασία (5,6 χλμ.),

6ο : Νυμφασία-Μαγούλιανα (8,9 χλμ.),

7ο : Μαγούλιανα-Βαλτεσινίκο (6,6 χλμ.) και

8ο : Βαλτεσινίκο-Λαγκάδια (13,9 χλμ.).

Άλλες πεζοπορικές διαδρομές στην Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας είναι:

- Λεβίδι-Καταφύγιο Μαινάλου-Ροεινό,

- Ελάτη-Ξεροβούνι-Ράδου,
- Αλωνίσταινα-Λεβίδι,
- Βυτίνα-Βλαχέρνα,
- Καστάνιτσα-κορυφή Μεγάλη Τούρλα,
- Κρεμαστή-Κυπαρίσσι,
- Κυπαρίσσι-Παλιοχώρα-Αγ. Βαρβάρα-Μπαμπάλα,
- Ζυγοβίστι-Δημητσάνα-Φαράγγι Λούσιου-Αρχαία Γόρτυνα,

Αργολίδας

- Αρχαίος Μυκηναϊκός δρόμος Μυκηνών-Πρόσυμνας.

Λακωνίας

- Κοκκινόγεια-ακρωτήριο Ταίναρο,
- Έξω Νύφι-Παναγία Κουρνού-Κιόνια-Θρόκαλου-Μελούπι (1.192μ.),
- Δρυμός-Παλιοχώρι-Θρόκαλου-Μελούπι (1.192μ.),
- Τμήμα του Ε4 από το καταφύγιο του Αναβρυτή,
- Πηγή Μαγγανιάρης-καταφύγιο-Χαλασμένο βουνό-Ρίντομο-Γαιτσές,
- Καταφύγιο Ταϋγέτου-Πενταυλοί-Κουμουστά-Μονή Γόλας,
- Γεωργίτσι-Καστόρι,
- Τσίντζινα-Μονή Αγίων Αναργύρων,
- Τσίντζινα-Κελί-Ποτίστρες.

Μεσσηνίας

- Βέργα-κορυφή Καλάθιου Όρους-Προφήτης Ηλίας,
- Ταϋγετος-Ρέμα Μύλοι (Κοσκάρακα-Άβουρος),
- Φαράγγι Νούπαντης,
- Βόρειο-Πηγαδιώτικό γεφύρι-Πηγάδια-Άβουρο,
- Ταϋγετος (Βρύση Μαγγανιάρη-Καταφύγιο-Προφήτης Ηλίας),
- Καρδαμύλη κυκλική διαδρομή,
- Βοϊδοκοιλιά-Σπηλιά Νέστορα-Κάστρο Ναυαρίνου κυκλική διαδρομή.

3.11 ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Τα κυριότερα αναρριχητικά πεδία[6] στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα είναι:

Κόρινθος

- Αναρριχητικό πεδίο Χούνη Κορινθίας, το πεδίο βρίσκεται μέσα στο στενό φαράγγι της Χούνης. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών της είναι VI – VII,
- Αναρριχητικό πεδίο Σολωμός, βρίσκεται νότια της Κορίνθου, κοντά στο ομώνυμο χωριό. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι V – VIII,

Μεσσηνία

- Αναρριχητικό πεδίο Νεδούσα, το πεδίο βρίσκεται κοντά στο ομώνυμο χωριό. Διαθέτει 50 διαδρομές με βαθμό δυσκολίας 5b – 8a+/8b,
- Αναρριχητικό πεδίο Στάνη Λαγκάδας, το πεδίο βρίσκεται πολύ κοντά στο καταφύγιο Λαγκάδας στον επαρχιακό δρόμο Σπάρτης-Καλαμάτας. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι έως 6c,
- Αναρριχητικό πεδίο Τουρλίτσα Λαγκάδας, το πεδίο βρίσκεται κοντά στο καταφύγιο Λαγκάδας στον επαρχιακό δρόμο Σπάρτης – Καλαμάτας. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι έως 6a - 6c,
- Αναρριχητικό πεδίο Αλώνι Λαγκάδας, το πεδίο βρίσκεται κοντά στο καταφύγιο Λαγκάδας στον επαρχιακό δρόμο Σπάρτης – Καλαμάτας. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι έως 5a - 7b,
- Αναρριχητικό πεδίο Πέτσανες Λαγκάδας, το πεδίο βρίσκεται κοντά στο καταφύγιο Λαγκάδας στον επαρχιακό δρόμο Σπάρτης – Καλαμάτας. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι έως 5c – 8a,

Αργολίδα

- Αναρριχητικό πεδίο Δίδυμα, το πεδίο βρίσκεται στο δρόμο προς Κρανίδι και Πόρτο Χέλι, στην κορυφή του βουνού σε υψόμετρο 1.100μ. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι έως 4b – 8a,

Αρκαδία

[6] Τα στοιχεία για τα αναρριχητικά πεδία προέρχονται από την ιστοσελίδα sportsmag.gr

- Αναρριχητικό πάρκο Λεωνιδίου, βρίσκεται κοντά στην ομώνυμη κωμόπολη. Διαθέτει πάνω από 1.000 διαδρομές με διαφορετικούς βαθμούς δυσκολίας.

3.12 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η Περιφέρεια περιλαμβάνει δύο χιονοδρομικά κέντρα, το χιονοδρομικό κέντρο Μαινάλου και το χιονοδρομικό κέντρο Ζήρειας.

Το χιονοδρομικό κέντρο Μαινάλου βρίσκεται στην Ενότητα Αρκαδίας στο οροπέδιο της Οστρακίνας σε υψόμετρο 1.600μ., κάτω από την υψηλότερη κορυφή του Μαινάλου (Προφήτης Ηλίας 1.981μ.). Απέχει 162χλμ. από την Αθήνα, 120χλμ. από την Καλαμάτα και 30 χλμ. από την Τρίπολη. Το χιονοδρομικό διαθέτει 3 αναβατήρες εκ των οποίων ο ένας baby lift και 7 πίστες (1 μαύρη, 3 κόκκινες, 2 μπλε και 1 πράσινη).

Το χιονοδρομικό κέντρο Ζήρειας βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο της Κυλλήνης (Ζήρειας) σε υψόμετρο 1.500μ, μόλις 10 χλμ. από τα Τρίκαλα Κορινθίας και 155χλμ. από την Αθήνα. Το χιονοδρομικό περιλαμβάνει μια πίστα αρχαρίων με ένα συρόμενο αναβατήρα (baby lift) συνολικού μήκους 150μ. καθώς και άλλη μια πίστα κλιμακωτών διαβαθμίσεων στην οποία λειτουργεί ένας επίσης συρόμενος αναβατήρας, συνολικού μήκους 400μ.

3.13 ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Τα ορειβατικά καταφύγια[7] που καταγράφονται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι:

- Καταφύγιο **Ζήρειας Β** (Δ. Λουκίσας), βρίσκεται στο όρος Ζήρια στην τοποθεσία Πόρτες σε υψόμετρο 1.650μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 14 άτομα.
- Καταφύγιο **Μαινάλου «Πάνος Αλεξόπουλος»**, βρίσκεται στο Μαίναλο στην τοποθεσία Λάκκα Οστρακίνας σε υψόμετρο 1.569μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 34 άτομα.
- Καταφύγιο **Πάρνωνα**, βρίσκεται στον Πάρνωνα στην τοποθεσία Αρνόμουσγα σε υψόμετρο 1.423μ. Μπορεί να φιλοξενήσει έως 34 άτομα.
- Καταφύγιο **Ταϋγέτου**, βρίσκεται στον Ταΰγετο στην τοποθεσία Βαρβάρα σε υψόμετρο 1.547μ. Μπορεί να φιλοξενήσει έως 24 άτομα.
- Καταφύγιο **Αθ. Παπαθανασίου ή Ξενώνας ΕΟΦ**, βρίσκεται στο όρος Ζήρεια στην τοποθεσία Διμινέζα σε υψόμετρο 834μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 50 άτομα.

[7] Τα στοιχεία για τα ορειβατικά καταφύγια προέρχονται από την ιστοσελίδα topoGuide.gr.

3.14 CANOE - KAYAK

Λούσιος ποταμός: ο ποταμός Λούσιος προσφέρεται για δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού όπως το Rafting και το Canoe – Kayak. Σημείο εκκίνησης για το Canoe – Kayak το γεφύρι του Ατσίχολγλου κοντά στην Καρύταινα με τελικό προορισμό την συμβολή του ποταμού με τον Αλφειό. Επίσης, η εκκίνηση για τις διαδρομές Rafting είναι η γέφυρα του Λούσιου 5 χλμ. από την Καρύταινα με τελικό προορισμό την γέφυρα του «Κούκου» στον Αλφειό.

Λάδωνας Ποταμός: ο ποταμός Λάδωνας προσφέρεται για δραστηριότητες όπως το Canoe – Kayak και το Rafting τόσο για αρχάριους όσο και για πιο έμπειρους. Σημείο εκκίνησης για το Canoe – Kayak είναι το χωριό Δάφνη Αχαΐας. Επίσης, η τεχνητή λίμνη του Λάδωνα προσφέρει την δυνατότητα για Canoe – Kayak και Rafting.

3.15 ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ - ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η πελοποννησιακή κουζίνα στηρίζεται στην ποιότητα των υλικών της, τους ευφυείς συνδυασμούς γεύσεων και την απλή τεχνοτροπία τους που σκοπό έχει να διατηρήσει την γευστική και διατροφική αρτιότητα του τροφίμου. Η χρήση του ελαιόλαδου, του κρασιού, του μελιού, των τοπικών κρεάτων, του κυνηγιού μαζί με αυτή των μπαχαρικών και των βοτάνων αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο στο χτίσιμο της γευστικής έντασης αλλά και της χαρακτηριστικής γευστικής μοναδικοτήτας των πελοποννησιακών εδεσμάτων. Επίσης, η κουζίνα της Πελοποννήσου ακολουθεί την εποχικότητα και την εντοπιότητα και επηρεάζεται από τις εμπειρίες και τις επαφές του τόπου καθώς και τις θρησκευτικές νηστείες και εορτές.

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ[8] είναι: το ελαιόλαδο Κροκεές Λακωνίας (ΠΟΠ), το ελαιόλαδο Πετρίνα Λακωνίας (ΠΟΠ), το ελαιόλαδο Φοινίκι Λακωνίας (ΠΟΠ), το ελαιόλαδο Λακωνίας (ΠΓΕ), το ελαιόλαδο Κρανίδι Αργολίδας (ΠΟΠ), το ελαιόλαδο Λυγουριό Ασκληπιείου (ΠΟΠ), το ελαιόλαδο Καλαμάτα (ΠΟΠ), οι ελιές καλαμάτας (ΠΟΠ), η Τσακώνικη Μελιτζάνα Λεωνιδίου (ΠΟΠ), τα μήλα ντελίσιους Πιλαφά Τριπόλεως (ΠΟΠ), τα φασόλια βανίλιες Φενεού (ΠΓΕ), η φάβα Φενεού (ΠΓΕ), η αγκινάρα Ιρίων Αργολίδας (ΠΓΕ), η φέτα (ΠΟΠ, και στις 5 Ενότητες), η σφέλα (ΠΟΠ, Μεσσηνίας και Λακωνίας), το μέλι ελάτης Μαινάλου Βανίλια (ΠΟΠ) και το ρόδι Ερμιόνης Αργολίδας (ΠΟΠ). Οι εξαιρετικής ποιότητας πρώτες ύλες και τα αγροτικά προϊόντα αποτελούν την βάση για την παρασκευή των εξαίρετων τοπικών εδεσμάτων της Περιφέρειας. Ενδεικτικά ανά Ενότητα:

- Κόρινθος: αγριογούρουνο με κυδώνι, μπακαλιάρος πλακί με κορινθιακή σταφίδα, ταλιατέλες Νεμέας με καλκάνι, καρκασόπιτα, πρασόπιτα με σταφίδα και κεφαλοτύρι, κόκορας με σπιτικές χυλοπίτες, βετούλι γάστρας, βραστό βεργάδι, ζυγούρι, χοιρινό σαλμί, καρυδόπιτα με σταφίδες και μπακλαβάς με σταφίδες,
- Αργολίδα: γίδα βραστή, κόκορας λεμονάτος, γουρουνοπούλα ψητή, χοιρινό στη χόβολη, χοιρινό με πρασοσέλινο, τηγανιά με κομμάτια κρέατος και ρίγανη, πίτες χειροποίητες γεμιστές με εποχιακά λαχανικά, γκιόσα, τυρολάγανο, πουμέκι, μπριάμ, τουρλού, γλυκά του ταψιού και του κουταλιού,

[8] Τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ προέρχονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

- Αρκαδία: καγιανά, ψητή γουρουνοπούλα, λαγώτο, χοιρινό με δαμάσκηνα, μπαζίνα, σλπηνάντερο και πηχτή,
- Λακωνία: παστό χοιρινό, καπνιστό λουκάνικο, κρασάτη καπνιστή μπριζόλα με καρυκεύματα, τσαϊτιά, γκόγλες, χιουροσπάλα, κοκκινιστός κόκορας κρασάτος, γίγαντες στο φούρνο με σύγκλινο, καγιανά, νηστίσιμα κουλούρια με γλυκάνισο και γλυκό του κουταλιού λαλαγγάδια,
- Μεσσηνία: χοιρινό παστό με πορτοκάλι, λιόπιτα με μεσσηνιακή ελιά, βραστή γίδα, στιφάδο, βλαστάρια, γαλατσίδες με παστό και γάλα, τραχανάς, καγιανάς, κυδωνόπαστο, μουσταλευριά, πετούλα, καλαματιανός καπαμάς, ψητή γουρουνοπούλα, μελόπιτες και μαρμελάδες και τοπικά γλυκά του κουταλιού.

Το οινοποιητικό[9] ενδιαφέρον στην Ενότητα Κορινθίας εντοπίζεται στον δήμο της Νεμέας με τον ομώνυμο αμπελώνα της. Ο αμπελώνας της Νεμέας είναι ένα ιστορικό Οινοπέδιο και σήμερα είναι το κέντρο των οίνων ΠΟΠ Νεμέα ενώ το δίδυμο Αγιωργίτικο-Νεμέα αποτλεί το πλέον δημοφιλές και διαδεδομένο όσον αφορά τα ερυθρά ελληνικά κρασιά. Με έδρα το Λεόντιο της Νεμέας, στην περιοχή δουλεύει το Σταφυλοσυλλεκτικό Συγκρότημα Νεμέας, ένα από τα λίγα στην Ελλάδα. Επίσκεψιμα οινοποιεία και δυνατότητες οινοτουρισμού στην Κορινθία υπάρχουν επίσης στις δημοτικές ενότητες Στυμφαλίας και Σικυωνίων, που τμήματά τους συμμετέχουν στη ζώνη του ΠΟΠ Νεμέα. Ο αμπελώνας της Κορινθίας παράγει του οίνους ΠΓΕ Κορινθία (Τοπικός Οίνος Κορινθίας ή Κορινθιακός Τοπικός Οίνος). Σε μικρή ζώνη στο κλημέντι παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Κλημέντι (Τοπικός Οίνος Κλημέντι).

Η περιήγηση για οινοτουρισμό στη Μεσσηνία ξεκινά από τα βορειοδυτικά, εκεί όπου ο αμπελώνας της Τριφυλίας παράγει τους οίνους ΠΓΕ Τριφυλία (Τοπικός Οίνος Τριφυλίας). Δυνατότητες για οινοτουρισμό υπάρχουν και στη νοτιοδυτική Μεσσηνία όπου στον αμπελώνα της Πυλίας παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Πυλία (Τοπικός Οίνος Πυλίας). Ο συνολικός αμπελώνας της Μεσσηνίας παράγει τους οίνους ΠΓΕ Μεσσηνία (Τοπικός Οίνος Μεσσηνίας ή Μεσσηνιακός Τοπικός Οίνος).

Το ενδιαφέρον για οινοτουρισμό στην Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας εντοπίζεται στην περιοχή του αμπελώνα της Μονεμβασιάς όπου βρίσκονται και τα περισσότερα οινοποιεία. Αξιοσημείωτη δραστηριότητα καλλιέργειας αμπελιών και παραγωγής

[9] Οι πληροφορίες που αφορούν τον οινοτουρισμό προέρχονται από τις ιστοσελίδες Δρόμοι του κρασιού της Βορείου Ελλάδος και Οινικές εξερευνήσεις.

κρασιού υπάρχει και στις περιοχές Ασωπού, Βοιών, Κροκεών και Σκάλας. Στην περιοχή παράγεται ο λευκός γλυκός οίνος ΠΟΠ Μονεμβασιά. Στον αμπελώνα της Λακωνίας παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Λακωνία (Τοπικός Οίνος Λακωνίας ή Λακωνικός Τοπικός Οίνος).

Στην Αρκαδία τα περισσότερα οινοποιεία βρίσκονται βόρεια της Τρίπολης στη δημοτική ενότητα Μαντίνειας και ανατολικά της στη δημοτική ενότητα Κορυθίου, που αποτελούν και το μεγαλύτερο τμήμα της αμπελουργικής ζώνης του ΠΟΠ Μαντίνεια. Πρακτικά οινοτουρισμός στην Αρκαδία σημαίνει οινοτουρισμός στη Μαντίνεια και στη ζώνη της, αφού εκεί, κατά μήκος των δρόμων του κρασιού της Μαντίνειας, θα βρουν οι οινόφιλοι σχεδόν όλα τα επισκέψιμα οινοποιεία της Ενότητας. Επίσης, οινική δραστηριότητα υπάρχει και νότια της Τρίπολης στη δημοτική ενότητα Τεγέας. Ο αμπελώνας της Αρκαδίας παράγει τους οίνους ΠΓΕ Αρκαδία (Τοπικός Οίνος Αρκαδίας) ενώ στη περιοχή της Τεγέας παράγονται οι ερυθροί οίνοι ΠΓΕ Τεγέα (Τοπικός Οίνος Τεγέας).

Στην Περιφερειακή Ενότητα Αργολίδας, τα περισσότερα αμπέλια και οινοποιεία βρίσκονται βορειοδυτικά στις δημοτικές ενότητες Κουτσοποδίου και Λυρκείας, κοντά στα σύνορα με την Κορινθία, αφού η περιοχή είναι τμήμα της ζώνης των οίνων ΠΟΠ Νεμέα. Αμπελουργική και οινική δραστηριότητα αναπτύσσεται και στις δημοτικές ενότητες Άργους, Κρανιδίου και Τροιζήνας. Από το 2008, ο αμπελώνας της Αργολίδας παράγει τους οίνους ΠΓΕ Αργολίδα (Τοπικός Οίνος Αργολίδας).

Τέλος, οι Περιφερειακές Ενότητες Αργολίδας, Αρκαδίας, Αχαΐας, Ηλείας, Κορινθίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας συγκροτούν την ζώνη του ΠΓΕ Πελοπόννησος από την οποία παράγονται οι οίνοι που φέρουν την ομώνυμη ένδειξη. Διοικητικά οι Ενότητες ανήκουν σε δύο Περιφέρειες, αλλά αμπελουργικά ορίζουν την ενιαία και αυτόνομη Περιφέρεια Πελοποννήσου, η οποία έχει και τη μεγαλύτερη συνολική έκταση αμπελιών από τις 9 αμπελουργικές Περιφέρειες της Ελλάδας.

4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

4.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2015-2020

4.1.1 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ελλάδα την περίοδο 2015-2019, σημειώθηκε αύξηση κατά +39% (από 15,5 εκατ. το 2015 σε 21,6 εκατ. το 2019) στις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις. Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των αφίξεων τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (-7%, από 222 χιλ. το 2015 σε 207 χιλ. το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (-5%, από 3 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+77%, από 87 χιλ. το 2015 σε 153 χιλ. το 2019), Αττικής (+54%, από 4,2 εκατ. το 2015 σε 6,4 εκατ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+50%, από 1,6 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019).

Στον αντίποδα την περίοδο 2019-2020, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις σημείωσαν πτώση κατά -74% (από 21,6 εκατ. το 2019 σε 5,5 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-74% ή -4,8 εκατ. αφίξεις, από 6,4 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-74% ή -3,4 εκατ. αφίξεις, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2020), Κρήτης (-75% ή -3,4 εκατ. αφίξεις, από 4,5 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020), Ιονίων Νήσων (-74% ή -2,0 εκατ. αφίξεις, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 677 χιλ. το 2020) και Κεντρικής Μακεδονίας (-70% ή -1,6 εκατ. αφίξεις, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 709 χιλ. το 2020).

Πίνακας 30: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Αττικής	4.159.014	6.414.709	1.642.326	54%	-74%
Νοτίου Αιγαίου	3.571.426	4.617.315	1.189.621	29%	-74%
Κρήτης	3.483.319	4.455.810	1.104.057	28%	-75%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.556.788	2.341.743	709.158	50%	-70%
Ιονίων Νήσων	1.916.497	2.644.287	677.014	38%	-74%
Δυτικής Ελλάδας	263.269	385.152	88.748	46%	-77%
Θεσσαλίας	171.373	205.802	38.714	20%	-81%
Πελοποννήσου	**86.508**	**153.364**	**38.128**	**77%**	**-75%**
Βορείου Αιγαίου	221.795	207.098	25.723	-7%	-88%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	85.993	122.933	22.331	43%	-82%
Στερεάς Ελλάδας	3.256	3.100	950	-5%	-69%
Ηπείρου	0	14.776	4		-100%
Δυτικής Μακεδονίας	0	0	0		
Ελλάδα	**15.519.238**	**21.566.089**	**5.536.774**	**39%**	**-74%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αφίξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής[10] (30%), Νοτίου Αιγαίου (21%), Κρήτης (20%), Κεντρικής Μακεδονίας (13%) και Ιονίων Νήσων (12%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες υποδέχτηκαν το 2020 το 96% του συνόλου των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας.

Διάγραμμα 45: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

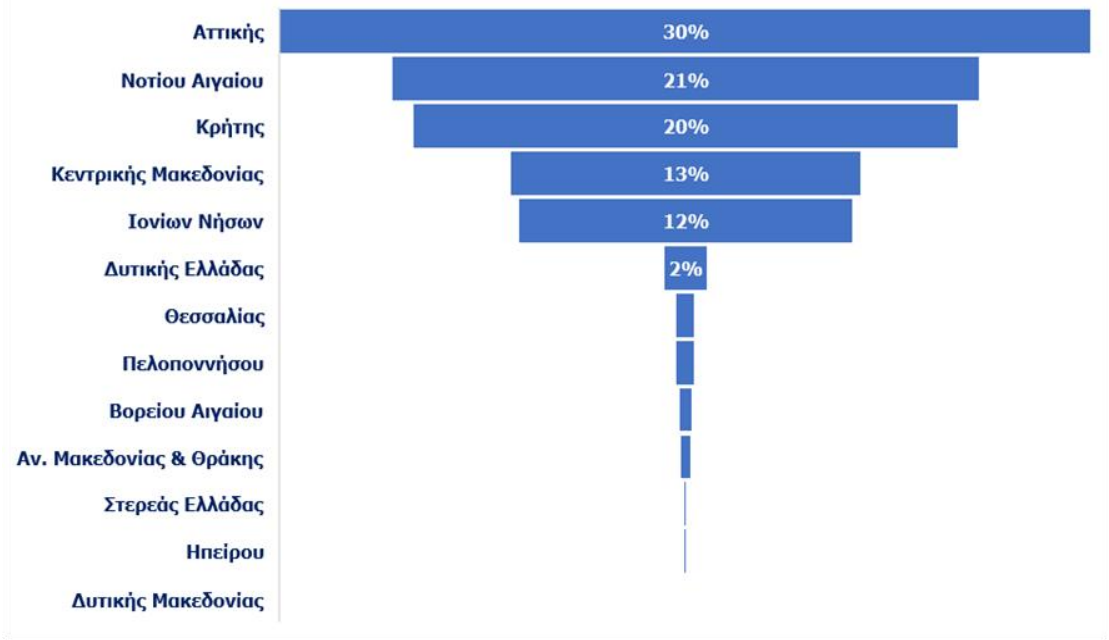

[10] Για τα στοιχεία του αεροδρόμιου της Αθήνας ¨Ελευθέριος Βενιζέλος¨, λόγω των διαταραχών της συγκεκριμένης έρευνας ή/και του μικρού μεγέθους δείγματος κατά την περίοδο Μαρτίου 2020-Ιουνίου 2021, οι αντίστοιχες εκτιμήσεις του όγκου των επιβατών πρέπει να αντιμετωπίζονται με προσοχή και να αποφεύγονται οι συγκρίσεις.

4.1.2 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2020 το 1% των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της χώρας. Την περίοδο 2015-2019, το αεροδρόμιο Καλαμάτας σημείωσε αύξηση των διεθνών αφίξεων κατά +77% (από 87 χιλ. το 2015 σε 153 χιλ. το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2020 μείωση κατά -75% (από 153 χιλ. το 2019 σε 38 χιλ. το 2020).

Πίνακας 31: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Μεσσηνίας	86.508	153.364	38.128	77%	-75%
Πελοπόννησος	**86.508**	**153.364**	**38.128**	**77%**	**-75%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.2 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

Στα αεροδρόμια της Ελλάδας, την περίοδο 2015-2019, σημειώθηκε αύξηση κατά +22% (από 7,1 εκατ. το 2015 σε 8,6 εκατ. το 2019) στις αφίξεις εσωτερικού. Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από 1,1 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-32%, από 7 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (-5%, από 5 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+76%, από 7 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (+63%, από 16 χιλ. το 2015 σε 27 χιλ. το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+56%, από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019).

Στον αντίποδα την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις εσωτερικού σημείωσαν πτώση κατά -61% (από 8,6 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-62% ή -2,5 εκατ. αφίξεις, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-65% ή -1,1 εκατ. αφίξεις, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 568 χιλ. το 2020), Κρήτης (-55% ή -547 χιλ. αφίξεις, από 992 χιλ. το 2019 σε 444 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-60% ή -646 χιλ. αφίξεις, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 425 χιλ. το 2020) και Βορείου Αιγαίου (-46% ή -204 χιλ. αφίξεις, από 443 χιλ. το 2019 σε 239 χιλ. το 2020).

Πίνακας 32: Αφίξεις εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Αττικής	3.282.544	3.989.842	1.508.299	22%	-62%
Νοτίου Αιγαίου	1.044.427	1.630.081	568.185	56%	-65%
Κρήτης	897.968	991.611	444.389	10%	-55%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.097.676	1.070.857	425.219	-2%	-60%
Βορείου Αιγαίου	372.542	442.720	239.133	19%	-46%
Ιονίων Νήσων	177.775	259.208	98.435	46%	-62%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	119.360	151.263	75.477	27%	-50%
Ηπείρου	43.048	50.993	17.573	18%	-66%
Θεσσαλίας	16.344	26.594	9.468	63%	-64%
Πελοποννήσου	**6.821**	**12.013**	**5.180**	**76%**	**-57%**
Στερεάς Ελλάδας	7.485	5.108	3.030	-32%	-41%
Δυτικής Ελλάδας	5.489	5.214	1.917	-5%	-63%
Δυτικής Μακεδονίας	3.442	3.547	1.360	3%	-62%
Ελλάδα	**7.074.921**	**8.639.051**	**3.397.665**	**22%**	**-61%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των αεροπορικών αφίξεων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (44%), Νοτίου Αιγαίου (17%), Κρήτης (13%) και Κεντρικής Μακεδονίας (13%). Δηλαδή τα αεροδρόμια των 4 αυτών Περιφερειών υποδέχτηκαν το 2020 το 87% των αφίξεων εσωτερικού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 46: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων εσωτερικού στα αεροδρόμια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

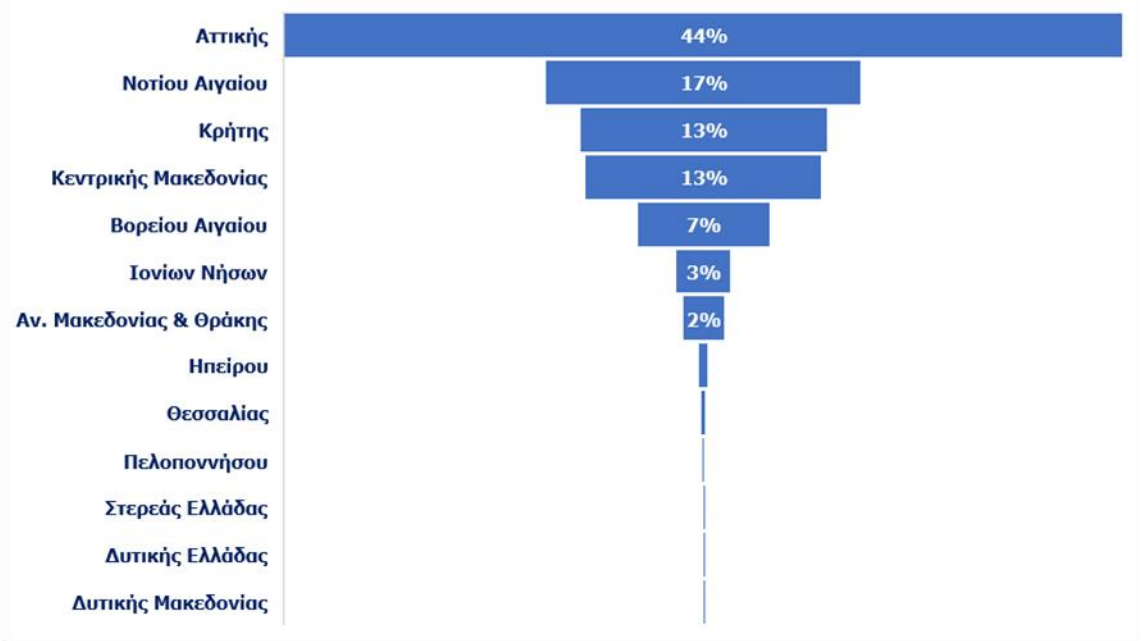

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου για το 2020 αντιπροσωπεύει μόλις το 0,2% των συνολικών αφίξεων εσωτερικού της χώρας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2015-2019, το αεροδρόμιο της Καλαμάτας, που αποτελεί το μοναδικό αεροδρόμιο της Περιφέρειας, κατέγραψε αύξηση αφίξεων κατά +76% (από 7 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2020 μείωση κατά -57% (από 12 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2020).

4.3 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

4.3.1 Ακτοπλοϊκή κίνηση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή καταγράφονται οι διακινηθέντες (επιβίβαση και αποβίβαση με Ε/Γ και Ο/Γ) επιβάτες εσωτερικού από τους κατά τόπους λιμένες της χώρας.

Οι διακινηθέντες εσωτερικού την περίοδο 2015-2019, στους λιμένες της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +10% (από 65,2 εκατ. το 2015 σε 71,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες της χώρας σημείωσαν αύξηση στους διακινηθέντες επιβάτες, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (-31%, από 6,2 εκατ. το 2015 σε 4,3 εκατ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (-25%, από 1,7 εκατ. το 2015 σε 1,3 εκατ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+34% ή +3,8 εκατ., από 11,0 εκατ. το 2015 σε 14,8 εκατ. το 2019), Αττικής (+5% ή +1,5 εκατ., από 29,0 εκατ. το 2015 σε 30,5 εκατ. το 2019), Κρήτης (+38% ή +869 χιλ., από 2,3 εκατ. το 2015 σε 3,1 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+17% ή +800 χιλ., από 4,7 εκατ. το 2015 σε 5,5 εκατ. το 2019).

Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020, οι διακινήθεντες επιβάτες στους λιμένες της χώρας εμφάνισαν πτώση κατά -44% (από 71,5 εκατ. το 2019 σε 40,2 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-34% ή -10,3 εκατ., από 30,5 εκατ. το 2019 σε 20,2 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-58% ή -8,6 εκατ., από 14,8 εκατ. το 2019 σε 6,2 εκατ. το 2020), Ιονίων Νήσων (-53% ή -2,9 εκατ., από 5,5 εκατ. το 2019 σε 2,6 εκατ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-55% ή -2,5 εκατ., από 4,6 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2020), Κρήτης (-56% ή -1,7 εκατ., από 3,1 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-33% ή -1,4 εκατ., από 4,3 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2020).

Πίνακας 33: Διακινηθέντες εσωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	28.950.459	30.485.427	20.183.785	5%	-34%
Νοτίου Αιγαίου	11.040.557	14.793.013	6.167.635	34%	-58%
Δυτικής Ελλάδας	6.249.616	4.337.932	2.890.613	-31%	-33%
Ιονίων Νήσων	4.700.327	5.500.435	2.577.267	17%	-53%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	3.942.035	4.560.142	2.035.990	16%	-55%
Κρήτης	2.268.104	3.137.320	1.394.396	38%	-56%
Στερεάς Ελλάδας	2.114.039	2.219.910	1.359.023	5%	-39%
Ηπείρου	1.560.773	1.760.639	821.696	13%	-53%
Βορείου Αιγαίου	1.715.910	1.282.019	794.225	-25%	-38%
Πελοποννήσου	**540.283**	**984.872**	**770.269**	**82%**	**-22%**
Θεσσαλίας	1.309.660	1.546.644	699.843	18%	-55%
Κεντρικής Μακεδονίας	837.902	878.349	470.780	5%	-46%
Ελλάδα	**65.229.665**	**71.486.702**	**40.165.522**	**10%**	**-44%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (50%) και Νοτίου Αιγαίου (15%). Δηλαδή οι δύο αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 65% της συνολικής διακίνησης της Ελλάδας για το 2020.

Διάγραμμα 47: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

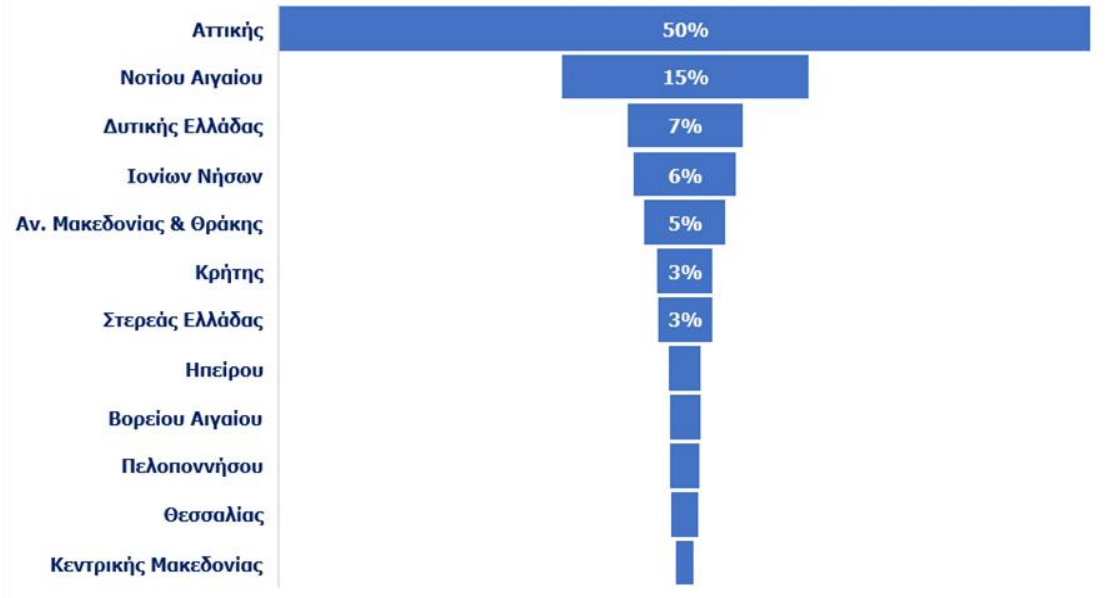

4.3.2 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου για το 2020, αντιπροσωπεύει το 2% των διακινηθέντων εσωτερικού της χώρας. Την περίοδο 2015-2019, οι λιμένες της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση στην διακίνηση επιβατών κατά +82% (από 540 χιλ. το 2015 σε 985 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφερειακές Ενότητες Αργολίδας (-10%, από 193 χιλ. το 2015 σε 175 χιλ. το 2019) και Μεσσηνίας (-100%, από 4 χιλ. το 2015 σε 0 διακινηθέντες το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα η Ενότητα Λακωνίας (+137%, από 342 χιλ. το 2015 σε 810 χιλ. το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, η διακίνηση επιβατών στα λιμάνια της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -22% (από 985 χιλ. το 2019 σε 770 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες κατέγραψαν μείωση: Λακωνίας (-18%, από 810 χιλ. το 2019 σε 666 χιλ. το 2020) και Αργολίδας (-40%, από 175 χιλ. το 2019 σε 104 χιλ. το 2020). Η Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας δεν κατέγραψε διακινήθεντες τα έτη 2019-2020 στα λιμάνια της επικράτειας της.

Πίνακας 34: Διακινηθέντες εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λακωνίας	342.421	810.196	665.789	137%	-18%
Αργολίδας	193.420	174.676	104.480	-10%	-40%
Μεσσηνίας	4.442	0	0	-100%	
Πελοπόννησος	**540.283**	**984.872**	**770.269**	**82%**	**-22%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Λακωνίας αντιπροσωπεύει το 86% της ακτοπλοϊκής κίνησης και η Αργολίδα το υπόλοιπο 14%.

Διάγραμμα 48: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

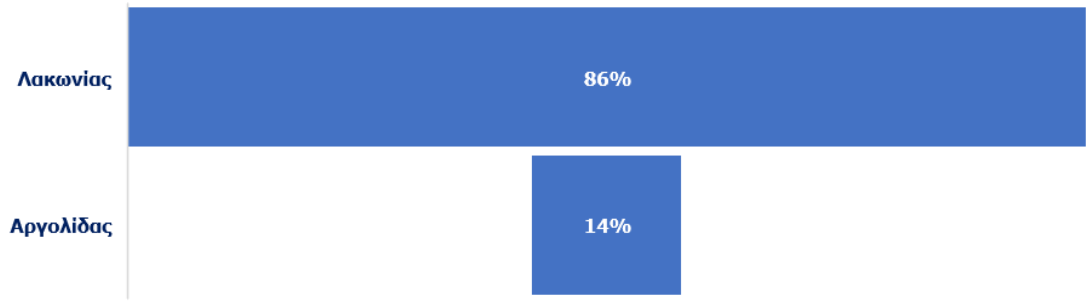

4.4 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

Οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +3% (από 1,7 εκατ. το 2015 σε 1,8 εκατ. το 2019). Στις επιμέρους Περιφέρειες, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (-1%, από 971 χιλ. το 2015 σε 957 χιλ. το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-20%, από 603 χιλ. το 2015 σε 482 χιλ. το 2019) να καταγράφουν μείωση διακινηθέντων ενώ αντίθετα η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (+114%, από 162 χιλ. το 2015 σε 347 χιλ. το 2019) αύξηση. Επίσης, οι Λοιποί λιμένες σημείωσαν αύξηση στους διακινηθέντες τους κατά +19% (από 6 χιλ. το 2015 σε 7 χιλ. το 2019).

Σε όλα τα λιμάνια την περίοδο 2019-2020 σημειώθηκε μείωση διακινηθέντων εξωτερικού. Συγκεκριμένα: Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (-57%, από 957 χιλ. το 2019 σε 413 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-55%, από 482 χιλ. το 2019 σε 219 χιλ. το 2020), Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (-93%, από 347 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020) και Λοιποί Λιμένες (-74%, από 7 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020).

Πίνακας 35: Διακινηθέντες εξωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Ηπείρου	971.012	956.710	413.177	-1%	-57%
Δυτικής Ελλάδας	603.312	482.198	218.765	-20%	-55%
Ιονίων Νήσων	162.221	347.485	24.367	114%	-93%
Λοιπές	5.631	6.694	1.724	19%	-74%
Ελλάδα	**1.742.176**	**1.793.087**	**658.033**	**3%**	**-63%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Περιφέρεια Ηπείρου (63%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (33%), Ιονίων Νήσων (4%) και Λοιπών (0,3%).

Διάγραμμα 49: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

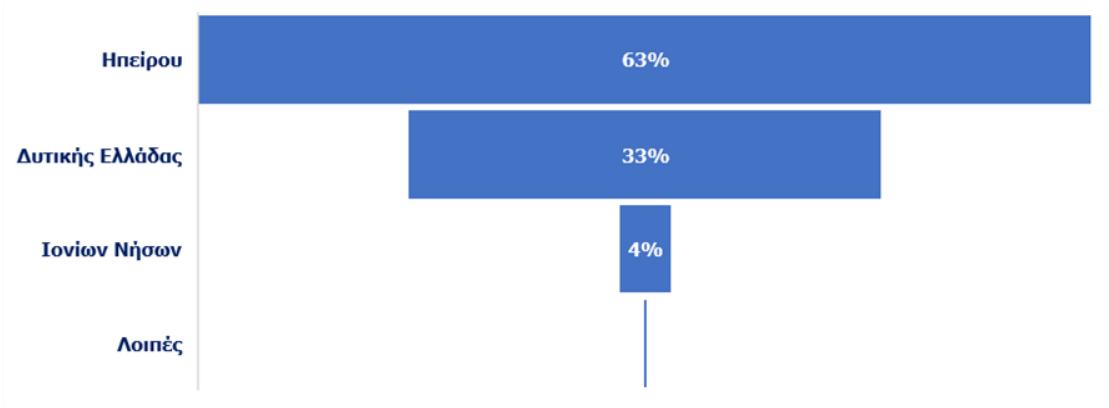

4.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ, 2015-2020

4.5.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε μείωση κατά -9% (από 4.294 το 2015 σε 3.899 το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+35%, από 293 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 397 κρουαζιερόπλοια το 2019), Ιονίων Νήσων (+9%, από 527 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 573 κρουαζιερόπλοια το 2019) και Πελοποννήσου (+10%, από 165 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 182 κρουαζιερόπλοια το 2019). Οι μεγαλύτερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-11% ή -228 κρουαζιερόπλοια, από 1.981 το 2015 σε 1.761 το 2019), Βορείου Αιγαίου (-60% ή -93 κρουαζιερόπλοια, από 155 το 2015 σε 62 το 2019), Θεσσαλίας (-60% ή -53 κρουαζιερόπλοια, από 88 το 2015 σε 35 το 2019) και Αττικής (-8% ή -55 κρουαζιερόπλοια, από 680 το 2015 σε 625 το 2019).

Η εικόνα την περίοδο 2019-2020 είναι αρνητική για όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Οι υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-97% ή -1.706 κρουαζιερόπλοια, από 1.761 το 2019 σε 55 το 2020), Ιονίων Νήσων (-97% ή -557 κρουαζιερόπλοια, από 573 το 2019 σε 16 το 2020), Αττικής (-88% ή -549 κρουαζιερόπλοια, από 625 το 2019 σε 76 το 2020), Κρήτης (-91% ή -363 κρουαζιερόπλοια, από 397 το 2019 σε 34 το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-95% ή -191 κρουαζιερόπλοια, από 201 το 2019 σε 10 το 2020) και Πελοποννήσου (-100% ή -182 κρουαζιερόπλοια, από 182 το 2019 σε 0 το 2020).

Πίνακας 36: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	680	625	76	-8%	-88%
Νοτίου Αιγαίου	1.989	1.761	55	-11%	-97%
Κρήτης	293	397	34	35%	-91%
Ιονίων Νήσων	527	573	16	9%	-97%
Δυτικής Ελλάδας	245	201	10	-18%	-95%
Θεσσαλίας	88	35	6	-60%	-83%
Στερεάς Ελλάδας	83	45	3	-46%	-93%
Βορείου Αιγαίου	155	62	1	-60%	-98%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	23	7	1	-70%	-86%
Κεντρικής Μακεδονίας	35	6	1	-83%	-83%
Ηπείρου	11	5	1	-55%	-80%
Πελοποννήσου	**165**	**182**	**0**	**10%**	**-100%**
Ελλάδα	**4.294**	**3.899**	**204**	**-9%**	**-95%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική (37%), το Νότιο Αιγαίο (27%), η Κρήτη (17%) και τα Ιόνια Νησιά (8%) δέχονται το μεγαλύτερο αριθμό κρουαζιερόπλοιων, αντιπροσωπεύοντας για το 2020 το 89% της κίνησης στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 50: Ποσοστιαία κατανομή κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

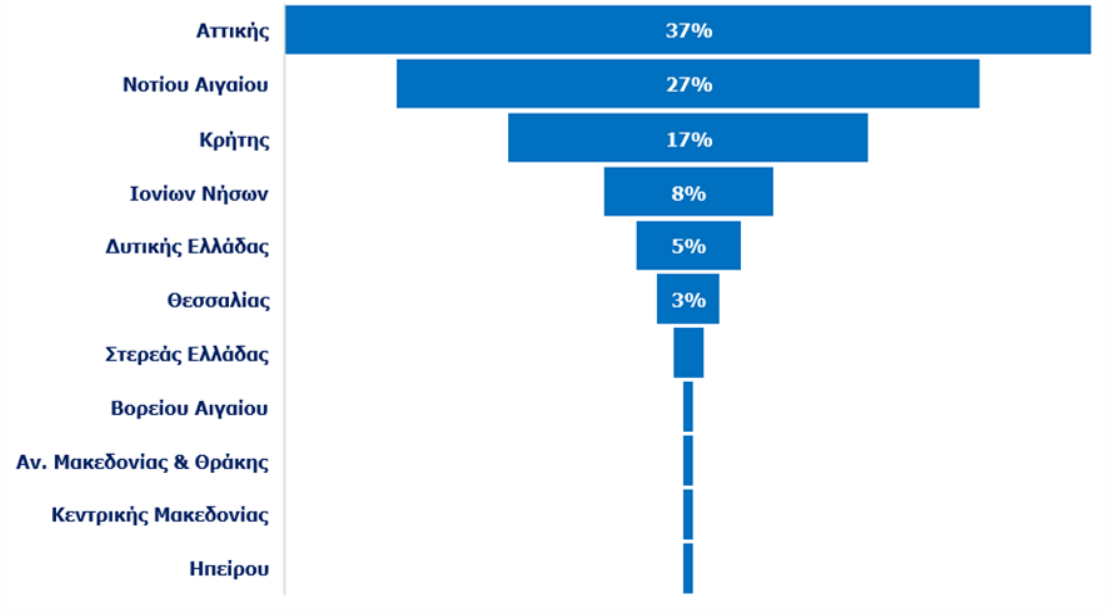

4.5.2 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά λιμάνι

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου δεν κατέγραψε κίνηση κρουαζιερόπλοιων για το 2020. Την περίοδο 2015-2019, τα λιμάνια της Περιφέρειας κατέγραψαν αύξηση στην κίνηση κρουαζιερόπλοιων κατά +10% (από 165 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 182 κρουαζιερόπλοια το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τα λιμάνια του Ναυπλίου (+42%, από 62 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 88 κρουαζιερόπλοια το 2019) και της Μονεμβασιάς (+45%, από 38 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 55 κρουαζιερόπλοια το 2019) να καταγράφουν αύξηση και τα λιμάνια του Γυθείου (-17%, από 23 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 19 κρουαζιερόπλοια το 2019), της Καλαμάτας (-65%, από 31 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 11 κρουαζιερόπλοια το 2019) και της Πύλου (-18%, από 11 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 9 κρουαζιερόπλοια το 2019) μείωση.

Την περίοδο 2019-2020 η εικόνα στο σύνολο της Περιφέρειας ήταν αρνητική, καταγράφοντας μείωση στην κίνηση κρουαζιερόπλοιων κατά -100% (από 182 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 0 κρουαζιερόπλοια το 2020).

Πίνακας 37: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2015-2020

Λιμάνι	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Ναυπλίου	62	88	0	42%	-100%
Μονεμβασιάς	38	55	0	45%	-100%
Γυθείου	23	19	0	-17%	-100%
Καλαμάτας	31	11	0	-65%	-100%
Πύλου	11	9	0	-18%	-100%
Πελοπόννησος	**165**	**182**	**0**	**10%**	**-100%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.5.3 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +12% (από 5,0 εκατ. το 2015 σε 5,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+71%, από 356 χιλ. το 2015 σε 607 χιλ. το 2019), Αττικής (+7%, από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019), Ιονίων Νήσων (+30%, από 802 χιλ. το 2015 σε 1,0 εκατ. το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+13%, από 2,0 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019). Οι μεγαλύτερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (-80% ή -61 χιλ., από 76 χιλ. το 2015 σε 15 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (-78% ή -60 χιλ., από 77 χιλ. το 2015 σε 17 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (-10% ή -46 χιλ., από 461 χιλ. το 2015 σε 415 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (-40% ή -43 χιλ., από 109 χιλ. το 2015 σε 65 χιλ. το 2019).

Η εικόνα την περίοδο 2019-2020 είναι αρνητική για όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Οι υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-99,5% ή -2,3 εκατ., από 2,3 εκατ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2020), Αττικής (-98% ή -1,1 εκατ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2020), Ιονίων Νήσων (-99% ή -1,0 εκατ., από 1,0 εκατ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2020), Κρήτης (-97% ή -587 χιλ., από 607 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-98% ή -407 χιλ., από 415 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020).

Πίνακας 38: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Κρήτης	355.699	607.268	20.103	71%	-97%
Αττικής	1.026.014	1.098.591	16.640	7%	-98%
Ιονίων Νήσων	802.316	1.044.160	11.170	30%	-99%
Νοτίου Αιγαίου	1.996.720	2.260.723	10.617	13%	-100%
Δυτικής Ελλάδας	460.972	414.935	7.589	-10%	-98%
Θεσσαλίας	76.051	15.429	392	-80%	-97%
Στερεάς Ελλάδας	17.851	5.168	162	-71%	-97%
Ηπείρου	4.057	1.053	102	-74%	-90%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	13.061	2.699	45	-79%	-98%
Κεντρικής Μακεδονίας	26.356	4.865	28	-82%	-99%
Βορείου Αιγαίου	76.803	17.217	26	-78%	-100%
Πελοποννήσου	**108.543**	**65.392**	**0**	**-40%**	**-100%**
Ελλάδα	**4.964.443**	**5.537.500**	**66.874**	**12%**	**-99%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Κρήτη (30%), η Αττική (25%), τα Ιόνια Νησιά (17%) και το Νότιο Αιγαίο (16%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό, αντιπροσωπεύοντας για το 2020 το 88% των συνολικών αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας.

Διάγραμμα 51: Ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

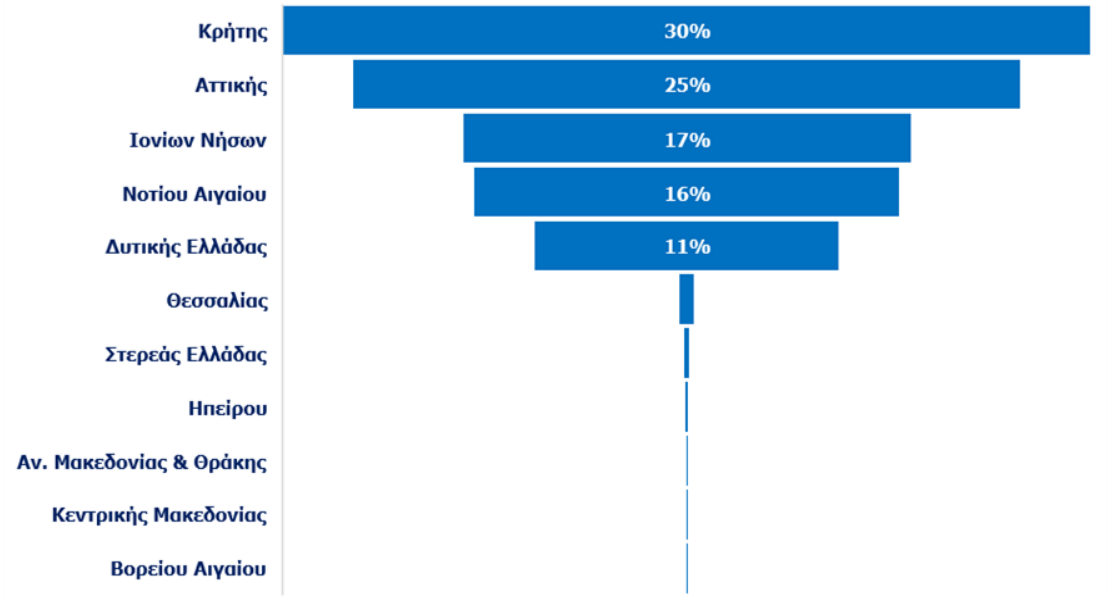

4.5.4 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου δεν κατέγραψε αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας το 2020. Την περίοδο 2015-2019 τα λιμάνια της Περιφέρειας κατέγραψαν μείωση στις αφίξεις επιβατών κατά -40% (από 109 χιλ. το 2015 σε 65 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια κατέγραψαν μείωση στις αφίξεις επιβατών: Ναύπλιο (-25%, από 46 χιλ. το 2015 σε 35 χιλ. το 2019), Μονεμβασιά (-3%, από 10 χιλ. το 2015 σε 10 χιλ. το 2019), Γύθειο (-7%, από 10 χιλ. το 2015 σε 10 χιλ. το 2019), Καλαμάτα (-76%, από 39 χιλ. το 2015 σε 9 χιλ. το 2019) και Πύλου (-47%, από 3 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020 η εικόνα είναι επίσης αρνητική, καταγράφοντας στο σύνολο της Περιφέρειας μείωση στις αφίξεις επιβατών κατά -100% (από 65 χιλ. το 2019 σε 0 αφίξεις το 2020).

Πίνακας 39: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2015-2020

Λιμάνι	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Ναυπλίου	46.075	34.704	0	-25%	-100%
Μονεμβασιάς	10.391	10.107	0	-3%	-100%
Γυθείου	10.448	9.674	0	-7%	-100%
Καλαμάτας	38.549	9.288	0	-76%	-100%
Πύλου	3.080	1.619	0	-47%	-100%
Πελοπόννησος	**108.543**	**65.392**	**0**	**-40%**	**-100%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.6 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, 2015-2020

4.6.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση κατά +34% (από 4,4 εκατ. επισκέπτες το 2015 σε 5,9 εκατ. επισκέπτες το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση το Βόρειο Αιγαίο (-6%, από 51 χιλ. το 2015 σε 48 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Κρήτης (+171% ή +533 χιλ., από 312 χιλ. το 2015 σε 845 χιλ. το 2019), Αττικής (+21% ή +490 χιλ., από 2,3 εκατ. το 2015 σε 2,8 εκατ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+27% ή +147 χιλ., από 541 χιλ. το 2015 σε 688 χιλ. το 2019) και Στερεά Ελλάδα (+41% ή +114 χιλ., από 277 χιλ. το 2015 σε 391 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας μειώθηκε κατά -81% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-81% ή -1,8 εκατ., από 2,8 εκατ. το 2019 σε 526 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-79% ή -397 χιλ., από 688 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-78% ή -363 χιλ., από 536 χιλ. το 2019 σε 116 χιλ. το 2020), Κρήτης (-88% ή -210 χιλ., από 845 χιλ. το 2019 σε 102 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-82% ή -207 χιλ., από 391 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-85% ή -141 χιλ., από 223 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2020).

Πίνακας 40: Επισκέπτες σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	2.295.545	2.785.289	525.909	21%	-81%
Κεντρική Μακεδονία	541.193	687.717	143.828	27%	-79%
Νότιο Αιγαίο	478.588	535.992	115.611	12%	-78%
Κρήτη	312.274	845.477	102.370	171%	-88%
Στερεά Ελλάδα	276.968	390.509	69.591	41%	-82%
Δυτική Ελλάδα	174.653	223.303	33.526	28%	-85%
Πελοπόννησος	**69.232**	**102.647**	**32.543**	**48%**	**-68%**
Ιόνια Νησιά	61.135	80.883	21.398	32%	-74%
Ήπειρος	56.059	59.056	16.164	5%	-73%
Θεσσαλία	40.395	69.460	14.099	72%	-80%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	41.502	50.866	10.755	23%	-79%
Βόρειο Αιγαίο	50.847	47.913	10.080	-6%	-79%
Δυτική Μακεδονία	7.451	16.815	5.030	126%	-70%
Ελλάδα	**4.405.842**	**5.895.927**	**1.100.904**	**34%**	**-81%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2020 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές επισκέψεις (48%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κεντρική Μακεδονία (13%), το Νότιο Αιγαίο (11%) και η Κρήτη (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 81% των επισκέψεων στα Μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 52: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

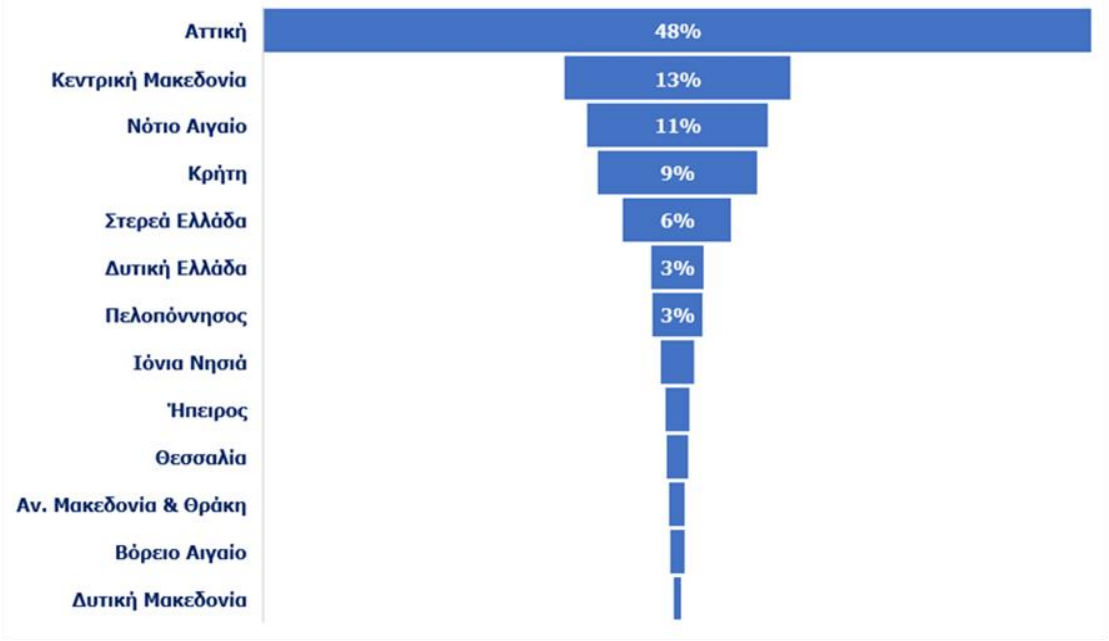

4.6.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε την περίοδο 2015-2019 αύξηση στην επισκεψιμότητα των μουσείων της κατά +48% (από 69 χιλ. το 2015 σε 103 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Μεσσηνίας (+62%, από 24 χιλ. το 2015 σε 40 χιλ. το 2019), Αργολίδας (+46%, από 22 χιλ. το 2015 σε 31 χιλ. το 2019), Λακωνίας (+13%, από 18 χιλ. το 2015 σε 20 χιλ. το 2019), Αρκαδίας (+516%, από 1 χιλ. το 2015 σε 6 χιλ. το 2019) και Κορινθίας (+14%, από 4 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών σε μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -68% (από 103 χιλ. το 2019 σε 33 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Μεσσηνίας (-66%, από 40 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020), Αργολίδας (-71%, από 31 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2020), Λακωνίας (-70%, από 20 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020), Αρκαδίας (-63%, από 6 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) και Κορινθίας (-75%, από 5 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020).

Πίνακας 41: Επισκέπτες σε μουσεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Μεσσηνίας	24.404	39.638	13.587	62%	-66%
Αργολίδας	21.591	31.446	9.208	46%	-71%
Λακωνίας	18.110	20.428	6.182	13%	-70%
Αρκαδίας	1.054	6.489	2.409	516%	-63%
Κορινθίας	4.073	4.646	1.157	14%	-75%
Πελοπόννησος	**69.232**	**102.647**	**32.543**	**48%**	**-68%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Μεσσηνίας (42%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Αργολίδας (28%), Λακωνίας (19%), Αρκαδίας (7%) και Κορινθίας (4%).

Διάγραμμα 53: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

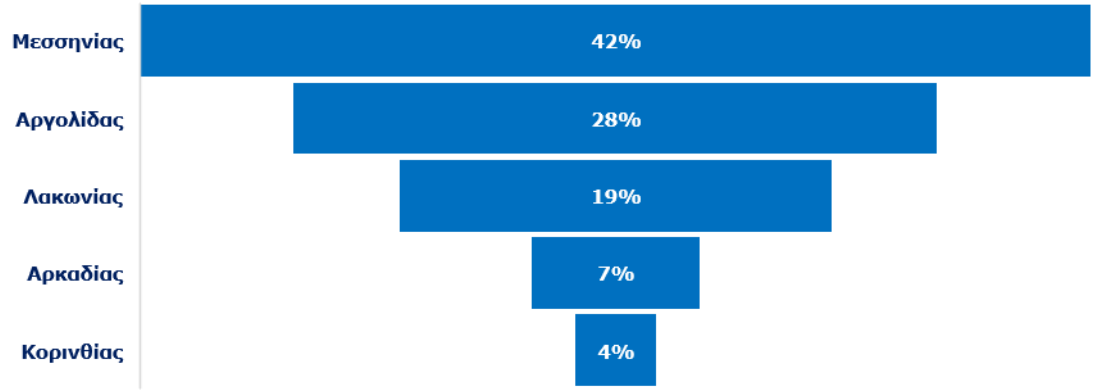

4.7 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ, 2015-2020

4.7.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση κατά +32% (από 10,3 εκατ. επισκέπτες το 2015 σε 13,7 εκατ. επισκέπτες το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-9%, από 1,6 εκατ. το 2015 σε 1,5 εκατ. το 2019), Ιονίων Νήσων (-0,003%, από 237 χιλ. το 2015 σε 237 χιλ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (-28%, από 3 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+50% ή +2,1 εκατ., από 4,1 εκατ. το 2015 σε 6,2 εκατ. το 2019), Κρήτης (+45% ή +673 χιλ., από 1,5 εκατ. το 2015 σε 2,2 εκατ. το 2019), Πελοποννήσου (+33% ή +481 χιλ., από 1,4 εκατ. το 2015 σε 1,9 εκατ. το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (+26% ή +85 χιλ., από 324 χιλ. το 2015 σε 409 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας μειώθηκε κατά -80% (από 13,7 εκατ. το 2019 σε 2,7 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-83% ή -5,2 εκατ., από 6,2 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2020), Κρήτης (-80% ή -1,7 εκατ., από 2,2 εκατ. το 2019 σε 438 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (-78% ή -1,5 εκατ., από 1,9 εκατ. το 2019 σε 429 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-78% ή -1,2 εκατ., από 1,5 εκατ. το 2019 σε 336 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-81% ή -432 χιλ., από 532 χιλ. το 2019 σε 100 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-78% ή -311 χιλ., από 398 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2020) και Στερεάς Ελλάδας (-81% ή -330 χιλ., από 409 χιλ. το 2019 σε 79 χιλ. το 2020).

Πίνακας 42: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	4.145.093	6.234.154	1.048.633	50%	-83%
Κρήτη	1.482.109	2.155.260	437.586	45%	-80%
Πελοπόννησος	**1.441.529**	**1.922.164**	**428.560**	**33%**	**-78%**
Νότιο Αιγαίο	1.638.165	1.495.796	336.136	-9%	-78%
Δυτική Ελλάδα	486.368	532.089	100.091	9%	-81%
Κεντρική Μακεδονία	350.106	398.153	87.102	14%	-78%
Στερεά Ελλάδα	324.175	409.071	78.918	26%	-81%
Ιόνια Νησιά	236.949	236.943	75.313	0%	-68%
Ήπειρος	80.677	88.471	29.639	10%	-66%
Βόρειο Αιγαίο	53.177	92.014	27.727	73%	-70%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	63.209	78.638	19.880	24%	-75%
Θεσσαλία	15.817	18.662	1.771	18%	-91%
Δυτική Μακεδονία	2.679	1.936	568	-28%	-71%
Ελλάδα	**10.320.053**	**13.663.351**	**2.671.924**	**32%**	**-80%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική αντιπροσωπεύει το 39% των επισκέψεων που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (16%), η Πελοπόννησος (16%) και το Νότιο Αιγαίο (13%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 84% των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 54: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

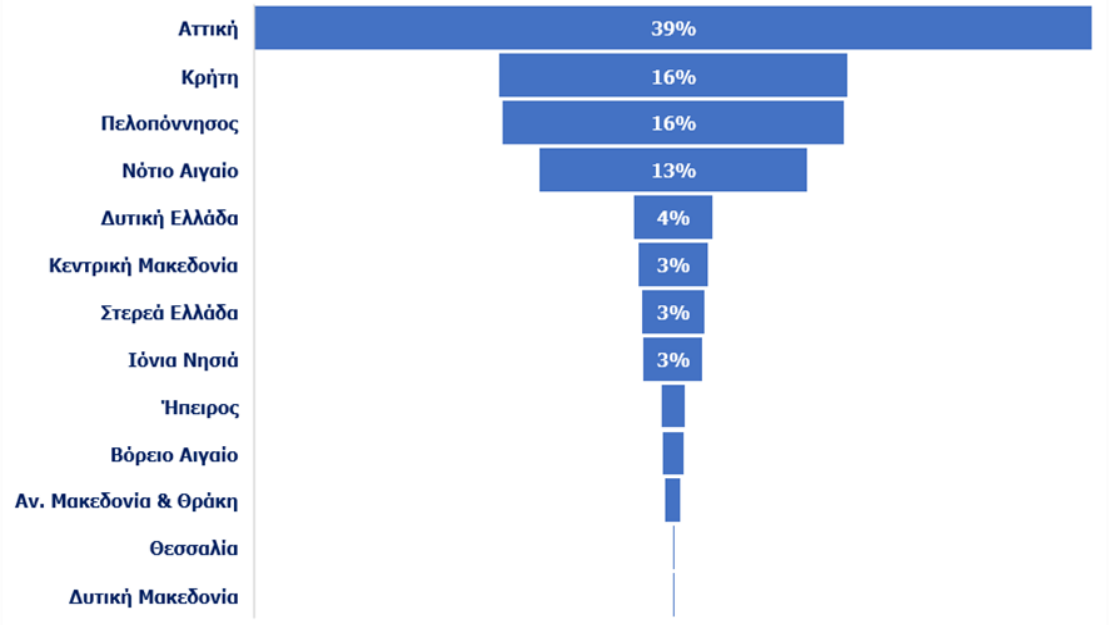

4.7.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε την περίοδο 2015-2019 αύξηση στην επισκεψιμότητα των αρχαιολογικών της χώρων κατά +33% (από 1,4 εκατ. το 2015 σε 1,9 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Αργολίδας (+21%, από 1,1 εκατ. το 2015 σε 1,3 εκατ. το 2019), Μεσσηνίας (+177%, από 80 χιλ. το 2015 σε 222 χιλ. το 2019), Κορινθίας (+50%, από 171 χιλ. το 2015 σε 256 χιλ. το 2019), Λακωνίας (+26%, από 117 χιλ. το 2015 σε 148 χιλ. το 2019) και Αρκαδίας (+43%, από 810 επισκέπτες το 2015 σε 1 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -78% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 429 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Αργολίδας (-80%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 263 χιλ. το 2020), Μεσσηνίας (-62%, από 222 χιλ. το 2019 σε 85 χιλ. το 2020), Κορινθίας (-83%, από 256 χιλ. το 2019 σε 43 χιλ. το 2020), Λακωνίας (-75%, από 148 χιλ. το 2019 σε 36 χιλ. το 2020) και Αρκαδίας (-43%, από 1 χιλ. το 2019 σε 662 επισκέπτες το 2020).

Πίνακας 43: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αργολίδας	1.072.838	1.295.589	263.197	21%	-80%
Μεσσηνίας	80.167	221.701	85.109	177%	-62%
Κορινθίας	170.704	255.999	43.240	50%	-83%
Λακωνίας	117.010	147.713	36.352	26%	-75%
Αρκαδίας	810	1.162	662	43%	-43%
Πελοπόννησος	**1.441.529**	**1.922.164**	**428.560**	**33%**	**-78%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Αργολίδας (61%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Μεσσηνίας (20%), Κορινθίας (10%), Λακωνίας (8%) και Αρκαδίας (0,2%).

Διάγραμμα 55: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

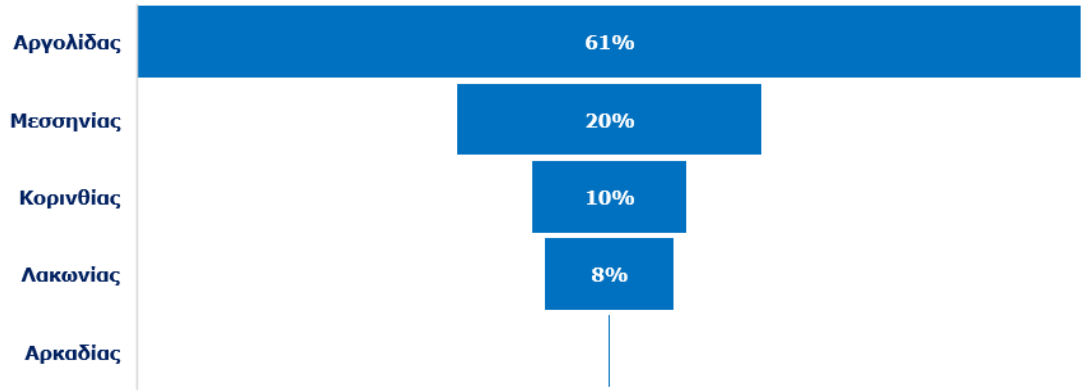

4.8 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ (ΣΕ €), 2015-2020

4.8.1 Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +88% (από € 12,4 εκατ. το 2015 σε € 23,3 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-3%, από € 27 χιλ. το 2015 σε € 26 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+113% ή + € 7,2 εκατ., από € 6,4 εκατ. το 2015 σε € 13,5 εκατ. το 2019), Κρήτης (+89% ή + € 1,1 εκατ., από € 1,2 εκατ. το 2015 σε € 2,3 εκατ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (+77% ή + € 908 χιλ., από € 1,2 εκατ. το 2015 σε € 2,1 εκατ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+73% ή + € 581 χιλ., από € 800 χιλ. το 2015 σε € 1,4 εκατ. το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (+79% ή + € 414 χιλ., από € 521 χιλ. το 2015 σε € 935 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας μειώθηκαν κατά -83% (από € 23,3 εκατ. το 2019 σε € 4,0 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-84% ή - € 11,4 εκατ., από € 13,6 εκατ. το 2019 σε € 2,1 εκατ. το 2020), Κρήτης (-76% ή - € 1,7 εκατ., από € 2,3 εκατ. το 2019 σε € 543 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-79% ή - € 1,9 εκατ., από € 2,4 εκατ. το 2019 σε € 516 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-88% ή - € 1,8 εκατ., από € 2,1 εκατ. το 2019 σε € 256 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-78% ή - € 1,1 εκατ., από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 305 χιλ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-89% ή - € 836 χιλ., από € 935 χιλ. το 2019 σε € 100 χιλ. το 2020).

Πίνακας 44: Εισπράξεις σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια (σε €), 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	6.359.969	13.546.010	2.127.182	113%	-84%
Κρήτης	1.202.376	2.277.840	543.397	89%	-76%
Νότιο Αιγαίο	1.908.145	2.410.001	516.033	26%	-79%
Κεντρικής Μακεδονίας	799.863	1.380.806	304.851	73%	-78%
Στερεάς Ελλάδας	1.180.550	2.088.808	255.960	77%	-88%
Δυτικής Ελλάδας	521.270	935.207	99.648	79%	-89%
Ιονίων Νήσων	115.902	262.705	64.828	127%	-75%
Πελοποννήσου	**91.298**	**159.499**	**59.218**	**75%**	**-63%**
Ηπείρου	47.700	79.259	27.232	66%	-66%
Βορείου Αιγαίου	91.086	95.252	18.660	5%	-80%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	37.419	69.026	18.070	84%	-74%
Θεσσαλίας	26.500	25.730	7.363	-3%	-71%
Δυτικής Μακεδονίας	3.135	12.883	4.959	311%	-62%
Σύνολο	**12.385.213**	**23.343.026**	**4.047.401**	**88%**	**-83%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2020 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές εισπράξεις (53%) που καταγράφηκαν στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (13%), το Νότιο Αιγαίο (13%) και η Κεντρική Μακεδονία (8%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 86% των εισπράξεων στα μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 56: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

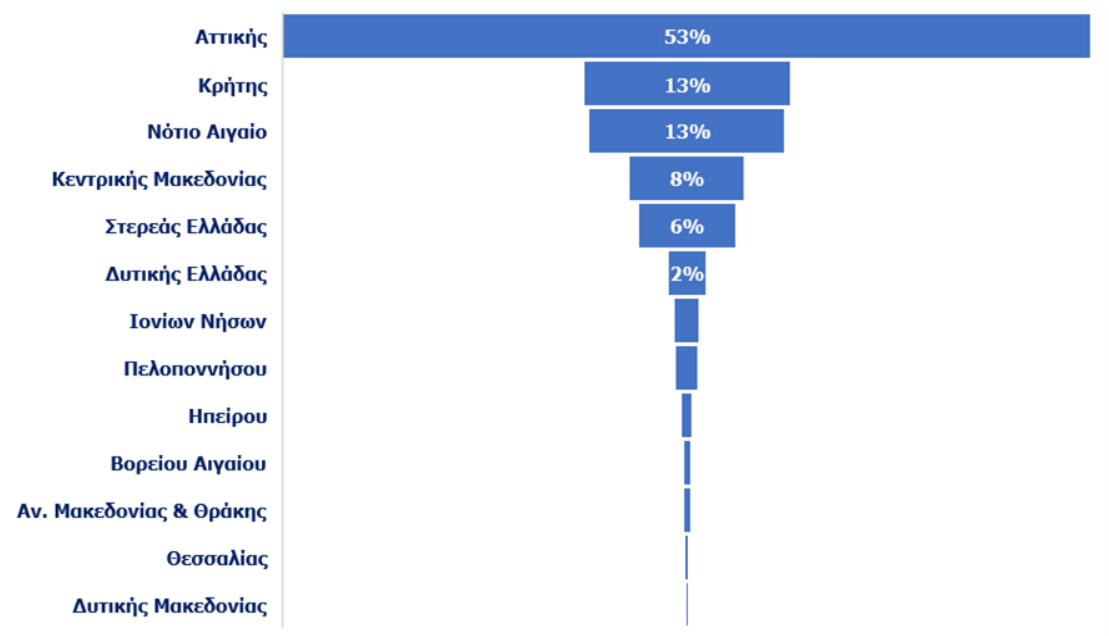

4.8.2 Εισπράξεις σε μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε την περίοδο 2015-2019 αύξηση εισπράξεων κατά +75% (από € 91 χιλ. το 2015 σε € 159 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Μεσσηνίας (+66%, από € 39 χιλ. το 2015 σε € 65 χιλ. το 2019), Αργολίδας (+129%, από € 28 χιλ. το 2015 σε € 64 χιλ. το 2019), Λακωνίας (+3%, από € 21 χιλ. το 2015 σε € 22 χιλ. το 2019), Αρκαδίας (+842%, από € 591 το 2015 σε € 6 χιλ. το 2019) και Κορινθίας (+34%, από € 3 χιλ. το 2015 σε € 4 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στα μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψαν πτώση κατά -63% (από € 159 χιλ. το 2019 σε € 59 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Μεσσηνίας (-56%, από € 65 χιλ. το 2019 σε € 28 χιλ. το 2020), Αργολίδας (-72%, από € 64 χιλ. το 2019 σε € 18 χιλ. το 2020), Λακωνίας (-56%, από € 22 χιλ. το 2019 σε € 10 χιλ. το 2020), Αρκαδίας (-61%, από € 6 χιλ. το 2019 σε € 2 χιλ. το 2020) και Κορινθίας (-55%, από € 4 χιλ. το 2019 σε € 2 χιλ. το 2020).

Πίνακας 45: Εισπράξεις σε μουσεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Μεσσηνίας	38.950	64.658	28.249	66%	-56%
Αργολίδας	27.752	63.631	17.521	129%	-72%
Λακωνίας	21.105	21.746	9.519	3%	-56%
Αρκαδίας	591	5.570	2.187	842%	-61%
Κορινθίας	2.900	3.894	1.742	34%	-55%
Πελοπόννησος	**91.298**	**159.499**	**59.218**	**75%**	**-63%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε μουσεία για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Μεσσηνίας (48%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Αργολίδας (30%), Λακωνίας (16%), Αρκαδίας (4%) και Κορινθίας (3%).

Διάγραμμα 57: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

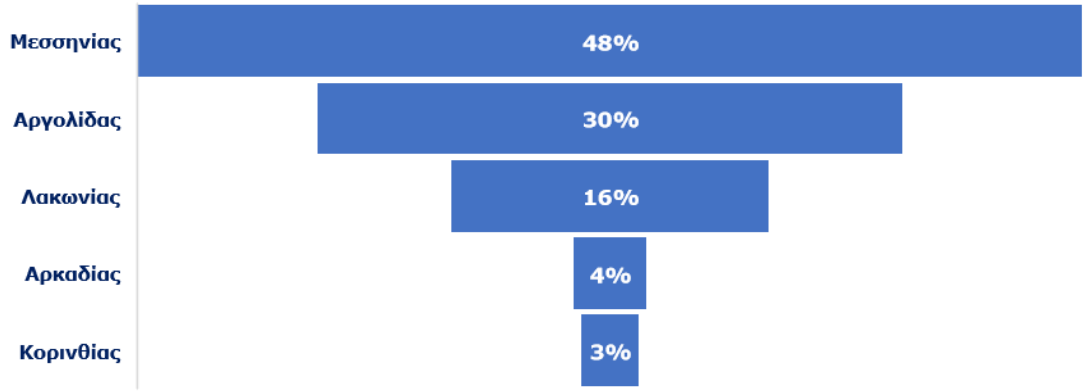

4.9 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ (ΣΕ €),2015-2020

4.9.1 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +145% (από € 43,8 εκατ. το 2015 σε € 107,6 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Θεσσαλίας (-78%, από € 15 χιλ. το 2015 σε € 3 χιλ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (-20%, από € 312 το 2015 σε € 250 το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+188% ή + € 39,0 εκατ., από € 20,7 εκατ. το 2015 σε € 59,7 εκατ. το 2019), Κρήτης (+178% ή + € 9,9 εκατ., από € 5,6 εκατ. το 2015 σε € 15,4 εκατ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+92% ή + € 6,0 εκατ., από € 6,4 εκατ. το 2015 σε € 12,4 εκατ. το 2019), Πελοποννήσου (+107% ή + € 5,4 εκατ., από € 5,1 εκατ. το 2015 σε € 10,5 εκατ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+49% ή + € 1,2 εκατ., από € 2,5 εκατ. το 2015 σε € 3,7 εκατ. το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (+77% ή + € 1,2 εκατ., από € 1,6 εκατ. το 2015 σε € 2,8 εκατ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας μειώθηκαν κατά -84% (από € 107,6 εκατ. το 2019 σε € 17,1 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-86% ή - € 51,2 εκατ., από € 59,7 εκατ. το 2019 σε € 8,5 εκατ. το 2020), Κρήτης (-82% ή - € 12,7 εκατ., από € 15,4 εκατ. το 2019 σε € 2,7 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-82% ή - € 10,1 εκατ., από € 12,4 εκατ. το 2019 σε € 2,3 εκατ. το 2020), Πελοποννήσου (-81% ή - € 8,5 εκατ., από € 10,5 εκατ. το 2019 σε € 2,0 εκατ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-87% ή - € 3,2 εκατ., από € 3,7 εκατ. το 2019 σε € 473 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-85% ή - € 2,4 εκατ., από € 2,8 εκατ. το 2019 σε € 423 χιλ. το 2020) και Κεντρικής Μακεδονίας (-80% ή - € 1,1 εκατ., από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 278 χιλ. το 2020).

Πίνακας 46: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	20.714.434	59.673.091	8.476.452	188%	-86%
Κρήτης	5.560.286	15.430.219	2.747.790	178%	-82%
Νότιου Αιγαίου	6.438.240	12.392.739	2.253.893	92%	-82%
Πελοποννήσου	**5.082.045**	**10.495.760**	**2.005.587**	**107%**	**-81%**
Δυτικής Ελλάδας	2.503.123	3.720.409	473.448	49%	-87%
Στερεάς Ελλάδας	1.588.160	2.817.993	422.921	77%	-85%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.013.021	1.403.192	278.340	39%	-80%
Ιονίων Νήσων	602.602	907.794	248.604	51%	-73%
Ηπείρου	78.730	249.340	103.867	217%	-58%
Βορείου Αιγαίου	97.716	233.466	68.243	139%	-71%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	145.865	268.184	47.750	84%	-82%
Θεσσαλίας	15.215	3.383	1.560	-78%	-54%
Δυτικής Μακεδονίας	312	250	180	-20%	-28%
Σύνολο	**43.839.749**	**107.595.820**	**17.128.635**	**145%**	**-84%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στους αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2020 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές εισπράξεις (49%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (16%), το Νότιο Αιγαίο (13%) και η Πελοπόννησος (12%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 90% των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 58: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

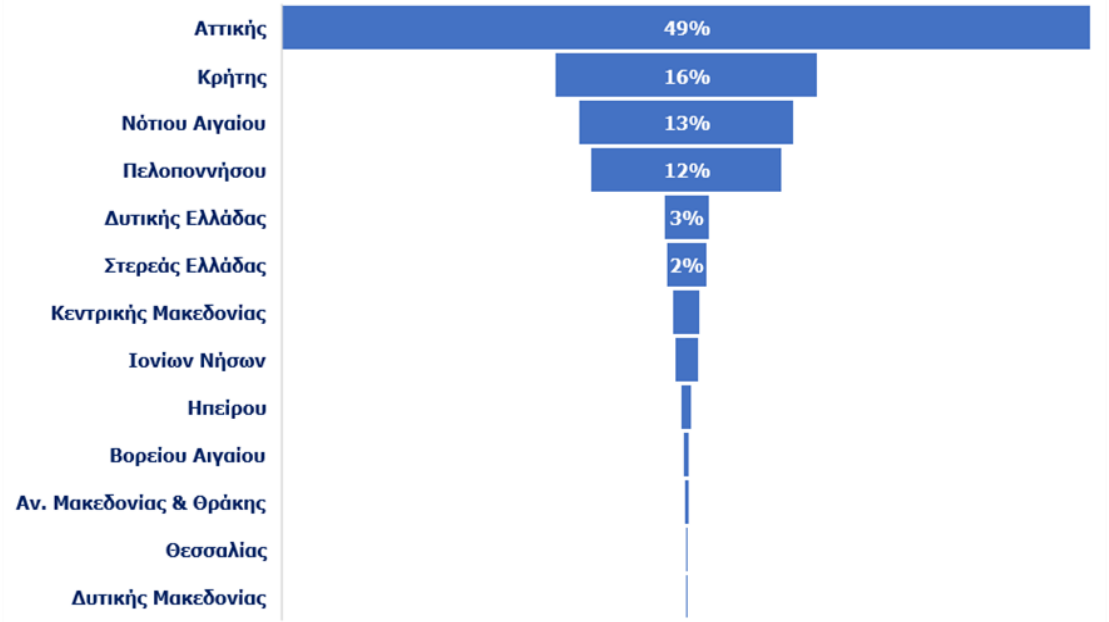

4.9.2 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε την περίοδο 2015-2019 αύξηση εισπράξεων στους αρχαιολογικούς της χώρους κατά +107% (από € 5,1 εκατ. το 2015 σε € 10,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση την Ενότητα Αρκαδίας (-27%, από € 635 το 2015 σε € 462 το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Αργολίδας (+99%, από € 3,8 εκατ. το 2015 σε € 7,6 εκατ. το 2019), Λακωνίας (+185%, από € 367 χιλ. το 2015 σε € 1,0 εκατ. το 2019), Μεσσηνίας (+268%, από € 176 χιλ. το 2015 σε € 645 χιλ. το 2019) και Κορινθίας (+66%, από € 741 χιλ. το 2015 σε € 1,2 εκατ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψαν πτώση κατά -81% (από € 10,5 εκατ. το 2019 σε € 2,0 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν πτώση: Αργολίδας (-83%, από € 7,6 εκατ. το 2019 σε € 1,3 εκατ. το 2020), Λακωνίας (-74%, από € 1,0 εκατ. το 2019 σε € 274 χιλ. το 2020), Μεσσηνίας (-60%, από € 645 χιλ. το 2019 σε € 260 χιλ. το 2020), Κορινθίας (-88%, από € 1,2 εκατ. το 2019 σε € 150 χιλ. το 2020) και Αρκαδίας (-35%, από € 462 το 2019 σε € 299 το 2020).

Πίνακας 47: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αργολίδας	3.797.551	7.571.471	1.321.830	99%	-83%
Λακωνίας	367.362	1.047.498	274.338	185%	-74%
Μεσσηνίας	175.633	645.490	259.511	268%	-60%
Κορινθίας	740.864	1.230.839	149.609	66%	-88%
Αρκαδίας	635	462	299	-27%	-35%
Πελοπόννησος	**5.082.045**	**10.495.760**	**2.005.587**	**107%**	**-81%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Αργολίδας (66%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Λακωνίας (14%), Μεσσηνίας (13%), Κορινθίας (7%) και Αρκαδίας (0,01%).

Διάγραμμα 59: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

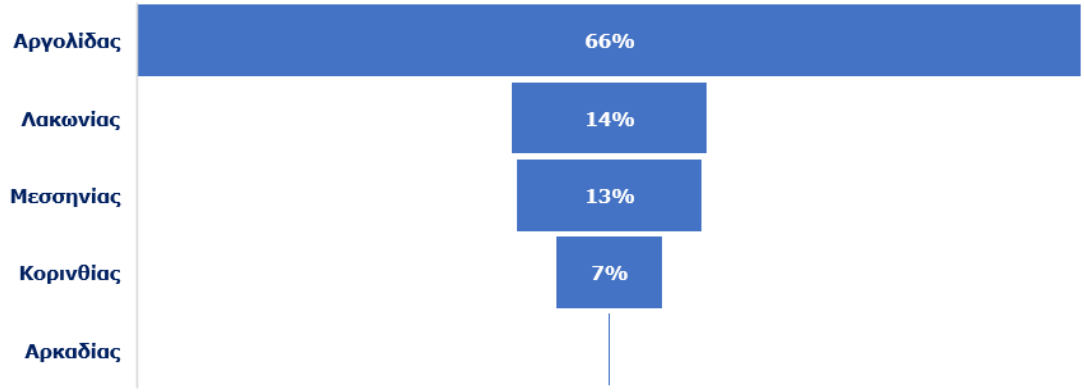

5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2016-2020

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2016-2020

Η συγκέντρωση και επεξεργασία ταξιδιωτικών στοιχείων ανά Περιφέρεια, όπως αυτά συλλέγονται μέσω της Έρευνας Συνόρων[11], ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2016 και έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει στοιχεία για την περιφερειακή κατανομή των ταξιδιωτικών εισπράξεων, καθώς και των επισκέψεων και διανυκτερεύσεων των εισερχόμενων ταξιδιωτών[12]. Η ταξινόμηση των Περιφερειών γίνεται σύμφωνα με την επίσημη στατιστική ταξινόμηση της ΕΕ (NUTS 2013/EU-28) και συγκεκριμένα με το δεύτερο επίπεδο αυτής (NUTS 2), που συμπίπτει με την διοικητική διαίρεση της χώρας σε 13 Περιφέρειες. Ως επισκέψεις, ορίζονται οι επισκέψεις που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται δύο Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια **άφιξη** και δύο **επισκέψεις**.

5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα

Οι επισκέψεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +29% (από 28,4 εκατ. το 2016 σε 36,6 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (-8%, από 330 χιλ. το 2016 σε 304 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες: Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+181% ή +2,5 εκατ., από 1,4 εκατ. το 2016 σε 3,8 εκατ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+32% ή +1,7 εκατ., από 5,2 εκατ. το 2016 σε 6,9 εκατ. το 2019), Αττικής (+30% ή +1,4 εκατ., από 4,5 εκατ. το 2016 σε 5,9 εκατ. το 2019), Κρήτης (+17% ή +751 χιλ., από 4,5 εκατ. το 2016 σε 5,3 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+24% ή +591 χιλ., από 2,5 εκατ. το 2016 σε 3,0 εκατ. το 2019).

Αντίθετα την περίοδο 2019-2020, οι επισκέψεις στην Ελλάδα κατέγραψαν μείωση κατά -77% (από 36,6 εκατ. το 2019 σε 8,3 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των επισκέψεων τους, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες:

[11] Για συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας της Έρευνας Συνόρων βλ. εδώ.

[12] Δεν περιλαμβάνονται μεγέθη από κρουαζιέρες, πέραν όσων καταγράφονται από την Έρευνα Συνόρων.

Κεντρικής Μακεδονίας (-81% ή -5,5 εκατ., από 6,8 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-77% ή -5,3 εκατ., από 6,9 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Αττικής (-73% ή -4,3 εκατ., από 5,9 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Κρήτης (-77% ή -4,1 εκατ., από 5,3 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-84% ή -3,2 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2019 σε 602 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-74% ή -2,2 εκατ., από 3,0 εκατ. το 2019 σε 805 χιλ. το 2020).

Πίνακας 48: Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020

Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Αττικής	4.543	5.923	1.622	30%	-73%
Νότιο Αιγαίο	5.227	6.893	1.572	32%	-77%
Κεντρική Μακεδονία	6.395	6.761	1.280	6%	-81%
Κρήτη	4.537	5.288	1.236	17%	-77%
Ιόνια Νησιά	2.457	3.048	805	24%	-74%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	1.363	3.833	602	181%	-84%
Πελοπόννησος	**843**	**899**	**278**	**7%**	**-69%**
Ήπειρος	717	1.033	265	44%	-74%
Δυτική Ελλάδα	513	817	188	59%	-77%
Θεσσαλία	714	806	176	13%	-78%
Στερεά Ελλάδα	409	679	148	66%	-78%
Δυτική Μακεδονία	330	304	73	-8%	-76%
Βόρειο Αιγαίο	328	359	44	10%	-88%
Ελλάδα	**28.376**	**36.643**	**8.288**	**29%**	**-77%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική (20%), το Νότιο Αιγαίο (19%), η Κεντρική Μακεδονία (15%), η Κρήτη (15%) και τα Ιόνια Νησιά (10%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών, αντιπροσωπεύοντας για το 2020 το 79% των συνολικών επισκέψεων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 60: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

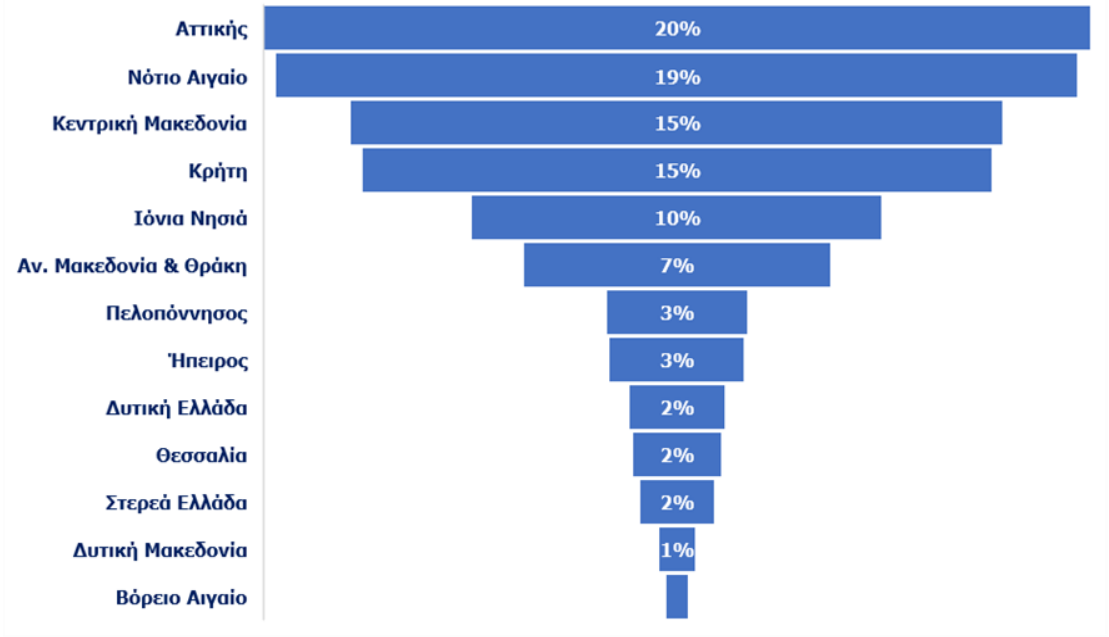

5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 3% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020. Την περίοδο 2016-2019, η Περιφέρεια κατέγραψε αύξηση επισκέψεων κατά +7% (από 843 χιλ. το 2016 σε 899 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές του Ην. Βασιλείου (-37%, από 91 χιλ. το 2016 σε 57 χιλ. το 2019) και των Λοιπών (-11%, από 610 χιλ. το 2016 σε 542 χιλ. το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές της Γερμανίας (+42%, από 82 χιλ. το 2016 σε 117 χιλ. το 2019), της Γαλλίας (+32%, από 59 χιλ. το 2016 σε 78 χιλ. το 2019) και των ΗΠΑ (+32%, από 80 χιλ. το 2016 σε 105 χιλ. το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, οι επισκέψεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσαν πτώση κατά -69% (από 899 χιλ. το 2019 σε 278 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Γερμανία (-60%, από 117 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2020), Ην. Βασίλειο (-49%, από 57 χιλ. το 2019 σε 29 χιλ. το 2020), Γαλλία (-64%, από 78 χιλ. το 2019 σε 28 χιλ. το 2020) και Λοιπές (-68%, από 542 χιλ. το 2019 σε 174 χιλ. το 2020). Στοιχεία για την αγορά των ΗΠΑ το 2020 δεν δημοσιεύτηκαν λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας.

Πίνακας 49: Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε χιλ.), 2016-2020

Κατανομή επισκέψεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά αγορά (σε χιλ.), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	82	117	46	42%	-60%
Ην. Βασίλειο	91	57	29	-37%	-49%
Γαλλία	59	78	28	32%	-64%
ΗΠΑ	80	105	(:)	32%	
Λοιπές	610	542	174	-11%	-68%
Σύνολο	**843**	**899**	**278**	**7%**	**-69%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη-δημοσιευμένα λόγω μικρής αντιπροσωπευτικότητας

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, οι επισκέπτες από την Γερμανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 17% (10% το 2016) και ακολουθούν από το Ην. Βασίλειο με 11% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2016), από την Γαλλία με 10% (7% το 2016) και από τις Λοιπές με 63% (72% το 2016).

Διάγραμμα 61: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2016-2020

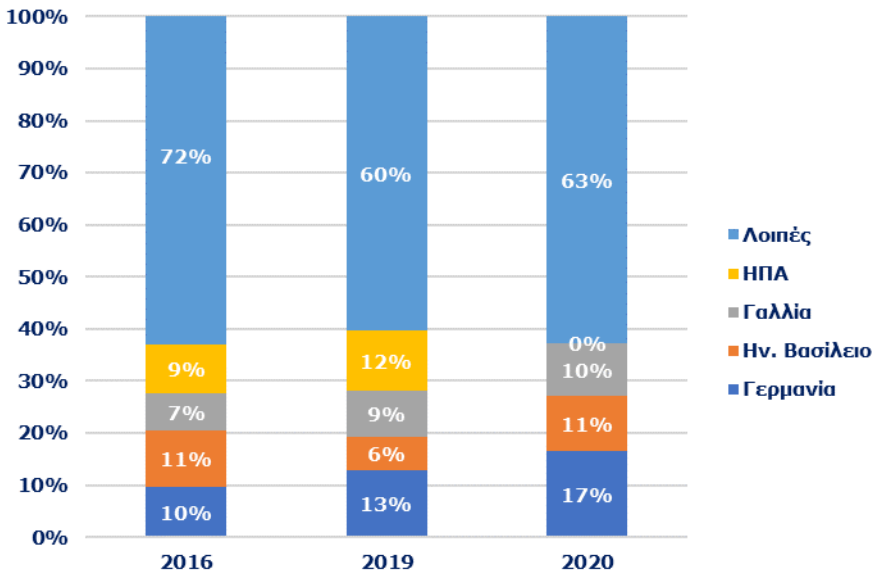

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +22% (από 190,4 εκατ. το 2016 σε 232,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-5%, από 5,1 εκατ. το 2016 σε 4,9 εκατ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφερειες Νοτίου Αιγαίου (+33% ή +13,2 εκατ., από 40,0 εκατ. το 2016 σε 53,2 εκατ. το 2019), Αττικής (+37% ή +9,3 εκατ., από 24,8 εκατ. το 2016 σε 34,0 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+88%, από 5,4 εκατ. το 2016 σε 10,2 εκατ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+12%, από 36,3 εκατ. το 2016 σε 40,8 εκατ. το 2019), Κρήτης (+10% ή +3,9 εκατ., από 39,4 εκατ. το 2016 σε 43,3 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+10% ή +2,3 εκατ., από 21,5 εκατ. το 2016 σε 23,7 εκατ. το 2019).

Αντίθετα την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα κατέγραψαν μείωση κατά -72% (από 232,5 εκατ. το 2019 σε 64,1 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των διανυκετρεύσεων τους, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (-74% ή -39,5 εκατ., από 53,2 εκατ. το 2019 σε 13,6 εκατ. το 2020), Κρήτης (-76% ή -32,7 εκατ., από 43,3 εκατ. το 2019 σε 10,5 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-78% ή -31,6 εκατ., από 40,8 εκατ. το 2019 σε 9,2 εκατ. το 2020), Αττικής (-63% ή -21,6 εκατ., από 34,0 εκατ. το 2019 σε 12,5 εκατ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-71% ή -16,8 εκατ., από 23,7 εκατ. το 2019 σε 6,9 εκατ. το 2020).

Πίνακας 50: Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020

Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	39.996	53.169	13.628	33%	-74%
Αττικής	24.769	34.028	12.466	37%	-63%
Κρήτη	39.378	43.256	10.510	10%	-76%
Κεντρική Μακεδονία	36.330	40.808	9.168	12%	-78%
Ιόνια Νησιά	21.493	23.744	6.914	10%	-71%
Πελοπόννησος	**5.760**	**6.466**	**2.766**	**12%**	**-57%**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	5.414	10.171	2.352	88%	-77%
Θεσσαλία	5.121	4.889	1.365	-5%	-72%
Δυτική Ελλάδα	2.742	4.530	1.324	65%	-71%
Ήπειρος	3.622	4.003	1.248	11%	-69%
Στερεά Ελλάδα	1.845	2.978	1.090	61%	-63%
Δυτική Μακεδονία	1.475	1.520	644	3%	-58%
Βόρειο Αιγαίο	2.458	2.902	581	18%	-80%
Ελλάδα	**190.402**	**232.464**	**64.053**	**22%**	**-72%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (21%), την Αττική (19%), την Κρήτη (16%), την Κεντρική Μακεδονία (14%) και τα Ιόνια Νησιά (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 82% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020.

Διάγραμμα 62: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

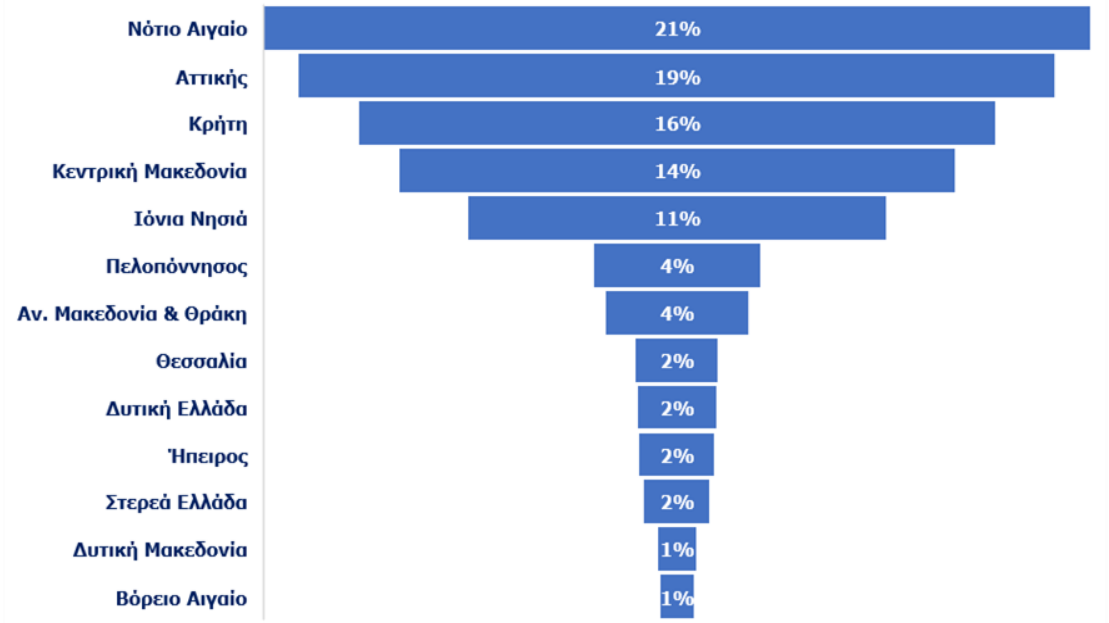

5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 4% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020. Την περίοδο 2016-2019, η Περιφέρεια κατέγραψε αύξηση διανυκτερεύσεων κατά +12% (από 5,8 εκατ. το 2016 σε 6,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι αγορές σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση την αγορά του Ην. Βασιλείου (-27%, από 608 χιλ. το 2016 σε 444 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (+12%, από 887 χιλ. το 2016 σε 998 χιλ. το 2019), Γαλλία (+54%, από 413 χιλ. το 2016 σε 637 χιλ. το 2019), ΗΠΑ (+60%, από 461 χιλ. το 2016 σε 738 χιλ. το 2019) και Λοιπές (+8%, από 3,4 εκατ. το 2016 σε 3,7 εκατ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσαν πτώση κατά -57% (από 6,5 εκατ. το 2019 σε 2,8 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Γερμανία (-42%, από 998 χιλ. το 2019 σε 575 χιλ. το 2020), Ην. Βασίλειο (-29%, από 444 χιλ. το 2019 σε 316 χιλ. το 2020), Γαλλία (-62%, από 637 χιλ. το 2019 σε 240 χιλ. το 2020) και Λοιπές (-55%, από 3,7 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020). Στοιχεία για την αγορά των ΗΠΑ το 2020 δεν δημοσιεύτηκαν λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας.

Πίνακας 51: Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε χιλ.), 2016-2020

Κατανομή διανυκτερεύσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά αγορά (σε χιλ.), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	887	998	575	12%	-42%
Ην. Βασίλειο	608	444	316	-27%	-29%
Γαλλία	413	637	240	54%	-62%
ΗΠΑ	461	738	(:)	60%	
Λοιπές	3.392	3.650	1.635	8%	-55%
Σύνολο	**5.760**	**6.466**	**2.766**	**12%**	**-57%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη-δημοσιευμένα λόγω μικρής αντιπροσωπευτικότητας

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, οι επισκέπτες από την Γερμανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 21% (15% το 2016) και ακολουθούν από το Ην. Βασίλειο με 11% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2016), από την Γαλλία με 9% (7% το 2016) και από τις Λοιπές με 59% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2016).

Διάγραμμα 63: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2016-2020

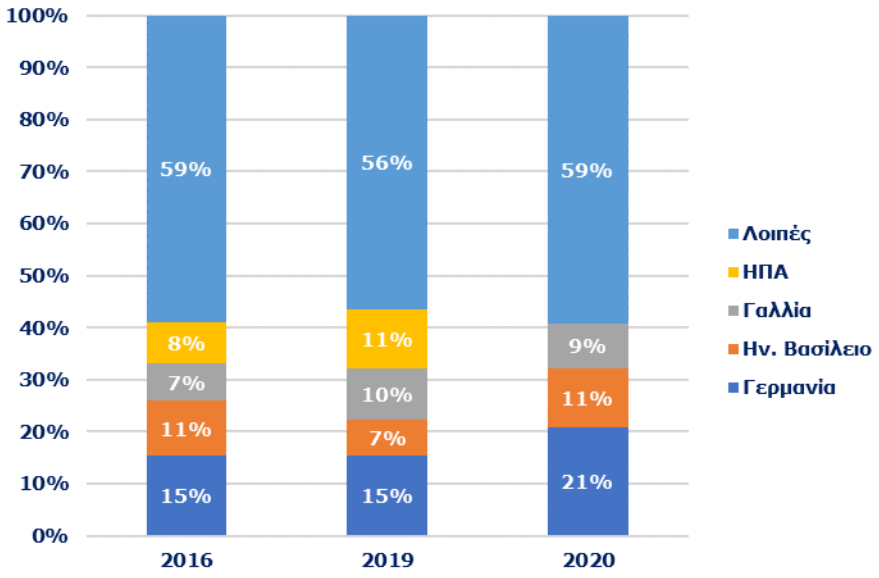

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +39% (από € 12,7 δισ. το 2016 σε € 17,7 δισ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς να σημειώνονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+65% ή + € 2,0 δισ., από € 3,1 δισ. το 2016 σε € 5,2 δισ. το 2019), Αττικής (+49% ή + € 858 εκατ., από € 1,7 δισ. το 2016 σε € 2,6 δισ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+33% ή + € 562 εκατ., από € 1,7 δισ. το 2016 σε € 2,3 δισ. το 2019), Κρήτης (+16% ή + € 506 εκατ., από € 3,1 δισ. το 2016 σε € 3,6 δισ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+27% ή + € 408 εκατ., από € 1,5 δισ. το 2016 σε € 1,9 δισ. το 2019).

Αντίθετα την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στην Ελλάδα κατέγραψαν πτώση κατά -76% (από € 17,7 δισ. το 2019 σε € 4,3 δισ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (-76% ή - € 3,9 δισ., από € 5,2 δισ. το 2019 σε € 1,3 δισ. το 2020), Κρήτης (-76% ή - € 2,7 δισ., από € 3,6 δισ. το 2019 σε € 861 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-82% ή - € 1,8 δισ., από € 2,3 δισ. το 2019 σε € 412 εκατ. το 2020), Αττικής (-71% ή - € 1,8 δισ., από € 2,6 δισ. το 2019 σε € 761 εκατ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-77% ή - € 1,5 δισ., από € 1,9 δισ. το 2019 σε € 446 εκατ. το 2020).

Πίνακας 52: Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2016-2020

Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	3.136	5.175	1.257	65%	-76%
Κρήτη	3.095	3.601	861	16%	-76%
Αττικής	1.734	2.592	761	49%	-71%
Ιόνια Νησιά	1.504	1.911	446	27%	-77%
Κεντρική Μακεδονία	1.688	2.250	412	33%	-82%
Πελοπόννησος	**324**	**417**	**132**	**29%**	**-68%**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	288	440	91	53%	-79%
Θεσσαλία	301	355	87	18%	-76%
Ήπειρος	218	261	82	20%	-69%
Δυτική Ελλάδα	146	257	70	77%	-73%
Στερεά Ελλάδα	117	180	59	54%	-67%
Δυτική Μακεδονία	68	76	27	12%	-64%
Βόρειο Αιγαίο	131	165	25	26%	-85%
Ελλάδα	**12.749**	**17.680**	**4.310**	**39%**	**-76%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (29%), την Κρήτη (20%), την Αττική (18%), τα Ιόνια Νησιά (10%) και την Κεντρική Μακεδονία (10%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 87% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020.

Διάγραμμα 64: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

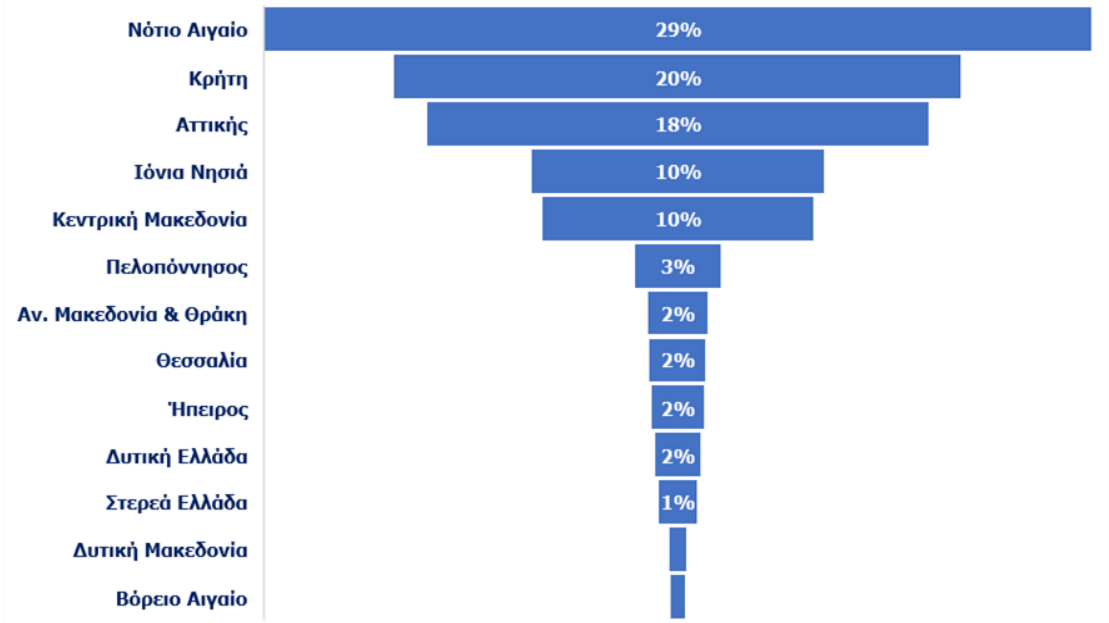

5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 3% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020. Την περίοδο 2016-2019, η Περιφέρεια κατέγραψε αύξηση εισπράξεων κατά +29% (από € 324 εκατ. το 2016 σε € 417 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι αγορές σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση την αγορά του Ην. Βασιλείου (-15%, από € 37 εκατ. το 2016 σε € 31 εκατ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (+29%, από € 47 εκατ. το 2016 σε € 61 εκατ. το 2019), Γαλλία (+101%, από € 27 εκατ. το 2016 σε € 54 εκατ. το 2019), ΗΠΑ (+49%, από € 28 εκατ. το 2016 σε € 41 εκατ. το 2019) και Λοιπές (+25%, από € 185 εκατ. το 2016 σε € 230 εκατ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσαν πτώση κατά -68% (από € 417 εκατ. το 2019 σε € 132 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Γερμανία (-52%, από € 61 εκατ. το 2019 σε € 29 εκατ. το 2020), Γαλλία (-71%, από € 54 εκατ. το 2019 σε € 16 εκατ. το 2020), Ην. Βασίλειο (-56%, από € 31 εκατ. το 2019 σε € 14 εκατ. το 2020) και Λοιπές (-68%, από € 230 εκατ. το 2019 σε € 74 εκατ. το 2020). Στοιχεία για την αγορά των ΗΠΑ το 2020 δεν δημοσιεύτηκαν λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας.

Πίνακας 53: Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε εκατ. €), 2016-2020

Κατανομή εισπράξεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά αγορά (σε εκατ. €), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	47	61	29	29%	-52%
Γαλλία	27	54	16	101%	-71%
Ην. Βασίλειο	37	31	14	-15%	-56%
ΗΠΑ	28	41	(:)	49%	
Λοιπές	185	230	74	25%	-68%
Σύνολο	**324**	**417**	**132**	**29%**	**-68%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη-δημοσιευμένα λόγω μικρής αντιπροσωπευτικότητας

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, οι επισκέπτες από την Γερμανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 22% (15% το 2016) και ακολουθούν από την Γαλλία με 12% (8% το 2016), από το Ην. Βασίλειο με 11% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2016) και από τις Λοιπές με 56% (57% το 2016).

Διάγραμμα 65: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2016-2020

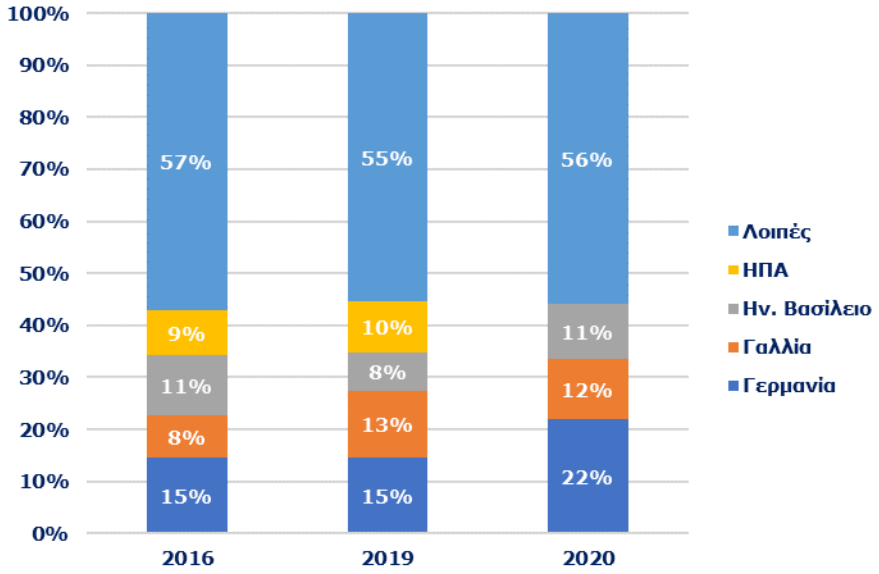

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2016-2020

5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσε αύξηση κατά +7% (από € 449 το 2016 σε € 482 το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (-0,2%, από € 682 το 2016 σε € 681 το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-7%, από € 287 το 2016 σε € 265 το 2019), Ηπείρου (-17%, από € 304 το 2016 σε € 253 το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-46%, από € 212 το 2016 σε € 115 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+25%, από € 600 το 2016 σε € 751 το 2019), Βορείου Αιγαίου (+15%, από € 399 το 2016 σε € 460 το 2019), Ιονίων Νήσων (+2%, από € 612 το 2016 σε € 627 το 2019), Θεσσαλίας (+4%, από € 422 το 2016 σε € 440 το 2019), Πελοποννήσου (+21%, από € 384 το 2016 σε € 464 το 2019), Αττικής (+15%, από € 382 το 2016 σε € 438 το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+11%, από € 283 το 2016 σε € 315 το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (+21%, από € 205 το 2016 σε € 248 το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+26%, από € 264 το 2016 σε € 333 το 2019).

Παρόμοια είναι η αύξηση που καταγράφηκε και την περίοδο 2019-2020 στην Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη (+8%, από € 482 το 2019 σε € 520 το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-12%, από € 627 το 2019 σε € 554 το 2020) και Κεντρικής Μακεδονίας (-3%, από € 333 το 2019 σε € 322 το 2020). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (+50%, από € 265 το 2019 σε € 398 το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (+49%, από € 248 το 2019 σε € 370 το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+32%, από € 115 το 2019 σε € 152 το 2020), Βορείου Αιγαίου (+22%, από € 460 το 2019 σε € 559 το 2020) και Ηπείρου (+22%, από € 253 το 2019 σε € 310 το 2020).

Πίνακας 54: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	600	751	799	25%	6%
Κρήτη	682	681	697	0%	2%
Βόρειο Αιγαίο	399	460	559	15%	22%
Ιόνια Νησιά	612	627	554	2%	-12%
Θεσσαλία	422	440	493	4%	12%
Πελοπόννησος	**384**	**464**	**475**	**21%**	**2%**
Αττικής	382	438	469	15%	7%
Στερεά Ελλάδα	287	265	398	-7%	50%
Δυτική Ελλάδα	283	315	371	11%	18%
Δυτική Μακεδονία	205	248	370	21%	49%
Κεντρική Μακεδονία	264	333	322	26%	-3%
Ήπειρος	304	253	310	-17%	22%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	212	115	152	-46%	32%
Ελλάδα	**449**	**482**	**520**	**7%**	**8%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 600 το 2016, € 751 το 2019 και € 799 το 2020), Κρήτης (€ 682 το 2016, € 681 το 2019 και € 697 το 2020), Βορείου Αιγαίου (μόνο για το 2020, € 399 το 2016, € 460 το 2019 και € 559 το 2020) και Ιονίων Νήσων (€ 612 το 2016, € 627 το 2019 και € 554 το 2020).

Διάγραμμα 66: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

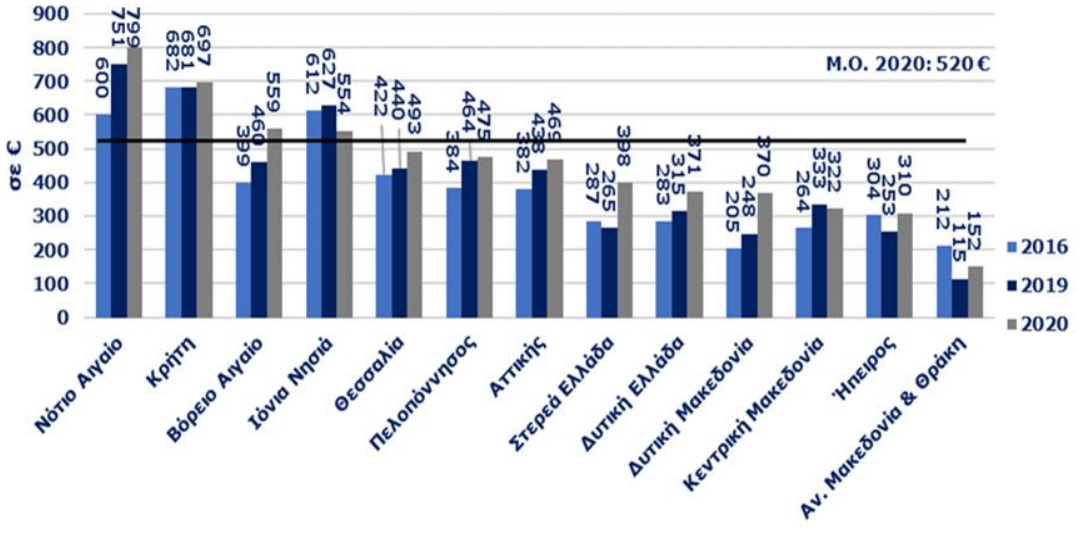

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2016-2019 κατά +21% (από € 384 το 2016 σε € 464 το 2019). Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση που καταγράφηκε σε όλες τις αγορές της Περιφέρειας, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (-10%, από € 574 το 2016 σε € 520 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γαλλία (+52%, από € 450 το 2016 σε € 684 το 2019), Ην. Βασίλειο (+35%, από € 407 το 2016 σε € 549 το 2019), ΗΠΑ (+13%, από € 346 το 2016 σε € 392 το 2019) και Λοιπές (+22%, από € 349 το 2016 σε € 425 το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Πελοποννήσου σημείωσε αύξηση κατά +2% (από € 464 το 2019 σε € 475 το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (+21%, από € 520 το 2019 σε € 627 το 2020). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γαλλία (-20%, από € 684 το 2019 σε € 550 το 2020), Ην. Βασίλειο (-14%, από € 549 το 2019 σε € 473 το 2020) και Λοιπές (-0,4%, από € 425 το 2019 σε € 424 το 2020). Στοιχεία για την αγορά των ΗΠΑ το 2020 δεν δημοσιεύτηκαν λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Πελοποννήσου υπολείπεται κατά -15%, -4% και -9% της συνολικής Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψης που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2016, 2019 και 2020 αντίστοιχα.

Πίνακας 55: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	574	520	627	-10%	21%
Γαλλία	450	684	550	52%	-20%
Ην. Βασίλειο	407	549	473	35%	-14%
ΗΠΑ	346	392	(:)	13%	
Λοιπές	349	425	424	22%	0%
Περιφέρεια	**384**	**464**	**475**	**21%**	**2%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη-δημοσιευμένα λόγω μικρής αντιπροσωπευτικότητας

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (€ 574 το 2016, € 520 το 2019 και € 627 το 2020) και της Γαλλίας (€ 450 το 2016, € 684 το 2019 και € 550 το 2020) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και για τα τρία έτη σε σύγκριση με το Μέσο Όρο της Περιφέρειας, του Ην. Βασιλείου (€ 407 το 2016, € 549 το 2019 και € 473 το 2020) μόνο τα έτη 2016 και 2019 ενώ αντίθετα η αγορά των Λοιπών (€ 349 το 2016, € 425 το 2019 και € 424 το 2020) κατέγραψε χαμηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και για τα τρία έτη. Η αγορά των ΗΠΑ (€ 346 το 2016 και € 392 το 2019) για τα διαθέσιμα έτη κατέγραψε χαμηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη σε σύγκριση με τον Μ.Ο. της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 67: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε €), 2016-2020

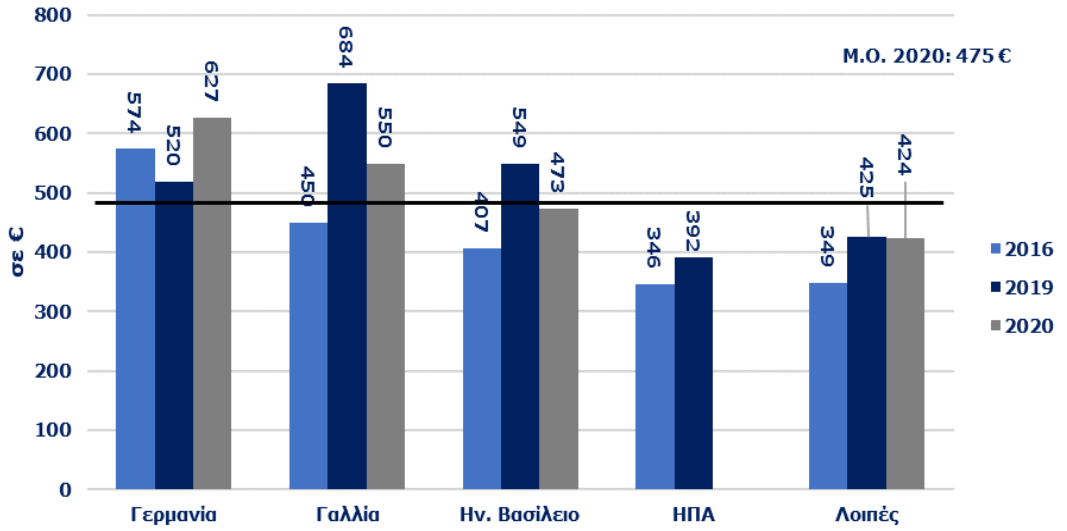

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσε αύξηση κατά +14% (από € 67 το 2016 σε € 76 το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-5%, από € 63 το 2016 σε € 60 το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-19%, από € 53 το 2016 σε € 43 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+24%, από € 78 το 2016 σε € 97 το 2019), Κρήτης (+6%, από € 79 το 2016 σε € 83 το 2019), Ηπείρου (+9%, από € 60 το 2016 σε € 65 το 2019), Ιονίων Νήσων (+15%, από € 70 το 2016 σε € 80 το 2019), Θεσσαλίας (+23%, από € 59 το 2016 σε € 73 το 2019), Αττικής (+9%, από € 70 το 2016 σε € 76 το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+7%, από € 53 το 2016 σε € 57 το 2019), Πελοποννήσου (+15%, από € 56 το 2016 σε € 64 το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+19%, από € 46 το 2016 σε € 55 το 2019), Βορείου Αιγαίου (+7%, από € 53 το 2016 σε € 57 το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+8%, από € 46 το 2016 σε € 50 το 2019).

Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020 η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση κατέγραψε μείωση κατά -12% (από € 76 το 2019 σε € 67 το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Ηπείρου (+1%, από € 65 το 2019 σε € 66 το 2020). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μείωσεις την περίοδο 2019-2020, σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (-26%, από € 57 το 2019 σε € 42 το 2020), Πελοποννήσου (-26%, από € 64 το 2019 σε € 48 το 2020), Ιονίων Νήσων (-20%, από € 80 το 2019 σε € 65 το 2020), Αττικής (-20%, από € 76 το 2019 σε € 61 το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-18%, από € 55 το 2019 σε € 45 το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (-16%, από € 50 το 2019 σε € 42 το 2020).

Πίνακας 56: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	78	97	92	24%	-5%
Κρήτη	79	83	82	6%	-2%
Ήπειρος	60	65	66	9%	1%
Ιόνια Νησιά	70	80	65	15%	-20%
Θεσσαλία	59	73	64	23%	-12%
Αττικής	70	76	61	9%	-20%
Στερεά Ελλάδα	63	60	54	-5%	-11%
Δυτική Ελλάδα	53	57	53	7%	-7%
Πελοπόννησος	**56**	**64**	**48**	**15%**	**-26%**
Κεντρική Μακεδονία	46	55	45	19%	-18%
Βόρειο Αιγαίο	53	57	42	7%	-26%
Δυτική Μακεδονία	46	50	42	8%	-16%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	53	43	39	-19%	-10%
Ελλάδα	**67**	**76**	**67**	**14%**	**-12%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 78 το 2016, € 97 το 2019 και € 92 το 2020), Κρήτης (€ 79 το 2016, € 83 το 2019 και € 82 το 2020), Ιονίων Νήσων (μόνο το 2016 και το 2019, € 70 το 2016, € 80 το 2019 και € 65 το 2020) και Αττικής (μόνο το 2016 και 2019, € 70 το 2016, € 76 το 2019 και € 61 το 2020).

Διάγραμμα 68: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

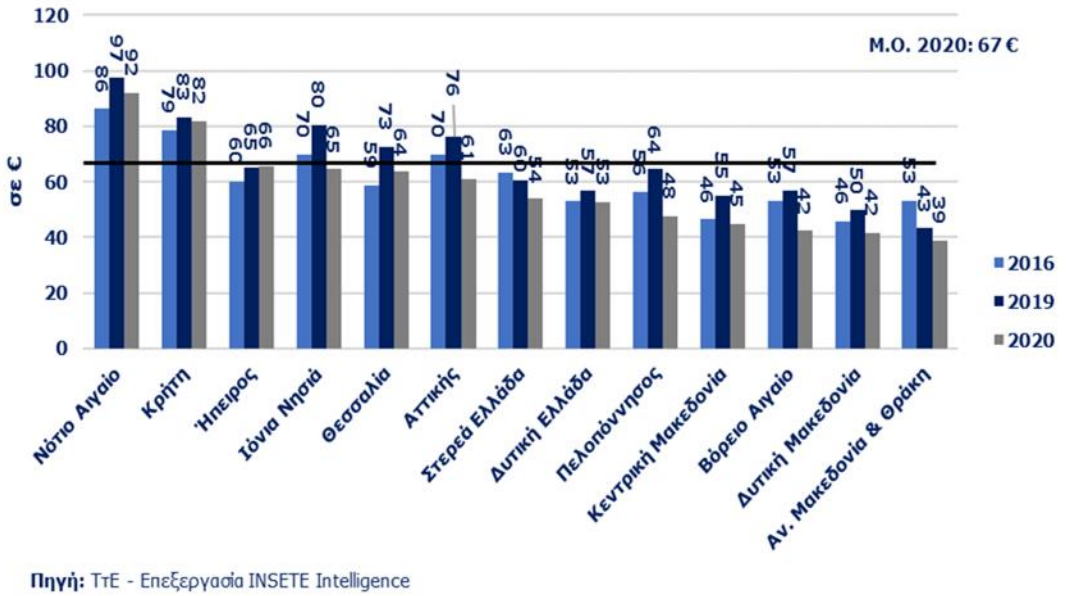

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2016-2019 κατά +15% (από € 56 το 2016 σε € 64 το 2019). Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση που καταγράφηκε σε όλες τις αγορές της Περιφέρειας, με εξαίρεση την αγορά των ΗΠΑ (-7%, από € 60 το 2016 σε € 56 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γαλλία (+30%, από € 65 το 2016 σε € 84 το 2019), Γερμανία (+14%, από € 53 το 2016 σε € 61 το 2019), Ην. Βασίλειο (+16%, από € 61 το 2016 σε € 71 το 2019) και Λοιπές (+16%, από € 55 το 2016 σε € 63 το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση της Περιφέρειας Πελοποννήσου σημείωσε μείωση κατά -26% (από € 64 το 2019 σε € 48 το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν πτώση: Γαλλία (-23%, από € 84 το 2019 σε € 65 το 2020), Γερμανία (-17%, από € 61 το 2019 σε € 50 το 2020), Ην. Βασίλειο (-38%, από € 71 το 2019 σε € 44 το 2020) και Λοιπές (-28%, από € 63 το 2019 σε € 45 το 2020). Στοιχεία για την αγορά των ΗΠΑ το 2020 δεν δημοσιεύτηκαν λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση της Περιφέρειας Πελοποννήσου υπολείπεται κατά -16%, -15% και -29% της συνολικής Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2016, 2019 και 2020 αντίστοιχα.

Πίνακας 57: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γαλλία	65	84	65	30%	-23%
Γερμανία	53	61	50	14%	-17%
Ην. Βασίλειο	61	71	44	16%	-38%
ΗΠΑ	60	56	(:)	-7%	
Λοιπές	55	63	45	16%	-28%
Περιφέρεια	**56**	**64**	**48**	**15%**	**-26%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη-δημοσιευμένα λόγω μικρής αντιπροσωπευτικότητας

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με την αγορά της Γαλλίας (€ 65 το 2016, € 84 το 2019 και € 65 το 2020) να καταγράφει υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και για τα 3 έτη, του Ην. Βασιλείου (€ 61 το 2016, € 71 το 2019 και € 44 το 2020) μόνο τα έτη 2016 και 2019, των ΗΠΑ (€ 60 το 2016 και € 56 το 2019) μόνο το 2016, της Γερμανίας (€ 53 το 2016, € 61 το 2019 και € 50 το 2020) μόνο το 2020 ενώ αντίθετα η αγορά των Λοιπών (€ 55 το 2016, € 63 το 2019 και € 45 το 2020) κατέγραψε χαμηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Διανυτέρευση και για τα 3 έτη σε σύγκριση με τον Μ.Ο. της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 69: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε €), 2016-2020

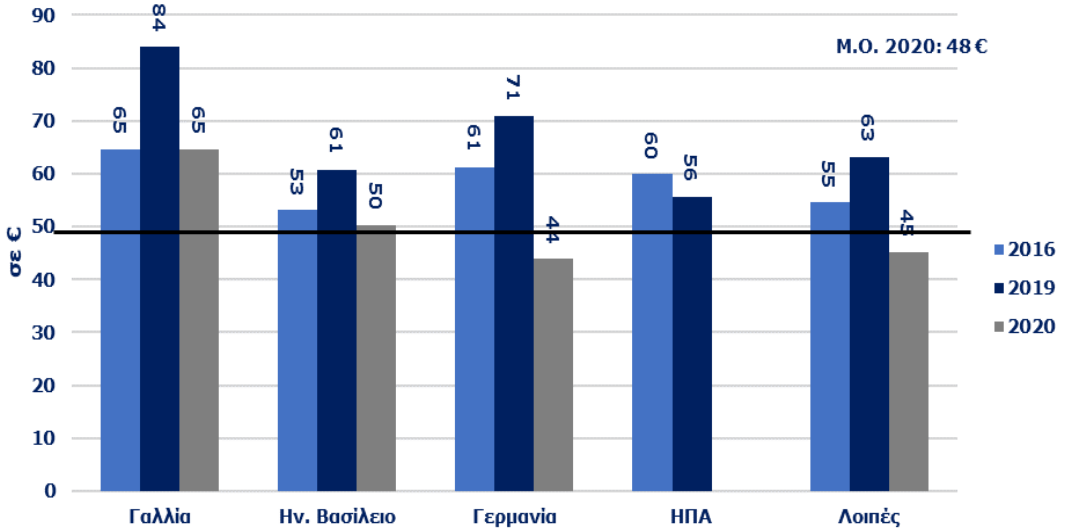

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσε μείωση κατά -5% (από 6,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+8%, από 7,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019), Πελοποννήσου (+6%, από 6,8 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (+11%, από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+0,2%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Αττικής (+4%, από 5,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+6%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (+5%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-10%, από 8,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019), Κρήτης (-6%, από 8,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019), Θεσσαλίας (-16%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-2%, από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019), Ηπείρου (-24%, από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-34%, από 4,0 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019) μείωση.

Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020 η Μέση Διάρκεια Παραμονής κατέγραψε αύξηση κατά +21% (από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις να σημειώνονται στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+78%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,9 διανυκτερεύσεις το 2020), Στερεάς Ελλάδας (+68%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,4 διανυκτερεύσεις το 2020), Βορείου Αιγαίου (+64%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 13,2 διανυκτερεύσεις το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+47%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2020), Πελοποννήσου (+38%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,9 διανυκτερεύσεις το 2020) και Αττικής (+34%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2020).

Πίνακας 58: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Βόρειο Αιγαίο	7,5	8,1	13,2	8%	64%
Πελοπόννησος	**6,8**	**7,2**	**9,9**	**6%**	**38%**
Δυτική Μακεδονία	4,5	5,0	8,9	11%	78%
Νότιο Αιγαίο	7,7	7,7	8,7	0%	12%
Ιόνια Νησιά	8,7	7,8	8,6	-10%	10%
Κρήτη	8,7	8,2	8,5	-6%	4%
Θεσσαλία	7,2	6,1	7,8	-16%	28%
Αττικής	5,5	5,7	7,7	4%	34%
Στερεά Ελλάδα	4,5	4,4	7,4	-2%	68%
Κεντρική Μακεδονία	5,7	6,0	7,2	6%	19%
Δυτική Ελλάδα	5,3	5,5	7,0	5%	27%
Ήπειρος	5,1	3,9	4,7	-24%	22%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	4,0	2,7	3,9	-34%	47%
Ελλάδα	**6,7**	**6,3**	**7,7**	**-5%**	**21%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η εικόνα στην Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη είναι μικτή με τις Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου (7,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 και 13,2 διανυκτερεύσεις το 2020), της Πελοποννήσου (6,8 διανυκτερεύσεις το 2016, 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 και 9,9 διανυκτερεύσεις το 2020), του Νοτίου Αιγαίου (7,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,7 διανυκτερεύσεις το 2020), των Ιονίων Νήσων (8,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,6 διανυκτερεύσεις το 2020) και της Κρήτης (8,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,5 διανυκτερεύσεις το 2020) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της χώρας και για τα 3 έτη, της Θεσσαλίας (7,2 διανυκτερεύσεις το 2016, 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,8 διανυκτερεύσεις το 2020) μόνο τα έτη 2016 και 2020, της Δυτικής Μακεδονίας (4,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,9 διανυκτερεύσεις το 2020) μόνο το 2020, ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αττικής (5,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,7 διανυκτερεύσεις το 2020), Στερεάς Ελλάδας (4,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,4 διανυκτερεύσεις το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (5,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,2 διανυκτερεύσεις το 2020), Δυτικής Ελλάδας (5,3 διανυκτερεύσεις το 2016, 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,0 διανυκτερεύσεις το 2020), Ηπείρου (5,1 διανυκτερεύσεις το 2016, 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 και 4,7 διανυκτερεύσεις το 2020) και Αν. Μακεδονίας &

Θράκης (4,0 διανυκτερεύσεις το 2016, 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 και 3,9 διανυκτερεύσεις το 2020) σημείωσαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μ.Ο της χώρας και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 70: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

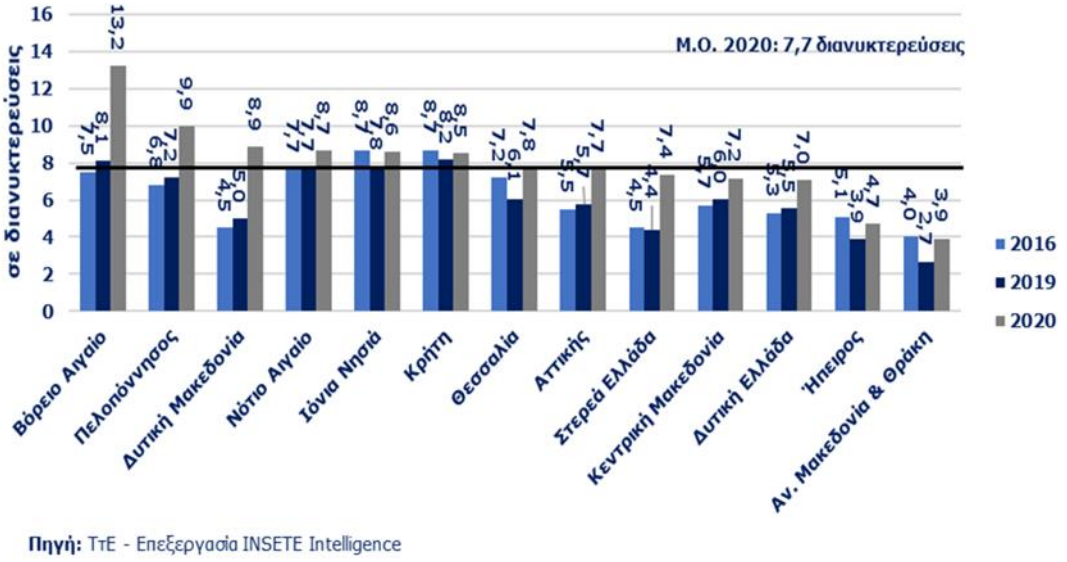

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2016-2019 κατά +6% (από 6,8 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019). Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση που καταγράφηκε σε όλες τις αγορές, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (-21%, από 10,8 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 8,6 διανυκτερεύσεις το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Ην. Βασίλειο (+16%, από 6,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Γαλλία (+17%, από 7,0 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019), ΗΠΑ (+22%, από 5,8 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,0 διανυκτερεύσεις το 2019) και Λοιπές (+5%, από 6,4 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,7 διανυκτερεύσεις το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η Μέση Διάρκεια Παραμονής της Περιφέρειας Πελοποννήσου σημείωσε αύξηση κατά +38% (από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,9 διανυκτερεύσεις το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές σημείωσαν αύξηση: Γερμανία (+46%, από 8,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 12,5 διανυκτερεύσεις το 2020), Ην. Βασίλειο (+39%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 10,8 διανυκτερεύσεις το 2020), Γαλλία (+4%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,5 διανυκτερεύσεις το 2020) και Λοιπές (+39%, από 6,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,4 διανυκτερεύσεις το 2020). Στοιχεία για την αγορά των ΗΠΑ το 2020 δεν δημοσιεύτηκαν λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Διάρκεια Παραμονής της Περιφέρειας Πελοποννήσου έχει υπερκεράσει κατά 1%, 13% και 29% την συνολική Μέση Διάρκεια Παραμονής που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2016, 2019 και 2020 αντίστοιχα.

Πίνακας 59: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά αγορά (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	10,8	8,6	12,5	-21%	46%
Ην. Βασίλειο	6,7	7,7	10,8	16%	39%
Γαλλία	7,0	8,1	8,5	17%	4%
ΗΠΑ	5,8	7,0	(:)	22%	
Λοιπές	6,4	6,7	9,4	5%	39%
Περιφέρεια	**6,8**	**7,2**	**9,9**	**6%**	**38%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη-δημοσιευμένα λόγω μικρής αντιπροσωπευτικότητας

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (10,8 διανυκτερεύσεις το 2016, 8,6 διανυκτερεύσεις το 2019 και 12,5 διανυκτερεύσεις το 2020) και της Γαλλίας (7,0 διανυκτερεύσεις το 2016, 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,5 διανυκτερεύσεις το 2020) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας και για τα 3 έτη, του Ην. Βασιλείου (6,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 και 10,8 διανυκτερεύσεις το 2020) μόνο τα έτη 2019 και 2020, των ΗΠΑ (5,8 διανυκτερεύσεις το 2016 και 7,0 διανυκτερεύσεις το 2019) μόνο το 2019 ενώ αντίθετα οι Λοιπές (6,4 διανυκτερεύσεις το 2016, 6,7 διανυκτερεύσεις το 2019 και 9,4 διανυκτερεύσεις το 2020) κατέγραψαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 71: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

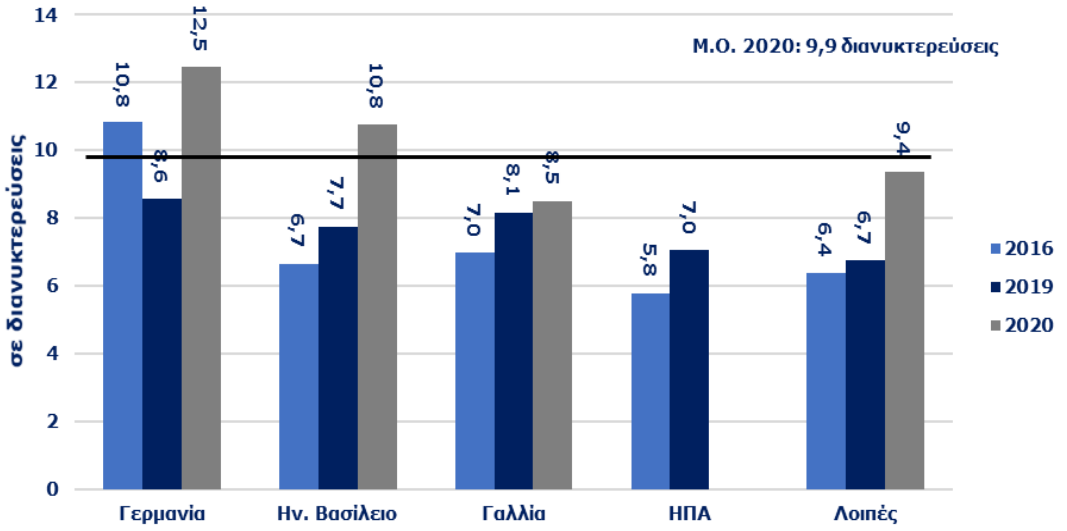

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία σχετικά με την στρατηγική ανάπτυξης του τουρισμού στην Περιφέρεια Πελοποννήσου τα οποία προέρχονται από την μελέτη Σχέδια Δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα και η οποία περιέχει τα σχετικά αναλυτικά στοιχεία στην ενότητα «Περιφέρεια Πελοποννήσου».

Η Πελοπόννησος αποτελεί προορισμό με σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες στα προϊόντα Ήλιος & Θάλασσα, yachting, Πολιτιστικού & Θρησκευτικού τουρισμού και MICE (στην ΠΕ Μεσηνίας και κυρίως στην Καλαμάτα). Παράλληλα διαθέτει πόρους για την ανάπτυξη όλων των εναλλακτικών/συμπληρωματικών προϊόντων του Αγροτουρισμού, του Οικοτουρισμού, του Αθλητικού και Γαστρονομικού τουρισμού καθώς και του τουρισμού Πολυτελείας, τα οποία θα βοηθήσουν μαζί με την βελτίωση της αεροπορικής συνδεσιμότητας στον εμπλουτισμό/διαφοροποίηση/αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα προϊόντα που μπορούν να υποστηρίξουν την τουριστική ανάπτυξη της Πελοποννήσου και ο βαθμός ωριμότητάς τους. Η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει όλους τους απαραίτητους τουριστικούς πόρους για να προσφέρει μια ολοκληρωμένη τουριστική εμπειρία στους επιμέρους προορισμούς της, Βορειοανατολική Πελοπόννησος και Νότια Πελοπόννησος.

Πίνακας 60: Προϊοντική εστίαση στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Εδραιωμένα / ιδιαίτερα ανεπτυγμένα	Δυνατότητα ανάπτυξης / ανάδειξης σε εδραιωμένα / ιδιαίτερα ανεπτυγμένα	Υφιστάμενα ή προς ανάπτυξη υποστηρικτικά / δευτερεύοντα
Πολιτιστικός & Θρησκευτικός Τουρισμός	Sun & Beach	Ναυτικός Τουρισμός (κρουαζιέρα)
	Ναυτικός Τουρισμός (yachting)	City Break
	MICE	
	Αγροτουρισμός	
	Οικοτουρισμός	
	Αθλητικός Τουρισμός	
	Γαστρονομικός Τουρισμός	
	Τουρισμός Ευεξίας	

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

Η περαιτέρω ανάπτυξη των προϊόντων του πίνακα προϋποθέτει την υλοποίηση επενδύσεων και δράσεων όπως:

- Δράσεις ενίσχυσης/αναβάθμισης λιμενικών υποδομών και μαρίνων, αγκυροβολίων και θέσεων ελλιμενισμού
- Δράσεις ενίσχυσης της αεροπορικής συνδεσιμότητας της Περιφέρειας
- Δράσεις ενίσχυσης της σιδηροδρομικής σύνδεσης της Περιφέρειας
- Δράσεις βελτιστοποίησης της πρόσβασης και της διαχείρισης του κοινού σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων
- Δράσεις ενοποίησης και διασύνδεσης των πόρων Πολιτιστικού & Θρησκευτικού τουρισμού
- Δράσεις βελτίωσης της ταξιδιωτικής εμπειρίας των επισκεπτών (ανάδειξη Κέντρου Τουριστικής Πληροφόρησης στο Ναύπλιο, κατασκευή ειδικών χώρων διημέρευσης, αναβάθμιση υποδομών πληροφόρησης, αναμονής και υγιεινής σε χώρους υποδοχής κοινού και συγκοινωνιακούς κόμβους, εφαρμογές διαχείρισης κοινού σε δημοφιλείς αρχαιολογικούς χώρους)
- Εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογικών λύσεων που σχετίζονται με την ανάπτυξη του Ναυπλίου ως έξυπνης πόλης
- Προβολή και προώθηση των ενάλιων αρχαιολογικών χώρων του προορισμού οι οποίοι προσφέρονται για καταδυτικό τουρισμό συνεργειακά με τον τουρισμό σκαφών αναψυχής

- Δημιουργία ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης για την Περιφέρεια και πλήρης διασύνδεσή της με τις τουριστικές πύλες που θα δημιουργηθούν για κάθε κύριο και συμπληρωματικό προϊόν με σκοπό την γρήγορη, εύκολη και ολοκληρωμένη παροχή και αναζήτηση πληροφόρησης στον επισκέπτη για όλες τις προσφερόμενες τουριστικές εμπειρίες, δραστηριότητες, παροχές και τις υπάρχουσες επιχειρήσεις με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και εμφάνιση των αποτελεσμάτων σε μορφή λίστας και διαδραστικού χάρτη
- Εφαρμογή ολοκληρωμένης και δυναμικής στρατηγικής επικοινωνίας, προβολής και προώθησης της Περιφέρειας στο πλαίσιο ανάπτυξης του Περιφερειακού Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού (DMO)

Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων και επενδύσεων θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη τόσο σε εδραιωμένες αγορές της Περιφέρειας όσο και σε νέες αγορές, όπως αυτές παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα. Οι προτεινόμενες αγορές προς ανάπτυξη διακρίνονται για την υψηλή τουριστική δαπάνη τους και μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην μεγέθυνση των τουριστικών μεγεθών της Περιφέρειας. Επιπλέον, η περαιτέρω στόχευση στην εγχώρια αγορά μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση των πληροτήτων και στην άμβλυνση της εποχικότητας.

Πίνακας 61: Υφιστάμενες αγορές και αγορές στόχοι για την Περιφέρεια Πελοποννήσου

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

Σύμφωνα με την μελέτη των Σχεδίων Δράσης (βλ. αν.), στόχος των παραπάνω είναι η βελτίωση των τουριστικών ροών και εισπράξεων στην Περιφέρεια αλλά και η μείωση της εποχικότητας και η αύξηση της Δαπάνης και της Διάρκειας Παραμονής. Στον κατωτέρω πίνακα, παρουσιάζονται:

- τα μεγέθη του 2019 και οι Στόχοι για την Περιφέρεια για το 2030 και η κατανομή τους ανά τρίμηνο,
- καθώς και οι αντίστοιχοι Δείκτες Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ), Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια (ΜΔΕ) και Μέσης Διάρκειας Παραμονής (ΜΔΠ), σε ετήσια βάση.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι στόχος των Σχεδίων Δράσης είναι:

- η περαιτέρω ανάπτυξη του τουριστικού ρεύματος (+63,6% επισκέψεις), με σημαντική όμως άμβλυνση της εποχικότητας (μείωση της συμμετοχής του 3ου τριμήνου κατά 5,4 π.μ. στις ετήσιες επίσκεψεις)
- η αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη (+26,9%), που θα προκύψει κατά κύριο λόγο από την αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (+23,3%) και δευτερευόντως από την αύξηση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής (+2,9%)
- ως αποτέλεσμα, η αύξηση των διανυκτερεύσεων (+68,3%) και -κυρίως- των εισπράξεων (107,6%) θα είναι σημαντικά μεγαλύτερη από αυτή των επισκέψεων, ενώ θα αμβλυνθεί η εποχικότητα και σε αυτά τα μεγέθη με παρόμοιο τρόπο όπως στις επισκέψεις (μείωση κατά 5,8 π.μ. και 5,5 π.μ. αντίστοιχα).

Πίνακας 62: Βασικά Μεγέθη/Δείκτες της Περιφέρειας Πελοποννήσου για το 2019 και οι στόχοι για το 2030

Περιφέρεια Πελοποννήσου Ποσοστιαία κατανομή ανά τρίμηνο							
Βασικά Μεγέθη		**1ο τρίμηνο**	**2ο τρίμηνο**	**3ο τρίμηνο**	**4ο τρίμηνο**	**Σύνολο**	**% Δ Στόχος 2030/2019**
Επισκέψεις	2019	6,3%	23,8%	52,8%	17,1%	898.503	63,6%
	Στόχος	8,2%	25,4%	47,4%	19,0%	1.470.000	
Διανυκτερεύσεις	2019	6,5%	24,5%	54,7%	14,3%	6.466.261	68,3%
	Στόχος	8,5%	26,3%	48,9%	16,3%	10.882.956	
Έσοδα (σε €)	2019	4,9%	26,2%	55,4%	13,6%	416.898.341	107,6%
	Στόχος	6,3%	28,2%	49,9%	15,5%	865.485.569	

Περιφέρεια Πελοποννήσου			
Βασικοί Δείκτες	**2019**	**Στόχος**	**% Δ Στόχος 2030/2019**
ΜΔΕ (€)	464	589	26,9%
ΜΔΔ (€)	64	80	23,3%
ΜΔΠ (σε διανυκτερεύσεις)	7,2	7,4	2,9%

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

5.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ – ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ – ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ13, 2015-2020

5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +46% (από 18,5 εκατ. το 2015 σε 27,1 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+79%, από 3,2 εκατ. το 2015 σε 5,8 εκατ. το 2019), Κρήτη (+52%, από 3,3 εκατ. το 2015 σε 5,0 εκατ. το 2019), Αττική (+27%, από 3,8 εκατ. το 2015 σε 4,8 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+29%, από 2,4 εκατ. το 2015 σε 3,1 εκατ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+67%, από 1,4 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+60%, από 935 χιλ. το 2015 σε 1,5 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+41%, από 815 χιλ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+59%, από 514 χιλ. το 2015 σε 817 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+19%, από 607 χιλ. το 2015 σε 720 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+9%, από 646 χιλ. το 2015 σε 705 χιλ. το 2019), Ήπειρο (+59%, από 386 χιλ. το 2015 σε 611 χιλ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+14%, από 353 χιλ. το 2015 σε 402 χιλ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+24%, από 123 χιλ. το 2015 σε 152 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) σημείωσαν πτώση κατά -70% (από 27,1 εκατ. το 2019 σε 8,2 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση: Νότιο Αιγαίο (-72%, από 5,8 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Κρήτη (-72%, από 5,0 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2020), Αττική (-73%, από 4,8 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2020), Κεντρική Μακεδονία (-69%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 964 χιλ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-73%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 627 χιλ. το 2020), Πελοπόννησο (-60%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 602 χιλ. το 2020), Θεσσαλία (-64%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 412 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-62%, από 817 χιλ. το 2019 σε 309 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-61%, από 705 χιλ. το 2019 σε 278 χιλ. το 2020), Ήπειρος (-56%, από 611 χιλ. το 2019 σε 270 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-66%, από 720 χιλ. το 2019 σε 245 χιλ. το 2020), Βόρειο Αιγαίο (-77%, από 402 χιλ. το 2019 σε 94 χιλ. το 2020) και Δυτική Μακεδονία (-59%, από 152 χιλ. το 2019 σε 62 χιλ. το 2020).

[13] Για το έτος 2015 τα στοιχεία προκύπτουν από μέρος των συνολικών διαθέσιμων κλινών – η εκτίμηση και προβολή των αποτελεσμάτων γίνεται στο 80% των διαθέσιμων κλινών λόγω έλλειψης της πληροφορίας των μηνών λειτουργίας του κάθε καταλύματος μέσα στο έτος. Τα στοιχεία για τα έτη 2019-2020 λόγω αλλαγής της μεθοδολογίας προκύπτουν από το σύνολο των διαθέσιμων κλινών.

Πίνακας 63: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Νοτίου Αιγαίου	3.211.252	5.756.216	1.603.500	79%	-72%
Κρήτης	3.316.404	5.033.786	1.410.617	52%	-72%
Αττικής	3.805.609	4.844.993	1.331.720	27%	-73%
Κεντρικής Μακεδονίας	2.392.102	3.092.167	964.095	29%	-69%
Ιονίων Νήσων	1.375.479	2.290.210	627.428	67%	-73%
Πελοποννήσου	**935.140**	**1.492.741**	**602.434**	**60%**	**-60%**
Θεσσαλίας	814.656	1.145.714	412.312	41%	-64%
Στερεάς Ελλάδας	513.600	817.403	309.064	59%	-62%
Δυτικής Ελλάδας	645.768	704.592	278.112	9%	-61%
Ηπείρου	385.687	611.459	270.073	59%	-56%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	606.705	720.197	244.831	19%	-66%
Βορείου Αιγαίου	353.364	401.790	93.598	14%	-77%
Δυτικής Μακεδονίας	122.935	152.498	62.178	24%	-59%
Ελλάδα	**18.478.701**	**27.063.766**	**8.209.962**	**46%**	**-70%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (20%), της Κρήτης (17%), της Αττικής (16%), της Κεντρικής Μακεδονίας (12%) και των Ιονίων Νήσων (8%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 72% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα.

Διάγραμμα 72: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια, 2020

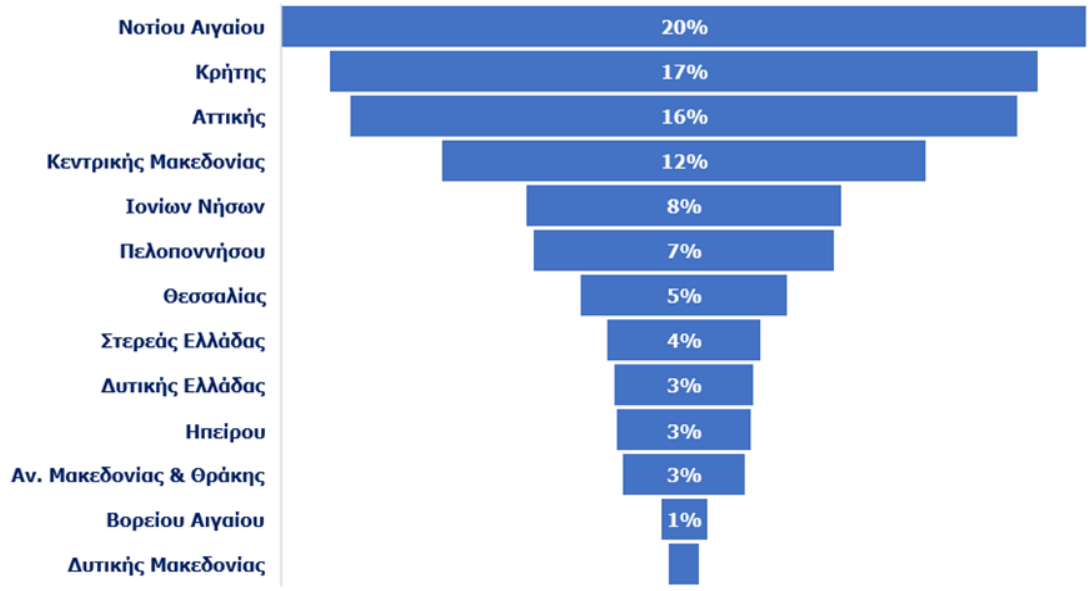

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2015-2019, οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+55%, από 12,7 εκατ. το 2015 σε 19,7 εκατ. το 2019) από αυτές των ημεδαπών (+28%, από 5,7 εκατ. το 2015 σε 7,4 εκατ. το 2019). Παράλληλα, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων αυξάνεται την περίοδο 2015-2019 (από 69% το 2015 σε 73% το 2019) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που σημειώνει μείωση (από 31% το 2015 σε 27% το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις αλλοδαπών μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-77%, από 19,7 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2020) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-51%, από 7,4 εκατ. το 2019 σε 3,6 εκατ. το 2020). Τέλος, την περίοδο 2019-2020, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων μειώθηκε (από 73% το 2019 σε 56% το 2020) σε σύγκριση με των ημεδαπών (από 27% το 2019 σε 44% το 2020).

5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά +60% (από 935 χιλ. το 2015 σε 1,5 εκατ. το 2019). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +101% (από 325 χιλ. το 2015 σε 655 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +37% (από 610 χιλ. το 2015 σε 837 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Μεσσηνία (+102%, από 194 χιλ. το 2015 σε 392 χιλ. το 2019), Αργολίδα (+40%, από 318 χιλ. το 2015 σε 444 χιλ. το 2019), Λακωνία (+78%, από 128 χιλ. το 2015 σε 229 χιλ. το 2019), Κορινθία (+44%, από 244 χιλ. το 2015 σε 351 χιλ. το 2019) και Αρκαδία (+51%, από 51 χιλ. το 2015 σε 77 χιλ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2019 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους αφίξεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (56% έναντι 44%).

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 2020 το 7% των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας μείωση κατά -60% σε σύγκριση με το 2019 (από 1,5 εκατ. το 2019 σε 602 χιλ. το 2020). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -82% (από 655 χιλ. το 2019 σε 120 χιλ. το 2020) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -42% (από 837 χιλ. το 2019 σε 483 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Μεσσηνία (-57%, από 392 χιλ. το 2019 σε 169 χιλ. το 2020), Αργολίδα (-64%, από 444 χιλ. το 2019 σε 159 χιλ. το 2020), Λακωνία (-43%, από 229 χιλ. το 2019 σε 131 χιλ. το 2020), Κορινθία (-69%, από 351 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2020) και Αρκαδία (-56%, από 77 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2020). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2020 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους αφίξεων ήταν επίσης υψηλότερο των αλλοδαπών (80% έναντι 20%).

Πίνακας 64: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα		2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Μεσσηνίας	Αλλοδαποί	51.991	150.798	32.429	190%	-78%
	Ημεδαποί	142.345	241.511	136.418	70%	-44%
Αργολίδας	Αλλοδαποί	143.195	219.285	39.004	53%	-82%
	Ημεδαποί	174.674	224.334	120.475	28%	-46%
Λακωνίας	Αλλοδαποί	38.793	87.005	25.274	124%	-71%
	Ημεδαποί	89.299	141.500	105.527	58%	-25%
Κορινθίας	Αλλοδαποί	85.713	187.297	18.987	119%	-90%
	Ημεδαποί	158.046	163.984	90.162	4%	-45%
Αρκαδίας	Αλλοδαποί	5.758	10.904	3.953	89%	-64%
	Ημεδαποί	45.326	66.123	30.205	46%	-54%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**325.450**	**655.289**	**119.647**	**101%**	**-82%**
	Ημεδαποί	**609.690**	**837.452**	**482.787**	**37%**	**-42%**
Σύνολο Περιφέρειας		**935.140**	**1.492.741**	**602.434**	**60%**	**-60%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η Ενότητα Μεσσηνίας (28%) καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Αργολίδας (26%), Λακωνίας (22%), Κορινθίας (18%) και Αρκαδίας (6%).

Διάγραμμα 73: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

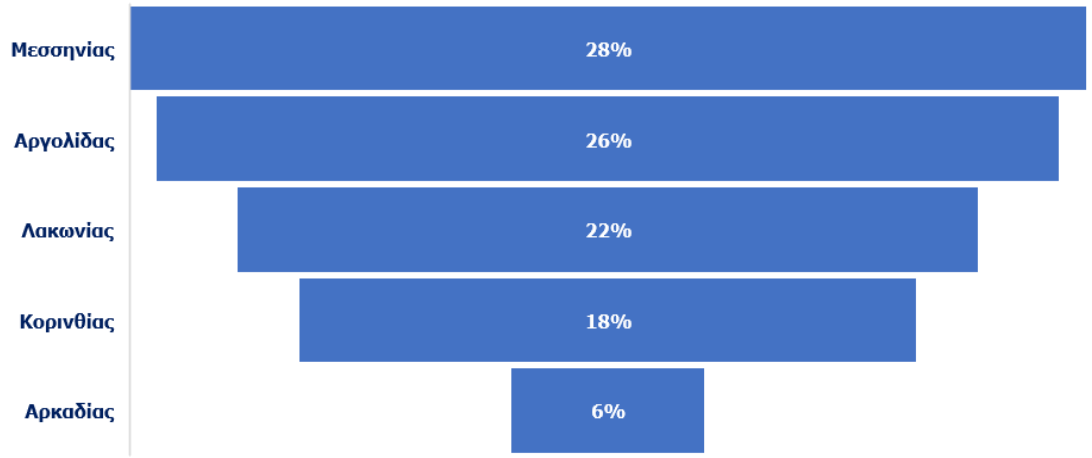

5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +42% (από 76,8 εκατ. το 2015 σε 109,2 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+63%, από 18,8 εκατ. το 2015 σε 30,6 εκατ. το 2019), Κρήτη (+33%, από 21,1 εκατ. το 2015 σε 28,0 εκατ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+52%, από 8,4 εκατ. το 2015 σε 12,8 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+32%, από 8,2 εκατ. το 2015 σε 10,8 εκατ. το 2019), Αττική (+28%, από 8,0 εκατ. το 2015 σε 10,3 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+59%, από 2,5 εκατ. το 2015 σε 3,9 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+34%, από 2,0 εκατ. το 2015 σε 2,7 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+61%, από 1,3 εκατ. το 2015 σε 2,2 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+20%, από 1,8 εκατ. το 2015 σε 2,2 εκατ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+14%, από 1,8 εκατ. το 2015 σε 2,0 εκατ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+15%, από 1,7 εκατ. το 2015 σε 2,0 εκατ. το 2019), Ήπειρο (+75%, από 892 χιλ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+8%, από 289 χιλ. το 2015 σε 313 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) κατέγραψαν μείωση κατά -72% (από 109,2 εκατ. το 2019 σε 30,4 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Νότιο Αιγαίο (-73%, από 30,6 εκατ. το 2019 σε 8,2 εκατ. το 2020), Κρήτη (-75%, από 28,0 εκατ. το 2019 σε 7,1 εκατ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-74%, από 12,8 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2020), Αττική (-71%, από 10,3 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2020), Κεντρική Μακεδονία (-74%, από 10,8 εκατ. το 2019 σε 2,8 εκατ. το 2020), Πελοπόννησο (-63%, από 3,9 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2020), Θεσσαλία (-65%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 934 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-63%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 800 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-63%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 792 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-64%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 728 χιλ. το 2020), Ήπειρος (-59%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 639 χιλ. το 2020), Βόρειο Αιγαίο (-75%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 499 χιλ. το 2020) και Δυτική Μακεδονία (-55%, από 313 χιλ. το 2019 σε 140 χιλ. το 2020).

Πίνακας 65: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Νοτίου Αιγαίου	18.807.465	30.592.824	8.229.958	63%	-73%
Κρήτης	21.094.955	27.962.541	7.083.131	33%	-75%
Ιονίων Νήσων	8.394.831	12.790.429	3.332.132	52%	-74%
Αττικής	7.994.126	10.260.847	2.969.501	28%	-71%
Κεντρικής Μακεδονίας	8.194.395	10.809.343	2.773.076	32%	-74%
Πελοποννήσου	**2.479.313**	**3.936.868**	**1.458.007**	**59%**	**-63%**
Θεσσαλίας	1.980.296	2.661.626	933.793	34%	-65%
Στερεάς Ελλάδας	1.342.734	2.163.593	799.661	61%	-63%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	1.798.036	2.152.142	791.918	20%	-63%
Δυτικής Ελλάδας	1.740.236	1.999.273	727.800	15%	-64%
Ηπείρου	892.226	1.558.985	638.628	75%	-59%
Βορείου Αιγαίου	1.764.524	2.005.706	498.509	14%	-75%
Δυτικής Μακεδονίας	288.976	312.803	140.050	8%	-55%
Ελλάδα	**76.772.113**	**109.206.980**	**30.376.164**	**42%**	**-72%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (27%), της Κρήτης (23%), των Ιονίων Νήσων (11%), της Αττικής (10%) και της Κεντρικής Μακεδονίας (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 80% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της χώρας.

Διάγραμμα 74: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

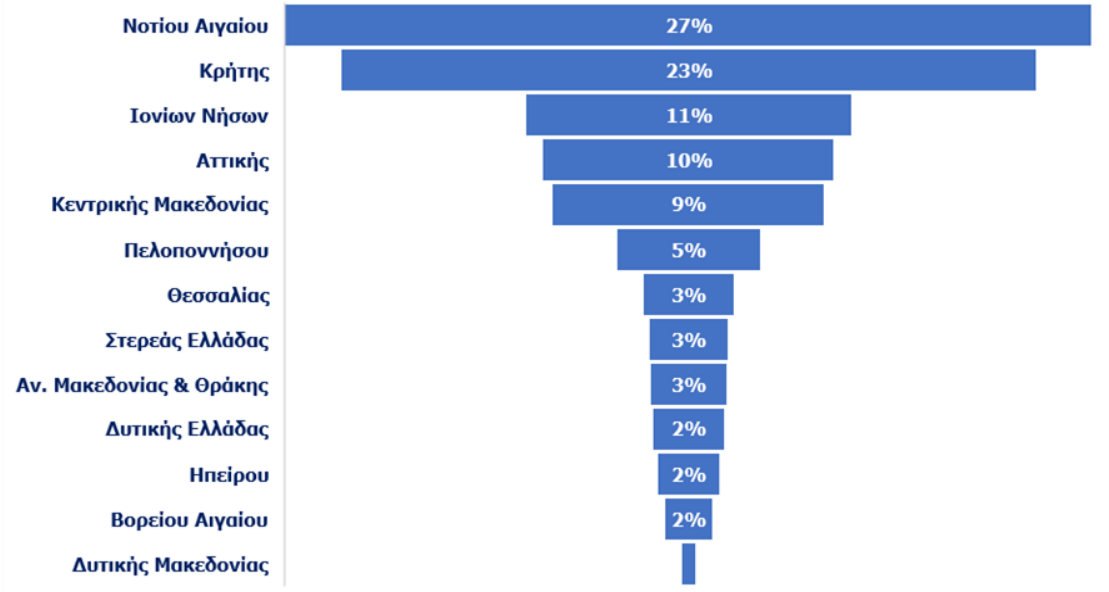

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2015-2019, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+45%, από 63,6 εκατ. το 2015 σε 92,4 εκατ. το 2019) από αυτές των ημεδαπών (+27%, από 13,2 εκατ. το 2015 σε 16,8 εκατ. το 2019). Παράλληλα, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων αυξάνεται την περίοδο 2015-2019 (από 83% το 2015 σε 85% το 2019) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που σημειώνει μείωση (από 17% το 2015 σε 15% το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-76%, από 92,4 εκατ. το 2019 σε 21,8 εκατ. το 2020) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-49%, από 16,8 εκατ. το 2019 σε 8,6 εκατ. το 2020). Τέλος, την περίοδο 2019-2020, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων μειώθηκε (από 85% το 2019 σε 72% το 2020) σε σύγκριση με των ημεδαπών (από 15% το 2019 σε 28% το 2020).

5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά +59% (από 2,5 εκατ. το 2015 σε 3,9 εκατ. το 2019). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +85% (από 1,1 εκατ. το 2015 σε 2,1 εκατ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +37% (από 1,4 εκατ. το 2015 σε 1,9 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Μεσσηνία (+94%, από 628 χιλ. το 2015 σε 1,2 εκατ. το 2019), Αργολίδα (+44%, από 851 χιλ. το 2015 σε 1,2 εκατ. το 2019), Λακωνία (+83%, από 258 χιλ. το 2015 σε 471 χιλ. το 2019), Κορινθία (+37%, από 632 χιλ. το 2015 σε 869 χιλ. το 2019) και Αρκαδία (+35%, από 111 χιλ. το 2015 σε 150 χιλ. το 2019). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2019 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (53% έναντι 47%).

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 2020 το 5% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας μείωση κατά -63% σε σύγκριση με το 2019 (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2020). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -83% (από 2,1 εκατ. το 2019 σε 351 χιλ. το 2020) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -40% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Μεσσηνία (-59%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 500 χιλ. το 2020), Αργολίδα (-69%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 381 χιλ. το 2020), Λακωνία (-42%, από 471 χιλ. το 2019 σε 275 χιλ. το 2020), Κορινθία (-73%, από 869 χιλ. το 2019 σε 233 χιλ. το 2020) και Αρκαδία (-54%, από 150 χιλ. το 2019 σε 68 χιλ. το 2020). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2020 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (76% έναντι 24%).

Πίνακας 66: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα		2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Μεσσηνίας	Αλλοδαποί	275.018	637.545	135.741	132%	-79%
	Ημεδαποί	352.528	581.777	364.690	65%	-37%
Αργολίδας	Αλλοδαποί	441.883	705.603	108.394	60%	-85%
	Ημεδαποί	409.304	522.140	272.344	28%	-48%
Λακωνίας	Αλλοδαποί	75.948	184.930	53.222	143%	-71%
	Ημεδαποί	181.683	285.912	222.035	57%	-22%
Κορινθίας	Αλλοδαποί	313.306	529.453	44.526	69%	-92%
	Ημεδαποί	318.942	339.586	188.820	6%	-44%
Αρκαδίας	Αλλοδαποί	17.181	22.970	8.864	34%	-61%
	Ημεδαποί	93.520	126.952	59.371	36%	-53%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**1.123.336**	**2.080.501**	**350.747**	**85%**	**-83%**
	Ημεδαποί	**1.355.977**	**1.856.367**	**1.107.260**	**37%**	**-40%**
Σύνολο Περιφέρειας		**2.479.313**	**3.936.868**	**1.458.007**	**59%**	**-63%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Ενότητα Μεσσηνίας εμφάνισε το 2020 το υψηλότερο ποσοστό (34%) διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Αργολίδας (26%), Λακωνίας (19%), Κορινθίας (16%) και Αρκαδίας (5%).

Διάγραμμα 75: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

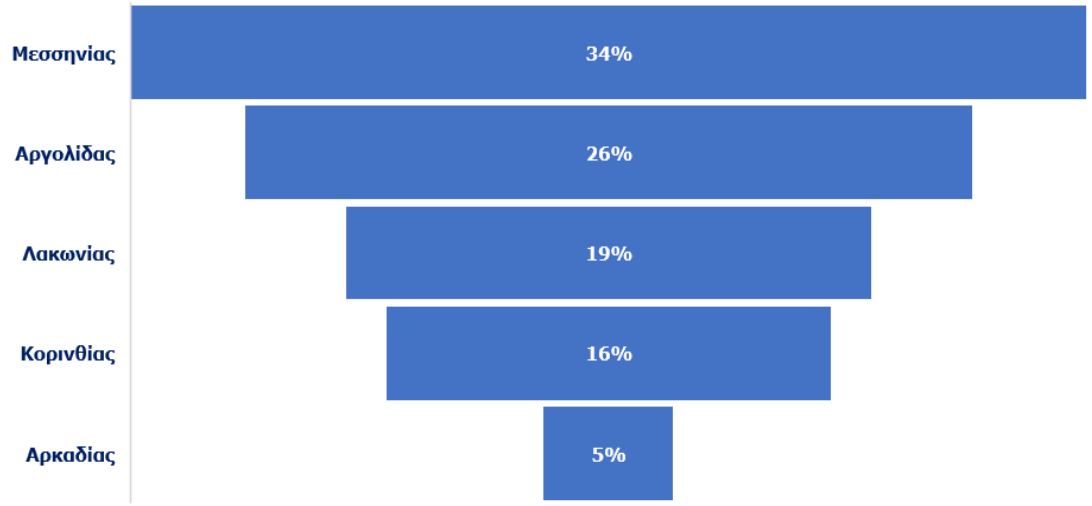

5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε οριακή επιδείνωση (από 49,1% το 2015 σε 48,7% το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (από 47% το 2015 σε 49% το 2019), Θεσσαλίας (από 30% το 2015 σε 32% το 2019), Πελοποννήσου (από 27% το 2015 σε 32% το 2019), Ηπείρου (από 26% το 2015 σε 30% το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (από 23% το 2015 σε 27% το 2019) να καταγράφουν βελτίωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (από 59% το 2015 σε 58% το 2019), Ιονίων Νήσων (από 60% το 2015 σε 57% το 2019), Κρήτης (από 62% το 2015 σε 57% το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (από 46% το 2015 σε 44% το 2019), Βορείου Αιγαίου (από 39% το 2015 σε 35% το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (από 36% το 2015 σε 34% το 2019), Δυτικής Ελλάδας (από 34% το 2015 σε 33% το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (από 17% το 2015 σε 15% το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας σημείωσε επιδείνωση (από 48,7% το 2019 σε 29,6% το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν επιδείνωση: Νότιο Αιγαίο (από 58% το 2019 σε 40% το 2020), Ιόνια Νησιά (από 57% το 2019 σε 42% το 2020), Κρήτη (από 57% το 2019 σε 36% το 2020), Αττική (από 49% το 2019 σε 23% το 2020), Κεντρική Μακεδονία (από 44% το 2019 σε 23% το 2020), Βόρειο Αιγαίο (από 35% το 2019 σε 20% το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 34% το 2019 σε 19% το 2020), Δυτική Ελλάδα (από 33% το 2019 σε 23% το 2020), Θεσσαλία (από 32% το 2019 σε 21% το 2020), Πελοπόννησος (από 32% το 2019 σε 22% το 2020), Ήπειρος (από 30% το 2019 σε 21% το 2020), Στερεά Ελλάδα (από 27% το 2019 σε 18% το 2020) και Δυτική Μακεδονία (από 15% το 2019 σε 13% το 2020).

Πίνακας 67: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020
Νοτίου Αιγαίου	59%	58%	40%
Ιονίων Νήσων	60%	57%	42%
Κρήτης	62%	57%	36%
Αττικής	47%	49%	23%
Κεντρικής Μακεδονίας	46%	44%	23%
Βορείου Αιγαίου	39%	35%	20%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	36%	34%	19%
Δυτικής Ελλάδας	34%	33%	23%
Θεσσαλίας	30%	32%	21%
Πελοποννήσου	**27%**	**32%**	**22%**
Ηπείρου	26%	30%	21%
Στερεάς Ελλάδας	23%	27%	18%
Δυτικής Μακεδονίας	17%	15%	13%
Ελλάδα	**49%**	**49%**	**30%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2019 σημείωσε βελτίωση (από 27% το 2015 σε 32% το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες εμφάνισαν βελτίωση, με εξαίρεση την Ενότητα Αρκαδίας (από 12,4% το 2015 σε 12,1% το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Αργολίδα (από 35% το 2015 σε 39% το 2019), Μεσσηνία (από 32% το 2015 σε 36% το 2019), Λακωνία (από 21% το 2015 σε 22% το 2019) και Κορινθία (από 25% το 2015 σε 35% το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλύματων της Περιφέρειας Πελοποννήσου σημείωσε επιδείνωση (από 32% το 2019 σε 22% το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν επιδείνωση: Αργολίδα (από 39% το 2019 σε 25% το 2020), Μεσσηνία (από 36% το 2019 σε 25% το 2020), Κορινθία (από 35% το 2019 σε 18% το 2020) και Αρκαδία (από 12% το 2019 σε 11% το 2020). Η πληρότητα της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας την περίοδο 2019-2020 παρέμεινε αμετάβλητη (22%).

Πίνακας 68: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020
Αργολίδας	35%	39%	25%
Μεσσηνίας	32%	36%	25%
Λακωνίας	21%	22%	22%
Κορινθίας	25%	35%	18%
Αρκαδίας	12%	12%	11%
Πελοπόννησος	**27%**	**32%**	**22%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.5 ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, 2015-2020

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί και την Έρευνα συλλογικών καταλυμάτων σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια). Η έρευνα διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό 692/2011 της Ε.Ε. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις πελατών (αλλοδαπών και ημεδαπών) στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της χώρας συγκεντρώνονται από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιείται στα καταλύματα αυτά.

5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +42% (από 4,7 εκατ. το 2015 σε 6,7 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +66% (από 3,0 εκατ. το 2015 σε 5,0 εκατ. το 2019) και των ημεδαπών μείωση κατά -2% (από 1,7 εκατ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2015-2019, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+48% ή +612 χιλ., από 1,3 εκατ. το 2015 σε 1,9 εκατ. το 2019) και Κρήτης (+112% ή +579 χιλ., από 517 χιλ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019). Οι δύο αυτές Περιφέρειες μαζί με τις επίσης τουριστικές Περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας (+9% ή +87 χιλ., από 968 χιλ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019) και των Ιονίων Νήσων (+16% ή +94 χιλ., από 576 χιλ. το 2015 σε 671 χιλ. το 2019) αντιπροσώπευαν για το 2019 το 71% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2020 κατέγραψε μείωση κατά -75% (από 6,7 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2020). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -84% (από 5,0 εκατ. το 2019 σε 801 χιλ. το 2020) και των ημεδαπών μείωση κατά -46% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 885 χιλ. το 2020).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2020, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες μείωσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-77% ή -1,5 εκατ., από 1,9 εκατ. το 2019 σε 443 χιλ. το 2020), Κρήτης (-83% ή -908 χιλ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 188 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-85% ή -895 χιλ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 160 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-77% ή -514

χιλ., από 671 χιλ. το 2019 σε 157 χιλ. το 2020). Οι τέσσερις αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2020 το 56% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Πίνακας 69: Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Αφίξεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2015-2020						
Περιφέρεια		**2015**	**2019**	**2020**	**%Δ 2015-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	661.824	1.360.945	274.787	106%	-80%
	Ημεδαποί	619.438	532.027	168.103	-14%	-68%
Κρήτης	Αλλοδαποί	451.882	1.015.320	144.709	125%	-86%
	Ημεδαποί	65.441	80.885	43.512	24%	-46%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	776.609	938.572	65.969	21%	-93%
	Ημεδαποί	190.932	116.185	94.123	-39%	-19%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	511.469	632.395	126.876	24%	-80%
	Ημεδαποί	64.865	38.368	29.665	-41%	-23%
Πελοποννήσου	**Αλλοδαποί**	**101.632**	**183.670**	**30.891**	**81%**	**-83%**
	Ημεδαποί	**167.093**	**189.212**	**110.026**	**13%**	**-42%**
Αττικής	Αλλοδαποί	79.702	123.797	44.022	55%	-64%
	Ημεδαποί	124.409	153.976	91.887	24%	-40%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	139.929	179.517	36.881	28%	-79%
	Ημεδαποί	131.300	145.396	97.120	11%	-33%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	108.455	258.685	19.057	139%	-93%
	Ημεδαποί	95.278	105.475	80.303	11%	-24%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	1.487	36.765	9.227	2372%	-75%
	Ημεδαποί	109.115	121.832	84.499	12%	-31%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	92.560	166.972	26.756	80%	-84%
	Ημεδαποί	38.415	36.952	28.886	-4%	-22%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	94.581	105.432	12.107	11%	-89%
	Ημεδαποί	6.321	49.253	27.880	679%	-43%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	11.760	24.186	9.146	106%	-62%
	Ημεδαποί	31.494	45.720	24.500	45%	-46%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	2.843	3.620	543	27%	-85%
	Ημεδαποί	15.518	17.466	4.327	13%	-75%
	Αλλοδαποί	**3.034.733**	**5.029.876**	**800.971**	**66%**	**-84%**
	Ημεδαποί	**1.659.619**	**1.632.747**	**884.831**	**-2%**	**-46%**
Σύνολο Χώρας		**4.694.352**	**6.662.623**	**1.685.802**	**42%**	**-75%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τέλος, το 2020 το μερίδιο των αλλοδαπών σε αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής μειώθηκε για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια σε ποσοστό κάτω του 50% ως απόρροια των ταξιδιωτικών περιορισμών που επέφερε η πανδημία του κορονοϊού. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2015-2020 το μερίδιο των αλλοδαπών μειώθηκε (από 65% το 2015 σε 48% το 2020) ενώ των ημεδαπών αυξήθηκε (από 35% το 2015 σε 52% το 2020).

Διάγραμμα 76: Εξέλιξη των αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015, 2019 και 2020

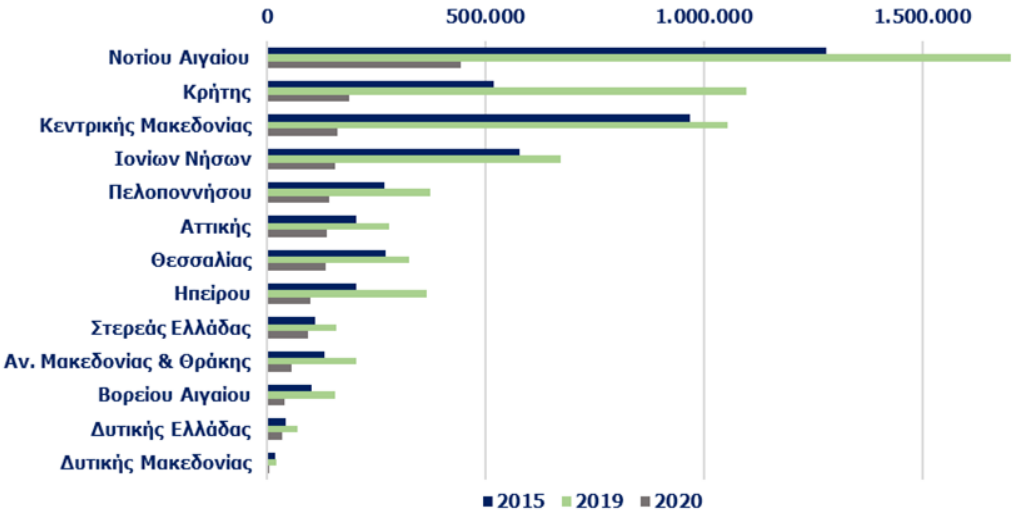

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2019, κατέγραψε αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +39% (από 269 χιλ. το 2015 σε 373 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +81% (από 102 χιλ. το 2015 σε 184 χιλ. το 2019) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +13% (από 167 χιλ. το 2015 σε 189 χιλ. το 2019). Την περίοδο 2019-2020, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -62% (από 373 χιλ. το 2019 σε 141 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι αλλοδαποί σημείωσαν μείωση κατά -83% (από 184 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2020) και οι ημεδαποί μείωση κατά -42% (από 189 χιλ. το 2019 σε 110 χιλ. το 2020). Το 2020, η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 8% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +33% (από 24,3 εκατ. το 2015 σε 32,3 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +49% (από 17,7 εκατ. το 2015 σε 26,4 εκατ. το 2019) και των ημεδαπών μείωση κατά -11% (από 6,6 εκατ. το 2015 σε 5,9 εκατ. το 2019).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2015-2019, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις διαανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-7% ή -425 χιλ., από 6,1 εκατ. το 2015 σε 5,6 εκατ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (-13% ή -6 χιλ., από 48 χιλ. το 2015 σε 42 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+44% ή +2,6 εκατ., από 5,8 εκατ. το 2015 σε 8,4 εκατ. το 2019), Κρήτης (+76% ή +2,4 εκατ., από 3,2 εκατ. το 2015 σε 5,6 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+32% ή +1,2 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2015 σε 5,0 εκατ. το 2019). Οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Κρήτης και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2019 το 76% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2020 κατέγραψε μείωση κατά -78% (από 32,3 εκατ. το 2019 σε 7,2 εκατ. το 2020). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -85% (από 26,4 εκατ. το 2019 σε 4,1 εκατ. το 2020) και των ημεδαπών μείωση κατά -47% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 3,1 εκατ. το 2020).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2020, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες μείωσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-78% ή -6,6 εκατ., από 8,4 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-89% ή -5,0 εκατ., από 5,6 εκατ. το 2019 σε 607 χιλ. το 2020), Κρήτης (-81% ή -4,5 εκατ., από 5,6 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-78% ή -3,9 εκατ., από 5,0 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020). Οι τέσσερις αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2020 το 64% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Πίνακας 70: Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2015-2020						
Περιφέρεια		**2015**	**2019**	**2020**	**%Δ 2015-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	2.851.139	6.081.967	1.152.062	113%	-81%
	Ημεδαποί	2.949.992	2.282.470	652.614	-23%	-71%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	3.417.034	4.772.731	930.998	40%	-80%
	Ημεδαποί	411.606	264.017	193.859	-36%	-27%
Κρήτης	Αλλοδαποί	2.956.125	5.253.003	879.132	78%	-83%
	Ημεδαποί	220.222	338.956	163.504	54%	-52%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	5.234.343	5.217.908	297.094	0%	-94%
	Ημεδαποί	824.851	415.978	310.204	-50%	-25%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	731.251	865.636	181.241	18%	-79%
	Ημεδαποί	464.025	489.003	334.779	5%	-32%
Πελοποννήσου	**Αλλοδαποί**	**397.501**	**553.012**	**108.315**	**39%**	**-80%**
	Ημεδαποί	**577.764**	**474.427**	**317.681**	**-18%**	**-33%**
Αττικής	Αλλοδαποί	290.077	361.572	148.016	25%	-59%
	Ημεδαποί	312.834	353.863	236.711	13%	-33%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	608.667	1.404.505	96.395	131%	-93%
	Ημεδαποί	256.681	317.732	276.053	24%	-13%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	4.651	242.460	35.004	5113%	-86%
	Ημεδαποί	285.950	379.992	325.651	33%	-14%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	458.064	907.484	136.886	98%	-85%
	Ημεδαποί	90.667	142.932	107.273	58%	-25%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	674.740	646.245	86.417	-4%	-87%
	Ημεδαποί	36.524	238.649	136.424	553%	-43%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	54.848	84.228	17.936	54%	-79%
	Ημεδαποί	140.380	146.720	63.210	5%	-57%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	6.022	6.355	1.252	6%	-80%
	Ημεδαποί	42.364	35.720	11.024	-16%	-69%
	Αλλοδαποί	**17.684.462**	**26.397.106**	**4.070.748**	**49%**	**-85%**
	Ημεδαποί	**6.613.860**	**5.880.459**	**3.128.987**	**-11%**	**-47%**
Σύνολο Χώρας		**24.298.322**	**32.277.565**	**7.199.735**	**33%**	**-78%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η πλειοψηφία των διανυκτερεύσεων την περίοδο 2015-2020 έγινε από αλλοδαπούς με πτωτική τάση (από 73% το 2015 σε 57% το 2020) ενώ αντίθετα το μερίδιο των ημεδαπών αυξήθηκε την ίδια περίοδο (από 27% το 2015 σε 43% το 2020).

Διάγραμμα 77: Εξέλιξη των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015, 2019 και 2020

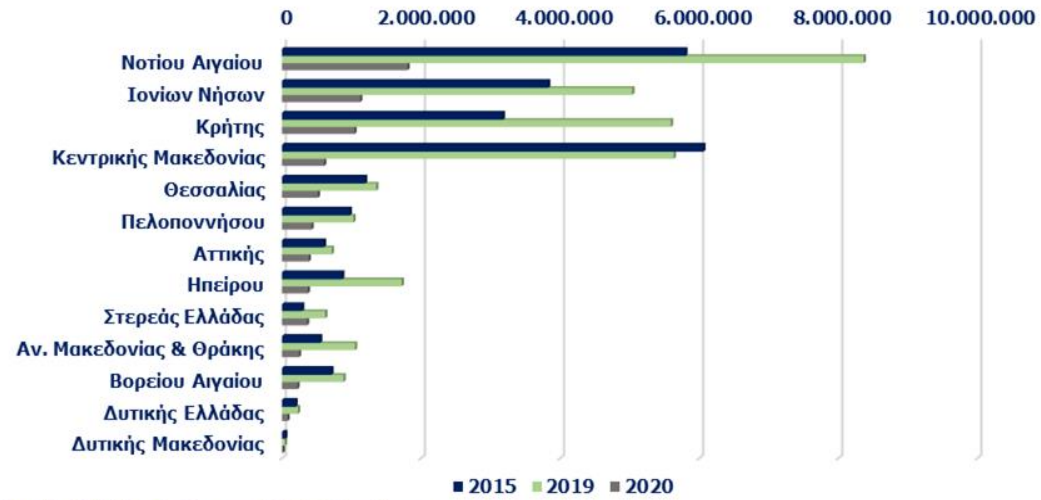

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2019, κατέγραψε αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +5% (από 975 χιλ. το 2015 σε 1,0 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +39% (από 398 χιλ. το 2015 σε 553 χιλ. το 2019) και οι ημεδαποί μείωση κατά -18% (από 578 χιλ. το 2015 σε 474 χιλ. το 2019). Την περίοδο 2019-2020, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -59% (από 1,0 εκατ. το 2019 σε 426 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν μείωση κατά -80% (από 553 χιλ. το 2019 σε 108 χιλ. το 2020) και οι ημεδαποί μείωση κατά -33% (από 474 χιλ. το 2019 σε 318 χιλ. το 2020). Το 2020, η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 6% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ ΣΕ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2015-2020

5.6.1 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +39% (από 342 χιλ. το 2015 σε 476 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Κεντρική Μακεδονία (+38%, από 98 χιλ. το 2015 σε 135 χιλ. το 2019), Πελοπόννησο (+37%, από 65 χιλ. το 2015 σε 88 χιλ. το 2019), Νότιο Αιγαίο (+37%, από 42 χιλ. το 2015 σε 58 χιλ. το 2019), Θεσσαλία (+50%, από 19 χιλ. το 2015 σε 29 χιλ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+5%, από 21 χιλ. το 2015 σε 22 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+58%, από 22 χιλ. το 2015 σε 34 χιλ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+62%, από 16 χιλ. το 2015 σε 26 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+39%, από 23 χιλ. το 2015 σε 32 χιλ. το 2019), Ήπειρο (+87%, από 12 χιλ. το 2015 σε 22 χιλ. το 2019), Κρήτη (+17%, από 12 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019), Αττική (+8%, από 13 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019) και Βόρειο Αιγαίο (από 0 αφίξεις το 2015 σε 791 αφίξεις το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν μείωση κατά -56% (από 476 χιλ. το 2019 σε 208 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-44%, από 135 χιλ. το 2019 σε 76 χιλ. το 2020), Πελοπόννησο (-50%, από 88 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2020), Νότιο Αιγαίο (-61%, από 58 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2020), Θεσσαλία (-55%, από 29 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-47%, από 22 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-66%, από 34 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-70%, από 26 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-79%, από 32 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2020), Ήπειρο (-73%, από 22 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020), Κρήτη (-59%, από 14 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020), Αττική (-86%, από 14 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) και Βόρειο Αιγαίο (-32%, από 791 αφίξεις το 2019 σε 539 αφίξεις το 2020).

Πίνακας 71: Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015- 2019	%Δ 2019- 2020
Κεντρικής Μακεδονίας	98.068	135.377	75.893	38%	-44%
Πελοποννήσου	**64.631**	**88.410**	**44.600**	**37%**	**-50%**
Νοτίου Αιγαίου	42.401	58.152	22.936	37%	-61%
Θεσσαλίας	19.477	29.276	13.191	50%	-55%
Στερεάς Ελλάδας	20.644	21.616	11.563	5%	-47%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	21.506	34.058	11.530	58%	-66%
Ιονίων Νήσων	15.784	25.622	7.614	62%	-70%
Δυτικής Ελλάδας	23.165	32.208	6.907	39%	-79%
Ηπείρου	11.761	22.027	5.951	87%	-73%
Κρήτης	12.312	14.345	5.849	17%	-59%
Αττικής	12.729	13.786	1.899	8%	-86%
Βορείου Αιγαίου	0	791	539		-32%
Ελλάδα	**342.478**	**475.668**	**208.472**	**39%**	**-56%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (36%), της Πελοποννήσου (21%) και του Νοτίου Αιγαίου (11%). Δηλαδή οι 3 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 69% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ.

Διάγραμμα 78: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2020

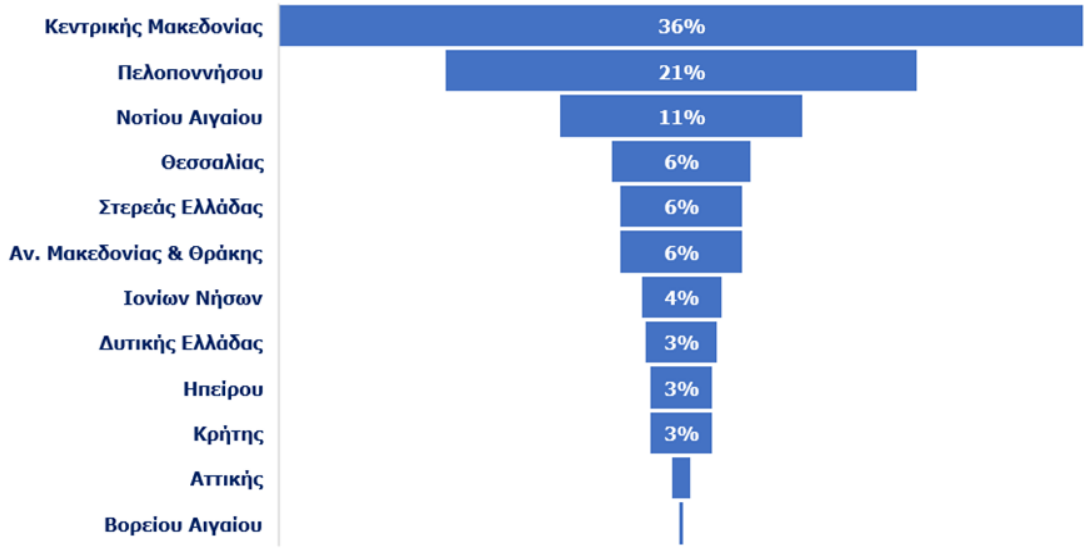

5.6.2 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση αφίξεων σε κάμπινγκ κατά +37% (από 65 χιλ. το 2015 σε 88 χιλ. το 2019). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +45% (από 38 χιλ. το 2015 σε 54 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +25% (από 27 χιλ. το 2015 σε 34 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Λακωνίας (+29%, από 24 χιλ. το 2015 σε 31 χιλ. το 2019), Μεσσηνίας (+20%, από 20 χιλ. το 2015 σε 24 χιλ. το 2019), Αργολίδας (+88%, από 9 χιλ. το 2015 σε 16 χιλ. το 2019), Αρκαδίας (+206%, από 2 χιλ. το 2015 σε 8 χιλ. το 2019) και Κορινθίας (+2%, από 9 χιλ. το 2015 σε 9 χιλ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2019 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (62% έναντι 38%).

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 2020 το 21% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας μείωση κατά -50% σε σύγκριση με το 2019 (από 88 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2020). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -64% (από 54 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2020) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -26% (από 34 χιλ. το 2019 σε 25 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Λακωνίας (-55%, από 31 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020), Μεσσηνίας (-43%, από 24 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020), Αργολίδας (-50%, από 16 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020), Αρκαδίας (-38%, από 8 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2020) και Κορινθίας (-59%, από 9 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2020 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους αφίξεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (56% έναντι 44%).

Πίνακας 72: Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα		2015	2019	2020	%Δ 2015- 2019	%Δ 2019-2020
Λακωνίας	Αλλοδαποί	11.757	15.331	6.270	30%	-59%
	Ημεδαποί	12.120	15.479	7.656	28%	-51%
Μεσσηνίας	Αλλοδαποί	13.664	17.326	6.147	27%	-65%
	Ημεδαποί	6.753	7.088	7.765	5%	10%
Αργολίδας	Αλλοδαποί	4.774	10.494	3.296	120%	-69%
	Ημεδαποί	3.778	5.564	4.805	47%	-14%
Αρκαδίας	Αλλοδαποί	1.660	5.536	2.347	233%	-58%
	Ημεδαποί	833	2.099	2.384	152%	14%
Κορινθίας	Αλλοδαποί	5.698	5.811	1.541	2%	-73%
	Ημεδαποί	3.594	3.682	2.389	2%	-35%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**37.553**	**54.498**	**19.601**	**45%**	**-64%**
	Ημεδαποί	**27.078**	**33.912**	**24.999**	**25%**	**-26%**
Σύνολο Περιφέρειας		**64.631**	**88.410**	**44.600**	**37%**	**-50%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, οι Ενότητες Λακωνίας και Μεσσηνίας (31% έκαστος) καταγράφουν τα υψηλότερα ποσοστά και ακολουθούν οι Ενότητες Αργολίδας (18%), Αρκαδίας (11%) και Κορινθίας (9%).

Διάγραμμα 79: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

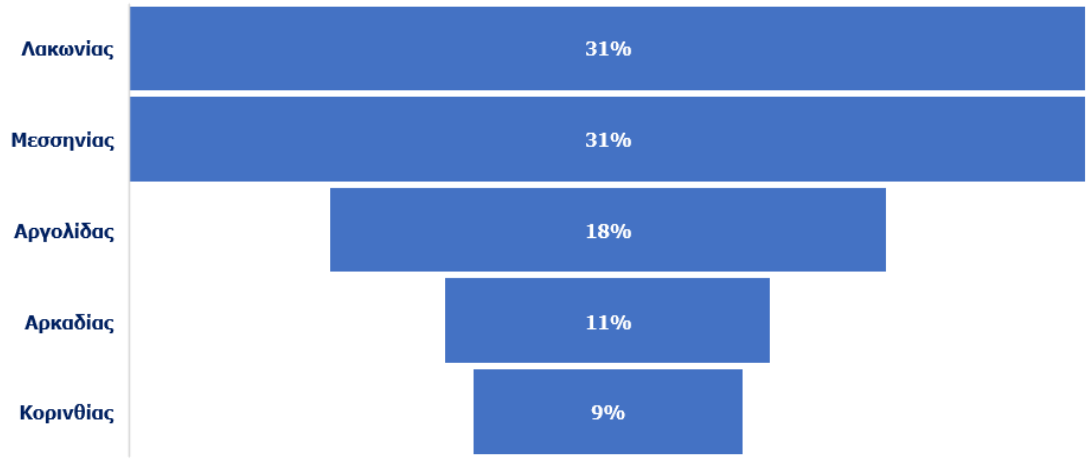

5.6.3 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +35% (από 1,6 εκατ. το 2015 σε 2,1 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Αττικής (-18%, από 38 χιλ. το 2015 σε 31 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρική Μακεδονία (+35%, από 640 χιλ. το 2015 σε 865 χιλ. το 2019), Πελοπόννησο (+25%, από 261 χιλ. το 2015 σε 327 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+54%, από 107 χιλ. το 2015 σε 165 χιλ. το 2019), Νότιο Αιγαίο (+39%, από 139 χιλ. το 2015 σε 193 χιλ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+15%, από 62 χιλ. το 2015 σε 71 χιλ. το 2019), Θεσσαλία (+86%, από 55 χιλ. το 2015 σε 101 χιλ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+67%, από 76 χιλ. το 2015 σε 127 χιλ. το 2019), Ήπειρο (+48%, από 51 χιλ. το 2015 σε 75 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+22%, από 89 χιλ. το 2015 σε 108 χιλ. το 2019), Κρήτη (+1%, από 44 χιλ. το 2015 σε 44 χιλ. το 2019) και Βόρειο Αιγαίο (από 0 διανυκτερεύσεις το 2015 σε 2 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν μείωση κατά -57% (από 2,1 εκατ. το 2019 σε 899 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-54%, από 865 χιλ. το 2019 σε 394 χιλ. το 2020), Πελοπόννησο (-46%, από 327 χιλ. το 2019 σε 175 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-58%, από 165 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2020), Νότιο Αιγαίο (-71%, από 193 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-32%, από 71 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2020), Θεσσαλία (-53%, από 101 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-67%, από 127 χιλ. το 2019 σε 41 χιλ. το 2020), Ήπειρο (-67%, από 75 χιλ. το 2019 σε 25 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-80%, από 108 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2020), Κρήτη (-64%, από 44 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2020), Αττική (-88%, από 31 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020) και Βόρειο Αιγαίο (-39%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020).

Πίνακας 73: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Κεντρικής Μακεδονίας	639.861	864.520	393.565	35%	-54%
Πελοποννήσου	**260.827**	**327.337**	**175.380**	**25%**	**-46%**
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	106.785	164.664	69.008	54%	-58%
Νοτίου Αιγαίου	138.946	192.891	56.224	39%	-71%
Στερεάς Ελλάδας	61.701	70.681	48.293	15%	-32%
Θεσσαλίας	54.501	101.474	47.652	86%	-53%
Ιονίων Νήσων	76.471	127.343	41.392	67%	-67%
Ηπείρου	50.850	75.119	24.526	48%	-67%
Δυτικής Ελλάδας	88.571	108.484	22.118	22%	-80%
Κρήτης	43.984	44.344	15.974	1%	-64%
Αττικής	37.732	31.049	3.763	-18%	-88%
Βορείου Αιγαίου	0	2.017	1.222		-39%
Ελλάδα	**1.560.229**	**2.109.923**	**899.117**	**35%**	**-57%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (44%) και της Πελοποννήσου (20%). Δηλαδή οι 2 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 63% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της χώρας.

Διάγραμμα 80: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2020

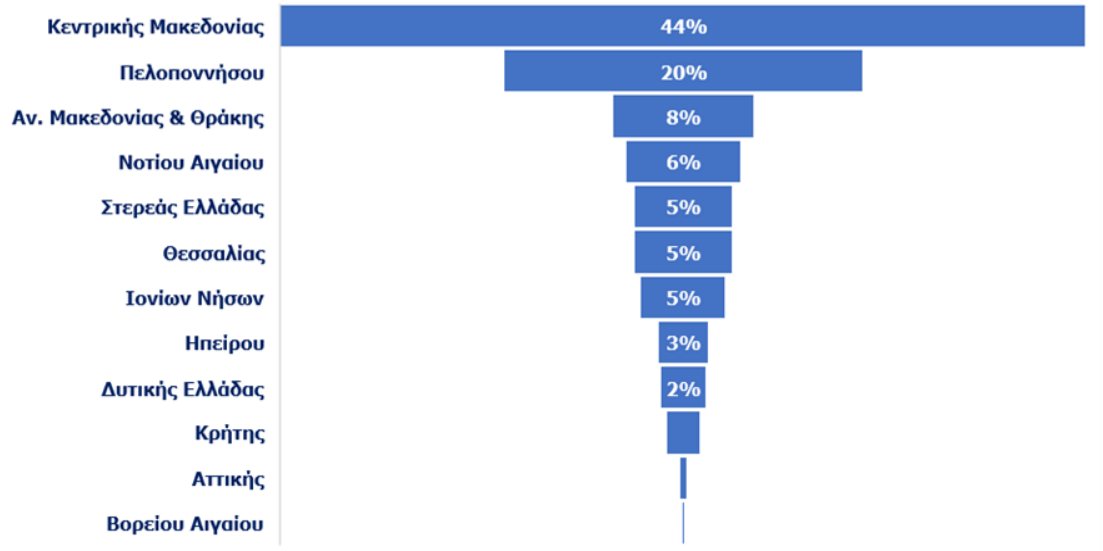

5.6.4 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ κατά +25% (από 261 χιλ. το 2015 σε 327 χιλ. το 2019). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +34% (από 139 χιλ. το 2015 σε 186 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +16% (από 122 χιλ. το 2015 σε 141 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Μεσσηνίας (+5%, από 92 χιλ. το 2015 σε 96 χιλ. το 2019), Λακωνίας (+17%, από 94 χιλ. το 2015 σε 110 χιλ. το 2019), Αργολίδας (+85%, από 34 χιλ. το 2015 σε 62 χιλ. το 2019), Κορινθίας (+1%, από 33 χιλ. το 2015 σε 34 χιλ. το 2019) και Αρκαδίας (+213%, από 8 χιλ. το 2015 σε 25 χιλ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2019 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (57% έναντι 43%).

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 2020 το 20% των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας μείωση κατά -46% σε σύγκριση με το 2019 (από 327 χιλ. το 2019 σε 175 χιλ. το 2020). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -63% (από 186 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2020) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -25% (από 141 χιλ. το 2019 σε 106 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Μεσσηνίας (-35%, από 96 χιλ. το 2019 σε 63 χιλ. το 2020), Λακωνίας (-53%, από 110 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2020), Αργολίδας (-58%, από 62 χιλ. το 2019 σε 26 χιλ. το 2020), Κορινθίας (-48%, από 34 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2020) και Αρκαδίας (-34%, από 25 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2020). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2020 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (60% έναντι 40%).

Πίνακας 74: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα		2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Μεσσηνίας	Αλλοδαποί	57.555	61.359	24.301	7%	-60%
	Ημεδαποί	34.360	34.961	38.432	2%	10%
Λακωνίας	Αλλοδαποί	41.850	51.633	21.399	23%	-59%
	Ημεδαποί	51.961	58.204	30.687	12%	-47%
Αργολίδας	Αλλοδαποί	20.317	41.701	11.275	105%	-73%
	Ημεδαποί	13.249	20.428	15.081	54%	-26%
Κορινθίας	Αλλοδαποί	14.747	15.631	4.098	6%	-74%
	Ημεδαποί	18.701	18.110	13.438	-3%	-26%
Αρκαδίας	Αλλοδαποί	4.503	15.981	8.308	255%	-48%
	Ημεδαποί	3.584	9.329	8.361	160%	-10%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**138.972**	**186.305**	**69.381**	**34%**	**-63%**
	Ημεδαποί	**121.855**	**141.032**	**105.999**	**16%**	**-25%**
Σύνολο Περιφέρειας		**260.827**	**327.337**	**175.380**	**25%**	**-46%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η Ενότητα Μεσσηνίας καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο με 36% και ακολουθούν οι Ενότητες Λακωνίας (30%), Αργολίδας (15%), Κορινθίας (10%), και Αρκαδίας (10%).

Διάγραμμα 81: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

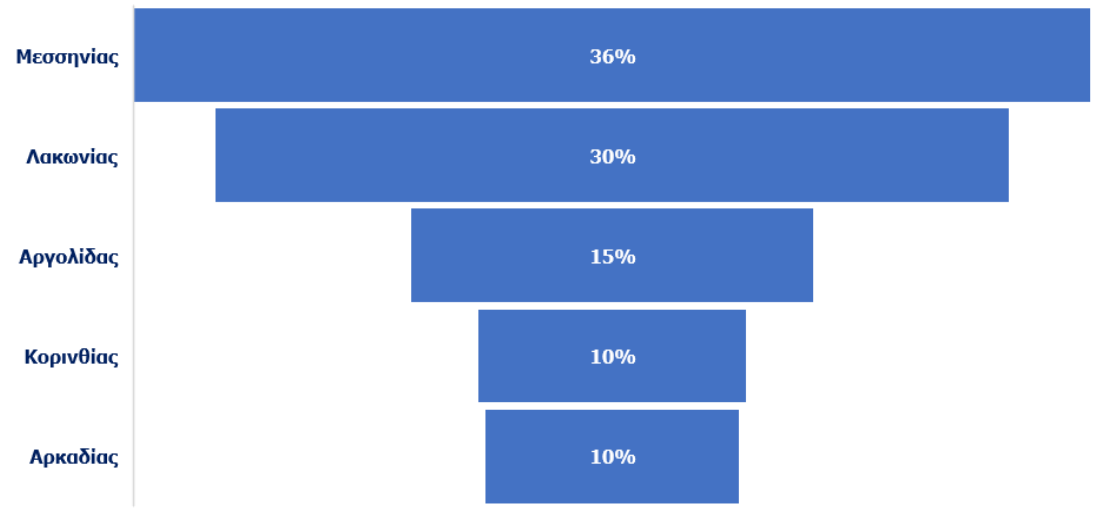

6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

6.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2019

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 2.333 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός για το 2019, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 2.479 ξενοδοχεία[14] τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 172.349 δωμάτια στις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5*. Με τον τρόπο αυτό κατέστη δυνατό να αναλυθούν όχι μόνο χρηματοοικονομικοί αλλά και λειτουργικοί δείκτες ανά κατηγορία και ανά προορισμό[15].

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 50% των μονάδων και το 56% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 37% των μονάδων και το 47% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 29% των μονάδων και το 40% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 21% των μονάδων και το 27% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Για τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας και Δυτικής Μακεδονίας για τα ξενοδοχεία 5* και Δυτικής Μακεδονίας για τα ξενοδοχεία 4*, δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων που ευρίσκονται σε αυτές. Στις περιπτώσεις αυτές προβήκαμε μόνο σε εκτίμηση του Κύκλου Εργασιών τους, ενώ τα μεγέθη ΚΠΦΤΑ[16], ΚΠΦ[17], Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια δεν εκτιμήθηκαν. Εκτιμούμε όμως ότι λόγω του μικρού αριθμού δωματίων στις εν λόγω Περιφέρειες, η παράλειψή τους δεν αλλοιώνει ουσιωδώς την εκτίμηση των συνολικών μεγεθών που προαναφέρθηκαν, ανά κατηγορία.

[14] Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, η ταυτοποίηση των ξενοδοχείων έγινε αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ, ενώ την προηγούμενη χρονιά (2018) στα στοιχεία συμπεριλαμβάνονταν και τα στοιχεία του ΜΗΤΕ.

[15] Για αναλυτική μεθοδολογία βλ. σελ. 8 και 9 αντίστοιχης μελέτης με στοιχεία 2015.

[16] Κέρδη Προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.

[17] Κέρδη Προ Φόρων

6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα

Πίνακας 75: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2019

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Δωμάτια	89.680	120.542	100.622	97.431
Κύκλος Εργασιών	3.262.069.431	2.190.935.667	1.004.047.195	643.495.812
ΚΠΦΤΑ	860.061.739	504.952.894	203.829.326	126.035.652
ως % του Κύκλου Εργασιών	26%	23%	20%	20%
ΚΠΦ	-22.888.646	170.938.533	63.408.779	32.535.258
ως % του Κύκλου Εργασιών	-1%	8%	6%	5%
Καθαρά Πάγια	2.201.335.531	1.018.595.403	358.973.582	157.788.663
Ίδια Κεφάλαια	5.993.544.916	3.815.983.412	2.136.588.898	1.761.742.699
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	5.551.773.761	1.593.275.697	634.837.964	288.649.974
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,9	0,4	0,3	0,2
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	6,5	3,2	3,1	2,3

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2019:

- Υπάρχει μια αρκετά ισομερής κατανομή δωματίων στα ξενοδοχεία 5*, 4*, 3* και 2*
- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* υπερβαίνει τα € 7,0 δισ. αθροιστικά ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα € 13,7 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 8,0 δισ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 3,7 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τα ξενοδοχεία 2*, 3* και 4*, έχουν σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική σημασία με όρους Κύκλου Εργασιών, Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ), Επενδεδυμένων Παγίων και Επενδεδυμένων Κεφαλαίων, τόσο Ιδίων όσο και Δανείων.
- Τα 5* ξενοδοχεία, έχουν επίσης καλύτερο δείκτη κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ ενώ τα ΚΠΦ είναι αρνητικά, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες κατηγορίες. Συγκεκριμένα, ο δείκτης κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ για τα 5* ξενοδοχεία κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ ο δείκτης ΚΠΦ είναι αρνητικός ενώ για τις υπόλοιπες κατηγορίες 4*, 3* και 2* οι δείκτες ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ κρίνονται ως ικανοποιητικοί, με εξαίρεση τα ΚΠΦ για τα 2* που κρίνεται ως χαμηλός.
- Τέλος, η χρηματοοικονομική επάρκεια (βάσει των δεικτών Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υγιής για τις κατηγορίες 2*, 3* και 4* ενώ για την κατηγορία 5* αυτό ισχύει μόνο για τον πρώτο δείκτη (Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια

Κεφάλαια), ενώ ο δεύτερος δείκτης (Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υψηλός.

Πίνακας 76: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2019

Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	36.375	18.176	9.978	6.605
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	24.547	8.450	3.568	1.619
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	66.833	31.657	21.234	18.082
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	61.906	13.218	6.309	2.963

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 76, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ενώ ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* είναι περίπου διπλάσιος από αυτόν των 4* (που με τη σειρά τους είναι περίπου διπλάσιος αυτού των 3* και περίπου τριπλάσιος αυτού των 2*), τα επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο είναι υπερδιπλάσια στα ξενοδοχεία 5* σε σχέση με τα αντίστοιχα 4*. Δηλαδή η απόδοση, με όρους Κύκλου Εργασιών ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* υπολείπεται αυτής των ξενοδοχείων 4*. Η εικόνα αυτή συνάδει και με την εικόνα στους δείκτες χρηματοοικονομικής επάρκειας του Πίνακα 75.

6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου βασίζεται στην ταυτοποίηση 131 ξενοδοχείων τα οποία διαθέτουν 6.571 δωμάτια στις κατηγορίες 5*, 4*, 3* και 2*.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 45% των μονάδων και το 64% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 28% των μονάδων και το 41% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 22% των μονάδων και το 29% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 13% των μονάδων και το 19% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Πίνακας 77: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Δωμάτια	2.949	4.746	6.406	4.902
Κύκλος Εργασιών	113.405.879	58.700.908	57.754.044	27.462.764
ΚΠΦΤΑ	22.336.896	13.611.180	16.387.355	6.066.432
ως % του Κύκλου Εργασιών	20%	23%	28%	22%
ΚΠΦ	-4.488.798	-3.743.233	6.380.683	1.732.515
ως % του Κύκλου Εργασιών	-4%	-6%	11%	6%
Καθαρά Πάγια	88.251.560	50.951.291	20.112.217	14.170.197
Ίδια Κεφάλαια	704.143.597	197.301.342	157.653.710	106.038.073
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	445.105.749	124.416.906	78.896.865	5.870.024
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,6	0,6	0,5	0,1
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	19,9	9,1	4,8	1,0

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2019:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* ανέρχεται σε € 257 εκατ. περίπου ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα € 1,1 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 654 εκατ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 173 εκατ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τις άλλες κατηγορίες, έχουν σημαντικά μεγαλύτερο Κύκλο Εργασιών, Κερδοφορία (ΚΠΦΤΑ), Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια ενώ τα 3* υψηλότερα ΚΠΦ. Σε ότι αφορά τα ΚΠΦ, τα ξενοδοχεία 3* και 2* καταγράφουν θετικό πρόσημο ενώ τα ξενοδοχεία 5* και 4* αρνητικό.

- Ο δείκτης ΚΠΦΤΑ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των ξενοδοχείων 3* κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ των 5*,4* και 2* ως ικανοποιητικός. Παράλληλα, ο δείκτης ΚΠΦ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των ξενοδοχείων 3* κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός, των 2* ως ικανοποιητικός ενώ των 4* και των 3* είναι αρνητικός.
- Επίσης, οι δείκτες Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ κρίνονται ως υγιείς σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων, με εξαίρεση τον Δείκτη Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ για τα 5* και 4* ξενοδοχεία που κρίνεται ως πολύ υψηλός.

Πίνακας 78: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019

Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	38.456	12.369	9.016	5.602
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	29.926	10.736	3.140	2.891
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	238.774	41.572	24.610	21.632
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	150.934	26.215	12.316	1.197

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 78, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου. Επίσης είναι αξιοσημείωτο, ότι τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο για τα 5* είναι δυσανάλογα υψηλότερα απ' ότι ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο και τα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα αντίστοιχα μεγέθη για τα ξενοδοχεία 4*.

Συγκριτικά με τους αντίστοιχους δείκτες για το σύνολο της χώρας (βλ. Πίνακα 76), παρατηρούμε ότι τα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο, τα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο είναι υψηλότερα σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων, με εξαίρεση τα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο για τα 3* ξενοδοχεία και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο για τα 2* ξενοδοχεία. Σε ότι αφορά στον δείκτη Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο, όλες οι κατηγορίες ξενοδοχείων της Περιφέρειας Πελοποννήσου υστερούν έναντι του συνόλου της χώρας, με εξαίρεση τα 5* ξενοδοχεία.

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το ΙΝΣΕΤΕ στο πλαίσιο της Πράξης:
«Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του»
με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020" και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑνΕΚ

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης